



Preiļu Galvenās bibliotēkas darba pārskats par 2015.gadu



SATURS

1. PREIĻU GALVENĀS BIBLIOTĒKAS DARBĪBAS VISPĀRĪGS RAKSTUROJUMS.....	4
2. KRĀJUMA KOMPLEKTĒŠANAS UN ORGANIZĀCIJAS POLITIKA.....	7
3. PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA	12
3.1. Pakalpojumu vispārīgs raksturojums.....	12
3.2. Daiļliteratūras abonements	14
3.3. Nozaru literatūras abonements	15
3.4. Lasītavas	17
3.4.1. Pieaugušo periodikas lasītava	17
3.4.2. Vispārīgā un uzzīņu lasītava.....	20
3.5. Eiropas Savienības informācijas punkta (ESIP) un Europe Direct informācijas punkta (EDIC) darbība	21
3.6. Darbs grāmatu izsniegšanas punktā „Preiļu pansionāts”	24
3.7. Lietotāju apmācības un konsultācijas	24
3.8. Sociāli mazaizsargāto un riska grupu bibliotēkārā apkalpošana	25
3.9. Preiļu reģionālā mācību centra darbība	26
3.10. Darbs ar parādniekiem.....	28
3.11. Starpbibliotēku abonementa darbs.....	29
3.12. Uzzīņu un informācijas darbs	29
4. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM	31
4.1. Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļas vispārīgs raksturojums.....	31
4.2. Krājuma komplektēšanas un organizēšanas politika	32
4.3. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	33
4.4. Darbs ar bērniem un jauniešiem	36
4.5. Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums	41
4.6. Projektizstrāde	41
4.7. Metodiskā un konsultatīvā darba un sadarbības raksturojums	41
4.8. Bērnu literatūras nodaļas materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums.....	42
4.9. BLN personāls	43
4.10. Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte.....	45
4.11. Veiksmes stāsti	47
5. INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJAS TEHNOLOĢIJAS.....	48
6. NOVADPĒTNIECĪBAS DARBS.....	53
7. PROJEKTIZSTRĀDE.....	60
8. METODISKAIS UN KONSULTATĪVAIS DARBS	61
9. BIBLIOTĒKAS MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS	70
10. PERSONĀLS	71
11. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS.....	77
12. KOPDARBĪBA AR PAŠVALDĪBĀM UN CITĀM INSTITŪCIJĀM. PUBLICITĀTE..	79
12.1 Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem	79
12.2 Darbs ar pašvaldību un kopdarbība ar pašvaldības institūcijām	80

12.3 Informācijas resursus popularizējoši pasākumi (izstādes, tikšanās, tematiskie pasākumi u.tml.)	81
12.4 Sabiedrības, bibliotēkas lasītāju viedokļa izziņošana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti (pētījumi, aptaujas, anketas u.tml).....	87
13. VEIKSMES STĀSTI.....	90
PIELIKUMI.....	93
Bibliotēkas organizatoriskā struktūras shēma	94
Bibliotēkas apmeklētāju statistikas grafiskais attēlojums	95
Bibliotēkas tēla veidošanas, informācijas resursu popularizēšanas pasākumu foto	98
Izstādes un pasākumi Preiļu GB pieaugušo literatūras nodaļā 2015.gadā	104
Publikācijas presē	111
Tematiskās izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā 2015.gadā	125
Radošo darbu izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļas lasītavā 2015.gadā.....	126
Vaļasprieki – kolekciju izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā 2015.gadā	127
Pasākumi bērniem un jauniešiem 2015.gadā Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā	128
Aptaujas „Bibliotēkas pakalpojumu izmantošana” rezultātu kopsavilkums	130
Aptaujas „Bibliotēkas pakalpojumu izmantošana” anketa.....	132

1. PREIĻU GALVENĀS BIBLIOTĒKAS DARBĪBAS VISPĀRĪGS RAKSTUROJUMS

Preiļu Galvenā bibliotēka (*Preiļu GB*) ir Preiļu novada domes kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kura veic kultūras mantojuma – iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu, bibliografēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas publisku pieejamību un tās izmantošanu.

Preiļu GB misija

Aktīvi piedalīties informācijas sabiedrības veidošanas procesā, veicināt uz zināšanām balstītas sabiedrības attīstību. Nodrošināt lietotājiem nepieciešamo informāciju, saturīgu brīvā laika pavadīšanu.

Preiļu GB mērķis

Ģimenes orientēta brīvpieejama, demokrātiska bibliotēka, kas nodrošina brīvu plašas informācijas pieejamību, sekmē mūžizglītības iespējas un kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanu un popularizēšanu.

Preiļu GB uzdevumi:

- Attīstīt Bibliotēku par izglītības, informācijas, kultūras un sabiedriskās saskarsmes centru, nodrošināt operatīvus un kvalitatīvus vietējās sabiedrības vajadzībām atbilstošus informācijas pakalpojumus, sniegt atbalstu vietējās sabiedrības attīstībā.
- Nodrošināt Bibliotēkai nepieciešamo iespieddarbu un citu dokumentu sistemātisku komplektēšanu, datu bāžu abonēšanu.
- Nodrošināt operatīvu un kvalitatīvu bibliotekāro un bibliogrāfisko pakalpojumu sniegšanu Bibliotēkas lietotājiem.
- Radīt iespēju Bibliotēkas lietotājiem izmantot Bibliotēku pakalpojumus neatkarīgi no viņu dzimuma, vecuma, rases, tautības, fiziskā stāvokļa, dzīvesvietas, atrašanās vietas un citiem faktoriem.
- Nodrošināt savu krājumu, datu un informācijas sistēmu, kā arī citu novada bibliotēku krājumu pieejamību ikvienam lietotājam. Izmantojot starpbibliotēku abonementa (SBA) pakalpojumus nodrošināt citu Latvijas un ārvalstu bibliotēku krājumu pieejamību.
- Sniegt kvalitatīvus pakalpojumus Bibliotēkas lietotājiem un ar citu bibliotēku palīdzību nodrošināt bibliotēku pakalpojumu pieejamību Aglonas novada, Līvānu novada, Preiļu novada, Riebiņu novada un Vārkavas novada teritorijā.
- Nodrošināt Bibliotēkas lietotājiem bezmaksas pieeju internetam un vispārpieejamiem elektroniskās informācijas resursiem, kā arī nodrošināt iespēju bezmaksas izmantot datoru. Datora un interneta bezmaksas izmantošanas kārtību noteikt Bibliotēkas lietošanas noteikumos.
- Veikt Bibliotēkai nepieciešamo iespieddarbu un citu dokumentu komplektēšanu, jaunieguvumu bibliotekāro apstrādi, iespieddarbu un citu materiālo vērtību uzskaiti un saglabāšanu, koordinēt novada Bibliotēku krājumu komplektēšanu.

- Nodrošināt valsts un pašvaldību institūciju sagatavotās un publicētās informācijas pieejamību.
- Veikt Bibliotēkas darba procesus atbilstoši bibliotēku nozares nacionālo standartu prasībām.

Kā reģiona Galvenajai bibliotēkai Preiļu GB ir šādi uzdevumi:

- Konsultē novada bibliotēkas darba jautājumos, koordinē novada bibliotēku darbību;
- Veic dāvinājumu un par valsts budžeta līdzekļiem iegādāto izdevumu bibliotekāro apstrādi, sadali;
- Veido un uztur elektroniskos katalogus un datu bāzes, kā arī nodrošina šīs informācijas pieejamību un izmantošanu novada bibliotēkās;
- Koordinē novada bibliotēku informācijas tīkla izveidi un darbību;
- Koordinē novadpētniecības, bibliogrāfisko uzziņu un informācijas darbu novada bibliotēkās;
- Izstrādā novada bibliotēku attīstības plānu, izstrādā kopējus projektus;
- Veic novada bibliotēku darba tehnoloģijas pamatprasību pārraudzību, sniedz nepieciešamo palīdzību.

Preiļu GB ir izveidotas nodaļas, kuras nodrošina tās uzdevumu izpildi:

- lietotāju apkalpošanu;
- krājumu komplektēšanu, apstrādi un saglabāšanu;
- informācijas, bibliogrāfisko un novadpētniecības darbību;
- bibliotēku darba koordināciju, metodisko, konsultatīvo un darbinieku apmācības un tālākizglītības darbu;
- bibliotēkas uzdevumu tehnisko realizāciju un saimniecisko darbību;
- jaunu informācijas tehnoloģiju ieviešanu.

Bibliotēkas struktūra tiek noteikta, lai nodrošinātu vienotu bibliotēku informācijas tīklu novada administratīvās teritorijas robežās un pakalpojumu sniegšanu iedzīvotājiem novada teritoriālās vienībās, pamatojoties uz bibliotēku vienoto fondu, bibliogrāfisko aparātu un vienotu iespaiddarbu un citu dokumentu apstrādi.

Bibliotēkas struktūrvienībā ietilpst 6 Preiļu novada publiskās bibliotēkas.

Ar bibliotēkas organizatorisko struktūras shēmu var iepazīties pielikumā Nr.1 (Bibliotēkas organizatoriskā struktūras shēma).

Preiļu GB veic reģiona galvenās bibliotēkas funkcijas Aglonas novada, Preiļu novada, Riebiņu novada un Vārkavas novada pašvaldību bibliotēkām, kura pamatojoties uz Preiļu novada domes un Aglonas novada domes, Riebiņu novada domes un Vārkavas novada domes savstarpējo vienošanos, koordinē novadu pašvaldību publisko bibliotēku darbu, sniedz metodisko un konsultatīvo palīdzību. Reģiona bibliotēkas funkciju veikšana tiek finansēta no Aglonas, Preiļu, Riebiņu un Vārkavas novada domju līdzekļiem.

Preiļu GB ir novada un reģiona lielākā bibliotēka, atrodas Preiļu pilsētas centrā. Pēc statistikas datiem (PLMP) uz 01.01.2016, Preiļu reģionā ir deklarēti **21768** iedzīvotāji, no tiem **10335** Preiļu novadā (no tiem Preiļu pilsētā **6940**), **3834** Aglonas novadā, **5498** Riebiņu novadā un **2101** Vārkavas novadā.

2015.gadā Preiļu GB galvenie uzdevumi bija:

- Novadpētniecības krājuma digitalizācija;
- Reģionālā mācību centra darbības nodrošināšana;
- Esošo pakalpojumu pilnveidošana un jaunu bibliotēkas pakalpojumu piedāvāšana iedzīvotājiem;
- Universāla un aktuāla nozaru, daiļliteratūras un periodikas krājuma veidošana;
- Dalība projektos;
- Bezmaksas datu bāžu un interneta pakalpojumu nodrošināšana;
- Bibliotēkas atpazīstamības veicināšana Latvijā un ārpus tās;
- Lietotāju apmācīšana izmantot datu bāzes un elektronisko kopkatalogu;
- Lasīšanas veicināšanas pasākumu organizēšana;
- Kultūras un izklaides pasākumu organizēšana;
- Bibliotekāro darbinieku profesionālās pilnveidošanas veicināšana;
- Bibliotēkas materiāli – tehniskā stāvokļa uzlabošana;
- Sabiedriskā viedokļa izzināšana ar anketēšanas metodi par bibliotēkas pakalpojumiem (periodikas izmantošana) un bibliotēku.

Nozīmīgākie 2015.gada sasniegumi Preiļu GB darbā:

- Stabils bibliotēkas lietotāju un apmeklētāju skaits;
- Noorganizēta UNESCO LNK tīkla “Stāstu bibliotēkas” Vasaras skola (3 dienu garumā);
- Izdota grāmata “Stāsti iz bibliotekāru dzīves”
- Dalība projektos (EDIC Austrumlatgalē, VKKF, UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas tīkla “Stāstu bibliotēkas”);
- Veiksmīga dalība starptautiskajā konferencē “Bibliotēku evolūcija mūsdienīgā sabiedrībā: progresīvā pieredze un nākotnes izaicinājumi” Nidā, Lietuvā;
- Veiksmīga lasīšanas veicināšanas projektprogrammu norise (“Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”; „Krauklis iesaka izlasīt”; “Pirmā tikšanās ar bibliotēku”; “Jaunie literāti”; “Grāmatu starts”);
- Uzlabota materiāli – tehniskā bāze (2 darbiniekiem nomainīti datori, stikla vitrīna novadpētniecībā, plaukts kopkataloga datoram, datorkrēsli lietotājiem; Bērnu literatūras nodaļā iegādātas jaunas mēbeles - pārvietojamas grāmatu kastes pirmsskolas vecuma bērniem; izstāžu plaukts, pufi).

2. KRĀJUMA KOMPLEKTĒŠANAS UN ORGANIZĀCIJAS POLITIKA

Preiļu GB krājuma veidošanā un uzturēšanā veic tā komplektēšanu, jaunieguvumu bibliotekāro apstrādi, katalogizāciju, iepriekšējo gadu ierakstu rediģēšanu un papildināšanu ar informācijas meklēšanas iespējām un krājuma attīrīšanu.

Bibliotēka 2015.gadā krājuma komplektēšanu veica atbilstoši izstrādātajam Preiļu GB krājuma komplektēšanas politikas dokumentam. Tajā noteikti galvenie rīcības virzieni, mērķi, kritēriji, krājuma glabāšanas principi, komplektēšanas avoti.

Komplektējot viennozīmīgi tiek ņemts vērā princips pēc iespējas kvalitatīvāk apmierināt lasītāju pieprasījumus. Bibliotēkas nodaļas (pieaugušo apkalpošanas un bērnu literatūras nodaļa) komplektējot krājumu, savstarpēji konsultējas, lai maksimāli apmierinātu lietotāju pieprasījumus un ekonomiski tērētu iedalītos līdzekļus.

Cenšamies iegādāties pieprasītākos latviešu oriģinālliteratūras darbus. Pieaug pieprasījums pēc biogrāfiska satura literatūras. 2015.gadā vispopulārākās bija: V.Zatlers "Kas es esmu", A.Pučē „Kambala.....āmen!”, L.Blaua „Uldis Dumpis. Zemgalietis”, S.Reinsone "Meža meitas".

Lielākā daļa iespieddarbu tiek komplektēti latviešu valodā (78%), tomēr bibliotēku izmanto arī krievvalodīgie lietotāji, tāpēc iepērkam literatūru arī krievu valodā (21%).

Preiļu GB krājuma komplektēšanas prioritātes:

- jaunākā latviešu un cittautu daiļliteratūra,
- autoru - novadnieku darbi,
- praktiska satura grāmatas,
- literatūra psiholoģijā, pedagoģijā, ekonomikā, vēsturē, tieslietās, uzņēmējdarbībā un citās zinātņu nozarēs.

Regulāri Preiļu GB mājas lapas tiek ievietota informācija par jaunajām grāmatām un citiem informācijas nesējiem bibliotēkā. Jaunajām grāmatām pievienojam skenētus vāku attēlus.

Krājuma komplektēšana avoti 2015.gadā:

	Summa (EUR)
Pašvaldības līdzekļi	9847
Dāvinājumi	1811
Lauku bibliotēku atbalsta biedrība	181
Projekti	416

Preiļu GB krājuma komplektēšanas finansējuma pamatavots ir pašvaldības budžets. 2015.gadā krājuma papildināšanai no pašvaldības budžeta tika izlietoti 9847 EUR no tiem 7296 EUR grāmatām, audiovizuālajiem dokumentiem 970 eksemplāriem, kas sastāda 55% no kopējā jaunieguvumu klāsta).

Papildus pašvaldības finansējumam, Preiļu GB piedalījās projektos, saņēma nozīmīgus dāvinājumus krājuma papildināšanai. Kopumā krājums tika papildināts par 2635 jauniem izdevumiem, no tiem 1421 eks.grāmata, 1135 seriālizdevumi, 79 audiovizuāli materiāli.

Iespieddarbu iegādē laba sadarbība ar izplatītājfirmu IK "Virja AK". Grāmatas var atlasīt klātienē, kā arī tiek pasūtītas elektroniski. Grāmatu svētku ietvaros tika veikti pirkumi: SIA "Latvijas grāmata", SIA "Divpadsmit", SIA "Nordik", SIA "Jumava", biedrība "Latgolys Studentu centrs", AS "Lauku avīze".

Laba sadarbība ir ar Preiļu grāmatu namu "Zvaigzne ABC", kur grāmatas varam iegādāties pa vairumtirdzniecības cenām, kā arī izmantojam apgāda piedāvātās akcijas un citas cenu atlaides.

Projekti, akcijas:

Bērnu literatūras nodaļa katru gadu piedalās lasīšanas veicināšanas programmā „Bērnu un jauniešu žūrija”. 2015.gadā iegūti papildus 15 eksemplāri par 101 EUR.

Pārskata periodā bibliotēka iesaistījās Latvijas Nacionālās bibliotēkas koordinētajā projektā „Augstvērtīga latviešu oriģinālliteratūra bibliotēkās”. Šajā projektā saņēmām 34 eksemplārus par 306 eiro.

14. novadu Grāmatu svētkos, kas notika 27.martā, bibliotēka ieguva dāvanu kartes un citus dāvinājumus no dažādām politiskajām partijām, organizācijām, izdevniecībām un atsevišķiem individuāliem dāvinātājiem. Akcijas ietvaros mūsu bibliotēkas krājums palielinājās par 25 eks. 181 EUR.

Dāvinājumi, ziedojumi

Ik gadu liels ieguvums ir dāvinājumi un ziedojumi no LNB Bibliotēku attīstības institūta, bibliotēkas lietotājiem, literāro darbu autoriem, Latgales kultūras centra izdevniecības, juridiskām personām, bibliotēkas viesiem. Rezultātā saņemti 375 eksemplāri par 1811 EUR. Dāvināju vidū jāatzīmē tādi autori kā Pēteris Geks, Danskovīte, Nauris Gekišs, Akvelīna Līvmane, Vladislavs Malahovskis, Pēteris Sakalauris, kā arī juridiskas personas: Latviešu valodas aģentūra, Ludzas pilsētas galvenā bibliotēka, Latgales Kultūras centra izdevniecība, Luterānisma mantojuma fonds, Nodibinājums Māras loks. Īpaši gribam pieminēt Nacionālā kino centra dāvinājumu, kuram pateicoties bibliotēka savus krājumus papildināja ar ļoti nozīmīgiem, aktuāliem DVD Latvijas kino nozarē – “Latvijas filmu izlasi” 3 eksemplāros.

Dāvinātās grāmatas, kas netiek ņemtas uzskaitē, tiek piedāvātas citām reģiona bibliotēkām, ievietotas apmaiņas krājumā. No LNB atvestie dāvinājumi tiek sadalīti visām reģiona bibliotēkām. Atsevišķus dāvinājumus nododam arī skolu bibliotēkām. Izmantojam iespēju apmeklēt LNB Brīvpieejas apmaiņas krājumu. Tika atlasīti izdevumi ne tikai Preiļu GB, bet arī citām reģiona bibliotēkām. Mūsu bibliotēkas krājums papildinājās par 53 eksemplāriem. Vēl viens no komplektēšanas avotiem ir lasītāju aizvietotās grāmatas nozaudēto vietā. 2015. gadā strādājot ar lasītājiem, iegūti 28 eksemplāri par 93 eiro.

Krājuma attīstības dinamika

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Grāmatas	64210	62366	59855	63732	63143	62315
Seriālizdevumi	9416	9141	8549	6799	6376	6046
Audiovizuālie dokumenti	207	232	259	280	289	368
Kartogrāfiskie dokumenti	68	68	69	81	81	55
Attēlizdevumi	5	5	5	16	16	14
Elektroniskie dokumenti	123	125	125	116	116	116
Pārējie dokumenti	-	1	1	2	2	2

Jaunieguvumi

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Grāmatas	1544	1587	1438	1418	1227	1421
Seriālizdevumi	896	1115	1124	1154	1187	1135
Audiovizuālie dokumenti	15	25	27	21	9	79
Kartogrāfiskie dokumenti	-	-	1	12	-	-
Attēlizdevumi	-	-	-	11	-	-
Elektroniskie dokumenti	-	2	-	-	-	-
Pārējie dokumenti	-	1	-	1	-	-

2015.gadā bibliotēkas lietotājiem bija pieejami 86 (70 pieaugušo nodaļā un 16 Bērnu literatūras nodaļā) nosaukumu periodiskie izdevumi (pasūtīti VAS “Latvijas Pasts”, no LNB BAI saņemtie un privātpersonu dāvinājumi): 75 nosaukumu žurnāli un 11 laikraksti.

Bibliotēkas krājumā pārskata periodā pavisam ienācis 1135 eks. liels seriālizdevumu klāsts. Pasūtot presi, vienmēr sekojam izdevniecību akcijām. Cenšamies plānveidīgi un savlaicīgi atrast vislabāko risinājumu, lai bibliotēkas lietotāji saņemtu pilnvērtīgu un profesionālu pakalpojumu.

Iepriekšējo gadu izdevumus ir iespējams saņemt lietošanā uz 2 nedēļām. Jaunākos preses izdevumus ir iespējams lasīt uz vietas bibliotēkā vai arī saņemt nakts abonementā vai uz brīvdienām/svētku dienām.

2015.gadā abonēto periodisko izdevumu skaits:

Laikraksti latviešu valodā	Laikraksti krievu valodā	Žurnāli latviešu valodā	Žurnāli krievu valodā	Žurnāli angļu valodā	KOPĀ
9	2	51 (t.sk.BLN 11)	10 (t.sk.BLN 3)	1 (t.sk.BLN 1)	74 (t.sk.BLN 15)

Lai nodrošinātu bibliotēkas lietotājiem pieejamā iespieddarbu un citu dokumentu krājuma kvalitāti, pēdējos gados pastiprināti tika strādāts pie krājuma satura uzlabošanas. 2015.gadā tika norakstīti 3742 iespieddarbi, no tiem 40% seriālizdevumi un 60 % grāmatas. Norakstīšanas iemesli – 23 % nolietoti iespieddarbi, 43% novecojušas pēc satura, 27% liekās dubletes, 7% nodoti apmaiņas krājumam. tajā skaitā 11 laikraksti (9 latviešu valodā, 2 krievu valodā) un 48 žurnāli (41 latviešu valodā, 7 krievu valodā)

Krājuma kustība

	2014.	2015.	+ vai -
Jaunieguvumi	2423	2635	+212
Izslēgts	3426	3742	+316
Krājums kopā	70023	68916	-1107

Katru gadu notiek skaitliskās svārstības krājuma kustībā. Regulāri tiek strādāts ar krājumu, papildinot ar jaunieguvumiem un atlasot novecojušos un nolietotos iespieddarbus, kā arī liekās dubletes.

2015.gadā saņemti 1500 dažādi iespieddarbi (izņemot seriālizdevumus), no tiem latviešu valodā ienākuši 1155 eksemplāri, citās valodās 345 eksemplāri. Daiļliteratūra – 704, bērnu literatūra – 291, nozares – 505 jaunieguvumu eksemplāri.

Dokumentu norakstīšana

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Grāmatas	4086	3431	3949	8794	1816	2249
Seriālizdevumi	1339	1390	1716	936	1610	1465
Audiovizuālie dokumenti	2	-	-	-	-	-
Kartogrāfiskie dokumenti	8	-	-	-	-	26
Attēlizdevumi	-	-	-	-	-	2
Elektroniskie dokumenti	4	-	-	5	-	-

Par krājuma pilnveidošanu un aktualizēšanu tiek domāts regulāri un tiek ieguldīts liels darbs. Arī 2016.gadā paredzēts veikt krājuma attīrīšanu no nevajadzīgajām dubletēm un gadiem nepieprasītajiem iespieddarbiem (it sevišķi krievu val.).

Darbs elektroniskajā kopkatalogā

Preiļu GB turpina veidot un uzturēt Preiļu reģiona elektronisko kopkatalogu, jo ne visas bibliotēkas strādā sistēmā ALISE. Uz 2016.gada 1.janvāri patstāvīgi datus ievada 16 bibliotēkas, bet 9 bibliotēkas iesniedz sarakstus, pēc kuriem tiek pievienoti eksemplāri elektroniskajā kopkatalogā.

2015.gadā iespēju robežās tika strādāts pie kataloga ierakstu kvalitātes uzlabošanas un autoritatīvo ierakstu rediģēšanas.

Metodiski konsultatīvais darbs tiek organizēts, izmantojot dažādas darba formas. Apmācības, konsultācijas grupās un individuāli tiek veiktas gan apmeklējot pagasta bibliotēku

uz vietas, gan telefoniski, gan aicinot pagastu bibliotekārus uz Preiļu GB. Konsultācijas tiek sniegtas par krājumu rekatalogizācijas, komplektēšanas, katalogizācijas u.c. jautājumiem.

Aizvadītajā gadā rekatalogizācija pabeigta Preiļu novada Ārdavas bibliotēkā.

Februārī darbu BIS ALISE uzsāka četras Riebiņu novada bibliotēkas: Galēnu, Sīļukalna, Pieniņu un Kotļerovas, bet gada nogalē trīs Aglonas novada bibliotēkas: Grāveru, Kastuļinas un Šķeltovas.

No skolu bibliotēkām sistēmā ALISE visos moduļos strādā Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma struktūrvienības "Preiļi" bibliotēka un Vārkavas vidusskolas bibliotēka (joprojām tiek sniegtas konsultācijas). Rekatalogizācijas darbs turpinās Aglonas internātvīdusskolas un Aglonas vidusskolas bibliotēkā. Darbu sistēmā uzsāka arī Vārkavas pamatskolas un Riebiņu vidusskolas bibliotēka (rekatalogizācija). Bibliotēkām tiek sniegta metodiskā un praktiskā palīdzība.

Darba atspoguļojums elektroniskajā katalogā

Izveidoti MARC ieraksti	118
Rediģēti MARC ieraksti	9405
Importēti MARC ieraksti	921
Apstrādāti izdevumi	1792
Importēti autoritatīvie apraksti	1011
Rediģēti autoritatīvie ieraksti	469
Izveidotas anotācijas	1076
Norakstīti izdevumi	2742

Krājuma attīstības politikas novērtējums, analīze

Kopumā krājuma attīstības politikas dokumentā noteiktie kritēriji tiek ievēroti. Ir lietas, kas nav atkarīgas no bibliotēkas, piemēram, finansējums krājuma atjaunošanai pieaug tikai mazliet, bet grāmatu cenas ir ļoti augušas. Krājuma attīstībā vairāk tiek domāts par krājuma kvalitāti, nevis kvantitāti.

2016.gadā galvenie uzdevumi:

- agrāko gadu aprakstu rediģēšana,
- autoritatīvo datu rediģēšana,
- dublešu un maz pieprasīto iespieddarbu norakstīšana.

3. PAKALPOJUMU PIEDĀVĀJUMS UN PIEEJAMĪBA

3.1. Pakalpojumu vispārīgs raksturojums

Viens no bibliotēkas galvenajiem uzdevumiem ir kvalitatīvu pakalpojumu sniegšana ikvienai bibliotēkas lietotāju grupai.

Preiļu GB pakalpojumu pieejamība lietotājiem tiek nodrošināta sešas dienas nedēļā. Darba dienās no plkst.10.00 līdz 19.00 un sestdienās no plkst.10.00 līdz 17.00. Sakarā ar to, ka vasarā, darba dienas vakaros un sestdienu pēcpusdienās, bibliotēkā apmeklētāju praktiski nav, 2015.gada jūlijā, bibliotēkas darba laikā tika veiktas nelielas izmaiņas – darba dienās strādājām vienu stundu mazāk un bibliotēka lietotājiem bija pieejama līdz plkst.18.00, bet sestdienās strādājām no plkst.10.00 līdz 14.00. Bibliotēkas pakalpojumu pieejamību attālinātiem lietotājiem nodrošina bibliotēkas tīmekļa vietne – <http://www.preilubiblioteka.lv/>, kas pieejama internetā 24h diennaktī. Tajā lietotāji var iepazīties ar katalogu, datubāzēm un bibliotēkā pieejamajiem pakalpojumiem. Aktuālā informācija par bibliotēkas piedāvātajiem pasākumiem, izstādēm, konkursiem u.c. aktivitātēm tiek publicēta arī sociālajos tīklos draugiem.lv (<http://www.draugiem.lv/preilubiblioteka/>), <http://www.draugiem.lv/edic.austrumlatgale/>), twitter.com (<https://twitter.com/preilugb>), un facebook.com (<https://www.facebook.com/preilubiblioteka>).

2015. gadā Preiļu GB elektroniskajā lasītāju datubāzē reģistrēti 3142 bibliotēkas lietotāji. Salīdzinot ar 2014. gadu, reģistrēto lietotāju skaits ir palielinājies tikai par 4 lietotājiem. Tie ir bibliotēkā oficiāli reģistrētie lietotāji. Taču, ir arī tādi bibliotēkas apmeklētāji, kuri izmanto bibliotēkas pakalpojumus, bet netiek reģistrēti kā bibliotēkas lietotāji. Piemēram, tūristi, kas pilsētā iegriežas tikai uz dažām stundām (apskata savu e-pastu), maksas pakalpojumu izmantotāji (dokumentu kopēšana). Tādi apmeklētāji, kurus elektroniskajā lasītāju datubāzē atzīmējam kā „nepazīstamie” pārskata periodā bija 3458.

Analizējot datus jāsecina, ka ievērojami palielinājies ir pieaugušo lasītāju skaits bibliotēkā – 2310 (2014.gadā – 2190). Šis rādītājs gan liecina par to, ka bibliotēkas pakalpojumi tiek vērtēti augstu, jo kopējais deklarēto iedzīvotāju skaits Preiļu novadā ir samazinājies par 178 personām (Preiļu pilsētā - 117), bet reģionālās bibliotēkas aptvertajā teritorijā deklarēto iedzīvotāju skaits samazinājies par 431 personu.

2015.gadā bibliotēku apmeklēja 53730, no tiem 35960 pieaugušie, 17770 bērni un jaunieši līdz 18 gadiem. Kopējais apmeklējums palielinās - salīdzinājumā ar 2014.gadu tas ir audzis par 184. Bibliotēkas fizisko apmeklējumu pārskata periodā sastāda – bibliotēkas apmeklējums (kas tiek uzskaitīts automatizēti, izmantojot elektronisko drošības vārtu apmeklētāju skaitītāju) un ārpus bibliotēkas organizēto pasākumu apmeklētāju skaits (2015.gadā - 3336). Ja runājam konkrēti par abonementa apmeklējumu, tad 2015.gadā tie bija 1456 lasītāji, kuri bibliotēku apmeklēja 12373 reizes – vidēji 43 apmeklētāji dienā.

Virtuālo apmeklētāju skaits pieaug gan bibliotēkas mājas lapai, gan sociālajiem tīkliem, jo ar katru gadu sabiedrība kļūst aktīvāka virtuālajā vidē un mums kā pakalpojumu sniedzējiem, jāizmanto visas piedāvātās iespējas, kā reklamēt savu piedāvājumu, kā informēt iedzīvotājus.

Kopumā bibliotēkā virtuālais apmeklējums bija **325 703** apmeklējumi, no tiem 276 686 sociālo tīklu apmeklējumi. Salīdzinot ar 2014.gadu, ievērojami palielinājies virtuālo

apmeklējumu skaits. Šos statistikas rādītājus pozitīvi ietekmēja bibliotekāru aktīvāks darbs virtuālajā vidē, reklamējot un informējot iedzīvotājus par bibliotēkas pakalpojumiem, pasākumiem, izstādēm un par citu aktuālu informāciju. 5.nodaļā Informācijas un komunikācijas tehnoloģijas skatāms sīkāks izklāsts par virtuālā apmeklējuma skaitļiem.

Pielikumā Nr.2. ([Bibliotēkas apmeklētāju statistikas grafiskais attēlojums](#)) grafiski attēlots Preiļu GB apmeklējums pa nodaļām, lasītāju sastāvs pēc, nodarbošanās, dzimuma un dzīves vietas.

Bibliotēkas galvenie statistikas rādītāji

	2013	2014	2015	+/-
Lasītāji	3045	3138	3142	+4
Fiziskais bibliotēkas apmeklējums	49 817	53 546	53730	+184
no tiem bērni un jaunieši līdz 18 gadiem	19544	15657	17770	+2113
Virtuālais apmeklējums	83 744	168 889	325 703	+156 814
no tiem mājas lapas apmeklējums			49 017	
No tiem sociālo tīklu apmeklējums			276 686	
Izniegums	97 893	93 171	95 991	+2820
Krājums	71 026	70 023	68 916	-1107

Literatūras izniegums 2015.gadā ir **95 991** eksemplārs. Analizējot bibliotēkas statistiskos rādītājus, vērojams, ka arī 2015.gadā pieprasījums pēc nozaru literatūras bibliotēkā bijis lielāks nekā pieprasījums pēc daiļliteratūras. Skatot atsevišķi daiļliteratūras un nozaru izniegumu salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, 2015.gadā daiļliteratūras izniegums ir samazinājies (2014.gadā – 25943, 2015.gadā - 24182), nozaru literatūras izniegumu skaits palielinājies (2014.gadā – 47328, 2015.gadā - 54303).

2015.gadā uz vietas lasīšanai lasītavā izniegti 30602 seriālizdevumu eksemplāri, kas ir par 3530 eksemplāriem vairāk nekā 2014.gadā. Detalizētāku periodikas iznieguma analīzi skatīt sadaļā 3.4.1.Pieaugušo periodikas lasītava nodaļā.

Zemāk attēlotajā tabulā redzams bibliotēkas krājuma iznieguma sadalījums lasītājiem uz mājām (apkalpojot automatizēti ar BIS Alise).

	2013	2014	2015	+/-
Izniegums	97893	93171	95991	+2820
no tā grāmatas	54496	54441	53792	-649
no tā audiovizuālie dokumenti	47	35	67	+32
no tā seriālizdevumi	38469	34442	36981	+2539
No tā citi dokumenti	4881	4253	5151	+898
no ta izniegums bērniem un jauniešiem	20213	18588	19047	+459

Bibliotēkas darba kvalitātes rādītāji

	Skaitis
Dokumentu (fizisko vienību skaits uz vienu lasītāju)	21,93
Kārtējie izdevumi uz vienu lasītāju	71,87
Projektizstrāde	3
Izdevējdarbība	1
Bibliotēkas organizētie profesionālās izglītības pasākumi	24
Tematiskie pasākumi	143
Izstādes	164

Informācija par bibliotēkā abonētajiem preses izdevumiem, jaunieguvumiem un dāvinājumiem tiek ievietota bibliotēkas tīmekļa vietnē.

Lasītāju apkalpošanai tiek izmantotas elektroniskās lietoju kartes. Elektroniskā bibliotēkas lietotāja karte (e-karte) joprojām tiek izgatavota uz vietas bibliotēkā pēc pašu izstrādāta šablona. Elektroniskā lietotāju karte ļauj ātri un precīzi atrast lasītāju bibliotēkas lietotāju datu bāzē, bet ieviestā čeku izdruka saņem precīzu informāciju par lasītājam izsniegtajiem dokumentiem. Bibliotekāro procesu automatizācija ir ļāvusi uzlabot bibliotēkas pakalpojumu pieejamību, kvalitāti un operativitāti.

Rūpējoties par to, lai bibliotēkas pakalpojumus saņemtu arī tie iedzīvotāji, kuri slimības vai ierobežotas pārvietošanās dēļ paši nevar apmeklēt bibliotēku, Preiļu Galvenā bibliotēka piedāvāja lasītāju apkalpošanu mājās. Lai gan šo iespēju izmanto tikai 2 lasītāji, viņi saka lielu paldies par piedāvāto iespēju.

3.2. Daiļliteratūras abonements

Bibliotēkas krājumā nozīmīgu vietu ieņem daiļliteratūra. 2015.gadā no kopējā jaunieguvumu (grāmatu) skaita pieaugušo nodaļā daiļliteratūra sastāda 61% .

Pārskata periodā pieprasītākie izdevumi latviešu oriģinālliteratūrā bija: Ingas Ābeles "Klūgu mūks", Dzintara Tilaka "Sirds nemiers", Nila Saksa un Jurgā Liepnieka "Nāve - tās nav beigas", Ingunas Baueres "Pelīte", Luānas Loinertes "Latgales sāga", u.c.

Savukārt no ārzemju tulkotās literatūras vairāk lasīja Sāras Larkas grāmatas "Maoru zelts" un "Kauri koka ēnā", Ketlīnas Tesaro "Flirts", Hilarijas Boidas "Atgriešanās", Šarlotes Linkas "Lapsas ieleja", Millijas Džonsones "Rudens dēka", u.c.



Projekta „Augstvērtīga latviešu oriģinālliteratūra bibliotēkās” ietvaros bibliotēka saņēmusi vērtīgus oriģinālliteratūras darbus. Lai popularizētu šos izdevumus, bibliotēkā tika izveidota izstāde. Bibliotēku lasītāji saka lielu paldies par iespēju iepazīt latviešu autoru darbus. Šobrīd visvairāk pieprasītie kolekcijas daiļliteratūras izdevumi ir: Ingūnas Baueres grāmata ”Mācītājs un viņa dēls”, Vika grāmata “Santamonika, Arhangeļskas apg.”, u.c.

Skolēni, arodvidusskolas un ģimnāzijas audzēkņi abonementā meklēja skolas ieteikto literatūru. Bija gadījumi, kad visus pieprasījumus apmierināt nebija iespējams, jo bibliotēkas krājumā esošo eksemplāru pietrūka. Tas izskaidrojams ar to, ka kāda konkrēta autora grāmata nepieciešama visiem skolēniem vienā un tajā pašā laikā. Ja bija iespēja, tad trūkstošā grāmata tika pasūtīta no pagasta bibliotēkas - izmantojot SBA pakalpojumus. 2015.gads bija Raiņa un Aspazijas gads, līdz ar to visu gadu bibliotēkā bija paaugstināts pieprasījums pēc šo divu autoru darbiem. Pārskata periodā 11.-12.kl. skolēniem Latviešu valodas un literatūras olimpiādes viena no tēmām bija: Dzintars Sodums - dzīve un daiļrade, tāpēc gada pirmajā pusē bibliotēkā bija arī šī autora grāmatu deficīts.

Lietotāji izdevumus rezervēja gan uz vietas klātienē, gan telefoniski, gan izmantojot bibliotēkas elektronisko kopkatalogu. Ja grāmata ir izsniegta, piedāvājam ievietot rindā. Kad grāmata ir rezervēta, par to ziņojam telefoniski. Pārskata periodā no pagastu bibliotēkām visbiežāk aizņēmāmies I.Ābeles grāmatu “Klūgu mūks”, Raiņa un Dz.Soduma darbus, E.L.Džeimsa “Greja piecdesmit nokrāsas”. SBA kārtā no pagastu bibliotēkām tika pasūtīti arī izdevumi krievu valodā. Pieprasītākie bija Šilovas un Romanovas detektīvromāni.

Lai popularizētu daiļliteratūras grāmatas, tika izvietotas vairākas autoriem – jubilāriem veltītas grāmatu izstādes: Gundegai Repšei, Aspazijai, Rainim, Antonam Čehovam, Annai Saksei, Jēkabam Janševskim, Ludmilai Azarovai. Tika izveidotas arī vairākas tematiskās grāmatu izstādes: "Pasaules bestsellers", "Literātu ģimenes", "Rozā un sarkans grāmatu nosaukumos". Jāpiezīmē, ka grāmatu izstādes ir veids, kā piesaistīt lasītāju uzmanību, jo bieži vien ir tā, ka grāmatas tiek ņemtas no izstāžu plaukta un bibliotēkām tie jāpapildina vairākas reizes dienā.

Jāatzīst, ka arī pasākumi – grāmatu atklāšanas svētki, tikšanās ar grāmatu autoriem – veicina grāmatu izsnieguma pieaugumu. 2015.gadā notika divi grāmatas prezentācijas pasākumi: "SIRDSMĪĻO BRĀLĪT!" Raiņa un māsas Līzes sarakste un Luānas Loinertes "Latgales sāga". VKKF projektā tika atbalstīta arī tikšanās ar autoriem un pieaugušajiem tika dota iespēja satikt rakstniekus Ingu Žoludi, Arno Jundzi un Jāni Joņevu (skat. fotogrāfijas pielikumā Nr.3. ([Bibliotēkas tēla veidošanas, informācijas resursu popularizēšanas pasākumu foto](#)) un pasākumu sarakstu pielikumā Nr.4.([Izstādes un pasākumi Preiļu GB pieaugušo literatūras nodaļā 2015.gadā](#))).

3.3. Nozaru literatūras abonements

Nozaru literatūras izsniegumu skaits 2015.gadā joprojām ir gandrīz divas reizes lielāks nekā daiļliteratūras izsniegumu skaits (daiļliteratūra 24182 izsniegumi, nozaru literatūra – 54303 izsniegumi). Šī krasā atšķirība ir tāpēc, ka nozaru izsniegumu sastāda ne tikai grāmatas,

audiovizuālie un kartogrāfiskie izdevumi, bet arī seriālizdevumi, mapes, kopijas un elektroniskie dokumenti.

Analizējot nozaru literatūras krājuma izsniegumu (bez seriālizdevumiem, mapēm, kopijām un elektroniskajiem dokumentiem), jāsecina, ka daiļliteratūras izsniegums ir lielāks nekā nozaru literatūras (daiļliteratūra 24182 izsniegumi 2015.gadā, nozaru literatūra – 15982 izsniegumi).

Neskatoties uz to, ka komplektējot nozaru literatūras krājumu tiek veikta lasītāju vēlmju pastiprināta analīze un izvērtēšana, iedzīvotāji priekšroku dod vieglāka satura literatūrai - romāniem. Kopā ar komplektēšanas nodaļu pastāvīgi tiek analizēts, ko vairāk pieprasa lasītāji, nozaru literatūras speciāliste piedalās jauno grāmatu atlasē gan grāmatveikalā „Zvaigzne ABC”, gan izbraukuma tirdzniecības grāmatu galdos tepat bibliotēkā, gan elektroniskajos izdevniecību piedāvājumos. Vērtējam, kas ir aktuālākās grāmatas, iepriekš internetā izskatot izdevniecību piedāvājumus un uz klausot pašus lasītājus. Ir izveidota burtnīca „Vajadzīgā grāmata”, kurā savus pierakstus veic visi bibliotēkas darbinieki, kas strādā Nozaru literatūras abonementā.

Regulāri tiek pievērsta uzmanība krājuma fiziskajam izskatam – tiek atlasītas grāmatas labošanai un salabotas, pārskatītas un ar dzēšgumiju izdzēstas piesvītrotās, iezīmētās grāmatas (nozaru krājumā tādu vienmēr ir diezgan daudz). Šos darbus palīdzēja veikt probācijas dienesta atsūtītie sabiedriskā darba veicēji. Tādā veidā caurskatot krājuma katru nozari tiek atlasītas nolietotās, ilgstoši neizmantotās grāmatas. Krājums attīrās un var redzēt, kurā nozarē ir maz jaunieguvumu.

Pārskatot nozaru literatūras nozīmīgāko pieprasījumu klāstu par 2015.gadu var secināt, ka nepieciešams papildināt krājumu:

- Datorzinātnē un datortehnoloģijās;
- Par velosipēdiem, riteņbraukšanu kā atpūtas un sporta veidu;
- ES valstu ekonomika latviešu valodā (joprojām ļoti pieprasīta tēma);
- Mūzikas psiholoģija, veicinošā iedarbība uz bērnu, pieaugušo attīstību;
- Ģeogrāfijā par Latviju, pasaules valstīm;
- Angļu – latviešu un latviešu – angļu tehniskās vārdnīcas;
- Lauksaimniecības nozarē, laukkopībā, lopkopībā;
- Par lauksaimniecības mašīnām, traktoriem, to remontu;
- Par etnopolitiku;
- Būvmehānika, tehniskā mehānika.

Bibliotekārajā darbā uzziņu sniegšana notiek dažādos veidos, jo mūsdienu lasītājs ir aktīvs dažādās vidēs. Nozaru literatūras abonementa uzziņas tika sniegtas gan interneta vidē, gan telefoniski, gan klātienē.

Uzziņu veids	Mutiskās uzziņas	Digitālās, rakstiskās uzziņas
Tematiskās	32	17
Precizējošās	66	24
Faktogrāfiskās	9	9

Nozaru literatūras fondā tematiskās izstādes tiek eksponētas regulāri. Tematus izstādēm izvēlamies, ņemot vērā ANO un UNESCO starptautiski svinamās dienas, Sarkanā krusta starptautiski atzīmējamās dienas, Latvijas Valsts svētku, atceres un atzīmējamās dienas, īpašu jubileju atceres (tā 2015.gads bija Raiņa un Aspazijas jubilejas gads), gadalaikiem un ar tiem saistītiem darbiem veltītas, konkrētu nozaru popularizējošas tēmas.

Mūsu lasītāji seko līdz izstāžu tematikai, ir pieraduši redzēt ļoti dažādas, skaisti, bagātīgi noformētas tematiskās literatūras izstādes. Tematiskās literatūras izstādes ļauj lietotājiem, bibliotēkas viesiem pamanīt sev interesējošas, arī nepelnīti plauktos piemirstas grāmatas. Dažreiz lietotājs, apskatot izstādi, ierauga grāmatas, kuras vēlāk vēlētos izlasīt. Tematiskā izstāde grāmatai ir kā vizītkarte, neņemot vērā grāmatas vecumu. 2015.gada nozaru abonementa tematiskās izstādes:

- Grāmatu izstāde radošai darbībai ziemas vakaros;
- "Ilgi un laimīgi" izstāde veltīta veiksmīgas un stipras ģimenes kopdzīvei;
- Aspazijai veltīta izstāde "Spīdi, dvēsele, spīdi!";
- 'Laikrakstam "NOVADNIEKS" - 65" veltīta izstāde;
- Rainim veltīta izstāde "Pastāvēs, kas pārvērtīsies";
- "Viena Eiropa – daudz stāstu"- Eiropas dienai veltīta izstāde;
- Izstāde "Skolai Preiļos 150";
- Izstāde "Es ticu" – par godu Aglonas bazilikai un 15.augusta svētkiem;
- "Leļļu karaļvalsts burvība Preiļos" – informatīva, izglītojoša izstāde par autorleļļu mākslinieci Jeļenu Mihailovu (Vladlenu) un viņas radītajām lellēm Preiļos un Rīgā;
- "Atrodi. Izvēlies. Mācies." Izstāde sniedza apskatu par grāmatām, kurās atrodami ieteikumi veiksmīgas karjeras veidošanai, nākotnes izglītības iespējām mūsu pilsētā un valstī, u.c.
- "Uz 85 gadu sliekšņa stāvot". Izstāde veltīta Preiļu GB jubilejai
- Grāmatu izstāde "Kad vecais ar jauno satiekas" veltīta atnākošajam 2016.gadam

3.4. Lasītavas

Preiļu GB jau kopš 2006.gada (kad bibliotēka pārcēlās uz jaunām, tai atbilstošām telpām Kārsavas ielā 4) ir izveidotas 3 lasītavas ar mērķi kvalitatīvāk un efektīvāk piedāvāt, nodrošināt iestādē pieejamos pakalpojumus bibliotēkas apmeklētājiem.

Bibliotēkā pieejamās lasītavas:

- pieaugušo periodikas lasītava;
- vispārīgā un uzziņu lasītava;
- bērnu literatūras nodaļas periodikas un uzziņu lasītava (info.skat. atskaites 4.nodaļā).

3.4.1.Pieaugušo periodikas lasītava

Pārskata gadā bibliotēkas pieaugušo nodaļā, izmantojot Latvijas Pasta un izdevniecību speciālos piedāvājumus, akcijas un atlaides, tika abonēti 59 nosaukumu periodiskie izdevumi, tajā skaitā 11 laikraksti (9 latviešu valodā, 2 krievu valodā) un 48 žurnāli (41 latviešu valodā, 7

krievu valodā). Lasītavā bija pieejami arī no Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības institūta un citām iestādēm un sabiedriskajām organizācijām saņemtie periodiskie izdevumi, piemēram, „Rīgas Laiks” latviešu un krievu valodā, „Energija un Pasaule”, „Latvju Teksti”, „Brīvā Latvija”, „Preiļu Novada Vēstis”, „Logs” u.c.. Kopumā pieaugušo periodikas lasītavā 2015.gadā apmeklētājiem piedāvāti 70 nosaukumu preses izdevumi.

Laika posmā no 2015.gada 1.marta līdz 20.maijam Preiļu Galvenajā bibliotēkā tika veikta lietotāju aptauja par periodisko izdevumu izmantošanu. Tās mērķis bija izzināt bibliotēkas lietotāju intereses un vajadzības, noskaidrot bibliotēkā abonēto izdevumu atbilstību lasītāju vajadzībām, apzināt un apkopot priekšlikumus par to, kādus laikrakstus un žurnālus bibliotēkai vajadzētu abonēt, izvērtēt iegūtos datus un izmantot tos bibliotēkas piedāvāto pakalpojumu pilnveidošanai. Kopumā tika aptaujāti 68 respondenti. Aptaujas rezultātā iegūtā informācija izmantota gada pārskata par darbu periodikas lasītavā veidošanā.

Preiļu GB periodikas lasītavā 2015.gadā bija pieejami informatīva, izklaidējoša, aprakstoša rakstura izdevumi par dažādām tēmām: ekonomiku, biznesu, politiku, veselību, izglītību, mākslu, kultūru u.c. un tie bija paredzēti dažādām mērķauditorijām. Kā liecina pārskata gadā veiktās aptaujas dati, lasītavas apmeklētāji periodiskos izdevumus izmanto dažādiem nolūkiem: vairākums - 39% pašizglītībai, 38% - atpūtai un izklaidei, 13% - darbam, 8% - mācībām, studijām, bet 2% - informācijas iegūšanai. Piedāvāto preses izdevumu klāsts katru gadu nedaudz mainās. Abonējot periodiskos izdevumus, tiek ņemtas vērā lasītāju vēlmes, izdevumu pieprasījums un izdevumu piedāvājums. 2015.gadā bibliotēkā varēja lasīt izdevniecības SIA „Žurnāls Santa” sēriju - „Ieva”, „Ievas Dārzs”, „Ievas Stāsti”, „Ievas Veselība” un „Ievas Virtuve”. Ņemot vērā lasītāju vēlmes, tika abonēts žurnāls lauksaimniekiem „Profi Latvija”. Krievvalodīgajiem lasītājiem Krievijā izdotā žurnāla par veselību un sportu „Здоровье” vietā tika piedāvāts Latvijā krievu valodā iznākošais populārais ikmēneša žurnāls par veselību „Азбука Здоровья”. Bibliotēkas lietotājiem pirmajā pusgadā bija pieejama avīzes THE BALTIC TIME Online versija: <http://www.baltictimes.com/>. Neatkarīga ikmēneša avīze THE BALTIC TIME, kas lasītājiem piedāvāja pašu aktuālāko informāciju par politikas, ekonomikas, biznesa un kultūras notikumiem Latvijā, Lietuvā un Igaunijā. Bibliotēkā reģistrētie lasītāji THE BALTIC TIMES Online versiju varēja izmantot arī attālināti, t. i., no sava mājas datora. Sakarā ar to, ka lietotāju interese par šo izdevumu bija niecīga, tika nolemts no šī izdevuma turpmākās abonēšanas atteikties. 2015.gadā lasītavā nebija atrodams žurnāls „Katoļu Dzeive”, kurā lasītājiem bija iespēja dziļāk iepazīt gan reliģiskas, gan laicīgas tēmas, bagātināt latgaliešu valodu un no jauna iepazīt daudzas Latgales personības, jo pēc 25 gadu darbības šis izdevums tika slēgts. Par to, ka žurnālu un laikrakstu piedāvājums atbilst pieprasījumam un, ka abonētie un dāvinātie preses izdevumi nodrošina bibliotēkas lasītājiem nepieciešamo informāciju, liecina bibliotēkas lietotāju aptaujas rezultāti. Vērtējot bibliotēkā piedāvāto žurnālu un laikrakstu klāstu, 48% no aptaujātajiem respondentiem ir norādījuši, ka bibliotēkā piedāvātais periodisko izdevumu klāsts ir ļoti labs, 43% atzinuši, ka labs, bet 9%, ka apmierinošs. 31% no aptaujātajiem ir izmantojuši piedāvāto iespēju un anketās ierakstījuši izdevumus, kurus vēlētos lasīt bibliotēkā. Anketās minētie ierosinājumi tika izskatīti un iespēju robežās ņemti vērā abonējot preses izdevumus 2016.gadam.

Periodikas lasītava atrodas ēkas pirmajā stāvā, tāpēc ikviens cilvēks neatkarīgi no fiziskā stāvokļa var iekļūt lasītavā un brīvi pa to pārvietoties. Lasītavu apmeklē gan cilvēki

invalidu ratiņos, gan māmiņas ar bērnu ratiņiem. Māmiņas var ērti iekārtot savu bērnu blakus un lasīt. Periodikas lasītavas lietotāji galvenokārt ir Preiļu pilsētas iedzīvotāji, taču bieži vien lasītavā iegriežas arī cilvēki no apkārtnējiem pagastiem un novadiem, kuri dažādu iemeslu dēļ pilsētā uzturas vairākas stundas. Viņi ir apmierināti, jo bez maksas var lietderīgi pavadīt brīvo laiku, jo liela daļa lasītāju (pensionāri, bezdarbnieki, mājsaimnieces) lasītavu apmeklē regulāri, pat katru dienu, un izskata gandrīz visus bibliotēkā pasūtītos laikrakstus. Par to liecina arī lietotāju aptaujas rezultāti. Atbildot uz anketā uzdoto jautājumu „Cik bieži izmantojat Preiļu GB abonētos periodiskos izdevumus?”, 15% jeb 12 respondenti no visiem aptaujātajiem ir norādījuši, ka bibliotēkas abonētos preses izdevumus izmanto katru dienu, 35% jeb 24 respondenti periodikas lasītavā iegriežas vienu reizi nedēļā, bet 31% jeb 21 respondents periodiskos izdevumus bibliotēkā lasa vismaz reizi divās nedēļās. Visaktīvākā periodisko izdevumu lasītavas apmeklētāju grupa ir vecumā virs 51 gada (63%). Otra aktīvākā grupa ir lietotāji vecumā no 41 – 50 gadiem (13%). Gados vecāki cilvēki un lasītāji ar redzes traucējumiem var izmantot video un tele lupu, kas ir pieejama bibliotēkā. Ar šīs ierīces palīdzību vājredzīgiem cilvēkiem tiek atvieglota lasīšana, attēlu un fotogrāfiju aplūkošana. Pārskata gadā šo ierīci žurnālu un laikrakstu pārlaipošanai izmantoja tikai pāris lasītāji.

Jaunākie periodiskie izdevumi ir izvietoti brīvpieejā. Tie ir tekošajā gadā iznākušie žurnāli, dienas laikraksti (Diena, Latvijas Avīze, Neatkarīgā Avīze u.c) par pēdējo mēnesi, iknedēļas laikraksti par pēdējo kvartālu vai pusgadu, reizi mēnesī iznākošie - par pēdējo gadu. Vecāki izdevumi ir pieejami krātuve. Izdevumi no krājuma lasītājiem tiek izsniegti pēc pieprasījuma. Laikraksti tiek izsniegti lasīšanai uz vietas bibliotēkā, bet žurnāli tiek izsniegti arī uz mājām. Žurnālu izsniegšana un saņemšana tiek reģistrēta automatizēti bibliotēku informācijas sistēmas datu bāzē, kas ievērojami uzlabo darba kvalitāti, ir ērta gan lietotājiem, gan bibliotekāriem. Saskaņā ar aptaujas datiem lielākā daļa lasītavas apmeklētāju (63%) sev nepieciešamos periodiskos izdevumus plauktā meklē paši, 33% - jautā bibliotekāram un tikai 4% lasītāju sev interesējošos izdevumus meklē izmantojot katalogu. Tas, ka tikai salīdzinoši neliela respondentu daļa izdevumu meklēšanai izmanto katalogu, varētu būt izskaidrojams ar to, ka visaktīvākie periodisko izdevumu lasītavas izmantotāji ir pensionāri. Kā liecina aptaujas dati, 44% respondentu atbildot uz jautājumu „Jūsu nodarbošanās”, ir norādījuši – pensionārs. Pensionāri un gados vecāki cilvēki ir tā bibliotēkas apmeklētāju kategorija, kuri ne vienmēr ir apguvuši datora un interneta lietošanas pamatprasmes.

Pārskata gadā ir palielinājies lasītājiem uz mājām izsniegto seriālizdevumu skaits. 2015.gadā ir izsniegti 3946 seriālizdevumi, kas ir par 605 izdevumiem vairāk nekā 2014.gadā. Kā liecina 2015.gadā bibliotēkā veiktās lietotāju aptaujas „Par periodisko izdevumu izmantošanu Preiļu Galvenajā bibliotēkā” rezultāti, pakalpojumu „Žurnālu izsniegšana lasīšanai uz mājām” izmanto 51% no aptaujātajiem respondentiem. Lai gan saskaņā ar aptaujas datiem pakalpojumu „Nakts abonements” vai „Svētku un izejamo dienu abonements”, kas ļauj uz mājām izsniegt arī 3 jaunākos žurnālu numurus, izmanto tikai 28% respondentu, sestdienās, pirms bibliotēkas darba laika beigām, lasītāju starpā vērojama pat neliela konkurence.

2015.gadā uz vietas lasīšanai lasītavā izsniegti 30602 seriālizdevumu eksemplāri, kas ir par 3530 eksemplāriem vairāk nekā 2014.gadā. Šie dati iegūti, pamatojoties uz periodikas lasītavā regulāri divas reizes mēnesī veikto uzskaiti. Analizējot uzskaites rezultātus, var secināt, ka no avīzēm vislasītākā ir „Novadnieks” un „Vietējā Latgales Avīze”, tad seko „Latvijas

Avīze”, „Neatkarīgā Rīta Avīze”, „Diena” un „Вести Сегодня”. No žurnāliem vislasītākie ir nedēļas žurnāli „Privātā Dzīve”, „Ieva”, „Praktiskais Latvietis”, „Māja”, „Люблю”. Iecienīti ir arī žurnāli „Ievas Stāsti”, „Ievas Veselība”, „Mājas Viesis”, „Citāda Pasaule”. Pieprasīti ir arī mēneša žurnāli: „Ilustētā Zinātne”, „Ilustrētā Pasaules Vēsture” „36,6⁰”, „Praktiskie Rokdarbi”, „Dārza Pasaule”, „Burda”, „Приусадебное хозяйство”. Analizējot rādītājus pa mēnešiem, redzams, ka pavasara un vasaras mēnešos periodikas lasītavā vērojams izsnieguma samazinājums. Tas visticamāk skaidrojams ar to, ka ir sākusies dārza darbu sezona un atvaļinājumu laiks, un iedzīvotāji retāk apmeklē lasītavu.

Bibliotēkā abonēto periodisko izdevumu saraksts ir pieejams Preiļu Galvenās bibliotēkas interneta vietnē. Krātuvē pieejamo žurnālu saraksts papīra formātā ar konkrētiem gadiem un nosaukumiem ir novietots lasītavā. Lasītājiem tiek piedāvātas uzziņas par periodikas krājuma saturu, izmantošanu uz vietas bibliotēkā un izsniegšanu uz mājām. Tomēr kā liecina aptaujas rezultāti, ne visi lasītavas apmeklētāji ir informēti par bibliotēkas piedāvātajiem pakalpojumiem, piemēram, pakalpojumu „Nakts abonements”, vai „Svētku un izejamo dienu abonements” (pēdējo 3 žurnālu izsniegšana uz mājām), pakalpojumu „Žurnālu izsniegšana uz mājām”. Lai informētu apmeklētājus par to, ka Preiļu GB piedāvā izmantot minētos pakalpojumus, periodikas lasītavā un lietotāju reģistrācijas zonā tika izvietotas informācijas lapas.

3.4.2. Vispārīgā un uzziņu lasītava

Vispārīgās un uzziņu lasītavas fonds tiek komplektēts, sadarbojoties ar Preiļu GB komplektēšanas un apstrādes nodaļu, kā arī kopā ar abonementa darbiniekiem.

Galvenā vērība tiek veltīta lietotāju pieprasījumu apmierināšanai. No lasītavas krājuma grāmatas lietotājiem tiek izsniegtas arī uz mājām, lietošanas termiņš tiek atrunāts. Ir gadījumi, ka lasītavas grāmata tiek izsniegta arī uz nedēļu vai 2 nedēļām, ja studentam ir nepieciešams materiāls diplomdarba rakstīšanai. Lasītavas krājums tiek regulāri pārskatīts un mazāk izmantotie izdevumi tiek nodoti abonementam. Tuvākajā nākotnē ir paredzēts visu lasītavas krājumu iepludināt abonementa daļā, tādējādi nodrošinot iespēju - aktīvāk izmantot lasītavas krājumu.

Pārskata periodā lasītava piedāvāja 12 tematiskās literatūras izstādes: par barikāžu laiku; par aktuālu informāciju un literatūru medniekiem; par sievietes skaistumu un veselību; pavasaris dabā un dārzā; dzejoļi, apsveikumi, novēlējumi gatavojoties pēdējam zvanam skolā; par vasarai aktuālu tēmu - Zāļu laiks; ražas laikam veltītas izstādes- Maizes ceļš, Konservēsim, Miķeļdienu gaidot, Brīnumoga-ķirbis; Veļu laikam un Jaunajam gadam veltītas izstādes.





Lasītavas krājumā 2015. gadā ir iegādāti tikai 21 izdevumi. Pamatā tika papildināts krājums sabiedriskajās zinātnēs. Esam secinājuši, ka izdevumiem, kas atrodas lasītavā ir mazs apgrozījums, tāpēc pārskata periodā tika izvērtēta katras grāmatas iegādes nepieciešamība. Kā jau tika iepriekš minēts - šī apsvērums dēļ tuvākajā laikā plānojam lasītavas krājumu iepludināt abonementa daļā. Izmantotākās grāmatas lasītavā: Darba likums un grāmatvedība, Finanses un nodokļi, Personāla vadība un socienika, Vide un ilgtspējīga attīstība.

Vispārīgās un uzziņu lasītavā lietotājiem ir pieejami 4 datori, bezvadu internets un multifunkcionālā iekārta. Šīs lasītavas datorpakalpojumus iecienījuši iedzīvotāji, kuri labprātāk vēlas darboties klusākā, mazāk noslogotākā vietā ar iespēju norobežoties no aktīvās bibliotēkas daļas.

Gados vecāku datorlietotāju skaits turpina pieaugt, taču samazinās studentu un skolu audzēkņu skaits. Mājās un telefonos tagad ļoti daudziem ir interneta pieslēgums, jo tā jau ir ikdienas nepieciešamība. Vecāka gadagājuma apmeklētājiem bieži vien ir nepieciešama bibliotēkāra palīdzība darbā ar datoru.

2015.gadā Preiļos tika slēgtas SEB un SWED banku filiāles, kas radīja sašutumu Preiļu un tās apkaimes iedzīvotājos. Viens no mērķiem šo banku filiāļu aizvēršanai bija iedzīvotāju radināšana banku pakalpojumu izmantošanai attālināti. Lai mazinātu sarūgtinājumu un pamazām pieradinātu iedzīvotājus pie esošās situācijas, 2 reizes mēnesī vispārīgajā un uzziņu lasītavā banku pārstāvji tikās ar saviem klientiem, lai sniegtu konsultācijas un uzziņas. Šāda veida tikšanās vismaz daļēji atviegloja mūsu bibliotēkārū darbu, jo iedzīvotāji regulāri nāca un nāk pēc padoma, palīdzības un informācijas banku jautājumos.

Diemžēl ar 2016.gadu šādas iespējas banku pārstāvji vairāk nenodrošinās, izņemot gadījumus, kad aicināsim viņus uz semināriem, apmācībām utml.

Internets joprojām tiek izmantots gan informācijas meklēšanā, gan jaunāko notikumu apskatei, gan izklaides portālu, sociālo tīklu izmantošanā, gan Lattelecom, Latvenergo u.c rēķinu apskatei un izdrukai, portāla latvija.lv, datu bāzu lietošanā, aviobiļešu izdrukai.

3.5. Eiropas Savienības informācijas punkta (ESIP) un Europe Direct informācijas punkta (EDIC) darbība

2015. gadā joprojām darbojāmies projektā "Uzturētājstruktūru atlase tīkla Europe Direct informācijas centriem 2013. - 2017. gadam", kura ietvaros jau trešo gadu Preiļu GB darbojas EDIC Austrumlatgalē. Projekta mērķis ir veicināt Eiropas Savienības (ES) informācijas pieejamību un pilsoņu viedokļu apmaiņu par visām ES darbības jomām, īpaši par tām, kas ietekmē cilvēku ikdienas dzīvi.

Projekta ietvaros ir izveidota ērta darba un informācijas vide apmeklētājiem. EDIC Austrumlatgalē ir izveidojusies laba sadarbība ar daudzām iestādēm – Preiļu novada domi,

Preiļu reģiona bibliotēkām, Preiļu un Riebiņu novadu Tūrisma informācijas centru, Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikumu Preiļos, Preiļu 1. pamatskolu, Preiļu 2. vidusskolu, Preiļu Valsts Ģimnāziju, Preiļu Vēstures un lietišķās mākslas muzeju, Preiļu novada Kultūras centru, Preiļu Jauniešu centru, Preiļu alternatīvās kultūras centru (PAKAC) u.c.

Šī projekta ietvaros darbs ir vairāk vērsts uz publicitātes vairošanu, iedzīvotāju izglītošanu, uzziņu sniegšanu, tematiskām izstādēm un pasākumu sagatavošanu.

Biežākie jautājumi, uz ko nācies meklēt un sniegt atbildes:

- ES fondu līdzekļi izglītībai Latvijā;
- ES valstu vēsture, kultūra, ģeogrāfija;
- Vai ES ietekmē banku aizvēršanu Latvijā?
- Jautājumi par bēgļiem, imigrantiem, patvēruma meklētājiem;
- Kāpēc ES jāpalīdz Grieķijai, un kāda ir Latvijas nostāja?
- Eiropas finanšu instrumenti lauku attīstībai;
- Kur meklēt ES fondu ieviestos projektus Preiļos?
- Vai Eiropa var sabrukt?

2015. gadā Preiļu ESIP/ EDIC Austrumlatgalē sniegtas **336 uzziņas par 104 tēmām**

ESIP/EDIC sniegtās uzziņas	Gads	2013	2014	2015
Elektroniski		145	155	48
Pa tālruni		7	26	17
Mutiski		38	234	271
Kopā		190	415	336

Piedaloties šajā projektā, ieguvēja ir gan Preiļu GB, gan visi bibliotēkas lietotāji un Preiļu novada iedzīvotāji un viesi:

- Gada laikā notikuši 15 pasākumi, kurus apmeklēja pietiekami liels iedzīvotāju skaits;
- Augusti EDIC/ESIP publicitāte virtuālajā vidē:
 - Preiļu bibliotēkas mājaslapā joprojām darbojas atsevišķā vietne – EIROPAS SAVIENĪBAS INFORMĀCIJAS PUNKTS.
 - otra aktīvi apmeklējama lapa izveidota sociālajā tīklā Draugiem.lv – *Europe Direct* Austrumlatgalē: kurā 2015.gadā tika aktīvi ievietota jaunākā informācija, kas saistīta ar Eiropas Savienību. Virtuālais apmeklējums 70117;
- Iegūtas jaunas grāmatas par ES valstu ekonomiku, politiku, ģeogrāfiju, vēsturi, kultūru, veselību, līdz ar to daudz pilnvērtīgāk iespējams apmierināt interesentu pieprasījumus pēc kvalitatīvas informācijas;

- Preiļu EDIC piedalās arī Ziņu lapas veidošanā / Informatīvais biļetens/ – 24 numuri 2015. gadā – informējot par jaunumiem Eiropā, Austrumlatgalē kopumā un pa novadiem atsevišķi. Šo biļetenu veido 10 cilvēku komanda no Rēzeknes, Preiļiem, Krāslavas un Ludzas; <http://www.preilubiblioteka.lv/?menu=8&smenu=5>
- Gada laikā sniegtas vairākas publikācijas vietējos preses izdevumos par EDIC Austrumlatgalē pasākumiem, to veiksmīgo norisi.
- Atjaunots un izdots buklets, kas popularizē EDIC darbu.

2015.gadā EDIC/ESIP organizētie pasākumi:

- Pasākumu cikls “Eiropas valstu kultūra” par Eiropas Savienības valstīm (Austrija, Somija, Kipra, Luksemburga, Beļģija, Portugāle) – 6 pasākumi;
- “Eiropas Savienība Tev!” – 2 informatīvi pasākumi/semināri par ES;
- Muzikāli informatīva lekcija "Džezs Eiropā un Latvijā";
- Fotokonkurss “Mana Eiropa”;
- E-Līdzdalības diena;
- Eiropas pēcpusdiena;
- Raiņa dzejas autobuss: Preiļi – Jasmuiža - Preiļi;
- Orientēšanās sacensības “Es ieguldījums Tavā pilsētā”
- Informatīvs seminārs “Prasme orientēties informācijā” kopā ar A.Bogustovu;

Viens no Preiļu iedzīvotājiem iecienītākajiem pasākumu cikliem joprojām ir cikla “Eiropas valstu kultūra” pasākumu kopums par Eiropas Savienības valstīm. 2015. gadā šī cikla ietvaros Preiļu GB EDIC Austrumlatgalē novadīja 6 pasākumus, kas bija veltīti Austrijai, Somijai, Kiprai, Luksemburgai, Beļģijai, Portugālei. Pasākumus rīkojām sadarbībā ar Rīgas tūrisma un radošās industrijas tehnikuma struktūrvienības “Preiļi” (RTRIT) audzēkņiem un viņu skolotāju Ināru Liepiņu. Pasākumam triju gadu laikā ir izveidojusies noteikta struktūra – tiek uzlikta tematiska grāmatu izstāde par konkrēto Eiropas valsti, lai apmeklētāji laikus iepazītos ar valsts kultūru, literatūru, ģeogrāfiju utt., pasākumam tiek gatavota plaša, izsmelīga prezentācija par valsti, kuru demonstrējam pasākuma dalībniekiem. Lai katrs pasākums būtu interesants, tiek izlozēti āķīgi un interesanti jautājumi par konkrētās valsts slavenībām, ģeogrāfiju, vēsturi, un pareizo atbilžu sniedzēji var iegūt nelielas, praktiski pielietojamas balviņas. Pasākuma otrā daļa tiek īpaši gaidīta, jo to sagatavo RTRIT pedagoģe Ināra Liepiņa ar saviem ēdināšanas un viesmīlības kursu audzēkņiem, notiek konkrētas valsts nacionālo ēdienu degustācija.

Šim pasākumu ciklam izveidojusies sava interesentu auditorija, kura ar katru reizi pieaug, jo tiek dota iespēja iepazīt Eiropas valstis, pārbaudīt savas zināšanas konkursā un piedalīties degustācijā.



Visas aktivitātes noteikti ir devušas pozitīvu pieredzi vietējiem iedzīvotājiem Eiropas Savienības jaunumu izprašanā, apgūšanā. ESIP / EDIC jau tiek atpazīts, jo zina, ka te var droši nākt, jautāt, rakstīt, zvanīt par jebkuru interesējošu tēmu.

ES informācijas aktualizēšanai 2015.gadā eksponētas 7 izstādes:

- Izstāžu cikls “Eiropas kultūra grāmatās”: (Austrija, Somija, Kipra, Luksemburga, Beļģija, Portugāle)
- “Valodas atver pasauli” – izstāde veltīta Eiropas valodu dienai.

3.6. Darbs grāmatu izsniegšanas punktā „Preiļu pansionāts”

Kopš 2010. gada augusta mēneša Preiļu slimnīcas telpās tika atvērta Preiļu pansionāts ar 24 gultsvietām, ar kuru pārskata periodā bibliotēkai turpinājās laba sadarbība – ir pastāvīgi lasītāji, kuriem ir savas vēlmes un kuri labprāt lasa žurnālus, grāmatas. 2014.gada beigās Preiļu pansionātā bibliotēkas pakalpojumus izmantoja 4 cilvēki, izsniegums 91 vienība. Pansionātā bibliotekārie pakalpojumi tika piedāvāti reizi nedēļā – trešdienās.

2015.gadā, konsultējoties ar “Preiļu pansionāts” vadību, tika pieņemts lēmums šo pakalpojumu pārtraukt uz kādu laiku. Iemesls – pansionāta esošo iemītnieku veselības stāvoklis - neapmierinoša redze, prāta funkciju traucējumi jeb demence.

3.7. Lietotāju apmācības un konsultācijas

Interese par datortehnikas lietošanu ikdienas vajadzību nodrošināšanai nemazinās. Lietotājiem, kuri nespēj orientēties piesātinātajā informācijas vidē, bibliotekāri sniedz individuālas konsultācijas par to, kā sazināties ar radiem ārzemēs, pārdot vai nopirkt īpašumu, pasūtīt un izdrukāt biļetes, izveidot e-pasta adresi, veikt maksājumus izmantojot i-banku, deklarēt dzīvesvietu u.c.

Lai lietotāji varētu ātrāk un precīzāk atrast sev nepieciešamo informāciju bez bibliotekāra vai kādas citas personas palīdzības, Preiļu GB un tās mācību centrā regulāri notiek konsultācijas un apmācības dažādu interneta resursu izmantošanā. Preiļu GB reģionālajā mācību centrā joprojām tika organizēti datora un interneta lietošanas pamatprasmju apguves kursi. E-prasmju nedēļas ietvaros notika informatīvi apmācību semināri iedzīvotājiem e-pakalpojumu, i-bankas, MS programmu apgūšana (piem., infografikas iespējas, E-latvenergo, SWED banka, SEB banka, SIA «Preiļu Saimnieks» WEB nams, «Karšu pārlūks») konkurss skolēniem. Kopumā e-prasmju nedēļas apmācībās, semināros piedalījās 104 dalībnieki.

2015.gadā pieauga interesentu skaits par datorapmācībām un e-pakalpojumu izmantošanas iespējām, sevišķi par i-bankas pakalpojumiem. Šī situācija skaidrojama ar to, ka

pārskata periodā Preiļu pilsētā tika aizvērtas abas esošās banku filiāles (gan SEB, gan SWED). Pieļaujam, ka pastiprinātā interese par datorpakalpojumu apguvi, e-pakalpojumu izmantošanu arī turpmākajos gados varētu pastāvēt, jo arvien vairāk valsts iestādes savus pakalpojumus piedāvā elektroniskajā vidē.

Tāpat lietotāji tiek regulāri konsultēti bibliotēkā pieejamo datu bāžu izmantošanā. Bibliotēkā ir izveidots stends par datu bāzēm un elektroniskiem resursiem, kas ir pieejami ikvienam bibliotēkas apmeklētājam. Stendā izvietotā informācija iepazīstina ar datu bāzēm, un to, kādu informāciju var iegūt, tās izmantojot. Pie katras datu bāzes vai elektroniskā resursa atrodas QR kods, kas atvieglo apmeklētājiem piekļuvi dažādiem informācijas resursiem. To ir iespējams nolasīt ar mobilā telefona fotokameras palīdzību.

3.8. Sociāli mazaizsargāto un riska grupu bibliotēkā apkalpošana

Kā iepriekš tika minēts, pēdējos gados vecāka gadagājuma cilvēku pieprasīts pakalpojums ir datora un Internet pamatprasmju apmācības. 2015.gadā bibliotēkas reģionālajā mācību centrā tika organizēti datora un interneta lietošanas pamatprasmju apguves kursi, kuros piedalījās arī seniori un cilvēki ar dzirdes problēmām (ar tulka palīdzību). Kursu laikā šīs grupas bez maksas varēja apgūt datora lietošanas pamatus (darbs ar mapēm un failiem, tekstapstrāde, interneta lietošana informācijas meklēšanai un saglabāšanai, elektroniskā pasta izmantošana). Lielākais šo apmācīto grupu ieguvums ir pieeja informācijai, pašapziņas celšana, sociālās atstumtības mazināšana, spēja justies vairāk piederīgiem mūsdienu sabiedrībai. Daļa kursantu pievienojās bibliotēkas datorlietotāju vai lasītāju pulkam. Arī ikdienā šo grupu lietotājiem bibliotekāri sniedz individuālas konsultācijas un praktisku palīdzību IT izmantošanā.

Arī 2015.gadā bibliotēkas pakalpojumus ir izmantojuši bezdarbnieki. Šīs grupas lietotāju pieprasījumi parasti saistīti ar datorprasmēm - darba meklējumiem, e-pastu izmantošanu, u.c. Bibliotekāri sniedza konsultācijas par darba meklēšanas iespējām internetā, CV sastādīšanu. Jāatzīmē, ka tieši bezdarbnieki, kas diezgan daudz lasa grāmatas un presi.

Bibliotēkai un Preiļu filiāles Nodarbinātības valsts aģentūrai (NVA) izveidojusies lieliska sadarbība konsultāciju sniegšanā bezdarbniekiem biznesa plānu sastādīšanā un veiksmīgā to realizācijā. NVA darbinieks izmanto bibliotēkas telpas, datortehnikas nodrošinājumu, interneta iespējas, pieejamo informāciju (grāmatas, periodiskos izdevumus, datu bāzes), lai varētu kvalitatīvi un atbilstoši prasībām izveidot biznesa plānu. 2015.gadā šāda veida konsultācijas tika sniegtas 3 bezdarbniekiem. Pozitīvs moments, ka viens no biznesa plāniem tika atbalstīts un realizēts dzīvē.



Preiļu GB BLN darbinieki atbalsta un piedāvā dažādas darba formas lietotājiem ar ierobežotām iespējām. Katru mēnesi tika piedāvātas telpas un aprīkojumus vājdzirdīgo Preiļu nodaļas biedriem semināru rīkošanai, rīkojam radošo darbu izstādes, kur bērni un jaunieši ar ierobežotām iespējām ir gan izstāžu dalībnieki, gan apmeklētāji. Tāda bija tikšanās ar fotoizstādes “Vai dzirdi? Vai jūti? Vai redzi? Cilvēk, ielaid šo pasauli sevī!” autori Elīzu Geiduku, meiteni ar īpašām vajadzībām, un šī izstāde viņai tiešām bija kā iedrošinājums,

stimuls darboties ar fotoaparātu un nākotnē piepildīt savu sapni – kļūt par profesionālu fotogrāfi.

Bibliotēkas darbinieki piegādā arī grāmatas uz mājām tiem Preiļu pilsētas lasītājiem, kuri paši nevar atnākt uz bibliotēku. Šo pakalpojumu 2015.gadā izmantoja 2 cilvēki.

3.9. Preiļu reģionālā mācību centra darbība

Jau kopš 2007.gada Preiļu GB, Latvijas valsts un Bila & Melindas Geitsu fonda līdzfinansētā publisko bibliotēku attīstības projekta „Trešais Tēva Dēls” ietvaros, darbojas viens no desmit mācību centriem Latvijā.

Preiļu reģionālajā mācību centrā (RMC) tiek apmācīti Ludzas, Rēzeknes un Preiļu reģionos esošie bibliotekāri un lasītāji.

RMC atrodas viena stacionāra un viena mobila datorklase, kas ir aprīkota ar 12 datoriem lietotājiem, vienu datoru pasniedzējam, vienu servera datoru un vienu multifunkcionālo iekārtu (printeris, skeneris, kopētājs). Stacionārajai datorklasei ir arī interaktīvā tāfele, bet mobilajai klasei, kuru ir iespējams pārvietot reģiona ietvaros un rīkot apmācības tuvāk bibliotekāriem, tāfeles vietā ir ekrāns un projektoris, jo interaktīvā tāfele nav pielāgojama pārvietošanai.

Aizvadītajā gadā RMC stacionārajā klasē tika organizētas apmācības, semināri, konsultācijas Preiļu reģiona iedzīvotājiem un bibliotekāriem. Kopumā tika apmācīti un konsultēti 653 Preiļu reģiona iedzīvotāji.

	2013	2014	2015
Apmācīti iedzīvotāji	493	130	653
no tiem skolēni	85	-	95
no tiem iedzīvotāji	348	93	516
Apmācīti bibliotekāri	60	37	42



2014.gadā mācību klases tehniskais nodrošinājums tika papildināts ar LMT Latvijai projektā “Mūsdienīga bibliotēka – izglītotas sabiedrības garants” iegādātajiem četriem dažādu operētājsistēmu planšetdatoriem un divām e-grāmatu lasītājierīcēm, ļaujot modernizēt mācību centra piedāvājumu reģiona bibliotekāriem un bibliotēkas apmeklētājiem. 2015.gadā turpinājās informatīvas apmācības bibliotekāriem un iedzīvotājiem par e-grāmatu un planšetdatoru izmantošanas iespējām. Informatīvajās apmācībās piedalījās **67 dalībnieki**:

- 10 Preiļu GB darbinieki;
- 20 skolotāji;
- 37 skolēni.

Pārskata periodā Preiļu reģiona bibliotēku darbiniekiem pārsvarā notika individuālās apmācības krājuma komplektēšanā, darbs Preiļu reģiona bibliotēku elektroniskajā kopkatalogā, gada pārskatu sagatavošanā, stratēģiskā plānošana, u.c.

Preiļu RMC jau vairāku gadu garumā izveidojusies lieliska sadarbība ar SEB un SWED banku pārstāvjiem. 2015.gadā Preiļos tika slēgtas abas banku filiāles, kā rezultātā arī RMC tika piedāvātas iedzīvotājiem konsultācijas ar šo banku pārstāvjiem. Kopumā klasē tika noorganizētas sešas tikšanās, kuras apmeklēja **338 iedzīvotāji**.

Iedzīvotājiem tika organizētās arī atsevišķi apmācības i-bankas lietošanā. Par šo iespēju interesi izrādīja **20 iedzīvotāji**.

E-prasmju nedēļas ietvaros notika informatīvi apmācību semināri iedzīvotājiem e-pakalpojumu, i-bankas, MS programmu apgūšana (piem., infografikas iespējas, E-latvenergo, SWED banka, SEB banka, SIA «Preiļu Saimnieks» WEB nams, «Karšu pārlūks») konkurss skolēniem. Kopumā e-prasmju nedēļas apmācībās, semināros piedalījās **104 dalībnieki, no tiem 58 skolēni**

Preiļu reģiona bibliotekāru ierosinātas apmācības notika MS Publisher programmas apguvē, kurās piedalījās **21 bibliotekārs**.

Sadarbībā ar EDIC Austrumlatgalē RMC bibliotekāriem tika piedāvāta iespēja apgūt angļu valodu vai papildināt savas zināšanas. Kursi tika organizēti divos līmeņos:

- Angļu valodas zināšanu pilnveides kursi, 1.līmenis, 26h (Dalībnieku skaits: 8 Preiļu GB bibliotekāri un 1 citas iestādes darbinieks);
- Angļu valodas zināšanu pilnveides kursi, 3.līmenis, 26h (Dalībnieku skaits: 3 Preiļu GB bibliotekārs un 2 citas iestādes darbinieki).

Kopā šo iespēju izmantoja **14 dalībnieki** - 11 bibliotekāri un 3 Tūrisma informācijas centra darbinieki.

Preiļu RMC tika organizētās nodarbības dažādām iedzīvotāju grupām. Mācību centrā joprojām aktuālas un pieprasītas ir datorkursu nodarbības iesācējiem. Kā iepriekš tika minēts, banku filiāļu aizvēršana Preiļos radīja papildus interesi par iemaņu apguvi darbā ar datoru un internetu.

Pārskata periodā dotorkursu apmācības iesācējiem tika organizētas 13 grupām ar 7 iedzīvotājiem vienā grupā (8 latviešu valodas grupām un 4 krievu valodas grupām) un 1 grupā nedzirdīgajiem iedzīvotājiem (5 dalībnieki) ar surdotulkotāju palīdzību. **Kopējais apmācīto dalībnieku skaits – 89**. Apmācību ilgums - 22 akadēmiskās stundas katrai grupai, katram dalībniekam tika izsniegti apliecinājumi. Nodarbībās “Datorkursi iesācējiem” iedzīvotājs iegūst zināšanas un izpratni:

- par svarīgākajām un nepieciešamākajām datorprogrammām un terminiem, kas tiek lietoti darbā ar tām;
- par iespējām internetā (informācijas meklēšana, sazināšanās iespējas (e-pasti, Skype), e-pakalpojumi (i-banka, Latvenergo, Lattelecom, Latvija.lv);



- par dokumentu apstrādi (pamatiemaņas darbā ar MS Word, Excel).

Rēzeknes nedzirdīgo biedrības Preiļu grupas biedri izteica lielu pateicību bibliotēkas darbiniecēm par iespēju socializēties apgūstot prasmes darbā ar datoru. Paldies vārdi tika izteikti arī Rēzeknes nedzirdīgo biedrības surdotulkotājiem par surdotulkotāja nodrošināšanu apmācību laikā. Rēzeknes

nedzirdīgo biedrības Preiļu biedri ir izteikuši vēlmi arī 2016.gadā turpināt socializēties apgūstot jaunas iemaņas un prasmes datorpakalpojumu jomā.

Individuāli bibliotēkas lasītājiem un apmeklētājiem joprojām tiek sniegtas konsultācijas darbā pie datora. Kopēšana, printēšana, skenēšana, palīdzība lietotājiem pie dokumentu noformēšanas, rediģēšanas.

Atziņas, ieteikumi no kursantiem:

- Guvu priekšstatu par datortehniku un datora iespējām. Patika apmācību process, pasniedzēja labā attieksme pret apmācāmajiem. Tā turpināt tālāk!
- Paldies par apmācībām! Man patika viss, ko vēlējos - iemācījos visu un sapratu.
- Iepriekš nedaudz mācēju lietot datorus, bet man noderēja šie kursi. Ļoti daudz uzzināju. Paldies!
- Līdz šim man par datoru nebija nekādu zināšanu, bet šie kursi deva ļoti daudz. Es sapratu, kā ar datoru rīkoties, kur atrast informāciju, kas vajadzīga. Nodarbību ilgums pietiekošs. Gribu teikt mīļu paldies skolotājam, jo viņa prot paskaidrot un iedvesmot strādāt ar datoru.
- Ieguvu datorprasmes, iemācījos strādāt ar datoru un uzzināju, kā iegūt informāciju internetā. Liels paldies!
- Esmu ieguvusi priekšstatu par datora pielietošanu, kā iegūt jaunākās ziņas un vajadzīgo informāciju par interesējošām tēmām. Patika veids, kā tika pasniegts. Labestīga un saprotoša gaisotne. Interesanti kursa biedri.
- Iemācījos strādāt ar datoru, jo līdz šim nodarbībām nemācēju vispār strādāt ar datoru. Esmu ļoti Jums pateicīga. Vēlu Jums veiksmi darbā un stipru veselību turpmākajā darbā.
- Mani iespaidi ir pozitīvi. Ieguvu prasmi darboties ar datoru un internetu. Paldies!
- Man patika pasniegšanas metode, ieguvu daudzas versijas un atkārtojumus zināšanās. Skolotāja bija zinoša un saprotoša, viņas pasniegšanas stils apmierināja un arī iedvesmoja mani iet tālāk, un, ja vajadzēs konsultāciju, ceru, ka mūsu skolotāja palīdzēs.

Preiļu RMC tika iznomāts arī tādām organizācijām un uzņēmumiem kā apdrošināšanas firmai Gjensidige un EASTCON AG LV, kas organizēja informatīvas tikšanās saviem klientiem. Apmeklējums 18 dalībnieki.

Mobilā mācību centra klase 2015.gadā atradās Rēzeknes CB un arī tur visu gadu notika apmācības, kur kopumā tika apmācīti 150 Rēzeknes novada iedzīvotāji (122 seniori) un 28 bibliotēku darbinieki. Apmācību galvenās tēmas: Datorprasmes iesācējiem: Interneta pamati; Datorprasmes iesācējiem: Darbs ar MC Office Word; Datorprasmes iesācējiem: Google rīki; Swedbank internetbanka; ALISE modulis: Inventarizācija u.c.

3.10. Darbs ar parādniekiem

Parādnieku tēma ir joprojām aktuāla.

Pastiprināti tiek veikts darbs ar grāmatu parādniekiem. Ilgstošie parādnieki (2 - 3 gadi) tiek regulāri (1 reizi divos mēnešos) apzināti ar lūgumu atnest grāmatas vai nozaudēšanas

gadījumā segt grāmatas vērtību. Lai sadarbība ar parādniekiem būtu veiksmīgāka, tika realizēta ideja neiekasēt soda naudu. Rezultātā daļa grāmatu no parādniekiem tika atgūtas.

Problēmas parādnieku skaita mazināšanā rada situācija, ka lasītājs norādītajā adresē vairāk nedzīvo (vai arī nav dzīvojis), kontaktinformācija nomainīta, lasītājs atrodas ārzemēs.

Lai neveidotos jauni parādnieku saraksti, katru dienu lasītājiem, kuriem ir beidzies grāmatu lietošanas termiņš, tiek nosūtīta īsziņa ar atgādinājumu par grāmatu nodošanas nepieciešamību. Pozitīvi, ka daudzi lasītāji uz šo atgādinājumu atsaucas un ir par to pateicīgi.

3.11. Starpbibliotēku abonementa darbs

Reģiona novadu iedzīvotāju pieprasījumu apmierināšanai Preiļu GB izmantoja starpbibliotēku abonementa (SBA) pakalpojumus.

SBA kārtā aktīva grāmatu apmaiņa notika starp Preiļu GB un reģiona publiskajām bibliotēkām. Ja pieprasītais izdevums nebija pieejams reģiona bibliotēkās, tika izmantots LNB un citu lielāko valsts nozīmes bibliotēku krājums. Kopš brīža, kad par informācijas resursu pasūtīšanu no citām Latvijas bibliotēkām pasta izdevumus apmaksā pats pasūtītājs, iedzīvotāji daudz kritiskāk izvērtē nepieciešamību pēc iespieddarba, tāpēc pasūtījumu skaits no LNB ir krietni samazinājies. 2016.gadā šo pakalpojumu bibliotēkas lietotājiem plānojam ieviest bez maksas. Pārskata gadā SBA kārtā no citām bibliotēkām saņemti 133 izdevumi, uz citām bibliotēkām nosūtīti 2078 izdevumi. Salīdzinoši ar iepriekšējo pārskata periodu uz citām bibliotēkām nosūtīto eksemplāru skaits ir samazinājies par 89 eksemplāriem. Šo situāciju varētu skaidrot fakts, ka finansējums pašvaldību publiskajām bibliotēkām krājuma papildināšanai, kaut arī minimāli, bet audzis. Iepriekšējo gadu pieredze rāda, ka SBA pakalpojumus visaktīvāk izmantoja Riebiņu novada publiskās bibliotēkas, taču kopš 2014.gada, kad Riebiņu novada Centrālā bibliotēka ir tikusi pie jaunām telpām, krājuma papildināšanas un atjaunošanas, materiāli tehniskā nodrošinājuma, finansējuma palielināšanas utt., Riebiņu novada pašvaldību publiskās bibliotēkas SBA pakalpojumus vairāk izmanto no centrālās bibliotēkas.

3.12. Uzziņu un informācijas darbs

Uzziņu informācijas darbs tiek veikts, izmantojot gan tradicionālos, gan elektroniskos informācijas avotus. Pateicoties „Kultūras informācijas sistēmu centrs” (KISC) noslēgtajiem līgumiem par resursu Letonika.lv un Lursoft laikrakstu bibliotēkas izmantošanu publiskajās bibliotēkās bez bibliotēkas līdzdalības abonēšanas maksājumā, arī 2015.gadā šīs datubāzes bija pieejamas Preiļu galvenajā bibliotēkā. Datu bāze NAIS 2015.gadā arī bija pieejama, pateicoties KISC (kas procentuāli sedza gandrīz visas izmaksas) un Preiļu pašvaldības piešķirtajam finansējumam. Uzziņu un informācijas sagatavošanā tiek izmantots uzziņu krājums – enciklopēdijas, vārdnīcas, rokasgrāmatas un statistikas krājumi, novadpētniecības materiāli, tematiskās mapes, CD par dažādiem tematiem. No elektroniskajiem resursiem aktīvi izmantojam Preiļu RGB elektronisko kopkatalogu, novada tematiskās datu bāzes, iestāžu un institūciju tīmekļa vietnes, interneta meklētāji, u.c. Lietotāju vidū tiek veicināta LNB analītiskas datubāzes izmantošana un tajā pievienotā saite uz Lursoft laikrakstu bibliotēkas pilntekstiem. Visbiežāk Lursoft laikrakstu bibliotēkas piedāvātās iespējas izmanto studenti un mācību iestāžu audzēkņi. Šo datu bāzi bieži izmanto arī novadpētniecības darbiniece novadpētniecības faktu precizēšanai un papildināšanai.

Lasītāju uzziņu izpildīšana ir viena no bibliotekāra ikdienas darba sastāvdaļām. Meklējot kādu retu uzziņu, arī bibliotekārs apgūst ko jaunu, vēl nezināmu, un paplašina savu redzesloku. Kopumā 2015.gadā tika sniegtas 12 518 uzziņas un konsultācijas.

Savdabīgākās, retākās nozaru literatūras krājuma uzziņu tēmas:

- Tehnoloģiju ietekme uz jauniešu pareizrakstību;
- Jauniešu attieksme pret modernajām tehnoloģijām;
- Komunikatīvās kompetences;
- Apvienotās Karalistes un ASV svētku tradīcijas;
- Ēdināšanas uzņēmumu attīstība Latvijā;
- Mūzikas psiholoģija;
- Mūzikas terapija;
- Mūzikas veicinošā iedarbība uz bērna psihi;
- Ritma izjūtas attīstība bērnam;
- Sporta fizioloģija.

4. DARBS AR BĒRNIEM UN JAUNIEŠIEM

4.1. Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļas vispārīgs raksturojums

Preiļu Galvenās bibliotēkas Bērnu literatūras nodaļa (turpmāk BLN) ir Preiļu novada domes struktūrvienība, kuras **galvenā misija** - izmantojot bibliotēkā esošo resursu daudzveidību, sekmēt bērnu, jauniešu un vecāku tālākizglītību, informācijpratību, kultūrizglītību, lasītprasmi.

Galvenais mērķis – ģimenes orientēta brīvi pieejama bibliotēka, kas nodrošina plašu informācijas pieejamību, sekmē mūžizglītības iespējas, iesaista daudzveidīgās lasīšanas programmās, piedāvā plašu kultūras pasākumu klāstu, kļūstot par vietējās sabiedrības nozīmīgu izglītības, kultūras un atpūtas centru.

Galvenie uzdevumi –

- ģimenes modeļa bibliotēkas veidošana,
- bērniem atbilstošas vides radīšana,
- lasītprasmes veicināšana bērnu un jauniešu vidū,
- jauno lietotāju (bērnu, jauniešu un pieaugušo) iesaistīšana bibliotēkas aktivitātēs, lasītprasmes veicināšanas programmās,
- jaunu pakalpojumu ieviešana,
- informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums,
- literatūras popularizēšana dažādos lasīšanas veicināšanas pasākumos,
- krājuma kvalitatīva papildināšana,
- BLN infrastruktūras pilnveidošana,
- bibliotēkas darba popularizēšana, publicitātes veicināšana,

Tā kā Preiļu GB veic reģiona Galvenās bibliotēkas funkcijas, arī BLN darbinieki reģionālajos bibliotekāru semināros sniedz informāciju par aktualitātēm darbā ar bērniem un jauniešiem, konsultē novadu bibliotekārus dažādās darba jomās, dalās darba pieredzē bibliotekāru semināros, sniedz metodisko palīdzību lasītprasmes veicināšanas programmā „Bērnu žūrija”, Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļā u.c. aktivitātēs, rīko pasākumus kā atklātās nodarbības.

BLN strādā 4 bibliotekārās darbinieces, kuras, organizējot nodaļas darbu, regulāri veic iepriekš paveiktā darba analīzi, izvērtējot rādītājus, lietotāju ieteikumu lietderību, veic aptaujas, koordinē lasīšanas programmu („Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija”, “Grāmatu starts”, lokālā konkursa ”Krauklis iesaka izlasīt”) īstenošanu.

BLN darbība nav iedomājama bez sadarbības partneru un vietējo iedzīvotāju atsaucības. Veiksmīgs sadarbības modelis izveidojies ar reģiona vispārīzglītojošām skolām un PII, interešu izglītības iestādēm - Preiļu novada bērnu un jauniešu centru, Preiļu mūzikas un mākslas skolu, Preiļu kultūras centru, Vēstures un lietišķās mākslas muzeju, kā arī sabiedriskajām organizācijām – NVO centru, Jauniešu centru4, PAKAC (Preiļu alternatīvās kultūras atbalsta centru) Preiļu novada Sociālo dienestu, biedrībām.

2015.gads bija bibliotēkas 85.gadu jubilejas gads, kopumā tas nodaļas darbībā ir bijis ļoti veiksmīgs, par ko liecina gan statistiskie rādītāji, gan lietotāju atsauksmes. Ir ievērojami

audzis reģistrēto aktīvo lietotāju skaits, nodaļas krājums papildināts par 660 vienībām un pārskata perioda beigās krājumā ir 15111 fiziskā vienība, no tām 14212 grāmatas.

BLN 2015.gadā notika 91 pasākums bērniem un jauniešiem, rīkotas 44 izstādes /24 tematiskās grāmatu, 14 radošās un 6 kolekciju izstādes/.

Jau otro gadu veiksmīgi notiek jauno ģimeņu iesaistīšana Lasīšanas veicināšanas programmas „Grāmatu starts” Pūcītes skolā, kuru apmeklēja 13 ģimenes ar 3-gadīgiem bērniem. Pārskata gada sākumā Preiļu pilsētas skolu 3.-8.klasēs tika veikta aptauja par Preiļu GB pakalpojumu izmantošanu, lai turpmāk sekmīgāk plānotu darbu ar bērniem. Kopumā aptaujā piedalījās 300 respondentu. (Skat. kopsavilkumu pielikumā Nr.10 [Aptaujas „Bibliotēkas pakalpojumu izmantošana” rezultātu kopsavilkums](#)).

Projekta ietvaros ar VKKF atbalstu notika bērnu tikšanās ar autoriem Juri Zvirgzdiņu, Ievu Melgalvi, Ievu Samausku, Jāni Joņevu, Māru Jakubovsku.

4.2. Krājuma komplektēšanas un organizēšanas politika

Ikvienas bibliotēkas vērtība un darba resurss ir krājums, tāpēc, to komplektējot, BLN darbinieces cenšas ņemt vērā visu lasītāju grupu intereses. BLN lietotāju skaits sastāda 38,5% no kopīgā lietotāju skaita, komplektējot krājumu, rūpīgi analizējam grāmatu apriti, izsniegumu skaitu, un ņemam vērā pieprasījumu.

Prioritāte ir bērnu, pusaudžu un jauniešu oriģinālliteratūra un labākie tulkotie darbi.

Bērnu literatūras galvenie atlases kritēriji:

- grāmatas fiziskā forma - krāsaini un mūsdienīgi noformēti izdevumi;
- atbilstība bērnu vecumposmiem, zināšanām un interesēm;
- saturiski veicina bērnu izaugsmi, izziņas procesu;
- pieprasījums un saistība ar krājumu.

Nozaru literatūru krājuma papildināšanai izvēlamies tikai atbilstošu pirmsskolas, sākumskolas un pamatskolas vecumam, jo plašāks tās klāsts tiek piedāvāts pieaugušo lasītāju nodaļā.

Komplektēšanas avoti - pirkumi piegādātājuņēmumā “Virja” un grāmatu izdevniecības “Zvaigzne ABC” veikalā.

Regulāri tiek izskatīts jaunāko grāmatu piedāvājums dažādu izdevniecību un apgādu interneta mājas lapās pēc sniegtās anotācijas.

Uzņēmuma „Virja” priekšrocība ir dažādu izdevniecību piedāvātie iespieddarbi, pieprasītāja laika un transportizdevumu ietaupījums, jo grāmatas tiek piegādātas uz bibliotēku. Ir iespēja tūlīt novērst nevajadzīga dubulta eksemplāra iegādi, saskaņot piegādes laiku un saņemt jau iepriekš nokomplektētu pasūtījumu.

„Zvaigzne ABC” grāmatas iegādājamies izdevniecības veikalā Preiļos.

Kopumā fizisko dokumentu skaits krājumā sarūk, norakstīto eksemplāru skaits pārsniedz iepirkumu, jo jaunieguvumus iepērkam tikai vienā eksemplārā, atbilstoši finansiālajām iespējām.

Vienību nosaukums	Perioda sākumā	Jauniegunvumi	Izslēgtie dok.	Perioda beigās
Fizisko dokumentu kopskaits	15612	660	1161	15111
t.sk. grāmatas	14238	447	473	14212
seriālizdevumi	1308	179	688	799
Audiovizuālie dok.	58	34	-	92

Par budžeta līdzekļiem iegādātas 343 grāmatas par 2137.79 EUR, tas ir pirmais gads pēdējo 5 gadu laikā, kad budžetā summa grāmatu iegādei ir pieaugusi.

Dāvinājumos un programmu, kā arī projektu ietvaros saņēmām 138 eksemplārus (104 grāmatas: LBAB - 13; Bērnu žūrija – 15; projekts "Augstvērtīga latviešu oriģinālliteratūra bibliotēkām - 7; apmaiņas fondā – 3; dāvinājumi – 65, 32 videofilmas, 2 CD) par 679.80 EUR.

2015.gadā lasītavā bija pieejami 16 žurnāli bērniem un jauniešiem latviešu, krievu un angļu valodā (15 žurnālu nosaukumi abonētie 1 - dāvinājums). Tā kā iepriekšējos gados žurnālu izmantošana bērnu vidū samazinājās, gada sākumā vienlaicīgi ar skolēnu anketēšanu par bibliotēkas pakalpojumu izmantošanu Preiļu 1.pamatskolas skolēniem tika veikta arī plaša žurnālu reklamēšana, taču arī šis darbs nedeva pozitīvas izmaiņas žurnālu izsniegumā.

Galvenie izsnieguma rādītāji BLN: tabulā nav uzrādīts kopēšanas (1572) un CD izsniegumu skaits (15)

Gads	Izsniegums kopā BLN	Grāmatas	Grāmatas lasītavā	Žurnāli uz mājām	Žurnāli uz vietas	Spēles uz mājām	SBA
2013	21883	13192	295	296	6924	-	12
2014	19829	14505	234	212	3513	-	82
2015	19419	15163	182	153	2280	54	53

Izsniegumā redzamas manāmas izmaiņas: ar katru gadu pieaug izsniegto grāmatu skaits, bet žurnālu izsniegums uz mājām un to lasīšana lasītavā krasi sarūk. Ir vērojama tendence, ka bibliotēkā ilgāku laiku aizkavējas tikai pirmskolas vecuma bērni ar vecākiem un sākumskolas skolēni, lai pavadītu brīvo laiku, kopā ar draugiem spēlējot galda spēles. Pamatskolas vecumposma skolēnu brīvais laiks ir ļoti ierobežots, tāpēc tie pārsvarā apmeklē bibliotēku, lai izņemtu grāmatas vai atrastu konkrētu materiālu.

4.3. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Bibliotēkas pakalpojumu piedāvājuma politikā apvienojas triju funkciju kopums – izglītojošā, informatīvā un atpūtas, kas BLN sekmīgi darbojas arī praksē. Sakarā ar ģimenes bibliotēkas modeļa veidošanu Preiļu GB BLN pakalpojumu piedāvājums ir ļoti daudzveidīgs un atbilst dažādu vecumposmu apmeklētājiem.

Lasīšanas veicināšanai:

- Bagātīgs grāmatu krājums (14212 vienības)
- Žurnāli bērniem un jauniešiem latviešu, krievu un angļu val.(16 nosaukumi, 799 vienības)
- Programma Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija;
- Vasaras lasīšanas konkurss “Krauklis iesaka izlasīt”;
- Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa;
- Ikgadējais ātrlasīšanas konkurss;
- Lasīšanas programma ģimenēm “Grāmatu starts”;
- Pirmā tikšanās ar bibliotēku PII;
- Tikšanās ar grāmatu autoriem;
- Grāmatu prezentācijas pasākumi;
- Grāmatu svētki;
- Dzejas dienas;
- Literārās stundas;
- Žurnālu un jauno grāmatu reklāma;
- Tematiskās grāmatu izstādes.

IT nodrošinājums, informācijpratība:

- 6 datori lietotājiem, Wi-Fi
- Multifunkcionālā iekārta/melnbalta/, skeneris
- Drošāka interneta dienas pasākumi;
- Nodarbību cikls par drošību internetā;
- E-prasmju nedēļas pasākumi;
- Letonikas konkurss;
- Bibliotēku nedēļas pasākumi(informācijas meklēšanas konkursi);
- Uzziņas.

Kultūrai un atpūtai:

- Daudzveidīgu pasākumu klāsts;
- Radošo darbu un kolekciju izstādes;
- Rotaļstūrītis pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērniem;
- Atpūtas stūrītis tīņiem;
- Attīstošās galda spēles;
- Pievilcīga, estētiska vide.

Galvenie pakalpojumu izmantošanas rādītāji:

Gads	Lietotāju skaits	Apmeklējumi	Izsniegums / t.sk. Grāmatas
2013	948	20124	21883 / 13487
2014	996	17655	19900 / 14891
2015	1212	18075	19419 / 15163

BLN aizvien vairāk apmeklē jaunās ģimenes ar mazgadīgiem bērniem. Lietotāju skaits pēdējo gadu laikā ievērojami pieaug, neskatoties uz iedzīvotāju un skolēnu skaita mazināšanos, palielinās arī grāmatu krājuma izmantošanas intensitāte (skat. tabulu), kas liecina par BLN darba pareizu ievirzi, jo pozitīvu rezultātu pamatā ir gan bagātīgs piedāvājumu klāsts, gan bērnus saistoši pasākumi, gan gaumīgs telpu iekārtojums, gan atsaucīgi, laipni un profesionāli bibliotekāri.

Palielinās lasītājiem nepieciešamo grāmatu pieprasījums elektroniski. Aizvien pieaug interese par grāmatām angļu valodā, īpaši iesācējiem. Šo pieprasījumu pilnā apmērā diemžēl nevaram apmierināt, jo šāda veida literatūras pietiekamā daudzumā nav.

Ir nācies atteikt atsevišķus pieprasījumus pēc mācību grāmatām, jo mācību literatūra ir pieejama tikai izglītības iestāžu bibliotēkās.

Problēmas sākotnēji sagādāja LNB lasīšanas veicināšanas programmas "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2015" grāmatu nodrošinājums lasītājiem. Nepietiekamais iegādāto eksemplāru skaits nespēj nodrošināt ekspertu līgumsaistību izpildi līdz programmas noslēgumam.

Problēmas mazināšanai izmantojam SBA pakalpojumus, uz vasaras periodu aizņemoties nepieciešamās grāmatas pagastu bibliotēkās.

Izstrādājot projektu vai rakstot referātu, informācija joprojām tiek meklēta ne tikai internetā, bet arī grāmatās. Pārskata periodā tika sniegtas 2118 uzziņas par dažādiem tematiem. Lasītavā pieprasītākās nozares bija sociālās zinātnes (latviešu svētki un tradīcijas, latviskās rakstu zīmes, mitoloģija, lietišķā etiķete, naudas vēsture Latvijā) – 43 grāmatas; māksla (mākslas stili, vēsture, arhitektūra, mākslinieku biogrāfijas, reprodukcijas) – 39 grāmatas; tehnika (dažādi rokdarbi, origami, stils un modes vēsture, auto) – 41 grāmata; 28 daiļliteratūras grāmatas (dzejoļi dažādiem svētkiem, pēdējam zvanam, izlaidumam), tika sniegtas uzziņas arī par citiem tematiem - veselība un uzturs, latviešu valodas pirmsākumi un attīstība, Marte Meo terapija bērniem un citas. Taču kopumā lasītavā esošais nozaru literatūras krājums tiek pieprasīts aizvien mazāk, ko skaidrojam ar internetā esošo materiālu pietiekamību mācību darbam un mājas datora izmantošanas ērtībām. Mūsu steidzīgajā dzīves ritmā, kas skar arī skolēnus, bērnam ērtāk izmantot mājās esošo datoru, tādejādi tiek ekonomēts laiks, diemžēl, paveiktā darba kvalitāte un jautājuma izpētes dziļums mazinās.

BLN darbinieki atbalsta un piedāvā dažādas darba formas **lietotājiem ar ierobežotām iespējām**. Katru mēnesi piedāvājam telpas un aprīkojumu vārdzirdīgo Preiļu nodaļas biedriem semināru rīkošanai, rīkojam radošo darbu izstādes, kur bērni un jaunieši ar ierobežotām iespējām ir gan izstāžu dalībnieki, gan apmeklētāji. Tāda bija tikšanās ar fotoizstādes "Vai dzirdi? Vai jūti? Vai redzi? Cilvēk, ielaid šo pasauli sevī!" autori Elīzu Geiduku, meiteni ar īpašām vajadzībām, un šī izstāde viņai tiešām bija kā iedrošinājums, stimuls darboties ar fotoaparātu un nākotnē piepildīt savu sapni – kļūt par profesionālu fotogrāfi.

Bibliotēkas administrācija pastāvīgi rūpējas par bibliotēkas pakalpojumu un resursu pieejamības uzlabošanu. Pārskata periodā tika nomainītas vecās grāmatu kastes pirmsskolas vecuma bērnu zonā, iegādāts jauns grāmatu izstāžu plaukts, kā arī sēžampufi mazajiem lietotājiem, tādejādi veidojot vienotu interjera stilu.

4.4. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Organizējot savu darbu, BLN vadās pēc galvenajiem uzdevumiem, kas saistās ar bērnu bibliotekāro apkalpošanu, jauno lietotāju (bērnu un jauniešu) piesaistīšanu bibliotēki, bibliotēkas darba popularizēšanu bērnu, pusaudžu un vecāku auditorijās, publicitāti, literatūras popularizēšanu dažādos lasīšanas veicināšanas pasākumos. Kopumā gada laikā nodaļas darbinieces sarīkoja 91 pasākumu bērniem un ģimenēm, 44 izstādes, no kurām 20 bija bērnu radošie darbi vai ģimeņu kopdarbs (skat.pielikumu Nr.6. (Tematiskās izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā 2015.gadā), pielikumu Nr.7. (Radošo darbu izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļas lasītavā 2015.gadā), pielikumu Nr.8. (Vaļasprieki – kolekciju izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā 2015.gadā) un pielikumu Nr.9. (Pasākumi bērniem un jauniešiem 2015.gadā Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā).

Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija

Lasīšanas programmas Bērnu žūrija popularitāte bibliotēkā ar katru gadu aug, par ko liecina ekspertu skaita pieaugums:

2013.gads	2014.gads	2015.gads
81 (11 vecāki)	108 (16 vecāki)	128 (23 vecāki)

Uz vecuma grupas 5+ pasākumiem tika aicināti bērni kopā ar vecākiem, kas ļauj vecākiem ne tikai sekot bērna nodarbēm, bet arī pašiem iesaistīties radošajos procesos. Pasākumā „Puķu pilna pasaulīte”, kas saistījās ar Raiņa dzejoļu grāmatu „Puķu lodziņš”, bērni caur pasaku namiņa logu lasīja savu mīļāko dzejoli, tikās ar daiļdārznieci Sandru Ozolu, iepazīna Jāņu zāles, pina vainagus, cienājās ar zāļu tējām. Pārsteigums bija konfektes ar ziedu nosaukumiem. Bērni un vecāki darbojās kopā. Bērniem šādi pasākumi vairāk ir izzinoši, tajos viņi apgūst dažādas prasmes, vecāki apgūst iemaņas darbā ar grāmatu, saprot, ka grāmata ir ideju krājums, kopīga laika pavadīšana ar bērnu, tā vairāk radot uzticēšanos savā starpā un bibliotēkai kā interesantai un aizraujošai vietai, kur vienmēr atradīsies vieta visai ģimenei. Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija attīsta ne tikai lasītprasmi, bet arī cieņu citam pret citu, atbildību, radinot bērnu izlasīt un nodot izņemto grāmatu laikā.

K.Olsones grāmatā “Stikla bērni” “Bērnu žūrijas” (gr.11+) eksperti lasīja par noslēpumainiem notikumiem kādā vecā mājā, kurai ir bijusi neparasta vēsture. Atsaucoties uz šo tēmu, bērni apmeklēja vecāko koka ēku Preiļos – šobrīd viesu māju “Pie Pliča”, par kuru tās īpašniekam arī šodien ir savs vēstījums. Stāstījumu par mājas vēsturi papildināja atraktīvi un interesanti stāsti par dažādām senlietām, kas tagad savu mājvietu “atradušas” viesu mājā. Svarīgi apzināties, ka Preiļos savu stāstu un vēsturi glabā kāds skaists, sakopts, jaunu elpu ieguvis nams, kurš piesaista garāmejošu cilvēku skatienus.

Bērni, kas apmeklēja pasākumu, atzinīgi novērtēja ieskatu dzimtās pilsētas nama vēsturē.

Preiļu GB un Riebiņu Centrālās bibliotēkas Bērnu žūrijas (gr.11+) eksperti BLN tikās ar rakstnieci un dzejnieci Ievu Melgalvi, atklājot rakstnieces daiļrades un dzīves noslēpumus. Aktīvākie pasākuma dalībnieki labprāt iesaistījās sarunā, uzdodot jautājumus viešņai.

Pievērsoties grāmatai “Bulta, Zvaigzne un Laī”, tika lasītas bērnu izrakstītās atziņas, kuras komentēja gan autore, gan bērni. Patīkami pārsteidza bērnu atsaucība un iesaistīšanās sarunā, uzdodot jautājumus.

JC4, “PAKAC” telpās Ieva Melgalve tikās ar jauniešu auditoriju – PVĢ un Aglonas vidusskolas audzēkņiem, dalījās pārdomās par saviem pirmajiem literārajiem darbiem, prezentēja jaunāko grāmatu un iepazīstināja ar personīgo pasaules notikumu un lietu redzējumu.

Jauniešu un Vecāku žūrijas eksperti aicinājumam apmeklēt pasākumu atsaucību neizrādīja darba un mācību noslogotības dēļ, tāpēc vecākiem atsevišķi rīkojām noslēguma pasākumu.

Problēmas (grāmatu nodošana, ievērojot nodošanas termiņu) rodas procesa gaitā, taču tās tiek novērstas, aktīvi sazinoties ar programmas dalībniekiem. Ņemot vērā lielo laika patēriņu šīs problēmas risināšanai, turpmāk līgums jāpapildina ar stingrākiem programmas noteikumiem un jāseko līdzi to ievērošanai, lai nepārslogotu bibliotekāra un lasītāju darbu. Turpmāk jāveic kolektīvās individuālas sarunas ar bērniem par savu iespēju un spēju apzināšanos, par laika plānošanu dažādām aktivitātēm, par atbildību, iesaistoties ārpusskolas aktivitātēs.

Vasaras lasīšanas konkurss „Krauklis iesaka izlasīt”

Tradicionāli vasaras periodā bērni un jaunieši piedalījās lasīšanas konkursā “Krauklis iesaka izlasīt 2015”. Konkurssam pieteicās 53 dalībnieki vecumā no 6 - 15 gadiem. Šajā konkursā valda sacensību gars, jo dalībnieki krāj uzlīmes par katru izlasīto grāmatu. Konkursa mērķis – iepazīstināt skolēnus gan ar vecumam atbilstošo skolas programmā ieteicamo literatūru, gan ar vērtīgākajām un jaunākajām grāmatām. Noslēgumā 11.septembrī konkursa laureāti devās ekskursijā uz Rēzekni. Šogad aktīvākie izrādījās jaunāko klašu skolēni, tāpēc, piemērojoties viņu vecumam, maršrutā tika iekļautas Latgales ievērojamākās vietas – Rēzeknē Latgales vēstniecību GORS, Austrumlatgales radošo pakalpojumu centru “Zeimuļš”, Valsts robežapsardzes koledžu ar kinologu paraugdemonstrējumiem un mini zoo “Rozītes” Audriņu pagastā.

Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļa. Tēma „Draudzība Ziemeļos”

Rīta stundai vismazākajiem izvēlējāmies M.Kunnasa grāmatu “12 dāvanas Ziemassvētku vecītim”. Lasījumi notika 3 grupās, kopskaitā pasākumos piedalījās 53 pirmskolas audzēkņi. Bērni labprāt iesaistījās sarunā par to, kā var iepriecināt tuvos cilvēkus. Audzēkņi tika aicināti izgatavot apsveikumu Ziemassvētku vecītim. Rezultātā tapa apsveikumu izstāde un notika tikšanās ar Ziemassvētku vecīti, kurā bērni uzzināja par Santa Klausa mītni, par viņa gaitām, noslēgumā saņēma dāvanas.

Par M.Parras grāmatas “Vafeļu sirds” fragmenta lasījuma vietu ar 3. klasi izvēlējāmies viesu māju “Pie Pliča”, kas ir māja ar īpašo stāstu. No bērnu mājas darbiem tapa jauka grāmatiņa „Vismīļākā vieta pasaulē”. Pēc lasījuma bērni iepazīnās ar mājas vēsturi, tajā ierīkoto seno lietu muzeju un dāvāja labo domu sirdi draugam.

Literārajos lasījumos pusaudžiem 8. - 9. klasēs bija iespēja klausīties fragmentu no Marjunas Sīderbē Šelnesas stāstu krājuma “Raksti smiltīs”. Noslēgumā visi piedalījās izklaidējošā atrakcijā, “Pamani izmaiņas savā draugā.” Pricē skolēnu klausīšanās prasme un

iesaistīšanās sarunā par dzirdēto. Var secināt, ka svarīgi piedāvāt auditorijai tuvu, aktuālu, viņu vecumam atbilstošu literāro materiālu, tad arī domu apmaiņa raisās.

Lasīšanas veicināšanas programmas „Grāmatu starts” Pūcītes skola

2015.gadā Pūcīšu skolā sākās jau otrais mācību gads. Šoreiz nodarbībām pieteicās 13 ģimenes ar 3-gadīgiem bērniem.. Veicām nelielas izmaiņas skoliņas nolikumā. Skolas darbības laiks – septembris – decembris, kopā 4 nodarbības ar noslēguma pasākumu Ziemassvētku brīvlaikā. Visu rīkoto nodarbību saturs tiek rūpīgi pārdomāts, ievērojot bērna uzmanības noturību, uztveres īpatnības, aktivitātes atbilstību viņu spējām. Kā veiksmīgu piemēru var minēt nodarbību novembrī, kas ir svētkiem bagāts mēnesis. Iepazīstināt ģimenes ar Mārtiņdienas nozīmi latviešu gadskārtu ritumā bija ieradies Gailis, ar kuru kopā tika lasīta un lomās izspēlēta grāmata “Mums no gaiļa vairs nav baiļu”. Vecāki palīdzēja meistarot ķekatām domāto pūcītes masku. Noslēgumā tika izveidota Mārtiņa zīme, mudinot ģimenes valsts svētkos aktīvi piedalīties pilsētas kultūras centra organizētajā akcijā „Kopīgi iedegsim svēcīšu liesmas Latvju spēka zīmēs”. Ar dāvanā saņemtajiem valsts karodziņiem rokās un svētku noskaņu sirsnīgās bērni kopā ar vecākiem vakarā devās Lāčplēša dienas lāpu gājienā. Šādas nodarbības veicina patriotisma un kopības sajūtu.

Grāmatu svētki

Plaša programma bērniem un jauniešiem tika piedāvāta Grāmatu svētkos. Grāmatu svētki pēdējo reizi tika rīkoti sadarbībā ar Lauku bibliotēku atbalsta biedrību, turpmāk plānots tos rīkot saviem spēkiem novada ietvaros. Svētku programma tiek veidota, aptverot visas vecuma grupas. Vismazākos uz tikšanos “Klausies un darbojies līdz!” aicināja Mirdza Kerliņa un māksliniece Melānija Vilka, 1.-2. klašu skolēni ķiķināja ar Oliņu Boliņu un autori Ievu Samausku, Raini un Aspaziju godināt jubilejā piedāvājām ar skatuves runas konkursu 1.-12.klašu skolēniem, 3.-4. klašu skolēniem notika saruna par ķepaiņiem ar Māru Jakobovsku, sadarbībā ar Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma Preiļu filiāli pusaudži radošās spējas kulinārijā un skaistumkopšanā varēja pārbaudīt, darbojoties radošajās darbnīcās “Brīnumjaukā sviestmaize” un “Skaistuma noslēpumi”, “Ilustrētā junioriem” radošā komanda piedāvāja aizraujošu pasākumu vidējam vecumposmam. Jaunums bija moderno tehnoloģiju iespēju demonstrēšana, ko piedāvāja Preiļu Valsts ģimnāzijas audzēkņi, prezentējot jaunāko 3D printeri darbībā. Jaunieši tikās ar vēsturnieku Uldi Neiburgu, un tā bija saruna par Otrā pasaules kara Latvijas stāstiem. Preiļu Vēstures un lietišķās mākslas muzejs visiem interesentiem piedāvāja ekspozīciju “Senā grāmata”. Kā vienmēr, šie pasākumi ir ļoti plaši apmeklēti.

Literārās stundas, viktorīnas

Sākumskolas posmā šie pasākumi bija saistīti ar autoriem – jubilāriem. „Brīnumi Friča Bārdas dzejā” – šī literārā stunda bija veltīta mīļākā dzejoļa vizualizēšanai. Valentīndienas ietvaros bērni darbojās ar Deivida Mellinga grāmatu “Kur ņemt vienu apkampieni”, izmēģinot visus apkampiena veidus un runājot par tuvām, sirsnīgām attiecībām. Aspazijas jubilejai veltītais pasākums pavēra ieskatu dzejnieces skaistajā tēlu pasaulē, bet bibliotēku nedēļā ceļojām uz H.K. Andersena pasaku zemi, kur bija jāatrod priekšmetu saistība ar konkrēto

pasaku. Raiņa jubilejas mēnesī mazos lasītājus pulcējām uz pasākumu „Manu lellīti sauc Lolīte”, katrs nāca ar savu lelli vai mīļāko rotaļdzīvnieku. Skanēja Raiņa dzeja un stāsti par leļļu piedzīvojumiem, kad tās paliek mājās vienas. Atsaukt atmiņā lasīto mudināja arī pasākums „Piedzīvojumi Dž. Rodari darbos”.

Dzejas dienu pasākumā pamatskolas skolēniem „Dzeju ievijot ziedos” skanēja arī pašu skolēnu sacerētās dzejas rindas, ar radošu aizrautību pusaudži veidoja ziedu kompozīcijas, piemērojot tās dzejas vārsēm. Pēc darba prezentēšanas skolēni savu veikumu izvietoja izstādē, kas priecēja bibliotēkas apmeklētājus. Skolēni iepazīna šī gada dzejniekus – jubilārus un nedaudz “pieskārs” viņu dzejai, ievijot to ziedos.

Iesaistījāties LNB izsludinātajā “**Plašā apvāršņa konkursā**” jaunajiem lasītājiem, kur Raiņa un Aspazijas darbus, idejas un dzīvesstāstus bija jāsaista ar mūsdienu bērnu lasīšanas pieredzi.

PGB Bērnu literatūras nodaļā 1.kārtā piedalījās 4 skolēni. Dalībnieki rakstīja pārdomas par aizraujošām idejām un tēliem Raiņa un Aspazijas darbos, veidoja dzejoļu ilustrācijas, kā arī radīja abu rakstnieku karogus, prezentēja tos. Preiļu Galvenās bibliotēkas pārstāve Laura Čerpakovska parādīja augstu zināšanu līmeni visās konkursa kārtās un piedalījās finālā. Centību, neatlaidību, sacensību gars bija galvenie panākumu virzītājspēki. Veiksmes faktors, diemžēl, liedza meitenei iegūt fināla galveno balvu, bet kā ieguvums palika zināšanas par latviešu dižgariem.

Joprojām aktuālas ir **klašu ekskursijas uz bibliotēku**. Tās ir gan tematiskas, gan informatīvas, atkarībā no skolotāja vēlmēm, bet tā kā BLN regulāri tiek mainītas izstādes, tad katrs gājiens uz bibliotēku ir jaunatklāsme. Turpinām arī PII audzēkņu Pirmo tikšanos ar bibliotēku, šie pasākumi prasa īpašu sagatavotību, jo pirmsskolas vecuma bērniem no pasākumiem vairāk atmiņā paliek nevis fakti, informācija, bet tieši emocijas, tāpēc ir nepieciešami pārsteiguma momenti, atraktivitāte, vizualizācija.

BLN tiek rīkoti arī **informācijas meklēšanas konkursi „Ienāc! Atrodi! Uzzini!”**, kas tematiski ir ļoti dažādi un māca bērniem orientēties plašajā informatīvajā pasaulē.

Turpinām izglītot skolēnus par drošāku internetu un iepazīstināt ar skolēniem draudzīgām un noderīgām internetvietnēm gan ikdienā (saskaņā ar skolu pieteikumiem), gan drošāka interneta dienā.

Lai piesaistītu bibliotēkai tīpus, izmantojam arī par alternatīvās darba formas. Aizvien biežāk rīkojam pasākumus ar brīvo apmeklējumu, lai tie nenotiek obligātā kārtā. Tas, protams, ne vienmēr sevi attaisno apmeklētības ziņā, taču ieguvums ir tajā, ka atnāk ieinteresētie. Uz pasākumu „Ballītei būt!” Valentīndienas priekšvakarā, skolēni tika aicināti, lai gūtu ierosmi ballīšu rīkošanai. Interesentiem tika rādīta prezentācija par svētku plānošanu, par tematiskajiem vakariem piemērotu tērpu, dekorāciju, galda servēšanas piederumu izvēli. Pasākuma apmeklētāji papildus teorētiskajam materiālam mīlestības svētku noskaņā apguva arī praktiskas iemaņas ielūgumu, dekoru gatavošanā, iemācījās arī dažas spēles. Trijiem pasākuma apmeklētājiem bija iespēja laimēt jau gatavus pasākumu norises plānus, idejas aktivitātēm un tematiskā pasākuma ielūguma paraugu. Dalībnieku vērtējums šim pasākumam bija ļoti atzinīgs.

Bibliotēka aktīvi iesaistījās arī **Karjeras nedēļas** pasākumu rīkošanā. Apmeklējot izstādi Skola Ķīpsalā, BLN ir uzkrāts plašs materiālu klāsts par izglītības iespējām Latvijā un ārzemēs, tāpēc piedāvājam skolēniem informatīvo nodarbību par šo tēmu. Preiļu un citu novadu

skolēniem piedāvājām erudīcijas un atjautības konkursu “Amatam ir zelta pamats”, lai pieskartos ne tikai sabiedrībā populārajām, bet arī mazāk zināmajām profesijām. 9. klašu pasākumā “Kā es kļuvu par...” aicinājām uz tikšanos ar uzņēmēju, kultūras darbinieci, tūrisma industrijas pārstāvi un glābšanas dienesta darbinieku, lai ieskatītos šo profesiju aizkulisēs.

Otro gadu darbojoties UNESCO LNK tīklā “**Stāstu bibliotēkas**”, aktīvi iesaistām tajā bērnu auditoriju, jo stāstu veidošanas metodika apgūstama stāstot, tāpēc svarīgi to darīt jau bērnībā, sagatavojot lasītus vai citu stāstītus stāstus. Dzimtās valodas dienā aicinājām bērnus uz tikšanos ar kaimiņu novada Dižajiem stāstniekiem un skatuves runas laureātiem, lai klausītos, kā var pasniegt prozas fragmentus. Aprīlī Grega fani tika pulcināti stāstīt Grega un savus blēņu stāstus, bet K. Barona 180.jubilejai veltījām pasākumu “Tautasdziesmas stāsts”. Gada pirmo pasākumu Stāstu bibliotēkās iesākām ar bibliotekāru stāstiem, kas tika apkopoti un izdoti krājumā “Stāsti iz bibliotekāru dzīves”, bet jūlijā Preiļos notika 1. Latgales stāstnieku Vasaras skola.

Jau 2014.gadā bijām pieteikušies drossinernets.lv “**Latvijas Lāča ceļojumam**”, lai papildinātu www.latvianbear.lv mājas lapu ar foto un stāstījumu par Preiļiem. Un beidzot 2015.gada nogalē Lācis veiksmīgi atceļoja pie mums. Fotosesija ar Lāci tika uzticēta bibliotēkas čaklākajiem lasītājiem, cerēsim, ka drīz vien šajā mājas lapā varēs redzēt ne vien pilsētas skaistākās vietas, bet arī uzticamākos grāmatu draugus Preiļos.

Bērni apmeklē bibliotēku ne tikai, lai izņemtu grāmatas lasīšanai, iegūtu nepieciešamo informāciju, bet arī lai pavadītu brīvo laiku ar draugiem, spēlējot attīstošās galda spēles, mini novusu. Pirmsskolas un jaunākā skolas vecuma bērni nāk uz bibliotēku ar vecākiem, vecvecākiem, un ar aizrautību un interesi spēlējas, krāso, zīmē, lasa grāmatiņas. Liela nozīme ir tieši viņu vecumam atbilstoši veidotajam stūrītim. BLN darbinieki ikdienā rūpējas par to, lai katra bērna bibliotēkas apmeklējumā gūtais mudinātu viņu vēlreiz iegriezties bibliotēkā (pasākuma fotogrāfijas skat. pielikumā Nr.9 (Pasākumi bērniem un jauniešiem 2015.gadā Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā)).

Problēmas BLN darbā ar bērniem un jauniešiem.

• Problēmas sagādāja LNB lasīšanas veicināšanas programmas “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2015” izveidojušās lielās rindas uz grāmatas saņemšanu. Nepietiekamais iegādāto eksemplāru skaits nespēj nodrošināt ekspertu līgumsaistību izpildi līdz programmas noslēgumam. Problēmas mazināšanai izmantojam SBA pakalpojumus, uz vasaras periodu aizņemoties nepieciešamās grāmatas pagastu bibliotēkās;

- Grūtības sagādā skolas ar krievu mācību valodu lasītāju nodrošināšana ar ieteicamās literatūras izdevumiem, jo nereti tie ir norakstīti kā nolietoti, bet nav izdoti atkārtoti;
- Jaunu rotaļlietu un spēļu iegāde prasa papildu līdzekļus. Tā kā spēles tiek izsniegtas uz mājām, tās ātrāk nolietojas, tiek nozaudētas detaļas, tāpēc regulāri jāiegādājas jaunas. Risinājums – sponsoru piesaiste.
- Brīvajam pasākumu apmeklējumam pusaudžu auditorijā, ko pārskata periodā praktizējam bieži, ir arī savas ēnas puses. Pasākumu tapšanā ieguldītais lielais darba apjoms nesniedz gandarījuma sajūtu pasākuma vadītājam zemā

apmeklējuma dēļ, jo liela daļa pamatskolas vecuma skolēnu pēc mācībām ir noslogoti interešu izglītības iestādēs un pulciņos. Lai pusaudžus piesaistītu bibliotēkai, kā tas notiek ar pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērniem, arvien vairāk jādomā par alternatīvajām darba metodēm - informatīvais materiāls caur praktisko darbošanos un izklaidi, jāizvēlas tiņiem aktuālas tēmas. Taču jāņem vērā, ka arī bibliotekāru sagatavotības līmenis darbam ar pusaudžiem bieži vien nav atbilstošs prasībām, un daudzi bibliotekāri ne labprāt diskutē ar tiņiem par viņus interesējošiem jautājumiem, jo viņu zināšanu līmenis (īpaši IT jomā, psiholoģijā) neļauj to darīt.

- Šobrīd bibliotēkā tiņiem varam piedāvāt tikai nelielu atpūtas zonu, kura vairāk piemērota sākumskolas vecuma bērniem, tāpēc jādomā par šādas zonas ierīkošanu, iespējams, lasītavas telpā pēc abonementa un lasītavas nozaru literatūras krājuma apvienošanas, veidojot to mūsdienīgu un pusaudžiem pievilcīgu;
- Aizvien populārākas kļūst kolekciju izstādes, taču rodas problēmas ar eksponātu izvietojumu, tāpēc vēlams iegādāties jaunu kolekciju izstāžu leti apvienotu ar stikla vitrīnu, tādā veidā nodrošinot eksponātu drošību un ērtāku to apskati.

4.5. Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju nodrošinājums

BLN nodaļā pavisam 10 datori: 6 – lietotājiem (4 no tiem aprīkojumā ir austiņas ar mikrofonu) un 4 darbiniekiem. Pārskata periodā datoru skaits lietotājiem tika samazināts par 2 vienībām, jo pēdējos gados datoru noslogotība sarūk. Nodaļā ir 1 skeneris un 2 multifunkcionālās iekārtas: darbiniekiem - krāsaina, lietotājiem – melnbalta, kuras prasa ievērojamus līdzekļus regulāram remontam, tāpēc būtu vēlams to nomaiņa.

4.6. Projektizstrāde

Preiļu GB BLN jau 14 gadus veiksmīgi piedalās LNB BLC izsludinātajā lasīšanas veicināšanas programmā “Bērnu, jauniešu un vecāku žūrijā”, kuras popularitāte Preiļu novada bērnu vidū tikai pieaug, par ko liecina pieaugošais dalībnieku skaits.

Kopš 2014.gada esam iesaistījušies lasīšanas veicināšanas programmā “Grāmatu starts” pirmsskolas vecuma bērniem, sākot no 3 gadu vecuma, kurā 2015.gada maijā 15 ģimeņu atvases sekmīgi pabeidza Pūcītes skolu, bet ar septembri 13 ģimenes uzsāka jaunu nodarbību posmu.

Piedalījāmies VKKF izsludinātā projekta” Latviešu oriģinālliteratūras autoru dialogs ar Preiļu novada lasītājiem "Satiec savu rakstnieku!" izstrādē, kas deva iespēju rīkot Bērnu žūrijas ekspertu tikšanos ar Jāni Joņevu, Ievu Melgalvi un Juri Zvirgzdiņu.

4.7. Metodiskā un konsultatīvā darba un sadarbības raksturojums

Pildot reģionālās bibliotēkas funkcijas, apzināties atbildību par konsultatīvās funkcijas veikšanu darbā ar bērniem un pusaudžiem visās Preiļu reģiona pagastu bibliotēkās.

Lai kvalitatīvi veiktu reģionālās bibliotēkas metodiskā un konsultatīvā centra funkcijas, BLN bibliotekārajām darbiniecēm regulāri jāpaaugstina savs profesionālās kompetences līmenis.

2015. gadā nodaļas darbinieces izmantoja LNB Mācību centra, LNB BLC, Izglītības un attīstības centra “EGO”, Latvijas pašvaldību mācību centra, UNESCO LNK, kā arī citu Latvijas reģionu bibliotēku kursu, semināru un konferenču piedāvājumus un pašizglītošanās iespējas, lasot jaunāko profesionālo literatūru (Bibliotēku konsultatīvā centra informatīvais biļetens, Bibliotēku attīstības centra vēstnesis), iepazīstoties ar kolēģu darbu klātienē un virtuāli.

Metodiski konsultatīvais darbs organizēts, izmantojot dažādas darba formas – apmācības, seminārus, individuālas konsultācijas, bibliotēkas apmeklējumus, pieredzes apmaiņas braucienus.

Visu BLN darbinieku LNB un citu izglītojošo struktūrvienībuursos, semināros, konferencēs gūtās zināšanas, ierosmes, aktualitātes un idejas, kas skar darbu ar bērniem un jauniešiem, tiek izklāstītas ikmēneša semināros, kur piedalās visu 25 reģiona bibliotēku darbinieces.

Pagastu bibliotekāriem regulāri tiek sniegtas individuālās konsultācijas par darbu ar bērniem. Konsultējam jaunus bibliotēku darbiniekus (Pelēču pagasta bibliotēka) visos interesējošos jautājumos. Bibliotekāri tiek aicināti piedalīties Preiļu GB BLN rīkotajos pasākumos bērniem un jauniešiem.

Dalāmie savā darba pieredzē ar kolēģiem, kas gada laikā apmeklēja Preiļu GB BLN pieredzes apmaiņas braucienos, kā arī paši apmeklējām Cēsu un Limbažu bibliotēkas, Aglonas novada centrālo bibliotēku, Zarasu bibliotēku Lietuvā.

Pedalījāmie Latvijas bibliotekāru 17.konferences “Dinamiskas bibliotēkas: piekļuve, attīstība un pārmaiņas” Ideju tirgū, kur katram no mums bija iespēja gan uzzināt par kolēģu paveikto, gan dalīties savā pieredzē un pastāstīt par saviem projektiem, izstādēm un veiksmes stāstiem.

Vērtīga pieredze bija BLN vadītājas līdzdalība Starptautiskajā konferencē “Bibliotēku evolūcija mūsdienīgā sabiedrībā: progresīvā pieredze un nākotnes izaicinājumi” Nidā, Lietuvā, kur varējām iepazīties ar Polijas, Lietuvas, Ukrainas un Latvijas labāko bibliotēku darba pieredzi dažādās jomās, kā arī dalīties pieredzē jautājumā “Radoši un inovatīvi piedāvājumi bibliotēkā bērnu, pusaudžu un jauniešu lasīšanas veicināšanā”.

Iesaistoties UNESCO LNK tīklā „Stāstu bibliotēkas”, ieguvām jaunus sadarbības partnerus visos Latvijas reģionos un sekmējām mūsu bibliotēkas darba publicitāti, bet 2015.gada vasarā Preiļos jau rīkojām 1.stāstnieku Vasaras skolu Latgalē, kurā popularizējām Preiļu novada nemateriālo kultūras mantojumu.

4.8. Bērnu literatūras nodaļas materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Pievilcīga estētiska vide ir svarīgs sekmīga bibliotēkas darba priekšnosacījums, lai rosinātu apmeklētājus iegriezties bibliotēkā arvien biežāk, izmantot piedāvātos pakalpojumus mācībām un interešu izglītbai, pavadīt savu brīvo laiku. Bērnu literatūras nodaļas darbs iekārtots tā, lai bērns jau no mazotnes vēlētos nākt uz bibliotēku, iemīlētu grāmatas, spēlētu spēles un gribētu ilgāk uzkavēties bibliotēkā.

Bērnu literatūras krājums ir vērtējams kā labs un pietiekams. 2015.gadā pieauga finansējums grāmatu iegādei. Lai pilnībā apmierinātu lasītāju vēlmes, tam būtu jābūt vēl lielākam.

Darbinieki rūpējas, lai skolas vecuma bērniem būtu iespēja brīvi darboties ar informācijas tehnoloģijām, lai viņi prastu izmantot iespējas, ko sniedz mūsdienu tehnoloģijas. Ir iegādāti planšetdatori un e-grāmatu lasītāji, ko turpmāk izmantosim darbā ar bērniem. Pārskata periodā tika norakstīti 2 novecojuši lietotāju datori, tagad lietotājiem pieejami 6 datori, un uzskatām to par pietiekamu. Problēmas regulāri rada abas multifunkcionālās iekārtas, kuras jau nolietotas un apkopē un remontā ieguldītie līdzekļi neatmaksājas.

Šogad bērnu literatūras nodaļā iegādājāmajiem ērtas pārvietojamas grāmatu kastes pirmsskolas vecuma bērniem atvēlētajā sektorā, kas rada modernāku un mūsdienīgāku vidi, kā arī ir ērtākas mazajiem lietotājiem. Atradām veiksmīgu risinājumu jaunā grāmatu izstāžu plaukta izvietojumam.

Līdz šim mazo bērnu izvietojumam bērnu stūrītī pasākumu laikā izmantojām dažādus pagaidu variantus, bet 2015.gadā iegādājāmajiem 10 sēžampufus, kas ir ērti lietošanā un kopšanā.

Rūpējoties par darbinieku darba apstākļu uzlabošanu, tika mainīts BLN vadītājas kabineta iekārtojums, iegādāts iebūvējamais skapis, kas ļauj ērti izvietot pasākumiem iegādātos rekvizītus un tērpus.

Neskatoties uz to, ka bibliotēkas telpas ir piemērotas, funkcionālas, kārtīgas un mājīgas un tehniskā bāze ir ekspluatējama, vienmēr ir jārod iespēja to pilnveidot.

Datori, multifunkcionālās iekārtas, projektori varētu būt kvalitatīvāki, modernāki un jaudīgāki. Būtu lieliski, ja būtu prezentāciju zāle, kurā uzstādīts stacionārs ekrāns, projektor, dators filmu un video demonstrēšanai. Tas būtu labs risinājums dažādu pasākumu, konferenču, semināru rīkošanai.

4.9. BLN personāls

Bērnu literatūras nodaļā strādā 4 bibliotekārās darbinieces:

Vārds, uzvārds	Amats	Izglītība	Kursi 2015
Vilhelmīne Jakimova	BLN vadītāja	Maģ. grāds pedagoģijā un filoloģijā	+
Ina Rusiņa	Galvenā bibl.	Augstākā pedagoģiskā	+
Rita Cvetkova	Vecākā bibl.	Vidējā speciālā bibl.	+
Solvita Erta	Vecākā bibl.	Augstākā pedagoģiskā	+

Prasības bibliotekāru kompetencei bibliotēkzinībās, IT, literatūras, pedagoģijas, psiholoģijas, valodu jomā aizvien pieaug, tāpēc svarīgi izmantot LNB Mācību centra un citu izglītojošo iestāžu piedāvātās profesionālās pilnveides iespējas vismaz pašvaldības budžeta iepiņānoto līdzekļu ietvaros.

Atskaites periodā BLN darbinieki apmeklējuši šādus kursus vai piedalījušies konferencēs, semināros, pieredzes apmaiņā:

BLN vadītāja V. JAKIMOVA:

1. LNB Mācību centra 6h kursu programma "Interaktīvās nodarbības bērnu un jauniešu bibliotēkās", LNB
2. LNB BAC rīkotais 4h seminārs Preiļu reģiona bibliotēku darbiniekiem PGB
3. "Net-Safe Latvia" Drošāka interneta centra grāmatas "Vaifija skola" ieviešanas 3h seminārs Daugavpilī

4. Unesco LNK tīkla Vasaras skola Preiļos 20.-22.07.2015.
5. Piedalījies LNB LBB 17.konferencē un prezentēju Preiļu GB BLN darbu Ideju tirgū; LNB
6. Prezentēju Preiļu GB BLN darbu Starptautiskajā konferencē “Bibliotēku evolūcija mūsdienīgā sabiedrībā: progresīvā pieredze un nākotnes izaicinājumi” Nidā, Lietuvā 20.-22.05.2015.
7. Līdzdalība Unesco LNK tīkla rīkotajā seminārā Valmierā ”Dzimtā valoda dzimtajos dialektos”, 1. Vidzemes stāstnieku festivālā “Stāsti krēslā”, 4. Zemgales stāstnieku festivālā “Gāž podus Rundālē”/Preiļu novada nemateriālā kultūras mantojuma un latgaliešu valodas popularizēšana/un Stāstnieku festivālu rīkotāju gada darba izvērtēšanas seminārā Rīgā.
8. LPMC (Latvijas Pašvaldību mācību centra) kursi “Interneta atbildīga un droša lietošana”12h, Rīgā 19.08.
9. Preiļu novada bibliotekāru pieredzes apmaiņas brauciens uz Lietuvu.
10. Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku semināri PGB.
11. Angļu valodas zināšanu pilnveides kursi, 1.līm., 26h
12. Pārstāvēju bibliotēku Lielajos lasīšanas svētkos.

Galvenā bibliotekāre I. RUSIŅA:

1. 5.novembrī LNB Mācību centrā apguva 6 stundu kursu programmu “Bibliotēkas pakalpojumu mērķgrupa – bērni un jaunieši”.
2. Preiļu novada bibliotekāru pieredzes apmaiņas brauciens uz Lietuvu.
3. Latgales novada bibliotēku darbinieku konference Ludzā.
4. Bibliotekāru pieredzes apmaiņas brauciens uz Cēsu un Limbažu bibliotēkām.
5. Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku semināri PGB.

Vecākā bibliotekāre S. ERTA

1. Profesionālās pilnveides praktiskais seminārs “101 ideja radošo darbnīcu un spēļu organizēšanā dažādos pasākumos” (8 stundas). *Izglītības un attīstības centrs “EGO”*
2. LMT atbalstītā projekta “Mūsdienīga bibliotēka – izglītotas sabiedrības garants” apmācības. *Teorētiskās un praktiskās nodarbības ar planšetdatoriem un e – grāmatu lasītājiem, PGB*
3. Ziemeļvalstu nedēļas informatīvais seminārs “Draudzība Ziemeļos”. *Ziemeļu Ministru padomes birojs Latvijā, 09.10.2016.*
4. “Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku seminārs” (4 stundas). *LNB, LRKM, 06.11.2015.*
5. Angļu valodas zināšanu pilnveides kursi, 1.līm., 26h

Vecākā bibliotekāre R. CVETKOVA:

1. LNB un LNCB organizētais seminārs Līvānu novada CB “Darbs ar bērniem”

2. Bibliotekāru pieredzes apmaiņas brauciens uz Cēsu un Limbažu bibliotēkām.
3. Apmeklēja Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku seminārus PGB.
4. Preiļu reģiona bibliotekāru izbraukuma seminārs Aglonas novada centrālajā bibliotēkā.
5. Angļu valodas zināšanu pilnveides kursi, 1.līm., 26.h

4.10.Kopdarbība ar pašvaldības un citām institūcijām. Publicitāte.

Viens no BLN sekmīga darba stūrakmeņiem ir cieša sadarbības tīkla izveide ar reģiona iestādēm un biedrībām. Organizējot darbu ar bērniem un jauniešiem, veiksmīgs sadarbības modelis izveidojies ar PII "Pasaciņa", Preiļu pilsētas vispārizglītojošām skolām – gan mēs esam bieži viesi skolās, popularizējot savas aktivitātes, gan skolēni apmeklē bibliotēkā notiekošos pasākumus un rīkotās izstādes, kā arī iesaistās lasīšanas veicināšanas programmu darbā. Lieli palīgi radošo darbu izstāžu veidošanā un pasākumu rīkošanā ir Preiļu Mūzikas un mākslas skola, Preiļu novada BJC, Kultūras centrs, Preiļu Vēstures un lietišķās mākslas muzejs, P. Čerņavska keramikas māja, Raiņa memoriālais muzejs "Jasmuiža", NVO centrs. Bibliotēkas telpās regulāri notiek izglītojoši semināri Preiļu novada vārdzirdīgo biedrības biedriem.

2015. gada veiksmes stāsts bija sadarbības partneru loka paplašināšana. Reklamējot bibliotēkas darba formas presē, Latgales reģionālajā TV, Preiļu GB mājas lapā, Facebook vietnē, Draugiem.lv lapā, ieguvām jaunus sadarbības partnerus – biedrību "Mūsmājas" un biedrību "Puķuzirnis", kas mūsu telpas izmanto gan izstāžu ierīkošanai, gan publisko pasākumu rīkošanai.

Sakarā ar Preiļu alternatīvās kultūras atbalsta centra (PAKAC) pārvākšanos uz bibliotēkas ēkā esošā Jauniešu centra "Četri" telpām radās iespēja ciešākai sadarbībai ar jauniešiem, gada nogalē PAKAC telpās jau notika pirmā jauniešu tikšanās ar literāti Ievu Melgalvi.

Cieša sadarbība izveidojusies ar EDIC Austrumlatgalē Preiļu nodaļu, kas pārskata periodā finansiāli atbalstīja vairākus bērniem rīkotus pasākumus, kuriem ir saistība ar ES dalībvalstīm.

Grāmatu svētku atbalstītājs bērnu auditorijā ir Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma struktūrvienība Preiļi, kas rīko bērniem un pusaudžiem radošās pavāru un frizieru radošās darbnīcas, kas guvušas lielu popularitāti pusaudžu vidū, jo dalībnieki gūst gan informatīvu materiālu, gan jaunas zināšanas šajās jomās, gan iespēju redzēt praktisko pusi un pašiem iesaistīties radošajā procesā.

Veiksmīga sadarbība veidojas ar Preiļu Zvaigznes ABC Grāmatu namu, kas jau trešo gadu sponsorē grāmatas balvām lasīšanas konkursa „Krauklis iesaka izlasīt” laureātiem, savukārt bibliotēkai Grāmatu nams ir vienīgā apgāda „Zvaigzne ABC” izdoto grāmatu iepirkuma vieta.

Labprāt atsaucamies arī uz citu novadu skolu aicinājumiem rīkot nodarbības par drošību internetā vai informēt par jaunāko oriģinālliteratūru vai bibliotēkas aktualitātēm. Klašu kolektīvi no dažādām skolām apmeklē bibliotēkā rīkotās izstādes.

Lielu atbalstu bibliotēkas pasākumu rīkošanā sniedz BJC teātra grupa „Kājām gaisā”, ko vada BLN vadītāja. Teātra grupas jaunieši sniegums padara krāšņākus Dzejas dienu, grāmatu prezentāciju, „Stāstu bibliotēku” pasākumus.

Sadarbība ir veiksmes atslēga bibliotēkas produktīvam darbam, par ko liecina gan darba rādītāji, gan iedzīvotāju pozitīvās atsauksmes.

Bibliotēkas publicitāte ir tieši saistīta ar bibliotēkas darbinieku attieksmi, profesionalitāti, radošumu, prasmi darboties ar bērniem, jaunu darba formu meklējumiem, atvērtību jaunajam, inovatīvajam.

2015.gadā laba iestrāde bibliotēkas publicitātes vairošanai bija akcija “Ejam ciemos!” – pašvaldības un valsts iestāžu apmeklējums, reklamējot bibliotēkas pakalpojumus un iespējas.

Publicitātes vairošanai izmantojam bibliotēkas un Preiļu novada mājas lapu, Draugiem.lv izveidoto Preiļu GB lapu, Facebook vietnes kontu, vietējo presi, Latgales reģionālo televīziju, kur intervijās sniedzam ieskatu BLN darbā.

Ļoti produktīva bibliotēkas darba reklāma izvērtās Preiļu novada svētkos, kad bibliotēkas teltī darbojās grāmatu apmaiņas punkts, bija organizētas radošās darbnīcas bērniem (lego māju būve bibliotēkas lellēm, lellītes Lolītes tērpu darbnīca, foto stūrītis ar bērnu grāmatu tēliem), konkursi par bibliotēku un bērnu literatūru). Telts darbojās visas dienas garumā un atsaucība no apmeklētāju puses bija ļoti liela.

Lai sekmīgāk plānotu darbu ar bērniem Bērnu literatūras nodaļā, svarīgi zināt bērnu viedokli par bibliotēkas nepieciešamību un tās piedāvāto pakalpojumu izmantošanu, tāpēc 2015. gada janvārī Preiļu 1.pamatskolas 3.-7. klasēs (220 respondenti) un Preiļu 2. vidusskolas 3.-8.klasēs (80 respondenti) tika veikta **aptauja** par bibliotēkas pakalpojumu izmantošanu.

Kopā aptaujā piedalījās 300 skolēnu – 148 meitenes un 152 zēni.

Izstrādājām aptaujas anketu (skat. Pielikumu Nr.11. (Aptaujas „Bibliotēkas pakalpojumu izmantošana” anketa)), kurā ietverti 11 mūs interesējoši jautājumi par bibliotēkas apmeklēšanas biežumu, populārākajiem pakalpojumiem, kā arī datoru un žurnālu izmantošanu.

Aptaujas rezultāti skatāmi pielikumā Nr.10 (Aptaujas „Bibliotēkas pakalpojumu izmantošana” rezultātu kopsavilkums). Veicot rezultātu apstrādi un analīzi, secinājām:

1. Bibliotēku regulāri apmeklē 51% respondentu vecumā no 9 līdz 14 gadiem, tikai 5% no aptaujātajiem norāda, ka viņus bibliotēkā nekas neinteresē. Daudz retāk bibliotēku sāk apmeklēt skolēni sākot ar 5.klasi un vecāki, norādot, ka tam neatliek laika. Aktuālas ir attīstošās spēles, kas būtu pieejamas bibliotēkā, kā arī jādombā par brīvā laika pavadīšanas iespēju dažādošanu un interesantu nodarbjū piedāvājumu bērniem, atbilstošas mūsdienīgi iekārtotas zonas ierīkošanu pusaudžiem bibliotēkā, jo 60% respondentu nāk uz bibliotēku atpūsties un pavadīt laiku ar draugiem.
2. Lai integrācijas process notiktu sekmīgāk, krievvalodīgos bērnus aizvien vairāk piesaistītu lasīšanai un iepazīstinātu ar latviešu literatūru bērniem, aktīvāk jāsadarbojas ar Preiļu 2.vidusskolas skolotāju kolektīvu un jāreklamē šis darba virziens bērnu vidū. Jāstrādā pie lasītprasmes veicināšanas programmu reklāmas Preiļu 2. vidusskolā, kur iesaistes procents šajās programmās ir zems.

3. Popularizēt bibliotēkā pieejamos bērnu žurnālus, izsniedzot tos uz mājām, rīkojot bibliotēkā konkursus, viktorīnas saistībā ar bibliotēkā esošajiem žurnāliem.
4. Jāplāno uzstāšanās skolu un arī PII vecāku sapulcēs par lasīšanas nozīmi bērna attīstībā.
5. Jāturpina rīkot nodarbības skolēniem par drošību interneta vietnēs, jo 38% respondentu labprāt tajās piedalītos.
6. Jāpiedāvā skolām nodarbības, kuru laikā iepazīstinām bērnus ar noderīgām interneta vietnēm gan mācībām, gan saturiski pilnvērtīga brīvā laika pavadīšanai.

4.11. Veiksmes stāsti

- Iespēja ar VKKF atbalstītā projekta ” Latviešu oriģinālliteratūras autoru dialogs ar Preiļu novada lasītājiem "Satiec savu rakstnieku!" ietvaros tikties ar daudziem bērnu iemīļotiem rakstniekiem;
- Ievērojams pieaugušo reģistrēto BLN lietotāju skaita pieaugums pārskata periodā: (2014.gadā - 113; 2015.gadā - 251), kas liecina par pareizu lasīšanas nozīmes izpratni ģimenēs, jo bibliotēku sāk apmeklēt aizvien vairāk ģimeņu ar maziem bērniem vai jauno vecāku;
- BLN radošās darbnīcas, konkursi, foto stūrītis, Eiropas spēle pilsētas laukumā Novada svētku dienā piesaistīja ļoti lielu dalībnieku skaitu;
- Bērnu literatūras nodaļas pirmsskolas vecuma bērnu stūrīša aprīkojums ar jaunām mobilām grāmatu kastēm un grāmatu izstāžu stenda, kā arī pamatņu bērnu zīmējumu izstādēm iegāde.
- 1.Latgales stāstnieku Vasaras skolas rīkošana Preiļos ļāva citu reģionu stāstniekiem iepazīt Preiļu puses nemateriālo kultūras mantojumu;
- Apkopots un izdots krājums “Stāsti iz bibliotekāru dzīves”;
- Jauni sadarbības partneri - Jauniešu centrs 4, PAKAC/Preiļu alternatīvās kultūras atbalsta centrs/, biedrība Ģimeņu atbalsta centrs “Puķuzirnis”.

Preiļu Galvenās bibliotēkas
Bērnu literatūras nodaļas vadītāja Vilhelmīne Jakimova

5. INFORMĀCIJAS UN KOMUNIKĀCIJAS TEHNOLOĢIJAS

PGB tīmekļa vietne un sociālie tīkli

Viens no veidiem, kā lietotājs var iepazīties ar bibliotēku, tās pakalpojumiem un iespējām, ir tīmekļa vietnes apmeklējums, tāpēc tiek ieguldīts regulārs darbs tās pilnveidošanā un attīstīšanā. PGB tīmekļa vietne www.preilubiblioteka.lv pieejama kopš 2003.gada, tajā tiek atspoguļota informācija par pakalpojumiem, pasākumu kalendārs, Aglona, Riebiņu, Vārkavas Preiļu novada bibliotēku elektroniskais kopkatalogs, bibliotēkas aktualitātes, slīdošā lenta ar jaunākajām grāmatām Preiļu GB. Sākumlapā pieejama Web mobilā versija. Atsevišķas sadaļas izveidotas novadu bibliotekāriem par nozares aktualitātēm, bērniem un jauniešiem, pamatinformāciju par novada bibliotēkām. Pie tīmekļa vietnes sadaļas *bērniem un jauniešiem* 2015.gada nogalē uzsākti uzlabojumi, jaunu sadaļu izveide, lietotājiem draudzīgas platformas veidošana.

Pārskata periodā virtuālo apmeklētāju skaits bija 325 703 (t.sk.tīmekļa vietnei, sociālajiem tīkliem, datu bāzēm, WEB PACK). Attēlotajā tabulā redzams virtuālā apmeklējuma detalizētāks izklāsts.

	2015
Virtuālais apmeklējums kopā	325 703
Tīmekļa vietnes apmeklējums	21 280
Lursoft DB apmeklējums	79
NAIS DB apmeklējums	86
Letonika DB apmeklējums	173
WebPac DB apmeklējums	27 399
Sociālo tīklu apmeklējums	276 686
no tā Draugiem.lv	176 968
no tā Draugiem.lv (EDIC Austrumlatgalē)	70 117
no tā Facebook.com	29 601

Par to, ka aktīvs darbs notiek arī sociālajos tīklos Draugiem.lv un Facebook.com, liecina skaitļi. Aizvadītajā gadā ir bijuši 276 689 virtuālie apmeklējumi, rakstīti komentāri un atsauksmes par plānoto vai jau notikušo pasākumu, izstādi. Pārskata periodā turpinājām ievietot informāciju arī EDIC Austrumlatgalē lapā sociālajā tīklā Draugiem.lv. Informācija par aktuālākajiem un interesantākajiem notikumiem tiek ievietota arī Twitter.com.

Ir grūti analizēt atgriezenisko saiti, vai pateicoties sociālajiem tīkliem bibliotēkā ir jauni reģistrēti lietotājiem. Taču viennozīmīgi varam teikt, ka sociālo mediju sekotāji Preiļu GB aktualitātēm ir kļuvuši zinošāki, informētāki par bibliotēkas iespējām un pakalpojumiem, kā rezultātā nepieciešamības gadījumā apmeklēs bibliotēku.

Reģiona elektroniskais kopkatalogs

Reģiona elektroniskais kopkatalogs tiek veidots kopš 1999.gada, atspoguļojot 4 novadu (Aglonas, Preiļu, Riebiņu un Vārkavas) pašvaldību publisko bibliotēku (26) krājumus.

Krājuma komplektēšanas galvenais speciālists un BIS ALISE administratore regulāri veic metodisko, praktisko un konsultatīvo darbu ar skolu un pašvaldību bibliotēkām.

Gada laikā tika turpināts darbs pie lietotāju elektroniskās datubāzes ierakstu pārbaudes. Par pamanītajām kļūdām tika norādīts to pagastu bibliotēku atbildīgajiem darbiniekiem, kuri tās pieļāvuši.

2015.gadā datubāzē ALISE ievadīti 3903 jauni grāmatu apraksti, no tiem 2620 pagastu un skolu bibliotēku. Tādējādi elektroniskā kopkataloga aprakstu skaits sastāda 70436. Kopīgais eksemplāru skaits elektroniskajā kopkatalogā - 203180.

2015.gadā sistēmas „Alise-i” bibliotēkas (16) pašas veic eksemplāru katalogizāciju un komplektēšanu, bet pārējās bibliotēkas, kuras nestrādā ar bibliotēkas sistēmu, turpināja iesniegt jaunieguvumu sarakstus Preiļu GB elektroniskajam kopkatalogam.

Uz 2016.gada 1.janvāri iespieddarbu automatizētā izsniegšana/saņemšana no 25 pagastu bibliotēkām notiek 16 bibliotēkās, 7 bibliotēkas pārskata perioda otrajā pusē uzsāka darbu BIS, tādējādi sastādot bibliotēku skaitu – 23, kas darbojas sistēmā.

Jauno grāmatu apraksti, izmantojot Z39.50 serveri, tiek importēti no LNB datubāzes, bet ja LNB datu bāzē nav, tad meklējam Ventspils bibliotēkas vai Latgales CB datubāzē. Arī priekšmetu un personvārdu veidošana un pievienošana notiek caur priekšmetu un personvārdu importu no Autoritatīvās datubāzes. Paralēli joprojām tiek pievienoti priekšmeti no lokālās datubāzes analītikas aprakstiem,

Galvenā autoritatīvā datubāze Preiļu GB elektroniskajā kopkatalogā sastāv no 15780 terminiem. No tiem personvārdi 12613, priekšmeti 2328, institūcijas 632, vietvārdi 177, pasākumi 27 un unificēti nosaukumi 3.

Darbs ar datu bāzēm un elektroniskajiem resursiem

Uzziņu un informācijas darbu veic, izmantojot bibliotēkā pieejamās datu bāzes Letonika un Lursoft laikrakstu bibliotēka, LNB elektroniskos un tradicionālos informācijas resursus un citu iestāžu interneta resursus.

Jau vairākus gadus KISC sadarbībā ar SIA Tilde un SIA Lursoft visām Latvijas pašvaldību publiskajām bibliotēkām nodrošina bezmaksas pieeju Letonika.lv un LURSOFT Laikrakstu bibliotēkas datubāzēm, kuras ir pieejamas VVBIS tīklā visā Latvijas teritorijā. 2015.gadā Letonika tika izmantota 245 reizes (skatīti 509 šķirklī), bet Lursoft datu bāzes apmeklējums - 79 reizes. Pateicoties KISC noslēgtajam līgumam ar datu bāzes NAIS pārstāvjiem, 2015.gadā publiskajām bibliotēkām šo datu bāzi bija iespēja abonēt par ļoti izdevīgu cenu (1 EUR + PVN mēnesī). Preiļu GB arī izmantoja šo lielisko piedāvājumu. Datu bāze NAIS tika apmeklēta 86 reizes.

Analizējot datu bāžu apmeklējumu, jāsecina, ka tas ir krietni zems. Lai sasniegtu lielāku datu bāžu apmeklējuma statistiku, viennozīmīgi jāiegulda lielāks darbs to popularizēšanā – praktiskas nodarbības dažādām lasītāju auditorijām; informatīvās lekcijas, semināri bibliotēkas darbiniekiem darbā ar datu bāzēm; publicitāte vietējos medijos, elektroniskajos resursos par datu bāžu iespējām, informatīvie materiāli bibliotēkas apmeklētājiem, kā izmantot datu bāzes utml.

E-prasmju nedēļā (e-skills week) tika plānoti pasākumi, lai sabiedrību informētu par šobrīd pieejamajiem e-pakalpojumiem un to izmantošanu ikdienā. E-prasmju nedēļas laikā Preiļu GB un tās pārziņā esošais Preiļu reģionālais mācību centrs piedāvāja apmācības ikvienam bibliotēkas lietotājam un iedzīvotājam internetbakas lietošanā.

Bibliotēkas piedāvātie elektroniskie pakalpojumi ir arī atrodamī bibliotēkas tīmekļa vietnē (www.preilubiblioteka.lv), kas vērsta uz attālināto lietotāju vajadzībām. Tajā tiek ievietoti jaunumi un svarīgākās aktualitātes par datu bāzēm, elektroniskajiem resursiem. Bibliotēkas attālinātajiem lietotājiem ir pieejams bibliotēkas e-katalogs un novadpētniecības datubāze, kā arī autorizētiem lietotājiem ir iespējams veikt attālināti grāmatu pasūtīšanu, rezervēšanu, termiņa pagarināšanu. Bibliotēkas pakalpojums - attālinātā izdevumu pasūtīšana/rezervēšana ir kļuvis populārs, to izmanto arvien vairāk lietotāju. Neskaidrību gadījumā lietotāji varēja saņemt palīdzību konsultāciju veidā. Tiek sniegtas individuālas konsultācijas par informācijas meklēšanu gan internetā, gan elektroniskajā katalogā un datubāzēs, gan arī tradicionālajos informācijas nesējos. Bibliotēkas lietotājiem joprojām nepieciešama palīdzība par i-bankas lietošanu, biļešu iegādi internetā, darba piedāvājumu meklēšanu un sludinājumu ievietošanu, palīdzējām izveidot lietotājiem e-pastu, pievienot un aizsūtīt skenētus dokumentus.

Bibliotēkas mājas lapā joprojām ir atrodamas *Interneta ceļvedis un Preiļu novada interneta ceļvedis* <http://www.preilubiblioteka.lv/index.php?menu=24&smenu=2>, kurš regulāri tiek papildināts un atjaunots ar noderīgām, aktuālām interneta adresēm Preiļu novadā, Latvijā un pasaulē. Interneta ceļvedī norādītas adreses ir sagrupētas atbilstoši galvenajiem virzieniem – literatūrā, matemātikā, datorzinātnē, dabas zinībās, medicīnā un psiholoģijā, kā arī dotas citu saišu adreses.

Pašu veidotās elektroniskās datubāzes

Preiļu GB turpina veidot novadpētniecības datubāzi. 2015.gadā novadpētniecības datubāze ir papildināta ar 2187 jauniem analītiskas aprakstiem. Kopīgais aprakstu skaits reģiona novadpētniecības datubāzē 31763. Izmantojot Z39.50 serveri, apraksti tiek importēti arī no LNB datubāzes. Ik mēnesi Nacionālās bibliogrāfijas analītiskas datu bāzei tiek sagatavoti un nosūtīti reģionālā laikraksta „Novadnieks” nozīmīgāko publikāciju analītiskie apraksti.

Joprojām turpinās regulārs darbs pie datu bāzes „Novadnieku enciklopēdijas” pilnveidošanas un papildināšanas. Bibliotēkas otrajā lielākajā novadpētniecības elektroniskajā informācijas resursā kopumā ir apkopotas biogrāfiskas ziņas par 997 bijušā Preiļu rajona ļaudīm, kuru vārdi jebkādā veidā saistāmi ar mūsu novadu, kuri ar savu darbu un talantu kļuvuši pazīstami un cienīti visā Latvijā.

2015.gadā resurss papildināts ar 15 jauniem biogrāfisko ziņu ierakstiem (novadnieku enciklopēdijai), samērā regulāri tiek veikta faktu rediģēšana un papildināšana.

Datoru un interneta pieejamība

Datoru kopskaits	66
t.sk. darbiniekiem	16
t.sk. lasītājiem	50
Serveri un tml.	4
Interneta pieejamība	Visiem datoriem
Interneta pieslēguma veids	Pastāvīgais un bezvadu (WiFi)

Integrētā bibliotēku informācijas sistēma Alise	Visi moduļi
Datubāzes (abonētās)	Lursoft laikrakstu bibliotēka, Letonika, NAIS
Datu bāzes (pašu veidotās, papildinātās)	<ul style="list-style-type: none"> • Preiļu reģiona bibliotēku elektroniskais kopkatalogs no 1999.gada • Novadpētniecības datu bāze • Novadnieku enciklopēdija
Printeru skaits	5
Skeneru skaits	4
Multifunkcionālo iekārtu skaits	6
Mājaslapa	www.preilubiblioteka.lv
Sociālie tīkli	http://www.draugiem.lv/preilubiblioteka/ https://twitter.com/preilugb http://www.draugiem.lv/edic.austrumlatgale/ https://www.facebook.com/preilubiblioteka

Datortehnikas, datu bāžu, interneta nodrošinājums salīdzinājumā ar 2014.gadu palicis nemainīgs. Jāsecina, ka datorus un interneta pakalpojumus visvairāk izmanto bibliotēkas apmeklētāji pēc 18 gadiem (no kopējā datoru izmantojamības skaita tie ir 75%). Šos datus varētu izskaidrot ar to, ka liela daļa bērnu un jauniešu izmanto interneta iespējas savās mobilajās ierīcēs. Katru dienu pie datoriem strādāja apmēram 50 lietotāji. Ir lietotāji, kuri datorpakalpojumus nāk izmantot katru dienu, kā arī tādi, kas vienreiz.

Pēdējā laikā apmeklētāji vecumā no 40 līdz 60 gadiem izrāda pastiprinātu interesi par datora izmantošanas iespējām. Viņus lielākoties interesē e-pakalpojumu iespējas (rēķinu apmaksas iespējas internetā, VID/EDS, e-latvenergo, Lattelecom, e-pasti, webnams) darba piedāvājumi, reklāma, izklaide u.c.). Novērots fakts, ka apmeklētāji vecuma grupā no 50 līdz 60 gadiem bieži izmanto Skype iespējas, saziņai ar radniekiem ārzemēs.

Stacionārās datortehnikas izmantošana

	2015
Kopā	8942
t.sk. līdz 18 gadiem	2212
No kopējā skaita Bērnu literatūras nodaļā	1698
No kopējā skaita Bērnu literatūras nodaļā līdz 18 gadiem	1635

Cilvēkiem ar redzes traucējumiem bibliotēkā tiek piedāvāta iespēja izmantot specializēto datortehniku ar tekstu palielināšanas iespējām, fona krāsas nomaiņu. Secinājām, ka 2015.gadā šīs tehnikas izmantošana bija necīga. Risinājums - popularizēt šo iespēju interesentiem, sadarbojoties ar attiecīgajām iestādēm, kā piemēram sociālo dienestu, invalīdu, pensionāru biedrību.

Dator tehnika noveco gan morāli, gan fiziski. 2015.gadā tika veikts atkārtots IKT infrastruktūras vērtējums un izstrādāts datoru nomaiņas plāns 3 gadu laikā. Pārskata periodā diviem Preiļu GB darbiniekiem tika nopirkti jauni datori. 2016.gadā plānots nomainīt dažus datorus lasītājiem un projekta ietvaros atjaunot mācību klases datorus, jo to funkcionālās prasības neatbilst mūsdienu standartiem – tie ir ļoti lēni un daudzas darbības tajos nav iespējams veikt.

6. NOVADPĒTNIECĪBAS DARBS

Šis laiks, kad tiek apkopots jau padarītais un rastas atziņas par vēl darāmo, rosina izdarīt dažus secinājumus par bibliotēkārās novadpētniecības jomas prestižu un īpatnībām. Tāpēc pārskata perioda pārdomas novadpētniecības darba speciāliste sāk ar atziņu par „iespējamo” un „neiespējamo” misiju. Tiesa, šie dažādos mēdijos it bieži minētie vārdi gan attiecināmi uz citām sfērām un nozarēm, taču, pēc novadpētniecības speciālistes domām, arī tā ir misija: vākt vēstures rakstus, tos pētīt, vērtēt, saglabāt un nodot tālāk. Sekot novada ļaužu gaitām pasaules ceļos, kā vēstures liecību nākotnei atstāt to, kas krāts gadu desmitiem. Bet nav pasaules lietu kārtībā paredzēts tikai krāt, saraust un iegūt, ir jāmāk šīs vērtības pasniegt tā, lai tās spilgti iezīmē katra novada vēstures vaibstus kopējā Latvijas atmiņu grāmatā. Viss, kas saistās ar šī darba pakārtotām lietām, ir laikietilpīgs process, tas prasa zināšanas, pieredzi un sistēmisku novada vēstures apzināšanas un pētniecība darbu.

Krājuma veidošana un attīstība

Uz novadpētniecības lasītavu apmeklētāji nenāk vienkārši kaut ko palasīt, šeit notiek padziļināta lokālo vēstures materiālu pētniecība. Tāpēc bibliotēkas pienākums ir rūpēties par pilnvērtīgu, ilgtspējīgu krājuma veidošanu un uzturēšanu. Novada attīstības gaitu vēsturisko notikumu kontekstā izzināt palīdz materiāli ar paliekošu nozīmi, kuriem ir zinātniska, vēsturiska vai mākslinieciska vērtība. Mūsu bibliotēkas krājuma veidošanas un attīstības gaitā šie kritēriji ir vienmēr tikuši ievēroti, tāpēc pieejamo resursu kapacitāte ir pietiekami liela. Tomēr, ir zināmas bažas par to, kā bibliotēkai nostiprināt savu nišu novadpētniecības sektorā, kā un kādas tēmas pētīt, kā nodrošināt, ka krājumā ir informācijas tikai no pamatīgi pētītiem vēstures avotiem, ar informācijas autentiskumu un ticamību. Vēstures elpu bibliotēkā vienmēr uztur novadpētniecības krājuma kolekcijas - ikvienas bibliotēkas savdabīgākā daļa, kurā kā senu notikumu liecības glabājas grāmatas, dokumenti un fotogrāfijas.

Krājuma apjoms un tā kvalitāte, informācijas formātu dažādība: grāmatas, žurnāli, laikraksti, audio un video ieraksti, kartes, manuskripti, fotogrāfijas, grafiski un digitāli resursi, nosaka komfortablas lietotāju apkalpošanas iespējas.

2015.gadā bibliotēkas novadpētniecības krājumu papildināja 22 grāmatas, 3 CD un DVD, 17 jaunas mapes.

Krāšņo kultūrvēsturiskā albuma “Terra Mariana 1186-1888” faksimilizdevumu interesenti jau ir novērtējuši kā unikālu vēstures avotu.

Novadnieka Jāņa Būmaņa nenogurstošais pētnieka gars joprojām nebeidz mūs pārsteigt. Sirmā autora 8. grāmata „Pretošanās kustība dienvidaustrumu Latvijā 1944. gada jūnijs – 1956. gads” ir desmit gadu intensīva pētnieciskā darba apkopojums, kurā minēti 826 mūsu novada represiju organizēšanā iesaistīto personu vārdi.



Novada iedzīvotāju vēsturiskās atmiņas potenciāls ir neizmērojama, bieži vien nepamanīta un neizmantota vērtība. Par to kārtējo reizi pārliecinājās novadpētniecības speciāliste, dodoties pie Jāņa Vaivoda. Tiekoties ar pieredzējušo novadpētnieku, tika iegūts daudz materiālu darba sākumposmam par Vārkavas novada “Vanagu” apdzīvotās

vietas vēsturi, tika saprasts, kur meklēt informāciju, uz kuru pusi virzīties. Dažādu fotogrāfiju un dokumentu kopijas no J. Vaivoda arhīva tagad glabājas arī bibliotēkas krājumā.

Pensionētās pedagoges A. Daugavietes atmiņu pieraksti un fotogrāfijas par Rožupes pamatskolas vēsturi nu ir arī pieejami novadpētniecības krājumā.

Kā vēstījums par pagājušo gadsimtu kultūrvidi, kas saglabājusies līdz mūsdienām, vēsturei paliks fotokolekcija par Riebiņu pili šodienas veidolā, CD formātā ir apkopotas Antona Vogula fotogrāfijas un V.Maksimova savāktās Latgales vēsturiskās kartes.

Vēl nesenā pagātnē, kad žurnālisti savu rakstu varoņus un aprakstītos notikumus iemūžināja ar analogajiem filmu fotoaparātiem, redakciju arhīvos sakrājās milzum daudz fotogrāfiju. Novadpētniecības speciālistei, gatavojot liela apjoma informatīvo ceļojošo izstādi “Novadniekam - 65”, bija iespēja ielūkoties laikraksta „Novadnieks” krātuvē un papildus izstādes materiāliem, tika atlasīti arī citu nozarēs svarīgi, nozīmīgi un vēsturiski fotoattēli. Kopumā tika atlasīti 740 fotoattēli, kas tiks noskanēti un uzglabāti digitālo kolekciju veidošanai.

Rūpīgs ikdienas darbs novadpētniecības darbā ir jaunākās preses izdevumu, grāmatu un citu informācijas nesēju caurskatīšana, jo tiek fiksēts viss, kas vēsturiskā Preiļu rajona kontekstā atrodams reģionālajā un centrālajā presē, internetresursos un grāmatās. Informācijas klāsts, kas aug no dienas dienā, tiek pievienots novadpētniecības krājumam. Gada sākumā (beigās), kad bibliotēkā tiek norakstīti preses izdevumi, tie vēlreiz tiek caurskatīti, jo gadās, ka tikai pēc kāda laika atklājas - cilvēkam, par kuru jau sen mēdijos rakstīts, ir saistība ar mūsu novadu, taču, kā zināms, ne katrā publikācijā ir minēti viņa biogrāfijas dati.

Semināros un konferencēs izvirzītais diskutablais jautājums par novadpētniecības mapju lietderību, vai kā novecojušas darba formas paraugu, rada diskomforta sajūtu, jo, kamēr nav sakārtots autortiesību jautājums tādā līmenī, lai tas neradītu nopietnas problēmas publiskojot digitālās kolekcijas, atteikties no novadpētniecības mapēm būtu nopietns izaicinājums. Līdz ar to arī aizvadītajā gadā tematisko un personāliju mapju veidošanas un papildināšanas process turpinājās. Šobrīd krājumā ir 596 tematiskās un 1156 personāliju mapes.

Regulāru informācijas plūsmu par reģiona aktualitātēm nodrošina vietējie preses izdevumi, tādēļ ilgtermiņa saglabāšanas nolūkos aizvadītajā gadā notika intensīvs reģiona laikraksta „Novadnieks” skenēšanas darbs. Elektroniskā formātā šobrīd ir jau 10787 avīzes lpp.

Datubāzes un uzziņu darbs

Bibliotēka ir informācijas resursu vide, kura ar izveidotajām un uzturētajām datu bāzēm spēj reāli palīdzēt lietotājam orientēties milzīgajā, nemitīgi pieaugošajā un neskaitāmās tīmekļa vietnēs izklidētajā informācijas plūsmā. Uzziņu sniegšana jau vēsturiski ir bijis būtisks bibliotēku pakalpojums, kura mērķis ir atvieglot informācijas meklēšanas procesu.

Tehnoloģiju attīstība ir radikāli mainījusi datu ieguves iespējas, un tas ļauj šo neierobežoto potenciālu pilnībā izmantot arī novadpētniecības darbā.

Izmantojot LNB un un citu publisko bibliotēku katalogus un novadpētniecības datu bāzes, Letoniku, Lursoft laikrakstu bibliotēku, periodisko izdevumu digitālo krātuvī periodika.lv, vietvardi.lgia.gov.lv, Latvijas atmiņu institūciju veidotās datubāzes (nacionalidentitate.lv, mantojums – 1, nmkk.lv, historia.lv, latgalesdati.lv), dažādu institūciju,

organizāciju un dienestu mājaslapu informāciju un datu kolekcijas, aizvadītajā gadā sniegtas 146 uzziņas. Par aktuālajiem informācijas resursiem un e-pakalpojumu iespējām savas zināšanas novadpētniecības speciāliste pilnveidoja, piedaloties (un saņemot apliecinājumu), KISC īstenotajā vebināru ciklā kultūras un atmiņas institūciju speciālistiem.

Novadpētniecības resursu pieprasījums, mērķauditorija, izmantojamības rādītāji un tēmu daudzveidība gadu gaitā īpaši nemainās. Pērn pamatskolas bērni projektu nedēļas ietvaros vāca informāciju par arhitektūras pieminekļiem, skolu vēsturi un novada etnogrāfiskajiem ansambļiem, savukārt ģimnāzijas audzēkņu zinātniski pētniecisko darbu tēmas novada kontekstā bija saistītas ar ģeoloģijas, latgaliešu dialekta, holokausta un deportāciju norišu padziļinātu izpēti.



Aglonas vidusskolas audzēkņi novadpētniecības lasītavā

Cilvēki, kuru dzīves aicinājums ir „rušināt novadpētniecības lauciņu”, ir īpaši zinoši apmeklētāji un interesanti sarunu biedri. Šķiet, viņiem ir atšķirīga pieeja un attieksme pret novada vērtību izzināšanu un pētīšanu. Šie ļaudis neviltoti priecājas par jauniegūtu informāciju un nesavtīgi dalās arī ar saviem materiāliem. Protams, ir prieks, ja bibliotēka spēj būt kā atbalsta punkts visiem, kas pēta novada vēsturi, krāj

fotogrāfijas un vēsturiskas liecības, paši fiksē un saglabā informāciju par savu novadu.

Apkalpošanas komfortu lietotāji izjūt, ja nepieciešamības gadījumā bibliotekārs kompetenti spēj palīdzēt meklēšanas, atlasīšanas un izvērtēšanas procesā, prot pārvaldīt un izmantot informācijas vidi. Viņus, (it īpaši skolēnus), bieži vairs neinteresē tikai pirmavotu teksti, jaunieši vēlas saņemt jau apstrādātu informāciju – analītisku, izanalizētu un izvērtētu kāda konkrēta jautājuma izklāstu. Taču arī šādos gadījumos ir jābūt garantijai, ka informācija ir pilnīga gan no hronoloģiskā, valodas, ģeogrāfiskā u.c. aspektiem, un, ka izmantotie avoti ir ticami, pārbaudīti, kvalitatīvi un aktuāli.

Viens no lielākajiem lokālajiem informācijas resursiem bibliotēkā ir elektroniskā novadpētniecības datu bāze ar 31763 MARC apraksta vienībām. Aizvadītajā gadā veikti 2087 jauni ieraksti. Papildināšanas procesā aktīvi tika izmantota KIS-LNB Z39.50 analītiskas datu bāze.

Mūsu novadam ir daudz iemeslu lepoties, jo netrūkst lielisku novadnieku sasniegumu gan zinātnē, gan mākslā, gan citās darbības jomās. Tāpēc reizēm ir grūti izvērtēt kritērijus, pēc kuriem izvēlēties „Novadnieku enciklopēdijā” iekļaujamo cilvēku vārdus. Citējot Viesturu Sprūdi: „Enciklopēdija nav „goda plāksne”, nav tā: kurš tur ielikts, tas cienījams, kura nav, tas nav cienījams.” Bibliotēkas otrajā lielākajā novadpētniecības elektroniskajā informācijas resursā ir apkopotas biogrāfiskas ziņas par 997 bijušā Preiļu rajona ļaudīm, kuru vārdi jebkādā veidā saistāmi ar mūsu novadu, kuri ar savu darbu un talantu kļuvuši pazīstami un cienīti visā Latvijā un nereti ārpus tās robežām, vai kuru senču saknes meklējamas Preiļu reģionā. Lielākajai daļai personāliju ir pievienotas fotogrāfijas. Attēlu kvalitāte objektīvu iemeslu dēļ ne vienmēr ir teicama. Dzimšanas dati uzrādīti atbilstoši tā laika administratīvi teritoriālajam iedalījumam un kalendārajam (vecajam, jaunajam) stilam. Aizvadītajā gadā resurss papildināts

ar 15 jauniem biogrāfisko ziņu ierakstiem, samērā regulāri tiek veikta faktu rediģēšana un papildināšana.

Izstādes

Novada vērtības un lepnums ir ne tikai kultūrvēsturiskās bagātības, bet arī tā ļaudis. Nav būtiski, vai viņi jau sen ir aizbraukuši vai joprojām ir šeit un gūst atzīstamus panākumus uzņēmējdarbībā, lauksaimniecībā, kultūrā u.c. jomās. Visi šie cilvēki mums ir savējie, mūsējie. Kāds varbūt te pavadījis vasaras brīvdienas laukos pie vecmāmiņas, vai zināms dzīves posms saistās ar skolas gadiem, varbūt te ir vīra vecāku mājas, u.t.t. Nav kritēriju, kā izmērīt, cik lielai jābūt šai līdzvērtīgas piederības sajūtai mūsdienu sabiedrībai, galvenais, lai mēs neaizmirstam sumināt savus novadniekus jubilejās, sakarā ar jaunas grāmatas iznākšanu, izstādes atklāšanu vai apbalvojuma saņemšanu. Nav lielu vai mazu lietu, kas paveiktas, jo pats svarīgākais – viņi ir savējie, viņi visi ir svarīgi un vajadzīgi savam novadam.



Izstāžu cikla “Mūsu novadnieki mūža gadskārtu lokos” ietvaros 2015. gadā nozīmīgās dzīves jubilejās tika

sumināti 44 reģionā pazīstami un cienīti ļaudis.

Mūsu laikrakstam „Novadnieks” aizvadītais bija 65. jubilejas gads. Ir izaugusi vesela avīzes lasītāju paaudze, kurai šis preses izdevums bijis nozīmīgs kā vietējo ziņu avots, novada dzīves aculiecinieks un uzticamības zīmols.



Fragmenti no plašās izstādes, kur apmeklētāji varēja aplūkot 1951. gada 1. numura kserokopiju, 1958. gada fotoreportāžu par to, kā top laikraksta kārtējais numurs, pārļapot avīžu komplektus sākot ar 1953. gadu, atsaukt atmiņā un atpazīt ēkas, kurās dažādos

laika posmos atradusies redakcija un tipogrāfija.



Foto mirkļi atspoguļoja redakcijas kolektīva ikdienas darba gaitas - esot klāt visos novadam svarīgos notikumos, savos atpūtas un svētku brīžos ar vasaras atpūtas braucieniem, Ziemassvētku rūķu ballēm, dzīves jubileju svinībām, vienkāršiem kopā būšanas mirkļiem un grandiozām Preses ballēm.



Arī mūsu bibliotēkas kolektīvs, stāvot uz 85 gadu sliekšņa, atskatījās uz paveikto, sasniegto un īstenoto.

Izstāde „Preiļu Galvenajai bibliotēkai 85”

bija apskatāma lielajā izstāžu stendā.



Virtuālā izstāde “Bibliotēka caur objektīvu”, kurā atspoguļota Preiļu Galvenās bibliotēkas vēsture, joprojām ir skatāma bibliotēkas tīmekļa vietnē <http://www.preilubiblioteka.lv/?menu=53&smenu=44>.

Pērn apritēja 150 gadi, kopš Preiļos nodibināta pirmā tautskola. Šim notikumam rīkojām informatīvu izstādi par skolas vēsturiskajiem notikumiem.

Interesantas, mākslinieciskas fotogrāfijas - Latgales dabas skati bija skatāmas Rušonas pag. fotogrāfa Antona Voguļa – Tumova jubilejas izstādē.

Augustā, novada svētku ietvaros, pilsētā norisinājās 1. Starptautiskais autorleļļu festivāls. Par godu šim lielajam, starptautiskajam notikumam, tika izveidota izstāde „Leļļu karaļvalsts burvība Preiļos”, kura iepazīstināja bibliotēkas apmeklētājus ar mūsu leļļu galerijas un miniatūrās karaļvalsts saimnieces, mākslinieces, Preiļu novada Goda pilsones Jeļenas Mihailovas daiļradi.



Tematiskie pasākumi

Par to, ka reģionālie preses izdevumi lasītājiem ir prioritāte, pārliecināties ik otrdienu un piektdienu, kad iznāk vietējie laikraksti „Novadnieks” un „Vietējā Latgales Avīze”. Ir apmeklētāji, kuri ierodas jau savlaicīgi, pirms pastnieka, lai pirmie varētu iemest acis avīzē, citi lasītavu apmeklē reizi nedēļā, un tad pārlapo visus numurus uzreiz, citi nāk tieši „uz svaigākajām ziņām”. Kādam tas ir rituāls, kādam – nepieciešamība, jo ģimenes finanses neatļauj laikrakstus abonēt. Lielā interese ir saprotama, jo kur gan citur vietējais cilvēks izlasīs par citiem vietējiem cilvēkiem, vietējiem notikumiem un problēmām, proti, par mums pašiem. Tas nu ir skaidrs, ka šis preses izdevums ir nozīmīgs vietējo ziņu avots, bet cik daudz lasītāji



zina par pašu laikrakstu, redakcijas darbu, žurnālistu ikdienu un avīzes tapšanas procesu? Vēlme to noskaidrot rosināja veidot pasākumu ciklu „Reģionālo un vietējo mediju loma sabiedrībā”. Ņemot vērā, ka Preiļu rajona laikrakstam „Novadnieks” pērn apritēja 65. gadskārta redakcijas kolektīvu kā pirmo arī aicinājām uz tikšanos ar saviem lasītājiem.

Laikraksta redaktore T.Elste kavējās atmiņās par to, kā pusgadsimta laikā laikraksts veidojies un attīstījies, par nosaukuma un statusa maiņu, par radošo izaugsmi un kompetenci.

Reģionālais laikraksts „Vietējā Latgales Avīze” reizi nedēļā 24 lappusēs vēsta par aktuālāko visos Latgales novados, un tam ir jau stabils lasītāju loks un iekarota vieta reklāmas

tirgū. Latviešiem ir raksturīgi uzticēties zināmām lietām. Daudziem Preiļu novada ļaudīm šis uzticības zīmols ir tieši „Vietējā Latgales Avīze”.

„Mēs strādājam cilvēkiem, un viņu vēlmes nosaka mūsu piedāvājumu”, tā tikšanās reizē atzina žurnālistes Jana Skrivļa-Čevere, Ilze Atvara-Briška un izdevuma redaktore Viktorija Nečajeva.



Pašā gada nogalē, ziemas saulgriežu priekšvakarā interesentus aicinājām uz UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas tīkla „Stāstu bibliotēkas” pēdējo pasākumu „Ziemassvētku virtuve”. Tas gan nenozīmē, ka runa bija tikai par kulināriju, virtuves lietām un ēšanu. Stāsti bija visdažādākie – gan par eglītes pušķošanu, gavēņa ēdienu gatavošanu, ķekatām, par svētku svinēšanas aizliegumiem padomju laikā, vārdu sakot – īsts Ziemassvētku stāstu

rosols. Pārsvārā tie visi bija bērnības atmiņu stāsti, taču nedaudz pārsteidza tas, ka pat Latgales robežās tradīcijas ir bijušas diezgan atšķirīgas.

Pērn mūsu novads kļuva par vienu dokumentālās prozas grāmatu bagātāks. Īpaši lepns uz to ir Saunas pagasts, jo ceļu pie lasītājiem uzsāka Luānas Loinertes grāmata “Latgales sāga” – romāns par Skuteļu un Sedolu dzimtām, kuru saknes cieši saistītas ar Preiļu novadu. Stāsts ir par stipriem un darbīgiem ļaudīm, par to, kā vienas ģimenes vēsturisko mirkļu mozaīka cieši savijusies ar visas Latvijas vēsturi.



Dzimtas romāna atvēršanas svētkos mums bija lieliska izdevība tikties ar grāmatas autori, galveno varoni Moniku Skuteli – Sedolu un viņas meitu Lolitu. Sirmās kundzes fenomenālā atmiņa, stāstot par vairāk kā 60 gadu seniem notikumiem, radīja ilūziju, ka visi notikumi risinājušies vien pāris gadus senā pagātnē.

Mūsu novads patiesi ir bagāts ar populāriem un tautā mīlētiem, radošiem, enerģiskiem, mērķtiecīgiem un interesantiem cilvēkiem. Taču arī viņi visi kādreiz bija vienkārši mazi puisēni un meitenes ar košām bantēm matos un rotaļu lāčiem padusē. Ne vienmēr pēc gadiem bērnības bildēs viegli var sazmēt pazīstamus vaibstus. Interaktīvā spēle “Toreiz un tagad”, kuras uzdevums ir fotogrāfiju komplektā sameklēt kāda populāra cilvēka bērnības fotoattēlu, ļoti labi iekļāvās Preiļu pilsētas svētku pasākumā un noderēja kā novada prezentācijas materiāls Latvijas bibliotekāru 17. konferencē. Spēle interesanta šķita ne tikai bērniem, arī pieaugušie labprāt izmēģināja veiksmi.



Sadarbības raksturojums

Atmiņas institūciju kopienā bibliotēkai sava niša ir bijusi vienmēr. Kā līdzvērtīgi partneri ar savu krājumu, atsevišķām kolekcijām un datu bāzēm esam spējuši uzturēt sadarbību ar vietējiem iedzīvotājiem, muzejiem, skolām, vēsturniekiem, tūrisma informācijas centriem, pagastu bibliotēkām. Kā labus domubiedrus uztveram arī reģionālo presi, sabiedriskās organizācijas, kultūras biedrības, privātās ekspozīciju zāles, jo jebkura kopdarbība nes jaunu informāciju, iespējas un savstarpēju atbalstu. Lai veicamie darbi un pasākumi nepārklātos vai nedublētos, bet tikai saistītos un papildinātos, vienmēr jābūt informācijai par partneru iecerēm un plāniem.

Ilustrācijai daži no aizvadītā gada sadarbības piemēriem. Nopelniem bagātā ārsta Leona Džeriņa vārds vienlīdz nozīmīgs ir gan Preiļu novadam, gan Apes pilsētai. Aizkalnes pagasts ir viņa dzimtā puse, savukārt Apei viņš veltīja visu savu darba mūžu, paliekot atmiņā kā cienīts un mīlēts ārsts. Aizvadītajā gadā mūsu novadniekam apritēja 100. jubileja. Šim notikumam Apē nopietni gatavojās, vāca un apkopoja informāciju, apzināja arī mūsu bibliotēkas resursus. Rezultātā izveidojās ļoti konstruktīva sadarbība – mēs varējām piedāvāt materiālus par bērnības un skolas laiku, savukārt Apes tūrisma informācijas centrs – vērtīgas fotogrāfiju un dokumentu kopijas par ārsta dzīves un darba gaitām skaistajā Vidzemes mazpilsētā.

Atmiņu grāmata un disks “Pelēči laiku lokos” tapa sadarbības projekta ietvaros, kurā piedalījās arī Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs. Ekspedīcijas vadītājs, pirms došanās uz Pelēciem, detalizēti iepazīnās un kopēja bibliotēkas krājumā pieejamos materiālus par pagasta vēsturi un arhitektūras pieminekļiem.

Daloties profesionālajā pieredzē un zināšanās kā informatīvs atbalsts kolēģiem pagastu bibliotēkās tiek sniegta informācija par aktualitātēm novadpētniecības jomā.

2016. gada prioritāte būs mēģinājums rast risinājumu ieilgušajai digitālo kolekciju pieejamības problēmai.

Galvenā bibliotekāre novadpētniecības jautājumos M. Jeļisejeva

7.PROJEKTIZSTRĀDE

Bibliotēkas piedāvājumu un pakalpojumu dažādošanai un attīstībai 2015.gadā turpinājām darbu vairākos projektos, kuros ieviestas savas iestrādes, lai kvalitatīvi īstenotu izvirzītos uzdevumus un sasniegtu plānotos mērķus. Tāpat iesaistījāmies arī Valsts Kultūrkapitāla fonda (VKKF) projektu konkursos, lai Preiļu reģiona iedzīvotājiem varētu nodrošināt interesantas un saturiskas tikšanās ar augsta ranga, valstī atzītiem un pieprasītiem grāmatu autoriem.

- Bērnu literatūras nodaļa jau 15 gadus piedalās VKKF atbalstītajā programmā Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija, ekspertiem tiek rīkoti dažādi pasākumi. 2015.gadā programmā piedalījās 129 žūrijas eksperti. Pozitīvi novērtējam vecāku iesaistīšanu programmā (23 vecāki), jo parādās kopīga interese par grāmatu, vecākiem jāatrod laiks pārrunām ar bērnu.
- Pārskata periodā Preiļu GB darbu turpināja EDIC Austrumlatgalē kontaktpunkts Preiļos, kas izveidots projekta “Uzturētājstruktūru atlase tīkla Europe Direct informācijas centriem 2013. – 2017. gadam” ietvaros. Projekta ietvaros tika dažādoti bibliotēkas informatīvie un tematiskie pasākumi, noorganizētas izglītojošas lekcijas jauniešiem un kvalitatīvi semināri ar valstī zināmiem lektoriem. Pateicoties šī projekta aktivitātēm, palielinājusies arī bibliotēkas publicitāte, atpazīstamība valsts mērogā, kā arī uzlabota bibliotēkas materiāli tehniskā bāze.
- 2015.gadā Preiļu GB bija otrais darbības gads UNESCO LNK tīklā „Stāstu bibliotēkas”. Projekta ietvaros: 1) tika dažādoti pasākumi bērniem un pieaugušajiem; 2) apmeklējot seminārus, stāstnieku vasaras skolas nodarbības; stāstnieku festivālu iepazīts šī darba virziens; 3) izveidoti kontakti ar kolēģiem, gūta pieredze; 4) noorganizēta 1.Latgales stāstnieku Vasaras skola.
- Sadarbībā ar Preiļu novada domi tika turpināts 2014.gadā veiksmīgi izstrādātais LNB Atbalsta biedrības lasītveicināšanas projekts trīsgadniekiem “Grāmatu starts”. Projekta rezultātā maijā 15 ģimeņu atvases sekmīgi pabeidza “Pūcītes skolu”, bet ar septembri 13 ģimenes uzsāka jaunu nodarbību posmu. Gada laikā šīs programmas laikā tika piedāvātas radošas un attīstošas nodarbības; veicināta lasīšana visai ģimenei lokā.
- Pārskata periodā bibliotēka iesaistījās LNB koordinētajā projektā „Augstvērtīga latviešu oriģinālliteratūra bibliotēkās”. Šajā projektā saņēmām 34 vērtīgus oriģinālliteratūras eksemplārus. Tika saņemti kultūrai svarīgi, vērtīgi izdevumi. Tas ir nozīmīgs bibliotēkas krājumu papildinājums.
- 2015.gadā bibliotēkā tika realizēta VKKF projektu konkursā atbalstu guvušā projekta Latviešu oriģinālliteratūras autoru dialogs ar Preiļu novada lasītājiem „Satiec savu rakstnieku” 1. un 2.kārta. Projekta ietvaros notika tikšanās ar vairākiem rakstniekiem: J. Joņevu, A.Jundzi, I.Melgalvi, J.Zvirgzdiņu. Projekts turpinās arī 2016.gadā

Jāpiezīmē, ka rakstot VKKF projektus, joprojām cenšamies izmantot iespēju rakstniekus aicināt uz tikšanos gan Preiļu pilsētā, gan kādā no pagastiem.

8. METODISKAIS UN KONSULTATĪVAIS DARBS

Preiļu GB metodiskā un konsultatīvā darba centrs 25 Preiļu reģiona 4 novadu pašvaldību publiskajām bibliotēkām un 19 skolu bibliotēkām. Līgums par sadarbību, reģiona funkciju veikšanu un finansēšanu noslēgts ar Aglonas, Riebiņu, Vārkavas novada domi.

Galvenie darba virzieni 2015.gadā:

- 12 vietējās nozīmes bibliotēku sagatavošana atkārtotai akreditācijai 2015.gada septembrī;
- profesionālās pilnveides pasākumu (semināru, informatīvu sanāksmju) organizēšana gada garumā pagastu, kā arī izglītības iestāžu bibliotēku darbiniekiem;
- izbraukuma kursu organizēšana 1.pusgadā, sadarbībā ar LNB Kompetenču attīstības centru;
- semināra organizēšana 2.pusgadā, sadarbībā ar LNB Bibliotēku attīstības centru;
- piedalīšanās LBB aktivitātēs: Latvijas bibliotekāru 17.konferencē Rīgā, Latgales bibliotekāru konferencē Ludzā;
- praktiskas nodarbības 7 pagastu bibliotēku vadītājiem, kas uzsāka darbu BIS Alise;
- praktikuma nodarbības jaunajam darbiniekam Preiļu novada Pelēču pagasta bibliotēkā;
- bibliotekārā darba pārraudzība Preiļu reģionā;
- savlaicīga praktiskas palīdzības sniegšana, apmeklējot pašvaldību publiskās bibliotēkas uz vietām;
- pagastu bibliotēku statistikas datu apkopošana un analīze par 2014.gadu;
- publisko un skolu bibliotēku statistikas datu kontrole un labojumi Latvijas digitālās kultūras kartes (LDKK) informācijas sistēmā;
- gada pārskata sagatavošana par četru novadu pagastu bibliotēku darbu 2014.gadā LNB Bibliotēku attīstības centram;
- pārskata sagatavošana LNB Bērnu literatūras centram par darbu ar bērniem un jauniešiem pagastu bibliotēkās;
- kopsavilkumu sagatavošana gada garumā augstākstāvošām institūcijām – Kultūrpolitikas departamenta Bibliotēku un arhīvu nodaļai; LNB Bibliotēku attīstības centram, Bērnu literatūras centram, KISC; LNB Kompetenču attīstības centram; Latvijas bibliotekāru biedrībai; „Lauku bibliotēku atbalsta biedrībai” u.c.
- Preiļu GB speciālistu mutiskas konsultācijas, ieteikumi, praktiskas nodarbības novadu pašvaldību publisko bibliotēku vadītājiem;
- mācību iestāžu bibliotekāru konsultēšana par dažādiem bibliotekārā darba procesiem;
- bibliotēku labākās darba pieredzes apkopošana un popularizēšana, bibliotekāru iniciatīvas veicināšana;

- dalība darba pieredzes brauciena organizēšanā: Cēsu un Limbažu novada bibliotēkas;
- dalība Preiļu reģiona pasākumu koordinācijā: 14. novadu Grāmatu svētki Preiļos;
- kopsavilkumi par reģiona bibliotēku darbu: E-prasmju nedēļa; Bibliotēku nedēļa, Dzejas dienas, Ziemeļvalstu Bibliotēku nedēļa;
- LNB Bibliotēku attīstības centra semināru apmeklējums;
- metodisko materiālu krājuma papildināšana. Profesionālo elektronisko resursu, preses, LNB bibliotēku un informācijas zinātņu lasītavas jaunieguvumu popularizēšana.

2015.gada sākumā apkopota Preiļu, Aglonas, Riebiņu, Vārkavas novada bibliotēku statistika, veikta skaitlisko rādītāju salīdzināšana, teksta pārskatu analīze. Skolu bibliotēku darbiniekiem sniegta praktiska palīdzība statistisko darba lapu precīzā aizpildīšanā par 2014.gadu.

Janvārī sagatavots un iesniegts kopsavilkums par visu Preiļu reģiona bibliotēku 2014.gada darba rādītājiem LR Kultūras ministrijas Kultūrpolitikas departamenta Bibliotēku un arhīvu nodaļai.

Statistikas datu kontrole, kļūdu labojumi Latvijas digitālās kultūras kartes informācijas sistēmā 25 publiskajām un 20 Preiļu reģiona skolu bibliotēkām veikta aizvadītā gada februāra mēnesī.

Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centram, sagatavots pārskats par 4 novadu (Preiļu, Riebiņu, Vārkavas, Aglonas) publisko bibliotēku darbību 2014.gadā, bet LNB Bērnu literatūras centram par darbu ar bērniem un jauniešiem lauku bibliotēkās.

Apkopots visu Preiļu reģiona bibliotēku lasītāju vērtējums populārākajām grāmatām konkursam „Lielā lasītāju balva 2015”. Sagatavoti kopsavilkumi par pasākumiem Preiļu reģiona novadu pagastu bibliotēkās, ievietošanai Preiļu GB mājas lapā: E-prasmju nedēļa, Bibliotēku nedēļa, Dzejas dienas, Ziemeļvalstu Bibliotēku nedēļa. Sekots līdz informācijas maiņai 4 novadu interneta vietnēs, kas skar Preiļu reģiona pagastu un skolu bibliotēkas.

Gada nogalē aptaujāti visi reģiona pagastu bibliotēku vadītāji par 2016.gada profesionālās pilnveidošanās vēlmēm.

Interneta vietnē www.preilubiblioteka.lv, sadaļā Bibliotekāriem regulāri tiek ievietota aktuāla, profesionāla informācija.

Informācija e-pastā no LR Kultūras ministrijas Kultūrpolitikas departamenta Bibliotēku un arhīvu nodaļas, LNB, LNB Bērnu literatūras nodaļas, LBB, Latvijas Nacionālās bibliotēkas Bibliotēku attīstības centra, LNB Kompetenču attīstības centra, Kultūras informācijas sistēmu centra operatīvi tiek pāradresēta visām Preiļu reģiona 4 novadu pagastu un izglītības iestāžu bibliotēkām.

Vietējas nozīmes bibliotēku akreditācija

Gada garumā notika gatavošanās 12 vietējās nozīmes pagastu bibliotēku atkārtotai akreditācijai, kas notika 2015.gada 29., 30. septembrī.

- Preiļu novadā tika akreditēta 1 bibliotēka: Saunas pagasta Smelteru bibliotēka.

- Riebiņu novadā akreditētas 5 bibliotēkas: Riebiņu novada Kotļerovas, Pieniņu, Stabulnieku, Gailīšu un Rušonas bibliotēka.
- Aglonas novadā akreditētas 3 bibliotēkas: Aglonas novada Kastuļinas, Grāveru un Šķeltovas bibliotēka.
- Vārkavas novadā tika akreditētas 3 bibliotēkas: Vārkavas pagasta, Arendoles un Vanagu bibliotēka.

Gatavojoties akreditācijai, Riebiņu novadā veikti kapitāli remontdarbi Pieniņu un Kotļerovas bibliotēkās, kosmētiski uzlabojumi - Stabulnieku un Gailīšu bibliotēkas telpās.



Riebiņu novada Pieniņu bibliotēka pēc mazapjoma rekonstrukcijas

Aglonas novadā iegādāti jauni grāmatu un izstāžu plaukti Šķeltovas, Kastuļinas, Grāveru pagasta bibliotēkās. Vārkavas novadā Vanagu bibliotēka iekārtojās jaunajā mājvietā. Bibliotēkai ir ierādītas telpas slēgtajā Vanagu pamatskolā. Preiļu novadā Saunas pagasta Smelteru bibliotēkā atjaunots vizuālais noformējums un sakārtota bibliotēkara darba vieta.

Semināri

Preiļu GB pārskata periodā noorganizēja sešus seminārus. Semināru mērķis ir informēt, izglītēt bibliotekārus, lai paaugstinātu profesionālo līmeni. Semināros cenšamies sniegt jaunāko informāciju par novitātēm bibliotekārajā sabiedrībā valsts un vietējā līmenī. Pirms semināra Preiļu GB foajē grāmatu tirgotāji piedāvāja bibliotēkām iepirkt grāmatas, kas arvien ir atzinīgi novērtēta iespēja lētāk nekā veikalos iegādāties literatūru bibliotēku krājumu papildināšanai.

Semināru ietvaros realizētas vairāku bibliotēkas projektu aktivitātes (Europe Direct, ESIP, UNESCO LNK tīkls „Stāstu bibliotēkas”), tādējādi saturiski bagātinot šos pasākumus. Regulāri dots vārds kolēģiem, kuri apmeklējuši dažādus kursus, seminārus, lai tālāk dalītos pieredzē.

Arī 2015.gadā tika turpināta tradīcija vismaz vienu reizi organizēt izbraukuma semināru kādā no pašvaldības publiskajām bibliotēkām. 2015.gadā izbraukuma seminārs notika Aglonas Centrālajā bibliotēkā.

Semināru nodarbības 2015.gadā Preiļu reģiona publisko un skolu bibliotēku darbiniekiem:

Janvāris	Seminārs Preiļu reģiona publisko bibliotēku darbiniekiem	<ul style="list-style-type: none"> • Bibliotēku darba aktualitātes /<i>Sigita Trūpa, Preiļu GB vadītāja</i>/ • Novadpētniecība. Informācija par novadniekiem, jubilāriem 2015.gadā /<i>Marianna Jelisejeva, Preiļu GB vecākā bibliogrāfe</i>/ • EDIC Austrumlatgalē aktualitātes 2015.gadā /<i>Ilona Skorodihina, Preiļu GB vadītājas vietniece</i>/
----------	-------------------------------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

		<ul style="list-style-type: none"> • LNB Mācību centra piedāvājums izbraukuma kursiem 2015.gada 1.pusgamam /<i>Velta Beča, Preiļu GB metodiķe</i>/ • Bibliotēku darba statistiskā un teksta atskaite par 2014.gadu. Bibliotēku portāls un Latvijas digitālā kultūras karte. Darba plānošana 2015.gadam / <i>Velta Beča, Preiļu GB metodiķe</i>/ • IT drošība /<i>Juris Erts, Preiļu Valsts ģimnāzijas direktora vietnieks informātikas jautājumos; IT centra vadītājs</i>/ • “Stāstu bibliotēku” pasākums “Bibliotekāru stāsti“ /<i>Vilhelmīne Jakimova, Preiļu GB BLN vadītāja</i>/. • Grāmatu tirdzniecība - IK „, Virija AK ”.
Marts	Seminārs Preiļu reģiona publisko bibliotēku darbiniekiem	<ul style="list-style-type: none"> • Ieskats 2014.gada notikumos: Preiļu GB un novadu bibliotēku veiksmes stāsti. Bibliotēku darbam veltītajā diskusijā piedalās Preiļu novada, Riebiņu novada, Aglonas novada, Vārkavas novada bibliotēku vadītāji. • Aktualitātes bibliotēku darbā: Raiņa un Aspazijas 150.jubilejas gadskārta, 14.novadu Grāmatu svētki, gatavošanās vietējās nozīmes bibliotēku atkārtotai akreditācijai. • Grāmatas "SIRDSMĪĻO BRĀLĪT!" Raiņa un māsas Līzes sarakste prezentācijas pasākums. Piedalās: grāmatas sastādītāja Gaida Jablovskā un grāmatu apgāda “Madris” vadītāja Skaidrīte Naumova. <p>Izdevniecības “Madris” grāmatu tirdzniecība.</p>
Maijs	Seminārs Preiļu reģiona publisko bibliotēku darbiniekiem	<ul style="list-style-type: none"> • Atziņas un secinājumi no starptautiskās konferences “Bibliotēku attīstība modernā sabiedrībā: labā prakse un nākotnes izaicinājumi ” Lietuvā /<i>Preiļu GB BLN Vilhelmīne Jakimova</i>/ • Atziņas no “Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru pavasara sanāksmes” /<i>Preiļu GB vadītāja Sigita Trūpa</i>/ • Bibliotekāru biedrība Latvijā /<i>Preiļu GB metodiķe Velta Beča</i>/ • Lasīšanas diena Latvijā un Preiļu GB – Zibakcija bibliotekāriem

		Grāmatu tirdzniecība - IK „Virja AK”.
Jūnijs	Izbraukuma seminārs (Aglonas CB) Preiļu reģiona publisko bibliotēku darbiniekiem	<ul style="list-style-type: none"> • Tikšanās Aglonā: iepazīšanās ar bibliotēku, sarunas ar Aglonas novada domes priekšsēdētāju Helēnu Streiķi, Aglonas vidusskolas folkloras kopas Jāņu ielīgošana; Bērzgales katoļu baznīcas, valsts nozīmes arhitektūras pieminekļa apmeklējums. Dabas lieguma Čertoka ezera apmeklējums ar vēsturisko informāciju. Aglonas maizes muzeja apmeklējums: aicinājums uz sarunu par maizi.
Novembris	Seminārs (sadarbībā ar LNB Bibliotēku attīstības centru) pašvaldību publisko bibliotēku darbiniekiem	Aktualitātes un galvenās atziņas no: <ul style="list-style-type: none"> • 10. Baltijas bibliotekāru kongresa “Bibliotēkas sabiedrībā”; • Latvijas bibliotekāru 17. konferences “Dinamiskas bibliotēkas: piekļuve, attīstība un pārmaiņas”; • Latgales novada bibliotēku darbinieku konference Ludzā. • Stratēģiskā plānošana pagasta bibliotēkā /LNB Mākslas lasītavas vadītāja Anda Baklāne/; • Bibliotēkas loma 21. gadsimta sabiedrībā /LNB Bibliotēku attīstības centra vadītājas p. i. Māra Jēkabsone/; • Jaunākā literatūra kvalitatīvam bibliotēkas krājumam /LNB Speciālo krājumu departamenta projektu vadītāja Liega Piešiņa/. Grāmatu tirdzniecība IK „Virja AK” .
Decembris	Seminārs Preiļu reģiona publisko bibliotēku darbiniekiem	Bibliotēku darba aktualitātes: <ul style="list-style-type: none"> • reģionu galveno bibliotēku direktoru un metodiķu seminārs / LNB; • seminārs darbā ar bērniem un jauniešiem Līvānu novada CB; • 2016.gads Preiļu reģiona bibliotēkās. • Preiļu EDIC Austrumlatgalē informatīvs seminārs ”Prasme orientēties informācijā” /Ansis Bogustovs, TV 24 un LV radio žurnālists, ES lietu eksperts/.

Praktiskas nodarbības

- Praktiskās nodarbības 12 pagasta bibliotekāriem: bibliotēkas darba plānošana;
- Preiļu GB Mācību centrā apmācība 22 bibliotekāriem: programma MS Publisher.

Aizvadītajā gadā Preiļu GB un Pelēču bibliotēkā organizētas 8 praktikuma nodarbības jaunajam darbiniekam, Preiļu novada Pelēču pagasta bibliotēkas vadītājai Evitai Kivriņai.

Kursi un konferences

Sadarbībā ar LNB Kompetenču attīstības centru tika organizēti izbraukuma kursi Preiļu reģiona bibliotekāriem par novadpētniecības darbu lektores Intas Sallīnes vadībā.



Rudens pusē LBB Latgales nodaļa organizēja konferenci Ludzā. No Preiļu reģiona bibliotēkām darba pieredzē dalījās Riebiņu novada centrālās bibliotēkas vadītāja Olga Ribinicka par ilgo ceļu uz jaunām bibliotēkas telpām.

Pārskata perioda otrajā pusē, Preiļu reģiona novadu bibliotēku pārstāvji izmantoja lielisku iespēju - devās uz semināru Līvānu novada CB, kas bija veltīts bērnu, pusaudžu un jauniešu lasīšanas veicināšanai. Lektori no LNB Bērnu literatūras centra Madara Vīlpa un Helga Tormane.

Preiļu GB un pagastu bibliotekāri arī 2015.gadā izmantoja KISC piedāvāto vebināru ciklu par aktuāliem informācijas resursiem un meklēšanas iespējām tajos, par e-pakalpojumu efektīvu izmantošanu bibliotēkās.

Darba pieredzes apmaiņas braucieni

Pārskata periodā pēc pieredzes, jauniem iespaidiem, neformālām sarunām ar kolēģiem, jaunām idejām ikdienas darbam vasaras beigās Preiļu GB un Preiļu novada bibliotēkas devās uz Lietuvu uz Zarasu bibliotēku.



Savukārt rudenī tika organizēts brauciens uz Vidzemes jaunatvērtajām bibliotēkām - Cēsu Centrālo un Limbažu Galveno bibliotēku. Pieredze tika gūta arī apmeklējot vietējas nozīmes bibliotēkas - Vecpiebalgas novada Tauresnes pagasta un Limbažu novada Lādezersa bibliotēkas. Braucienā piedalījās visas reģiona publiskās bibliotēkas.

Zarasu publiskajā bibliotēkā



Cēsu Centrālajā bibliotēkā



Limbažu Galvenajā bibliotēkā

BIS Alise bibliotēku darbā

BIS Alise ir 23 Preiļu reģiona bibliotēkās (no 25). 2015.gadā turpinājās darbs pie bibliotēku krājuma kvalitātes izvērtēšanas. BIS Alise sistēmas administratore un krājuma komplektēšanas speciāliste sniedza konsultācijas un apmācīja kolēģus neskaidros jautājumos darbā ar sistēmu.

2015.gadā darbu ar BIS Alise uzsāka četras Riebiņu novada bibliotēkas: Galēnu, Sīļukalna, Pieniņu un Kotļerovas, bet gada nogalē trīs Aglonas novada bibliotēkas: Grāveru, Kastuļinas un Šķeltovas. Arī skolu bibliotēkas Riebiņu vidusskolā un Vārkavas vidusskolā uzsāka darbu ar BIS Alise.

Vietējas nozīmes publisko bibliotēku apmeklējumi

2015.gadā veikti 35 izbraukumi uz Preiļu reģiona pagastu bibliotēkām.

Izbraukumu mērķis:

- sagatavot 12 bibliotēkas atkārtotai akreditācijai;
- bibliotēku darba vispārīgas un uzdotā darba pārbaudes;
- aktīvā krājuma veidošana pagastu bibliotēkās: praktisks darbs krājumu fiziskās un saturiskās kvalitātes izvērtēšanā;
- praktikuma nodarbības uz vietas Pelēču pagasta bibliotēkā;
- lietišķa palīdzība bibliotēku telpu iekārtošanā pēc remontiem un jaunu plauktu iegādes;
- labākās darba pieredzes popularizēšana un ieviešana;
- ārējo apkalpošanas punktu darbs bibliotēku mikrorajonos;
- SBA iespēju izmantošana, sadarbošanās krājumu komplektēšanā un izmantošanā Preiļu, Aglonas, Riebiņu, Vārkavas novadā;
- krājuma rekatalogizācijas uzsākšana: Aglonas novada Kastuļinas, Grāveru un Šķeltovas bibliotēkā; Riebiņu novada Galēnu, Sīļukalna, Kotļerovas un Pieniņu bibliotēkā;
- krājuma inventarizācija: Preiļu novada Pelēču pagasta Ārdavas bibliotēka;
- apmaiņas krājumu izmantošana: Preiļu GB, LNB, Rīgas CB;
- darbs ar bērniem un jauniešiem bibliotēkās, kuru mikrorajonos ir pamatskolas vai vidusskolas - Preiļu novada Pelēču, Saunas, Smelteru; Aglonas novada CB, Grāveru, Kastuļinas, Šķeltovas; Riebiņu novada Riebiņu, Galēnu, Stabulnieku,

Sīļukalna, Kastīres bibliotēka; Vārkavas novada Upmalas, Vārkavas pagasta bibliotēka;

- novadpētniecības darbs: krājums- tematiskās un personāliju mapes, pasākumi, izstādes;
- bibliotēku atpazīstamības veicināšana, publicitātes pasākumi, informācija novadu izdevumos: Ozolupe, Riebiņu novada ziņas, Aglonas un Preiļu novada vēstis;
- pasākumu apmeklēšana atsevišķās lauku bibliotēkās – Riebiņu novada CB, Aglonas novada Grāveru pagasta bibliotēka un Aglonas novada CB (novadpētniecība, Dzejas dienu pasākumi).

Aglonas, Preiļu, Riebiņu, Vārkavas novada publisko un skolu bibliotēku vadītājiem sniegtas individuālas konsultācijas, izmantojot elektronisko pastu, tālruni, kā arī tiešo sarunu.

Konsultāciju tēmas:

- krājuma komplektēšana, kārtojuma sistematizācija;
- inventarizācijas;
- dokumentu izstrāde: nolikums, izmantošanas noteikumi;
- gada pārskati – statistikas pārskata, teksta atskaites sagatavošana;
- datu ievade LDKK informācijas sistēmā: publiskās un skolu bibliotēkas;
- bibliotēkas darba plānošana – attīstības plāns vidējam termiņam, gada un ceturkšņa plāns;
- BIS Alise: katalogizācija, cirkulācija, komplektēšana;
- Preiļu reģiona bibliotēku elektroniskais kopkatalogs;
- novadpētniecība: krājums, personāliju mapes, izstādes, novadnieki-jubilāri;
- uzzīņu un informācijas pakalpojumi: uzskaitē, izpilde;
- lasīšanas veicināšanas programma "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2015" 16 pagastu bibliotēkās;
- darbs ar bērniem pirmskolas vecumā un skolēniem, jauniešu aktivitātes bibliotēkās;
- Bibliotēku nedēļa. E-prasmju nedēļa;
- Dzejas dienu un Ziemeļvalstu Bibliotēku nedēļas pasākumi;
- SBA darbs novados;
- depozitāriji Latvijas bibliotēkās, to izmantošana;
- bibliotēkas publicitāte: izstāžu darbs, pasākumi, atpazīstamība, pieejamība;
- telpu iekārtošana: krājuma izvietošana, noformējums, norādes bibliotēku telpās.

Preiļu GB galvenā bibliotekāre, speciāliste krājuma komplektēšanas un apstrādes jautājumos Anita Danilova sniegusi praktisku un konsultatīvu palīdzību 23 Preiļu reģiona pagastu un atsevišķu skolu, Vārkavas un Aglonas vidusskolas bibliotēku vadītājiem, kas strādā ar BIS Alise vai BIS Skolu Alise.

Preiļu GB galvenā bibliotekāres Mariannas Jelisejevas ieteikumi lieti noderējuši Riebiņu novada Rušonas, Kotļerovas, Gailīšu, Riebiņu novada CB, Vārkavas novada Arendoles bibliotēkas vadītājam novadpētniecības darbā.

Preiļu GB sistēmbibliotekāre Jeļena Ledovskaja sniegusi profesionālus padomus darbiniekiem, kas strādā BIS Alise.

Preiļu GB vecākā bibliotekāre Velta Popa konsultējusi bibliotekāres VKKF projektu pieteikumu izstrādē un jautājumos par Eiropas Savienību, jo ir ESIP un EDIC koordinatore.

Preiļu GB BLN vadītāja Vilhelmīne Jakimova sniegusi padomus bibliotekāriem, kuri piedalījās lasīšanas veicināšanas programmā "Bērnu, jauniešu un vecāku žūrija 2015", kā arī Ziemeļvalstu Bibliotēku nedēļas pasākumos.

Preiļu GB metodiķe Velta Beča

9. BIBLIOTĒKAS MATERIĀLĀ UN TEHNISKĀ STĀVOKĻA VĒRTĒJUMS

Preiļu GB ir novada lielākā bibliotēka, atrodas Preiļu pilsētas centrā, Kārsavas ielā 4. Bibliotēkas apkārtnē atrodas dzīvojamo māju masīvi, autoosta, valsts un privātās iestādes. Bibliotēka atrodas pašvaldībai piederošā, 2006.gadā renovētā ēkā (ēkas uzcelšanas gads - 1979). Bibliotēkas platība – 1999 m², kuros izvietotas 90 lasītāju darba vietas. Telpu tehniskais stāvoklis labs. 2006.gadā veikti apjomīgi rekonstrukcijas darbi, ir iegādātas jaunas, bibliotēkas vajadzībām atbilstošas mēbeles un aprīkojums.

Neskatoties uz to, ka bibliotēka atrodas trīs stāvos, tā ir pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem, māmiņām ar bērniem ratiņos, jo iestādē darbojas lifts.

Bibliotēkā ir vidēji laba tehnoloģiskā bāze: lasītājiem pieejami 50 datori, 24 h diennaktī pieejams bezvadu internets, pieejamas bezmaksas datu bāzes (Lursoft Laikrakstu bibliotēka, NAIS un Letonika, kā arī bibliotēkas veidotās novadpētniecības datu bāzes); 5 printeri, 4 skeneri, 6 multifunkcionālās iekārtas, darbojas grāmatu drošības sistēma. Datori lasītājiem tuvāko gadu laikā ir jāmaina, jo to veiktspēja un piedāvātās iespējas neatbilst mūsdienu prasībām. Datori ir lēni.

Kopš 2007.gada bibliotēkā darbojas Reģionālais mācību centrs (kurš aprīkots ar stacionāro un mobilo datorklasi - katra ar 12 datoriem lietotājiem, vienu datoru pasniedzējam, vienu servera datoru un vienu multifunkcionālo iekārtu. Stacionārā datorklase aprīkota ar interaktīvo tāfeli). Jāatzīmē, ka mācību klases datori ir ļoti novecojuši un neatbilst kvalitatīva apmācību procesu tehniskajām. Lai uzlabotu datoru ātrumu, 2015.gadā tika nomainīta operatīvā atmiņa.

2015.gadā tika nomainīti 2 darbinieku datori, lai nodrošinātu kvalitatīvāku, operatīvāku lietotāju apkalpošanu un bibliotekāro darbu.

Aizvadītajā gadā bibliotēkā nedaudz uzlabota materiāli – tehniskā bāze: iegādāta stikla vitrīna novadpētniecības materiālu, suvenīru uzglabāšanai, plaukts kopkataloga datoram, 10 datorkrēsli lietotājiem; Bērnu literatūras nodaļā iegādātas jaunas mēbeles - pārvietojamas grāmatu kastes pirmsskolas vecuma bērniem; izstāžu plaukts, 10 sēžampufi).

Nākotnes ieceres:

- Automatizācijas procesu attīstība Preiļu GB un tās struktūrvienībās;
- Grāmatu nodošanas kastes – *Book Drop* iegāde;
- IKT modernizācija;
- Preiļu GB tīmekļa vietnes modernizācija (Bērnu literatūras nodaļa);
- Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā būtu nepieciešams izveidot atsevišķu telpu jauniešiem, aprīkojot to ar atbilstošām mēbelēm;
- Preiļu GB regulāra labiekārtotas apkārtnes pilnveidošana un uzturēšana.



10. PERSONĀLS

Preiļu GB darbinieku kopskaits ir 20, no tiem 15 bibliotekārie darbinieki un 5 tehniskie darbinieki. No kopējā bibliotekārā skaita – 8 darbiniekiem ir profesionālā izglītība (2 ar maģistra grādu, 1 ar bakalaura grādu un 5 ar vidējo speciālo izglītību). Pārējiem bibliotekārajiem darbiniekiem (7) izglītība ir citās jomās (2 ar pedagoga maģistra grādu; 3 ar pedagoga bakalaura grādu, 1 ar profesionālo vidējo izglītību un 1 ar koledžas izglītību).

2015.gadā Preiļu GB darbinieki savas zināšanas un prasmes papildināja vairākosursos, semināros un konferencēs.

Preiļu Galvenās bibliotēkas organizētie profesionālās pilnveides kursi, semināri, pieredzes apmaiņas braucieni u.c.:

1. Bibliotekāru pieredzes apmaiņas brauciens uz Vecpiebalgas novada Taurenas pagasta bibliotēku, Cēsu Centrālo bibliotēku, Limbažu Galveno bibliotēku, Lādežera bibliotēku (Dalībnieku skaits: 11 Preiļu GB bibliotekāri un 19 vietējas nozīmes publisko bibliotēku darbinieki);
2. Angļu valodas zināšanu pilnveides kursi, 1.līmenis, 26h (Dalībnieku skaits: 8 Preiļu GB bibliotekāri un 1 citas iestādes darbinieks);
3. Angļu valodas zināšanu pilnveides kursi, 3.līmenis, 26h (Dalībnieku skaits: 2 Preiļu GB bibliotekāri un 2 citas iestādes darbinieki);
4. Preiļu novada bibliotekāru pieredzes apmaiņas brauciens uz Lietuvu (Dalībnieku skaits: 8 Preiļu GB darbinieki un 4 vietējas nozīmes publisko bibliotēku darbinieki);
5. Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku semināri (6) PGB Dalībnieku skaits: 15 Preiļu GB darbinieki un 30 vietējas nozīmes publisko bibliotēku darbinieki.

Praktiskās nodarbības:

1. “Bibliotēkas darba plānošana vidējam termiņam” (2 nodarbības vietējas nozīmes pašvaldību publiskajām bibliotēkām – 12 bibliotekāri),
2. “Microsoft Publisher programmatūras iespējas” (3 nodarbības vietējas nozīmes pašvaldību publiskajām bibliotēkām – 22 bibliotekāri),
3. Metodiskā praktikuma 8 nodarbības Pelēču pag. bibliotēkas vadītājam,
4. “Infografikas iespējas” – (1 nodarbība 10 Preiļu GB darbiniekiem),
5. LMT atbalstītā projekta “Mūsdienīga bibliotēka – izglītotas sabiedrības garants” apmācības. Teorētiskās un praktiskās nodarbības ar planšetdatoriem un e – grāmatu lasītājiem (9 Preiļu GB darbiniekiem).

Citu iestāžu organizētie profesionālās pilnveides kursi, semināri, konferences, pieredzes apmaiņas braucieni, u.c.:

1. SERTIFIKĀTS par profesionālās pilnveides 240 akadēmisko stundu kursu programmu "Informācijas un bibliotēku zinību pamati" 19.06.2015 (*Ilga Lozda, Lilita Sauliņa*)
2. Apmācību seminārs EDIC un ESIP un citiem ES informācijas sniedzējiem – 19.janvāris (*Ilona Skorodihina*)

3. 11.-12. augustā biedrība "Preiļu NVO centrs" projekta "Līdzdalības demokrātijas attīstības veicināšana Preiļu, Aglonas, Vārkavas, Riebiņu un Līvānu novados" ietvaros organizētais pieredzes brauciens pie nevalstiskajām organizācijām Kurzemē - Liepājā un Pāvilostā (*Ilona Skorodihina*)
4. Efektīva laika plānošana un darba organizēšana 18.-19.augusts (*Ilona Skorodihina*)
5. Latgales novada bibliotēku darbinieku konference Ludzā (*Ilona Skorodihina, Ina Rusiņa, Velta Beča, Velta Popa*)
6. 10.Baltijas bibliotekāru kongress (*Ilona Skorodihina*)
7. Pasākumu scenāriju veidošanas pamatprincipi – 16. un 23.oktobris (*Ilona Skorodihina*)
8. ES informācijas sniedzēju forums 9.novembrī (*Velta Popa*)
9. Modernas prezentācijas veidošanas meistarklase – 25.novembrī (*Ilona Skorodihina*)
10. Latvijas bibliotekāru 17.konference (LATBIB17) Dinamiskas bibliotēkas: piekļuve, attīstība un pārmaiņas un dalība Ideju tirgus prezentācijā (*Sigita Trūpa, Oksana Šņepste, Ilona Skorodihina, Vilhelmīne Jakimova, Velta Beča, Velta Popa, Jeļena Ļedovskaja*)
11. APLIECINĀJUMS par aktīvo līdzdalību un radošo resursu ieguldījumu Nākotnes pilsētas spēlē par radošām idejām Preiļu novada ilgtspējīgai attīstībai 01.10.2015 (*Ilga Lozda*)
12. LNB Mācību centra 6h kursu programma "Interaktīvās nodarbības bērnu un jauniešu bibliotēkās", LNB (*Vilhelmīne Jakimova*)
13. LNB BAC rīkotais 4h seminārs Preiļu reģiona bibliotēku darbiniekiem PGB (*Vilhelmīne Jakimova*)
14. "Mediju pratības un grāmatas "Lasāmgrāmata par internetu 5-7 gadus veciem bērniem Vaiņģa skola" - "Net-Safe Latvia" Drošāka interneta centra rīkots ieviešanas seminārs (3h, Daugavpilī) (*Vilhelmīne Jakimova*)
15. Preiļu GB BLN darba prezentācija Starptautiskajā konferencē "Bibliotēku evolūcija mūsdienīgā sabiedrībā: progresīvā pieredze un nākotnes izaicinājumi" Nidā, Lietuvā 20.-22.05.2015. (*Vilhelmīne Jakimova*)
16. Līdzdalība Unesco LNK tīkla rīkotajā seminārā Valmierā "Dzimtā valoda dzimtajos dialektos" (*Vilhelmīne Jakimova*)
17. Līdzdalība Unesco LNK tīkla rīkotajā 1. Vidzemes stāstnieku festivālā "Stāsti krēslā" (*Vilhelmīne Jakimova*)
18. Līdzdalība Unesco LNK tīkla rīkotajā 4. Zemgales stāstnieku festivālā "Gāž podus Rundālē"/Preiļu novada nemateriālā kultūras mantojuma un latgaliešu valodas popularizēšana/. (*Vilhelmīne Jakimova*)
19. Līdzdalība Unesco LNK tīkla rīkotajā stāstnieku festivālu rīkotāju gada darba izvērtēšanas seminārs Rīgā. (*Vilhelmīne Jakimova*)
20. Latvijas Pašvaldību mācību centra kursi "Interneta atbildīga un droša lietošana" 12h, Rīgā 19.08. (*Vilhelmīne Jakimova*)
21. Lielie lasīšanas svētki (*Vilhelmīne Jakimova*)

22. 5.novembrī LNB Mācību centrā apguva 6 stundu kursu programmu “Bibliotēkas pakalpojumu mērķgrupa – bērni un jaunieši” (*Ina Rusiņa*).
23. Profesionālās pilnveides praktiskais seminārs “101 ideja radošo darbnīcu un spēļu organizēšanā dažādos pasākumos” (8 stundas). *Izglītības un attīstības centrs “EGO” (Solvita Erta)*
24. Ziemeļvalstu nedēļas informatīvais seminārs “Draudzība Ziemeļos”. Ziemeļu Ministru padomes birojs Latvijā, 09.10.2016. (*Solvita Erta*)
25. LNB un LNCB organizētais seminārs Līvānu novada CB “Darbs ar bērniem” (*Rita Cvetkova, Velta Beča*)
26. Seminārs krājuma komplektēšanas speciālistiem (*Anita Danilova*)
27. Reģionu galveno bibliotēku metodiķu seminārs (*Velta Beča*)
28. Kultūras informācijas sistēmu centra rīkotais vebināru cikls (Latvijas digitālā kultūras karte, E-pakalpojumi, Hugo.lv, Filmas.lv, Diva.lv, Datu bāzes) (*Velta Beča, Marianna Jeļisejeva*)
29. UNESCO 70. gadadienai veltītā 2 dienu konferencē “Radoša kultūras mantojuma komunikācija vietējā sabiedrībā” – Kuldīgā (*Velta Popa*)
30. LNB Kompetenču attīstības centra 16 h profesionālās pilnveides programmu “Profesionālā konsultēšana” (*Velta Popa*)
31. Konference “Pilsoniskās sabiedrības attīstības tendences Latvijā” (*Velta Popa*)
32. Praktiskais nodarbību cikls par personālvadību “Vadības kompetenču paaugstināšana” 32h (*Sigita Trūpa*)
33. Profesionālās pilnveides programma “Digitalizācijas praktikums” 6h (*Sigita Trūpa*)
34. BIS ALISE kursi “BIS ALISE – palīgs bibliotēkas darba pārvaldībā” 8h (*Sigita Trūpa*)
35. Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru pavasara sanāksme (*Sigita Trūpa*)
36. Latvijas akadēmisko, speciālo un publisko bibliotēku direktoru rudens sanāksme 4,5h (*Sigita Trūpa*)

Vebināri

1. KISC vebināru cikls par aktuāliem informācijas resursiem un meklēšanas iespējām tajos, par e-pakalpojumu efektīvu izmantošanu bibliotēkās. (2 PGB un 7 vietējās nozīmes pašvaldību publisko bibliotēku darbinieki)

Preiļu Galvenās bibliotēkas un citu iestāžu organizētie kursi, semināri, konferences, pieredzes apmaiņas braucieni, u.c.:

1. LNB rīkotais izbraukuma seminārs “Preiļu reģiona bibliotēku darbinieku seminārs” - Jaunākā literatūra kvalitatīvam bibliotēkas krājumam, Bibliotēkas loma 21. gadsimta sabiedrībā, Stratēģiskā plānošana pagasta bibliotēkā (4 stundas). 06.11.2015. (*Solvita Erta, Ilga Lozda, Velta Beča, Benita Ivdre, Marianna Jeļisejeva, Velta Popa, Ina Rusiņa, Oksana Šņepste*)
2. Unesco LNK tīkla Vasaras skola Preiļos 20.-22.07.2015. (*Vilhelmīne Jakimova, Ilona Skorodihina, Sigita Trūpa*)

3. Preiļu reģiona bibliotekāru izbraukuma seminārs Aglonas novada centrālajā bibliotēkā (*Rita Cvetkova, Velta Beča, Velta Popa, Vilhelmīne Jakimova, Jeļena Ļedovskaja, Sigita Trūpa*).
4. Preiļu Galvenās bibliotēkas un EDIC Austrumlatgalē rīkotajā informatīvajā seminārā “Prasme orientēties informācijā” ar TV 24 un LV radio žurnālistu, ES lietu ekspertu Ansi Bogustovu (*Velta Popa, Ilona Skorodihina, Vilhelmīne Jakimova, Sigita Trūpa, Anita Danilova, Marianna Jeļisejeva*)

Ludzā notika Latgales novada bibliotēku darbinieku konference

Radošas, prātīgas un neprātīgas idejas, izmantotas iespējas un sapņi, kas piepildās, ir tikai neliela daļa no tā, par ko kārtējā konferencē diskutēja Latgales novada bibliotēku darbinieki.

Konferences pirmajā dienā (24.septembrī) LNB Mācību centra vadītāja Dženija Dzirkale-Maļavkina pastāstīja par aktualitātēm bibliotekāru skaita, kvalifikācijas un profesionālās pilnveides normatīvos, bet Balvu Centrālās bibliotēkas direktore komentēja VKKF projektu kvalitāti Latgales kongresa simtgades sakarā. Jaunas idejas konferences dalībnieki varēja smelties pasākumu organizatores Lailas Meluškānes un mākslinieces-noformētājas Valdas Ošiņas lekcijā “Prātīgas un neprātīgas idejas pasākumu organizēšanā un noformēšanā”. Pēcpusdienā ar savām idejām, īstenotajiem sapņiem, ikdienas pieredzi, radošiem pasākumiem un iespēju izmantošanu mūsdienīgā lauku bibliotēkā dalījās bibliotēku darbinieki no Ludzas pilsētas galvenās bibliotēkas, Riebiņu bibliotēkas, Balvu Centrālās bibliotēkas, LCB filiāles Bērnu bibliotēka “Zilīte”, Dagdas bērnu bibliotēkas, Līvānu NCB Sutru filiālbibliotēkas, Līvānu NCB Rudzātu filiālbibliotēkas un Rēzeknes Centrālās bibliotēkas.

Konferences otrā diena (25.septembris) veltīta, lai ieskatītos bibliotēku nākotnē. Priekšlasījumu “Nākotnes bibliotēka. Attīstības tendences un prognozes” sniedza LNB Bibliotēku konsultatīvā centra galvenā bibliotekāre Māra Jēkabsons. Profesionālo diskusiju starplaikos konferences dalībniekiem bija iespējams tuvāk iepazīties ar Ludzas pilsētu, tās kultūru un tūrisma iespējām.

Preiļu reģiona Eiropas informācijas sniedzēji/ bibliotekāri pieredzes apmaiņā pie Cēsu un Limbažu kolēģiem /materiālu sagatavoja Velta Popa/

Preiļu reģiona bibliotekāri / Eiropas informācijas sniedzēji šī gada 8. oktobrī devās pieredzes apmaiņas braucienā uz Cēsu un Limbažu skaistajām, jaunajām bibliotēkām. Pa ceļam apmeklējām arī Vecpiebalgas novada Taurenas pagasta bibliotēku, lai Preiļu reģiona pagastu bibliotekāriem būtu iespēja iepazīt citu novadu kolēģu darbu ar Eiropas jautājumiem, darbu ar bērniem, apmainīties saviem ieskatiem, iegūt jaunas idejas. Taurenas pagasta bibliotēka daudz laika velta darbam ar bērniem un jauniešiem, interesantie bibliotēkas atribūti un noformējums liecināja par to gandrīz katrā telpā.



2015. gada 18. februārī pēc renovācijas durvis lasītājiem vēra Cēsu Centrālā bibliotēka, nu bibliotēka var lepoties ar pilnīgi jaunu telpu iekārtojumu, mēbelēm, aprīkojumu. Ja agrāk bibliotēkārū un lasītāju rīcībā bija tikai pirmais un otrais stāvs, tad klāt vēl nācis trešais, kur iekārtoti darbinieku kabineti, telpa apmācībām un semināriem, bet pagrabstāvā izbūvētas krātuves retāk pieprasītām grāmatām, arhīvam. Tagad

bibliotēkas apmeklētāji var ērti piekļūt grāmatām plauktos, pieejamāks kļuvis novadpētniecības krājums, periodiskie izdevumi izvietoti pārskatāmāk, vairāk vietas atvēlēts datoriem, nopietnākam darbam izveidotas individuālās lasītavas. Bērnu apkalpošanas nodaļa iekārtota dzīvespriecīgās krāsās, bērnus, jauniešus un citus interesentus gaida jaunas spēles. Beidzot bibliotēka ir pieejama cilvēkiem ar kustību traucējumiem.



Cēsu Centrālajā bibliotēkā darbojas ESIP (Eiropas Savienības informācijas punkts) un Europe Direct informācijas centra Valmierā kontaktpunkts, kura vadītāja ir Ineta Kļaviņa. Preiļu reģiona bibliotekāri iepazīnās ar Cēsu EDIC darba

formām, kā vislabāk aptvert visu mazo pagastu iedzīvotājus informācijas saņemšanā par Eiropas Savienības jautājumiem.



Šī gada 22. augustā svinīgi atklāja Limbažu Galvenās bibliotēkas ēku. Modernajā ēkā blakus Jaunatnes parkam izdevies radīt vidi, kurā ir tik daudz interesantu risinājumu par labu apmeklētājam un padomāts arī par pašu darbinieku labsajūtu darba laikā. Īpašu uzmanību piesaistīja ar stiklu norobežotā „Čalotava”- telpa spēlēm un sarunām jaunākajiem apmeklētājiem, modernā mācību zāle, 2. stāva mājīgā lasītava ar mīkstu

paklāju, pasākumu zāle, kas top apmeklētāju acu priekšā – to no lasītavas norobežojot ar pārbīdamām sienām.



Arī Limbažu Galvenajā bibliotēkā darbojas ESIP un Europe Direct informācijas centra Valmierā kontaktpunkts, kuru vada Inta Sokolovska. Viņa padalījās pieredzē, kā piesaista mazu bērnu uzmanību Eiropas

izzināšanai, kā pusaudžu un jauniešu. Kādas spēles viņu ESIP/EDIC kontaktpunktā iegūtas, lai atvieglotu darbu par ES, kādus lielus pasākumus rīko un cik atsaucīgi ir apkārtējo skolu bērni.

Brauciens bija ļoti vērtīgs. Ar jaunām, radošām idejām bagāti, Preiļu reģiona bibliotekāri atkal var turpināt savu ikdienas darbu – sniegt pakalpojumus saviem lasītājiem un izmantot iegūtās zināšanas lai savu darbu padarītu atraktīvāku, košāku, saistošāku.

Latvijas bibliotekāru 17.konference (LATBIB17) Dinamiskas bibliotēkas: piekļuve, attīstība un pārmaiņas 2015.gada 13.oktobrī

Atbildes uz jautājumiem “kā esam mainījušies”, “kad tiešām vajag un kad nevajag mainīties”, “kādā attīstības posmā esam un kādas idejas tikai plānojam īstenot” meklējām Latvijas bibliotekāru 17.konferencē “Dinamiskas bibliotēkas: piekļuve, attīstība un pārmaiņas”.

Konference notika 2015.gada 13.oktobrī Latvijas Nacionālās bibliotēkas konferenču centrā.

Konference sākās ar bibliotēku ideju tirgu, kur katram no mums bija iespēja gan uzzināt par kolēģu paveikto, gan dalīties savā pieredzē un pastāstīt par saviem projektiem, izstādēm, veiksmes stāstiem un citiem gadījumiem un atgadījumiem bibliotēkā.



Preiļu Galvenā bibliotēka konferences Ideju tirgū prezentēja bibliotēkas izdoto grāmatu “Stāsti iz bibliotekāru dzīves”, un divus šī gada aktuālākos darbības virzienus: “Bibliotēka iziet ielās!” un “Ģimenes modeļa bibliotēka”. Ideju tirgū dalījāmies

arī ar savu pieredzi izdales un reprezentācijas materiālu veidošanā un novadpētniecības materiālu popularizēšanas pasākumiem.

Dienas otrā daļa tika atvēlēta iesaistošām, interaktīvām un radošām nodarbībām, darbnīcām un diskusijām par aktuāliem bibliotēku darbības jautājumiem. Tajās konferences dalībniekiem bija iespēja iesaistīties pieredzes apmaiņā, dalīties ar savām idejām un gūt iedvesmu jaunām aktivitātēm.

Konferences noslēgumā atskatījāmies uz Latvijas Bibliotekāru biedrības paveikto un ieskatījāmies tās nākotnes vīzijās.

Ansis Bogustovs par prasmi orientēties informācijā – Preiļu reģiona bibliotekāriem /materiālu sagatavoja Velta Popa/

Lai paplašinātu bibliotekāru zināšanas, EDIC Austrumlatgalē un Preiļu Galvenā bibliotēka 2015.gada 9. decembrī aicināja uz Preiļiem TV24 un LV radio žurnālistu, Eiropas Savienības lietu ekspertu Ansi Bogustovu.

Bogustova ieteikumi – nevajag baidīties informāciju par Eiropas Savienību iegūt, zvanot uz speciālajiem informācijas tālruniem.

Lektors bibliotekāriem pastāstīja par informācijas meklēšanu dažādās jomās - darba meklējumi ārzemēs, dažādi tiesiski jautājumi, kur meklēt ES atbalstu uzņēmējiem, kas notiks, kad ienāks bēgļi, vai ES var sabrukt... utt. Uz visiem jautājumiem tika sniegtas izsmeļošas un viegli saprotamas atbildes.

Bēgļu jautājums šobrīd visjūtīgākais, tam Ansis Bogustovs uzmanību pievērsa vairākkārt, izklāstot problēmu no daudziem aspektiem. Reģiona bibliotekāri izteica atzinību Ansim Bogustovam par sarežģītu un brīžiem nesaprotamu lietu vienkāršo skaidrojumu.

11. FINANSIĀLAIS NODROŠINĀJUMS

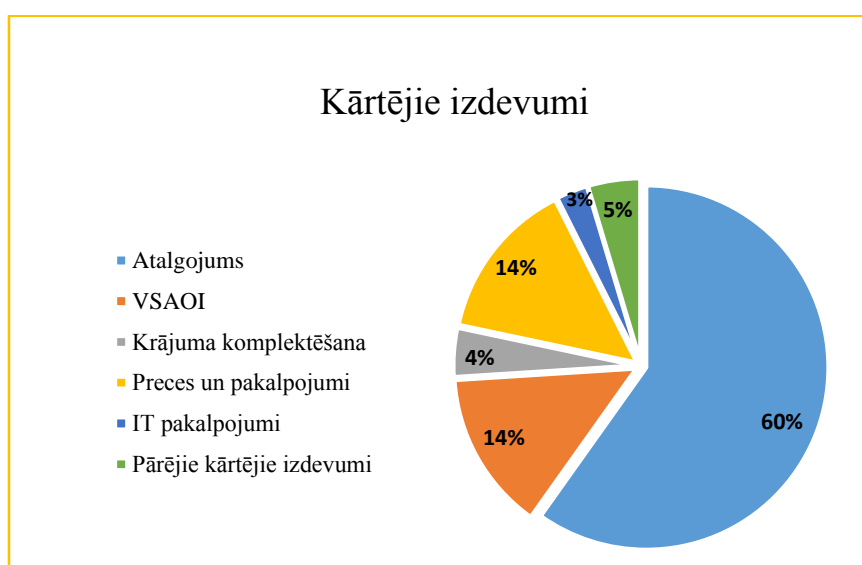
Preiļu GB ir Preiļu novada domes pašvaldības iestāde, tāpēc bibliotēkas pamatbudžetu veido domes piešķirtais finansējums. Finansiālo rādījumu atspoguļojums redzams nākošajā tabulā:

	2011	2012	2013	2014	2015	+/-
No pašvaldības budžeta	173 532	177 365	173 218	198323	219091	+20 768
Citi ienākuma avoti	2961	8179	7288	9296	9978	+682
No tiem:	1707	690	743	724	1210	+784
bibliotēkas maksas pakalpojumi						
Sponsorējumi, ziedojumi				1974	200	-1774
Valsts Kultūrkapitāla piešķirumi		5867	277	330	1300	+970
Ārvalstu fonda līdzekļi			6268	6268	7268	+1000
Investīcijas no valsts budžeta	1254	1622				
KOPĀ:	176 493	185 544	180 506	207619	229069	+21 450

Finansiālais nodrošinājums 2015.gadā atbilda bibliotēkas pamatuzdevumu un pamatfunkciju nodrošināšanai un veikšanai.

Reģiona bibliotēkas funkciju veikšana tika finansēta no Aglonas, Riebiņu un Vārkavas novada domes līdzekļiem, kopā sastādot EUR 4797. Šis finansējums ļauj nodrošināt pamatpakalpojumu veikšanu novadu bibliotēkās.

Positīvi, ka pašvaldības piešķirtais finansējums ar katru gadu ir lielāks, taču ne tik liels, lai veicinātu strauju bibliotēkas attīstību un izmaiņas bibliotēkas pakalpojumu piedāvājumā. Piešķirtais finansējums paaugstināts lielākoties uz kopējām izmaiņām valstī (minimālā atalgojuma paaugstināšana, nodokļu politika, energoresursi utml.). 2015.gadā 3 bibliotēkas darbiniekiem tika paaugstināts atalgojums (par 68 EUR katrai).



Analizējot kārtējos izdevumus, jāsecina, ka preces un pakalpojumi sastāda diezgan augstu procentuālo daļu. Pārdomājot finansējuma sadalījumu, turpmāk būtu jāpievērš lielāka uzmanība krājuma komplektēšanas pozīcijai, neskatoties, ka finansējuma nodrošinājums atbilst MK noteikumiem “Bibliotēku darbībai nepieciešamā finansējuma normatīvi” Nr.415. Uzskatām, ka noteikumos minētie minimālie normatīvi grāmatu un periodisko izdevumu iegādei ir ļoti zemi.

Finanšu līdzekļu izlietojums Preiļu GB krājuma komplektēšanā:

Grāmatas		Elektroniskie izdevumi		Periodiskie izdevumi		Citi dokumenti		Kopā	
2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015	2014	2015
5696	7288	-	-	2474	2551	-	8	8396	9847

2016.gadā centīsimies budžeta ietvaros piešķirtos līdzekļus krājuma komplektēšanai palielināt, lai varētu nodrošināt iedzīvotājiem lielāku izvēles iespēju.

Kapitālo izdevumu lielāko procentuālo izlietojumu sastādīja izdevumi datortehnikai (64 %).

Liels paldies jāsaka pašvaldībām un arī tām iestādēm, organizācijām un uzņēmumiem, kas, saprotot mūsu devumu sabiedrībai un novērtējot mūsu darbu, ir sponsorējuši 2015.gadā rīkotos pasākumus, lai tie saturā būtu interesanti un kvalitatīvi, dāvinājuši grāmatas, spēles.

12.KOPDARBĪBA AR PAŠVALDĪBĀM UN CITĀM INSTITŪCIJĀM. PUBLICITĀTE

12.1 Bibliotēkas tēla veidošana, publicitāte, sabiedrības informēšana par bibliotēkas funkcijām, pakalpojumiem

Par bibliotēkā piedāvātajiem pakalpojumiem, pasākumiem, izstādēm un citām aktivitātēm iedzīvotāji tiek informēti ar Preiļu GB tīmekļa vietnes www.preilubiblioteka.lv starpniecību. Par jauninājumiem un aktivitātēm bibliotēkā iedzīvotāji tiek informēti arī ar afišu un informatīvo lapu palīdzību, kas tiek izvietotas bibliotēkas, pašvaldības iestāžu, Preiļu pilsētas afišu stendos. Par bibliotēkā apskatāmajām izstādēm un notiekošajiem pasākumiem bibliotēkas apmeklētāji tiek informēti, ievietojot vizuālo informāciju „Lattelecom” dāvinātajā televizorā. Izmantojot bibliotēkas rīcībā esošās tehnoloģiskās iespējas, regulāri tiek izgatavoti informatīvie bukleti, kuros tiek ietverta informācija par bibliotēkas darbību un piedāvātajiem pakalpojumiem. Par bibliotēkas publicitātes materiālu tiek izmantotas grāmatzīmes un pildspalvas ar 2010.gadā mākslinieces Ievas Semules izstrādāto Preiļu GB logo, Preiļu GB 2011.gadā izdots Preiļu novada literārais almanahs “Sirdsbalsis” un 2015.gadā izdotā grāmatīņa “Stāsti iz bibliotekāru dzīves”.

Regulārs publicitātes un bibliotēkas tēla veidošanas darbs tiek veikts sadarbībā ar Preiļu novada domes sabiedrisko attiecību speciālistu. Informācija par gaidāmajiem jaunumiem bibliotēkā, jau notikušajām aktivitātēm tiek ievietota Preiļu novada domes mājas lapā: www.preili.lv un elektroniskajā informatīvajā stendā Raiņa bulvārī. Informācija par lielākajiem un nozīmīgākajiem pasākumiem tiek nodota arī Aglonas, Vārkavas un Riebiņu novada domes sabiedrisko attiecību speciālistiem.

Veiksmīga sadarbība ir izveidojusies ar novada un reģiona laikrakstiem Preiļu Novada Vēstis”, „Novadnieks” un „Vietējā Latgales Avīze”. Laikraksti informē sabiedrību par bibliotēkā notiekošajiem pasākumiem un aktivitātēm, publicē informāciju par bibliotēkas darbiniekiem, darbu un citiem jaunumiem. Aizvadītajā gadā bija vairākas publikācijas gan par iznākušo grāmatu “Stāsti iz bibliotekāru dzīves”, gan stāstnieku aktivitātēm, gan EDIC Austrumlatgalē rīkotajiem pasākumiem, gan laikraksta “Novadnieks” jubilejas svinībām Preiļu GB, gan Grāmatu svētku programmu un norisi, gan grāmatu “Latgales sāga” un “Sirdsmīļo brālīt!” prezentācijas pasākumiem, kas notika bibliotēkā. Publikācijas piesaista esošo un potenciālo lietotāju uzmanību.

Informācijas atspoguļojums tiek nodrošināts arī portālos un sociālajos tīklos. Jaunumi īsu ziņu veidā tiek ievietoti portālā draugiem.lv, kur Preiļu GB ir izveidojusi savu profilu <http://www.draugiem.lv/preilubiblioteka/>, twitter.com <http://twitter.com/PreiluGB> un Facebook.com <https://www.facebook.com/preilubiblioteka/>. Informācija par projekta EDIC Austrumlatgalē ietvaros notiekošajiem pasākumiem tiek ievietota portālā draugiem.lv izveidotajā profilā EDIC Austrumlatgalē <http://www.draugiem.lv/edic.austrumlatgale>.

2015.gadā Latgales Reģionālajā Televīzijā bija skatāmi vairāki sižeti par bibliotēkas darbību un organizētajiem pasākumiem („Preiļu novada aktualitātes” tiešraide. Piedalījās PGB vadītāja Sigita Trūpa un BLN vadītāja Vilhelmīne Jakimova (13.01.); “Sirdsmīļo brālīt!”-grāmata par citādāku Raini. Grāmatas prezentācijas pasākums PGB (06.03.); Preiļos notika jau

14. Grāmatu svētki (06.04.); „Preiļu novada aktualitātes” tiešraide. Piedalījās PGB Bērnu literatūras nodaļas vadītāja Vilhelmīne Jakimova (08.12.)

2015.gada 29.oktobrī PGB vadītāja Sigita Trūpa uzrunāja arī Latgales radio klausītājus, iepazīstinot viņus ar jaunizdoto grāmatu “Stāsti iz bibliotekāru dzīves”.

Bibliotēka piedalās arī elektroniskā izdevuma “EDIC Austrumlatgalē Ziņu lapa” veidošanā, kur informējam par Eiropas Savienības aktualitātēm, finansējuma iespējām projektiem un veiksmīgākajiem piemēriem Ludzas, Krāslavas, Preiļu un Rēzeknes novados un pilsētās. Šajā izdevumā, kurš tiek izsūtīts vismaz 100 adresātiem uz e-pastu, reklamējam arī tos Preiļu GB rīkotos pasākumus un izstādes, kas saistīti ar Eiropas Savienības tematiku.

12.2 Darbs ar pašvaldību un kopdarbība ar pašvaldības institūcijām

Pārskata gadā veiksmīgi turpinājās Preiļu GB sadarbība ar Preiļu novada domi. Pašvaldības pārstāvji ar bibliotēku un tās piedāvājumiem pakalpojumiem iepazīstināja pilsētas viesus un dažādas delegācijas. Bibliotēku apmeklēja Baltinavas pašvaldības darbinieki, Rēzeknes pašvaldības darbinieki un Moldovas Ziemeļu reģiona pārstāvji.

Preiļu GB sadarbojas ne tikai ar Preiļu novada, bet arī ar blakus novadu pašvaldībām. Galvenais kopdarbības mērķis – reģiona funkciju veikšana novadu bibliotēkās. Sadarbībā ar pašvaldībām aizvadītajā gadā tika organizēti „Novadu 14.Grāmatu svētki”.

Kultūras iestādes

Vieni no galvenajiem Preiļu GB sadarbības partneriem ir tai radniecīgas kultūras iestādes: novadu bibliotēkas, Preiļu novada kultūras centrs un tā mākslinieciskās pašdarbības kolektīvi; muzeji: Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejs, Raiņa memoriālais muzejs „Jasmuiža”. Svarīgākie sadarbošanās virzieni 2015.gadā bija izglītojoši informatīvas aktivitātes, pasākumi un izstādes.

Izglītības iestādes

Preiļu GB sadarbojās ar visām Preiļu novada izglītības iestādēm: Preiļu 1.pamatskolu, Preiļu 2.vidusskolu un Preiļu Valsts ģimnāziju, Preiļu novada vakara (maiņu) un neklātienas vidusskolu, Salas pamatskolu, Priekuļu pamatskolu, Pelēču pamatskolu, Preiļu Mūzikas un mākslas skolu, Preiļu novada Bērnu un jauniešu centru, pirmsskolas izglītības iestādi „Pasaciņa”. Ļoti veiksmīgi veidojas sadarbība ar Preiļu 1. pamatskolas skolēniem un skolotājiem. Bērni labprāt iesaistās Bērnu žūrijas darbā un bibliotēkas rīkotajos pasākumos. Skolu audzēkņi ir aktīvi dažādu diskusiju un izglītojošo pasākumu dalībnieki, bet skolu pašdarbības kolektīvi ar savu sniegumu lieliski papildina bibliotēkas rīkotos pasākumus. Par sātīgām pusdienām ikgadējos Grāmatu svētkos un EDIC Austrumlatgalē rīkotajos pasākumos rūpējās Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma Preiļu struktūrvienības audzēkņi, bet bibliotēkas apmeklētājus priecē Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskolas „Saules skola” audzēkņu radošo darbu izstādes.

Citas institūcijas

Preiļu GB veiksmīgi sadarbojas ar nevalstiskajām organizācijām, uzņēmumiem, Jauniešu centru, Pensionāru biedrību, Sociālo dienestu, Tūrisma informācijas centru,

Nodarbinātības valsts aģentūru, Valsts probācijas dienesta (VPD) Preiļu teritoriālo struktūrvienību.

Stabila sadarbība izveidojusies ar LNB Bibliotēku attīstības institūtu un Bērnu literatūras Centru, v/a Kultūras informācijas sistēmu centru, SIA Tieto Latvija, Lauku bibliotēku atbalsta biedrību, Eiropas Komisiju, Ārlietu ministriju, kura koordinē un atbalsta Eiropas Savienības informācijas punktu (ESIP) darbību Latvijas novadu bibliotēkās, Rēzeknes novada pašvaldību (vadošais partneris EDIC projektā).

2015.gadā ir paplašinājies bibliotēkas sadarbības partneru loks. Pavasarī bibliotēkā bija apskatāma Dabas aizsardzības pārvaldes ceļojošā izstāde „Dabas dziednīca - purvs”. Ņemot vērā izstādes aktualitāti un izglītojošo saturu, to apmeklēt tika aicināti novada vispārizglītojošo skolu pedagogi un audzēkņi.

Galvenie sadarbības mērķi: kopēji projekti, apmācības, izglītojoši informatīvi pasākumi, semināri, pasākumi, izstādes un citas aktivitātes. Bibliotēka aktīvi piedalās citu iestāžu rīkotajos pasākumos, atbalsta tās un vairo to publicitāti. Jau vairākus gadus bibliotēkas 1.stāvā ir izvietota permanentā izstāde “Kā raibs dzijas kamols mūsu Preiļu novads...”, kur tiek prezentēti kulinārā, amatniecības, vēsturiskie un sakrālie tūrisma objekti. Tāpat 2015.gadā tika organizētas vairākas lielformāta izstādes sakarā ar vietējā laikraksta “Novadnieks” 65 gadu jubileju, skolas Preiļos 150 gadu jubileju un 1.starptautisko autorleļļu festivālu Preiļos.

12.3 Informācijas resursus popularizējoši pasākumi (izstādes, tikšanās, tematiskie pasākumi u.tml.)

2015.gadā Preiļu GB eksponētas 164 izstādes, no tām 44 izstādes bija aplūkojamas Bērnu literatūras nodaļā (skatīt Bērnu literatūras nodaļas pārskatu). Pārsvārā tika veidotas tematiskās literatūras un informatīvo materiālu izstādes. Apmeklētāju atsaucību ir guvušas bibliotēkā apskatāmas mākslas darbu un dažādu radošo darbu, foto un kolekciju izstādes. Šīs izstādes sniedz estētisko un emocionālo baudījumu gan bibliotēkas apmeklētājiem, gan darbiniekiem. Par tradicionālām Preiļu GB ir kļuvušas izstādes, kas organizētas sadarbībā ar citām iestādēm un organizācijām.

Bibliotēkā iekārtotās literatūras un informatīvo materiālu izstādes bija veltītas nozīmīgām atceres dienām vēsturē, aktuāliem notikumiem Latvijā un pasaulē, ievērojamu cilvēku jubilejām, īpaši rakstniekiem un dzejniekiem, padomiem un radošai iedvesmai: Grāmatu izstāde radošai darbībai ziemas vakaros, Aspazijai veltīta izstāde “Spīdi, dvēsele, spīdi!”, Laikrakstam “NOVADNIEKS” - 65”, Rainim veltīta izstāde “Pastāvēs, kas pārvērtīsies”, Skolai Preiļos 150, Leļļu karaļvalsts burvība Preiļos, Pieminot 1991.gada janvāra barikāžu laiku, Nūjošana var tev palīdzēt..., Preiļu Galvenā bibliotēka - vietējās kultūras mantojuma apzinātāja un saglabātāja, Latgales Kultūras centra izdevniecībai - 25, Izdevniecībai PĒTERGAILIS - 25, u.c.

Novadpētniecības lasītavā pastāvīgā izstāžu cikla „Mūsu novadnieki mūža gadskārtu lokos” ietvaros iekārtotas 44 izstādes. Tajās sumināti novadnieki - jubilāri: skolotājs un sabiedriskais darbinieks Jāzeps Reņķis; Latgales partizānu pulka kapteinis, robežsargs, policijas darbinieks Jura Staņislavs; Lāčplēša Kara un Triju Zvaigžņu ordeņu kavalieris Ignats Bečs; valodnieks, filoloģijas doktors, LR vēstnieks Alberts Sarkanis; keramiķis, Triju zvaigžņu ordeņa kavalieris Pēteris Ušpelis; policijas pulkvedis, Triju zvaigžņu ordeņa kavalieris Imants Jānis Bekešs, u.c. Šīs izstādes ne tikai popularizē novadpētniecības krājumu un neklātienē sveic

novadniekus, kuri svin nozīmīgas dzīves jubilejas vai gadskārtas, bet apmeklētājiem atgādina par mūsu novada ļaudīm un viņu ieguldījumu paliekošu vērtību radīšanā. Lielu apmeklētāju interesi izraisīja Preiļu GB 85 gadu jubilejai veltītā izstāde "Uz jubilejas sliekšņa stāvot" un laikrakstam "NOVADNIEKS" - 65" veltītā izstāde.



Bibliotēkā iekārtotajā ESIP un EDIC Austrumlatgalē informācijas punktā tika piedāvātas izstādes par aktuāliem notikumiem Eiropas Savienībā un tās dalībvalstīs: Latvijas Prezidentūra Eiropas Savienības Padomē, Viena Eiropa – daudz stāstu, u.c. Cikla „Eiropas valstu kultūra” ietvaros izlikta sešas izstādes Austrija, Somija, Kipra, Luksemburga, Beļģija, Portugāle. Izstādēs izvietoto grāmatu tematika: zinātniskā un populārzinātniskā literatūra, mākslas grāmatas, novadpētniecības materiāli, daiļliteratūra, ceļojumu apraksti u.c.

Īpašu apmeklētāju uzmanību piesaistīja bibliotēkā eksponētās mākslas un radošo darbu kolekcijas izstāžu zālē. Janvārī vēl bija skatāmas 2014.gada nogalē bibliotēkā atklātā Daugavpils dizaina un mākslas vidusskolas „Sauls skola” 1.- 4 kursa audzēkņu radošo darbu izstāde „Egļu mežā”. Egļu figūras veidotas no visdažādākajiem materiāliem, arī no otrreiz izmantojamajiem – papīra, plastmasas, stieplēm, auduma u.c. Daudzi apmeklētāji ir atzinuši, ka nav varējuši iedomāties, ka no ikdienišķiem, sadzīvē lietotiem materiāliem var tapt kaut kas tik dekoratīvs. Savukārt gada nogalē bibliotēkas apmeklētājus priecēja divas Daugavpils dizaina un mākslas vidusskolas „Sauls skola” audzēkņu radošo darbu izstādes: „Cepurnieks Ziemas Saulgriežos” un "Pilsētas motīvi".



Pašā ziemas vidū bibliotēkā bija skatāma Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja sagatavotā Jāzepa Pīgožņa jubilejas izstāde „Krāsas, līnijas un formas”. Jubilejas personālizstādē Preiļu Galvenajā bibliotēkā bija apskatāmas gleznas no Pīgožņu ģimenes privātkolekcijas, kuras tapušas laika periodā no 1990. gada līdz 2014. gadam. „Sauls mežā”, tā saucas viens no pēdējiem mākslinieka darbiem. Izstādes tematiku veidoja galvenokārt ainava, kuru var identificēt ar Latgales ainavu. Tā ir fantastiska vīzija par dabu – ābeles ziemā, vizbuļi mežā, bērzi pļavas vidū, plaukstoši koki, upe, saules gaisma. Bija apskatāmi arī Marokā 2008. gadā, Itālijā 2010. gadā un Norvēģijā 1996. gadā tapuši darbi.

Martā skatītājiem tika piedāvāta Dabas aizsardzības pārvaldes ceļojošā izstāde "Dabas dziednīca - purvs". Izstādē stāstīts par purvu no neierasta rakursa – kā purvs un tā resursi kalpo cilvēku veselības atjaunošanai un atpūtai. Purva gaiss ir tīrs no putekļiem un dūmgāzēm, tam piemīt antibakteriālas īpašības, kas rodas no purva augu izdalītajām vielām – fitoncīdiem. Lai arī purva dabas daudzveidība ir salīdzinoši neliela, ikviena tā daļa kalpo mūsu veselībai. Purva

dzīvnieku vērošana var kļūt par veselīgu un nomierinošu atpūtas veidu. Izstāde sniedza interesantu informāciju par purva dziednieciskajām īpašībām un arī aicināja darboties pašam - noskaidrot, kā droši pārvietoties purvā. Šīs izstādes aktīvi apmeklētāji bija skolu audzēkņi.



Maijā bibliotēkas apmeklētājiem tika piedāvāta EDIC Austrumlatgalē organizētā fotoizstāde "Mana Eiropa". Ikvienā ģimenē vai radu lokā ir sastopams kāds fotogrāfs – amatieris vai profesionālis. Katram cilvēkam nofotografētais materiāls nozīmē kādu viņam un apkārtnējiem vien zināmu vērtību. Rīkojot konkursu "Mana Eiropa", mēs gribējām uzzināt mūsu līdzcilvēku domas par Eiropas nozīmi viņu dzīvē un redzēt viņu individuālo skatījumu uz globālāku informāciju. Konkurss pieteicās 15 autori, kopā tika iesūtītas 44 fotogrāfijas. 30 fotogrāfijas, kuras saņēma visvairāk balsu, tika izvietotas izstādē.



Lielu bibliotēkas apmeklētāju interesi varēja vērot par tekstilmākslinieces Gundegas Strautmanes darbu izstādē "Punkts...līnija". Darbi, kas bija redzami izstādē, ir alternatīvas meklējumu rezultāts. Tās ir desmit autortehnikā darinātas šķietami dekoratīvas vienības: uz neliela formāta papīra noteiktā simetriskā sistēmā izvietotas pērļītes, starp kurām izvīts smalks pavediens, iezīmējot ornamentālos ritmus. Darba radīšanā izmantota šķiedra, un tehnika ir līdzīga knipelēšanai, tādējādi iekļaujot mākslinieces veikumu tekstila amatnieciskajā tradīcijā. Šādu pieeju leģitimē arī apstākļi, ka būtiska loma Gundegas Strautmanes daiļradē ir ornamentam. Lai arī Gundegas Strautmanes veidotus darbus var uzskatīt par tradīciju modernizēšanu, ornamenti tajos parādās savdabīgā, no tradīcijas būtiski atšķirīgā veidā. Māksliniece izmantojusi Braila raksta zīmes, kurās transkribējusi kristiešu lūgšanu frāzes un uzrakstījusi tās ar sataustāmu pērļīšu palīdzību. Šīs pērļīšu zīmju kopas izkārtotas simetriskā ritmā, gan atkārtojot lūgšanas tekstu, gan arī veidojot iespaidīgu, dekoratīvu rakstu, kurš ir lasāms un tā saturs uztverams tikai ar taustes palīdzību. Lielai sabiedrības daļai nav specifiskās Braila lasīšanas prasmes, tādēļ teksta nozīme šiem cilvēkiem nav pieejama un fiziskā struktūra jeb pats teksts kalpo vien par dekoru, kam piemīt ārēji pievilcīga, ornamentāla forma. Taču tiek pateikts priekšā, ka šī ornamentālā forma ir lūgšana.

Jau vairāku gadu garumā bibliotēkai laba sadarbība izveidojusies ar LNB Izstāžu nodaļu. Preiļi GB apmeklētājiem 2015.gadā tika piedāvāta LNB ceļojošā fotoizstāde "Latvijas mazās gaismas pilis". Latvijas Nacionālās bibliotēkas Atbalsta biedrības un arhitekta Jāņa Dripes veidotajā fotoizstādē varēja iepazīties ar 59 Latvijas bibliotēkām, kas pēdējos desmit gados piedzīvojušas pozitīvas pārmaiņas. Preiļi novadu izstādē pārstāvēja Preiļi GB un Smelteru bibliotēka. Pēdējo desmit gadu laikā no jauna celtas vai pārbūvi piedzīvojušas daudzas Latvijas publiskās bibliotēkas. Katrai pilsētai, kur tapusi jauna bibliotēka, tas bijis nozīmīgs notikums. Svarīgi bija visas valsts mērogā parādīt šīs pozitīvās pārmaiņas novados.



Bibliotēkā pārskata gadā tika organizēti 143 pasākumi. No tiem 90 bija adresēti bērnu auditorijai (skatīt Bērnu literatūras nodaļas pārskatu).

Gada sākuma bibliotēkas apmeklētājus priecēja tikšanās ar aktrisi, astroloģi un dziednieci, grāmatu autori Akvelīnu Līvmani, kas bija viens no apmeklētākajiem šī gada pasākumiem – 114 interesenti. Tikšanās laikā tika uzsvērts, ka nepieciešams visu dzīvi mācīties, pilnveidoties un audzināt sevi. Katram pašam jāieklausās savā ķermenī. Tas „pateiks” priekšā, kas vajadzīgs. Dialogs veidojās ļoti sirsnīgā gaisotnē, un pasākuma apmeklētāji uzdeva daudz jautājumu.

Marta sākumā bibliotēkā notika arī divu grāmatu prezentācijas. Grāmatas "SIRDSMĪĻO BRĀLĪT!" Raiņa un māsas Līzes sarakste prezentācijas pasākums notika 6.martā. Grāmatas prezentācijā piedalījās grāmatas sastādītāja Gaida Jablovskā, grāmatu apgāda „Madris” vadītāja Skaidrīte Naumova un Raiņa muzeja “Jasmuiža” vadītāja Solvita Brūvere. Raiņa pētniece Gaida Jablovskā šajā grāmatā apkopojusi vēstules, kurās Jānis un viņa māsa Līze darīja viens otram zināmu, kā viņiem klājas. Rainis un Jasmuiža ir nešķirami vārdi, tāpēc šīs grāmatas iznākšana Preiļu novadam ir tik nozīmīga. Atklāšanā piedalījās teātra studijas “Kājām gaisā” dalībnieki, kas lasīja dzejnieka vēstules.



17.martā bibliotēkā notika arī Luānas Loinertes grāmatas "Latgales sāga" prezentācijas pasākums, kurā piedalījās grāmatas autore Luāna Loinerte un galvenā varone Monika Sedola. “Latgales sāgā” ir stāstīts par Monikas dzimtu, par Latgali un arī par visu Latviju, jo notikumus vienas dzimtas vēsturē nevar skatīt atrauti no Latgales un valsts vēstures.

Martā Preiļos norisinājās kārtējie, nu jau 14.Novadu Grāmatu svētki, kas pulcināja kuplu apmeklētāju skaitu. Svētkus kā ik gadu rīkoja Lauku bibliotēku atbalsta biedrība sadarbībā Preiļu novada domi un Preiļu GB. Grāmatu svētku ietvaros norisinājās pasākumi, kas bija domāti dažādām mērķauditorijām – pieaugušajiem, bērniem un jauniešiem. Pasākumi notika gan Preiļu novada kultūras centrā, gan novada vispārīglītojošajās iestādēs, gan laukumā pie Preiļu novada domes. Dienas centrālais notikums bija „Latvijas Avīzes” publiskā diskusija par atbalstu uzņēmējdarbībai. Publiskajā diskusijā piedalījās satiksmes ministrs Anrijs Matīss (“V”), Valsts reģionālās attīstības aģentūras direktors Rinalds Muciņš, LPS padomniece uzņēmējdarbības jautājumos Andra Feldmane, Preiļu novada domes priekšsēdētāja Maruta Plivda un Latvijas Reģionu apvienības pārstāvis – 12.Saeimas deputāts Aldis Adamovičs. Politiski un iedzīvotāji diskutēja, par to, kā labāk attīstīt uzņēmējdarbību Latgalē, jo Latgales iedzīvotāju nākotne ir atkarīga no politiskās izšķiršanās: vai investēt tur, kur nāks nauda, vai arī tur, kur iedzīvotājiem visvairāk vajadzīgs. Pēc diskusijas Grāmatu svētku apmeklētājiem tika piedāvāts tikšanās ar romāna “Santa Biblia” autori Ingu Žoludi un sarunas ar novadnieci, biedrības “Siera klubs” valdes priekšsēdētāju Vandu Davidanovu par tēmu “Kā kļūt par mājražotāju?”. Kā ik gadus, arī šoreiz svētku norisēs iesaistījās Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma “Struktūrvienība Preiļi”, kur darbojās radošās darbnīcas, bet pusdienlaikā varēja nogaršot spēcinošo Preiļu putru, kuru bija pagatavojuši tehnikuma audzēkņi. Lielu interesi jaunākās paaudzes pārstāvju vidū izraisīja Zemessardzes 35.Nodrošinājuma bataljona uzdevumi un ekipējuma demonstrējumi un 3D printera darbības demonstrējums, kuru prezentēja Preiļu Valsts ģimnāzijas audzēkņi. Svētku noslēgumā brīnišķīgu noskaņojumu dāvāja teātra izrāde “Boņa sīvītis” Preiļu novada Bērnu un jauniešu centra (BJC) teātra grupas “Kājām gaisā” izpildījumā. Grāmatu svētku apmeklētāji varēja apskatīt arī Preiļu Vēstures un

lietišķās mākslas muzeja veidoto izstādi “Senā grāmata”. Pasākumu īsa sižeta veidā atspoguļoja Latgales reģionālā televīzija.

E-prasmju nedēļas laikā no 23. līdz 27.martam Preiļu GB bija iespēja sekot līdzi un interaktīvi iesaistīties E-prasmju nedēļas tiešraidēs piedalīties e-prasmju apguves nodarbībās.

No 20. līdz 26.aprīlim Latvijā norisinājās Bibliotēku nedēļa, kura šogad tika veltīta pārmaiņām, visam jaunajam, kā arī novatoriskajiem aspektiem sen zināmās nozares tradīcijās. Bibliotēku nedēļas vadmotīvs – Pastāvēs, kas pārmainīsies. Visas nedēļas garumā tika organizēti dažādi tematiskie pasākumi un radošas aktivitātes, kā arī aktīvi sniegta informācija par bibliotēkas pieejamajiem pakalpojumiem. Bibliotēku nedēļas laikā reklamējām bibliotēkas pakalpojumus arī ārpus bibliotēkas telpām:



- “Ejam ciemos!” – Pašvaldības un valsts iestāžu apmeklējums, reklamējot bibliotēkas pakalpojumus un iespējas
- “Bibliotēka iziet ielās!” uzrunājām potenciālos lasītājus vīriešus un dāvinājām grāmatas.

Aprīli bibliotēkā tika uzsākts pasākumu cikls “Reģionālo un vietējo mediju loma sabiedrībā”. Pirmā bija laikraksta "Novadnieks" redakcijas kolektīva tikšanās ar saviem lasītājiem, draugiem un atbalstītājiem, kas tika apvienota ar laikraksta 65.gadu jubilejas svinēšanu. Par godu šim notikumam tika izveidota arī ļoti liela izstāde ar novadpētniecības materiāliem.

29.maijā cilvēki visā Latvijā pulcējās Lasīšanas dienas zibakcijai. 15 minūšu ilgai savu mīļāko grāmatu kopīgai lasīšanai nodevās arī Preiļu GB darbinieki, Preiļu reģiona bibliotekāri un lasītāji, kas tajā brīdī atradās bibliotēkā. Pasākuma dalībnieki devās ārpus bibliotēkas telpām un lasīja savu iemīļotāko grāmatu, tādējādi piesaistot garāmgājēju un garāmbraucēju uzmanību bibliotēkai un lasīšanas priekam.

Pārskata gadā vairāki pasākumi tika organizēti pateicoties VKKF atbalstam. Projekta latviešu oriģināllitratūras autoru dialogs ar Preiļu novada lasītājiem “Satiec savu rakstnieku!” ietvaros notika tikšanās ar romāna “Santa Biblia” autori Ingu Žoludi, rakstnieku, žurnālistu Arno Jundzi, grāmatas “Jelgava 94” un melnās komēdijas “Bārdas” autoru JĀNI JONĒVU. Vairākas tikšanās notika arī bērnu un jauniešu auditorijām, kur autori Ieva Samauska, Ieva Melgalve un Juris Zvirgzdiņš iepazīstināja visus interesentus ar savu daiļradi.



9.maijā, laukumā pie Preiļu GB norisinājās Eiropas dienai veltīts pasākums – Eiropas pēcpusdiena. Visiem interesentiem bija iespēja piedalīties dažādās aktivitātēs – seminārā, konkursos, radošajā grāmatzīmju veidošanas darbnīcā, kā arī uzzīmēt apsveikumu Eiropas Savienībai. Pasākums norisinājās ar projekta „Europe Direct Austrumlatgalē” atbalstu. Projekta EDIC Austrumlatgalē ietvaros pārskata gadā bibliotēkā notika daudzi un dažādi pasākumi. Austrija, Somija, Kipra, Luksemburga, Beļģija un Portugāle bija tās valstis ar kurām tika iepazīstināti pasākumu cikla „Eiropas valstu kultūra” dalībnieki. Detalizētās prezentācijās varēja gūt priekšstatu par minēto valstu vēsturi, kultūru, tautas tradīcijām, sadzīvi, svētkiem, nacionālo virtuvi. Klātesošie, kas paši bija apmeklējuši valstis, varēja iesaistīties aktīvās diskusijās un dalīties ceļojumu piedzīvojumos. Pēc tam dalībniekiem nācās atbildēt uz āķīgiem

jautājumiem, parādot zināšanas par ģeogrāfiju, vēsturi, cilvēkiem. Zinošākie saņēma nelielas dāvanīņas ar EDIC Austrumlatgalē logo uzlīmi. Pati intriģējošākā šo pasākumu daļa bija katrai valstij raksturīgāko ēdienu nobaudīšana. Projekta ietvaros EDIC Austrumlatgalē jau trešo gadu sadarbojas ar Rīgas tūrisma un radošās industrijas tehnikuma struktūrvienības „Preiļi” pedagoģi Ināru Liepiņu, kas ar saviem audzēkņiem pasākumiem par Eiropas valstīm sagatavo raksturīgākos ēdienus. Priece tas, ka cikla pasākumi tiek labi apmeklēti. Viskuplāk apmeklēts bija cikla pasākums „Portugāle Eiropā”.

Vasaras sākumā visi interesenti tika aicināti uz nūjošanas semināru un meistarklasi ar nūjošanas valsts treneri Gaļinu Gorbatenkovu. Neskatoties uz to, ka laika apstākļi nebija labvēlīgi pasākuma norisei, jo ārā lija lietus, aktīvistu grupa noklausījās lekciju, bet 20 drosmīgākie devās arī stundas gājienā pa parku un paši izmēģināja nūjošanas labvēlīgo ietekmi uz organismu.



Augustā bibliotēkā notika interesanta tikšanās ar priesteriem Jāni Stepīņu, Juri Zarānu, Aigaru Bernānu pasākumā “Svētceļojums”. Pasākuma apmeklētāji tika piedāvāts priesteru stāstījums un redzējums par svētceļojuma mērķi, būtību un jēgu, klausītāji varēja izteikt savas pārdomas un atziņas par svētceļojuma nozīmi viņu dzīvē, notika pieredzes apmaiņa par praktiskām lietām.



2015.gada 14.septembrī no Preiļiem uz Jasmuižu devās neparasts autobuss. Tā braucējiem nevajadzēja pirkt biļetes, salonā skanēja mūzikas ieraksti ar Raiņa dzeju, bet pieturvietās Raiņa dzejas lasījumi latviešu, angļu un vācu valodā. Dzejas autobusa dalībnieki klausījās dzeju un vienlaicīgi izbaudīja Raiņa jaunu dienu zemes gaisotni un vēroja to pašu apkārtni,

ko dzejnieks redzēja savā jaunībā. Dzejas pieturvietās skanēja gan mīlas dzejoļi, gan satīriskie pantī, gan aforismi un dzejoļi par darbu. Dzejoļus latviešu valodā lasīja teātra grupas “Kājām gaisā” dalībnieki, dzejoļus angļu valodā izpildīja Beāte Petrova-Kolosova, vācu valodā – Iveta Arends. Arī autobusa pasažieri tika aicināti nolasīt savu mīļāko dzejoļi un nopelnīt balviņas. Jasmuižā braucēji apmeklēja Raiņa muzeju un Dzejas dienu pasākumu “Rainis. Rīta dziesmas.” Pasākumā piedalījās komponists Jēkabs Nīmanis un Nacionālā teātra aktieri, kuri spēlēja izrādē "Raiņa sapņi" – Ivars Puga un Uldis Siliņš. Pasākums tika organizēts EDIC Austrumlatgalē projekta ietvaros.

Preiļu GB ir to 33 Latvijas bibliotēku skaitā, kas iesaistījušās UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas tīklā „Stāstu bibliotēkas”. Īstenojot projektu, bibliotēkā notika seši pasākumi, trīs no tiem pieaugušo literatūras nodaļā: "Bibliotēkāju stāsti", "Ak, skaistā jaunība!", “Ziemassvētku virtuves stāsti”. Pasākums “Bibliotēkāju stāsti” iedvesmoja Bērnu literatūras nodaļas vadītāju Vilhelmīni Jakimovu apkopot izskanējušos stāstiņus no bibliotēkāju dzīves – grāmatā. Uz bibliotēkas 85 gadu jubileju tika izdota grāmata “Stāsti iz bibliotēkāju dzīves”.



Novembrī notika pasākumu cikla “Reģionālo un vietējo mediju loma sabiedrībā” otrs pasākums - laikraksta "Vietējā" redakcijas kolektīva tikšanās ar saviem lasītājiem. Bibliotēkas

apmeklētāji malkoja tēju un iepazīnās ar laikraksta kolektīvu, ikdienu un vēsturi. Pasākuma beigās daudzi apmeklētāji nopelnīja arī balviņas no laikraksta "Vietējā" redakcijas kolektīva – laikraksta abonementu 3 mēnešiem, u.c.

Bibliotēka aktīvi piedalījās arī pilsētas lielajos pasākumos – Lielajā talkā, Preiļu novada svētkos, akcijā "Iestādi pats savu koku Preiļu parkā!" .

Ar 2015.gada Preiļu GB izstādēm var iepazīties pielikumā Nr.4. (Izstādes un pasākumi Preiļu GB pieaugušo literatūras nodaļā 2015.gadā), pielikumā Nr.6. (Tematiskās izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā 2015.gadā), pielikumā Nr.7. (Radošo darbu izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļas lasītavā 2015.gadā) un pielikumā Nr.8. (Vaļasprieki – kolekciju izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā 2015.gadā). Ar Preiļu GB pasākumiem, konkursiem u.c. bibliotēkas tēla veidošanas aktivitātēm var iepazīties pielikumā Nr.3. (Bibliotēkas tēla veidošanas, informācijas resursu popularizēšanas pasākumu foto) un pielikumā Nr.9. (Pasākumi bērniem un jauniešiem 2015.gadā Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā). Ar nozīmīgāko Preiļu GB publicitāti var iepazīties pielikumā Nr.5. (Publikācijas presē) un pielikumā Nr.4. (Izstādes un pasākumi Preiļu GB pieaugušo literatūras nodaļā 2015.gadā).

12.4 Sabiedrības, bibliotēkas lasītāju viedokļa izzināšana par bibliotēkas darba kvalitāti, to rezultāti (pētījumi, aptaujas, anketas u.tml).

Pārskata gadā tika veikta lietotāju aptauja par periodisko izdevumu izmantošanu Preiļu GB. Aptauja tika uzsākta Bibliotēku nedēļas laikā un turpinājās līdz 20.maijam. Kā aptaujas metode tika izmantota rakstveida anketēšana. Aptaujas mērķis bija izzināt bibliotēkas lietotāju intereses un vajadzības, noskaidrot bibliotēkā abonēto izdevumu atbilstību lasītāju vajadzībām, apzināt un apkopot priekšlikumus par to, kādus laikrakstus un žurnālus bibliotēkai vajadzētu abonēt. Aptaujā piedalījās 68 respondenti. Izvērtējot veiktās aptaujas rezultātus var secināt, ka bibliotēkas apmeklētāji labprāt uzturas bibliotēkas periodisko izdevumu lasītavā, ir apmierināti ar bibliotēkā pieejamo laikrakstu un žurnālu klāstu, tas atbilst pieprasījumam un nodrošina nepieciešamo informāciju. Lai gan tikai salīdzinoši neliela daļa no aptaujas dalībniekiem bija izmantojuši piedāvāto iespēju un uzrakstījuši ieteikumus par to kādus žurnālus un laikrakstus bez jau pieejamajiem bibliotēkā vajadzētu abonēt, šie ierosinājumi tika izskatīti un iespēju robežās ņemti vērā abonējot preses izdevumus 2016.gadam. Tāpat aptaujas rezultātā tika noskaidrots, ka pakalpojumu „Žurnālu izsniegšana lasītājiem uz mājām” izmanto 51% respondentu, bet pakalpojumu „Nakts abonements” vai „Svētku un izejamo dienu abonements” (pēdējo 3 žurnālu numuru izsniegšana uz mājām) izmanto tikai 28% respondentu. Tas liecina par to, ka nepieciešama vēl plašāka bibliotēkas piedāvāto pakalpojumu popularizēšana.

Lai sekmīgāk plānotu darbu ar bērniem Bērnu literatūras nodaļā, svarīgi zināt bērnu viedokli par bibliotēkas nepieciešamību un tās piedāvāto pakalpojumu izmantošanu, tāpēc 2015. gada janvārī Preiļu 1.pamatskolas 3.-7. klasēs (220 respondenti) un Preiļu 2. vidusskolas 3.-8.klasēs (80 respondenti) tika veikta **aptauja** par bibliotēkas pakalpojumu izmantošanu. Kopā aptaujā piedalījās 300 skolēnu – 148 meitenes un 152 zēni.

Izstrādājām aptaujas anketu (skat. Pielikumu Nr.11. (Aptaujas „Bibliotēkas pakalpojumu izmantošana” anketa)), kurā ietverti 11 mūs interesējoši jautājumi par bibliotēkas apmeklēšanas biežumu, populārākajiem pakalpojumiem, kā arī datoru un žurnālu izmantošanu.

Aptaujas rezultāti skatāmi pielikumā Nr.10 (Aptaujas „Bibliotēkas pakalpojumu izmantošana” rezultātu kopsavilkums). Veicot rezultātu apstrādi un analīzi, secinājām:

1. Bibliotēku regulāri apmeklē 51% respondentu vecumā no 9 līdz 14 gadiem, tikai 5% no aptaujātajiem norāda, ka viņus bibliotēkā nekas neinteresē. Daudz retāk bibliotēku sāk apmeklēt skolēni sākot ar 5.klasi un vecāki, norādot, ka tam neatliek laika. Aktuālas ir attīstošās spēles, kas būtu pieejamas bibliotēkā, kā arī jādodomā par brīvā laika pavadīšanas iespēju dažādošanu un interesantu nodarbjū piedāvājumu bērniem, atbilstošas mūsdienīgi iekārtotas zonas ierīkošanu pusaudžiem bibliotēkā, jo 60% respondentu nāk uz bibliotēku atpūsties un pavadīt laiku ar draugiem.
2. Lai integrācijas process notiktu sekmīgāk, krievvalodīgos bērnus aizvien vairāk piesaistītu lasīšanai un iepazīstinātu ar latviešu literatūru bērniem, aktīvāk jāsadarbojas ar Preiļu 2.vidusskolas skolotāju kolektīvu un jāreklamē šis darba virziens bērnu vidū. Jāstrādā pie lasītprasmes veicināšanas programmu reklāmas Preiļu 2. vidusskolā, kur iesaistes procents šajās programmās ir zems.
3. Popularizēt bibliotēkā pieejamos bērnu žurnālus, izsniedzot tos uz mājām, rīkojot bibliotēkā konkursus, viktorīnas saistībā ar bibliotēkā esošajiem žurnāliem.
4. Jāplāno uzstāšanās skolu un arī PII vecāku sapulcēs par lasīšanas nozīmi bērna attīstībā.
5. Jāturpina rīkot nodarbības skolēniem par drošību interneta vietnēs, jo 38% respondentu labprāt tajās piedalītos.
6. Jāpiedāvā skolām nodarbības, kuru laikā iepazīstinām bērnus ar noderīgām interneta vietnēm gan mācībām, gan saturiski pilnvērtīga brīvā laika pavadīšanai.

Preiļu GB 2015.gadā no 12. - 16.oktobrim piedalījās Valsts izglītības attīstības aģentūras (VIAA) organizētajā Karjeras nedēļā sadarbībā ar Latvijas pilsētu un novadu pašvaldībām un to izglītības iestādēm. Karjeras nedēļas ietvaros bibliotēka organizēja pasākumus, kuru laikā skolēniem tika piedāvāta iespēja tuvāk iepazīt bibliotekāra profesiju un bibliotēku kā darba vietu. Šo pasākumu laikā tika veikta aptauja, kuras mērķis bija noskaidrot, kas skolēniem patīk/nepatīk bibliotēkā un kāds priekšstats viņiem ir par bibliotekāra profesiju. Kopumā aptaujā piedalījās 42 skolēni. Izvērtējot aptaujas rezultātus, var secināt, ka vairākums no aptaujātajiem respondentiem apmeklē bibliotēku, viņiem ir izveidojies pozitīvs iespaids par bibliotēku, kā arī ir izpratne par bibliotekāra profesionālo darbību. Pamatskolas un vidusskolas posma skolēni vēlas, lai bibliotēkas pakalpojumi un to saturs atbilstu viņu vēlmēm un interesēm, vēlas patīkamu atmosfēru, modernu vidi, labestīgu, draudzīgu attieksmi, komunikabilitāti, kompetenci. Skolēni par svarīgām ir atzinuši ne tikai specifiskas prasmes profesijā, bet atzīmējuši arī noteiktas rakstura īpašības un sociālās prasmes.

Sabiedrības un bibliotēkas lietotāju viedoklis par bibliotēkas darba kvalitāti tika izziņāts sarunās ar bibliotēkas lietotājiem un veicot nelielas aptauja PGB tīmekļa vietnē un sociālajā portālā draugiem.lv.

Mini aptaujas:

1. Kā tiek vērtētās literatūras izstādes bibliotēkā?

Balsojuma rezultāti: Kopā balsojumā piedalījās: 56 + Draugiem.lv 11

Labs informācijas avots

■ 64% (36) + Draugiem.lv 64% (7)

Rosina interesi par drukātajiem izdevumiem

■ 18% (10) + Draugiem.lv 9% (1)

Redzu, kā bibliotēkas vizuālo noformējumu

■ 16% (9) + Draugiem.lv 18% (2)

Literatūras izstādēm nepievēršu vērību

■ 2% (1) + Draugiem.lv 9% (1)

2. Kas izmanto grāmatas u.c. bibliotēkas materiālus, kurus Jūs ņemat no bibliotēkas?

Balsojuma rezultāti: Kopā balsojumā piedalījās: 118+ Draugiem.lv 12

Es pats(-i)

■ 79% +Draugiem.lv 75%

Citi ģimenes locekļi

■ 14%+ Draugiem.lv 0%

Draugi, paziņas

■ 0%+ Draugiem.lv 0%

Es neesmu neko ņēmis uz mājām

■ 7%+ Draugiem.lv 25%

Savu viedokli par bibliotēkas un bibliotekāru darbu varēja paust jebkurš bibliotēkas apmeklētājs gan tīmekļa vietnē www.preilubiblioteka.lv sadaļā „Atsauksmes”, gan rakstiski iesniedzot uz vietas bibliotēkā *Ierosmju un atsauksmju kastītē*.

13. VEIKSMES STĀSTI

Pārskata periodā bibliotēkai kopumā veiksmīgi izdevies noturēt un pat minimāli palielināt reģistrēto lietotāju skaitu (neskatoties uz iedzīvotāju skaita samazināšanos novadā un pilsētā), piedalīšanās projektos ir devusi iespēju kuplināt pasākumu piedāvājumu.

Kā vienu no pirmajiem 2015.gada Preiļu GB veiksmes stāstiem varētu minēt bibliotēkas publicitātes, reklāmas akciju “Izejam ielās!”. Idejas mērķis - veicināt bibliotēkas atpazīstamību un netradicionālā veidā informēt sabiedrību par bibliotēku un tās sniegtajiem pakalpojumiem, palīdzēt cilvēkiem atrast ceļu uz bibliotēku, uzrunāt bibliotēkas “ne-lietotājus”. Uzzināt “ne-lietotāju” un lietotāju viedokli par bibliotēku, un tās iespējām neformālā sarunu ceļā. Ieguvums: sabiedrība informēta par bibliotēkas iespējām; bibliotēkas publicitātes veicināšana; bibliotēkas pakalpojumu aktīvāka izmantošana; jauni bibliotēkas lietotāji. Rīkojot šāda veida aktivitātes, apstiprinās, ka bibliotekāri ir radošu ideju pārpilni. Bibliotekāriem tās ir pozitīvas emocijas un gandarījuma sajūta. Bibliotēkai tiek pievērsta pastiprināta uzmanība, radīta interese par tās sniegtajiem pakalpojumiem. Pārskata periodā šīs akcijas laikā tika noorganizēti pieci reklāmas pasākumi:

1. “Bibliotēka iziet ielās!” Bibliotēku nedēļas ietvaros uzrunājām potenciālos lasītājus un vīriešiem dāvinām grāmatas.



2. “Ejam ciemos!” Pašvaldības un valsts iestāžu apmeklējums, reklamējot bibliotēkas pakalpojumus un iespējas.
3. Informatīvā telts, foto stūrītis, novadnieku konkurss, grāmatu apmaiņas punkts, radošās darbnīcas bērniem Preiļu pilsētas svētkos.



4. “Iepazīsti bibliotekāra profesiju!” Karjeras nedēļas ietvaros Preiļu Valsts ģimnāzijas audzēkņi tika iepazīstināti ar bibliotekāra profesiju, pienākumiem, uzdevumiem, radošo darbu utt.
5. Bibliotēkas dalība Latvijas bibliotekāru 17.konferencē – Ideju tirgus. (Liela interese par Preiļu GB stendu un aktivitātēm, veiksmīga iespēja prezentēt bibliotēku un dalīties pieredzē).



Preiļu GB BLN darbs ir vērtējams augstā līmenī. Radošais, informatīvais, izglītojošais darbs ar bērniem, jauniešiem un viņu vecākiem ir liels ieguldījums ne tikai bibliotēkas, bet arī mūsu pilsētas un visas valsts nākotne. Bibliotēkas BLN uzsākusi veiksmīgu ceļu Ģimenes modeļa bibliotēkas veidošanā, piedāvājot gan lasītveicināšanas programmas (“Grāmatu starts” “Pūcītes skola”; “Bērnu un vecāku žūrija”; “Krauklis iesaka izlasīt”), gan ģimeniskus tematiskos pasākumus projekta “Stāstu bibliotēkas” ietvaros, gan “Dzimšanas dienas ballīte bibliotēkā!” organizēšanu. Ideja veiksmīgi realizējas, par ko liecina jauno lasītāju skaita pieaugums BLN. Bērni arvien vairāk izvēlas grāmatu lasīšanu kā brīvā laika pavadīšanas iespēju vasaras brīvlaikā, kā arī pieaugs ģimeņu skaits, kas apmeklē bibliotēku kopā ar bērniem.



“Katrai bibliotēkai savu stāstu krājumu!” – ar šādu idejas nosaukumu Preiļu GB piedalījās Latvijas bibliotekāru 17.konferences ideju tirgū, prezentējot bibliotēkas izdoto grāmatiņu “Stāsti iz bibliotekāru dzīves”. Šī izdevuma realizēšana tiešām ir veiksmes stāsts, jo ideja radās spontāni, pateicoties pasākumam “Bibliotekāru stāsti”, kurā piedalījās Preiļu reģiona bibliotekāri. Stāstu daudzveidība bija pārsteidzoša. Tie bija gan dzīvesstāsti, gan joku stāsti, anekdotes, apkopotās atziņas, dzejolis kā stāsts, piedzīvojumi, atmiņas. Doma par bibliotekāru stāstu apkopošanu radās pasākuma laikā, jo šāds izdevums būtu labs sākums bibliotekāru ikdienas atspoguļojumam. Izdodot šo stāstu krājumu tika veicināta stāstīšanas tradīcija Preiļos - bibliotekāru vidū, saglabātas un stiprinātas kolektīvās atmiņas, kā arī veicināts starppaaudžu dialogs.



Joprojām par bibliotēkas veiksmes stāstu uzskatām dalību UNESCO LNK tīkla „Stāstu bibliotēkas”. Šī dalība dod ne tikai iespēju daudzveidot pasākumus, apzināt vietējā nemateriālās kultūras mantojuma krājējus, veidot vietējo stāstnieku kopienu, bet arī piesaista bibliotēkai arvien jaunus lietotājus, neatkarīgi no vecuma. Šī jaunā darba forma ļauj veidot neorganizēto auditoriju, nevis klases vai PII grupas, bet interesentus, atkarībā no pasākuma tematikas. UNESCO LNK tīkla ietvaros Preiļos tika organizēta Vasaras skola tīkla „Stāstu bibliotēkas” dalībniekiem. Vasaras skolas laikā dalībniekiem bija iespēja izzināt vietējo Latgales kultūras mantojumu un iepazīt vietējos stāstniekus, kā arī folkloras kopu uzkrātās zināšanas. Uzskatām, ka dalībniekiem bija unikāla iespēja dzirdēt arī starptautisku pieredzi stāstu stāstīšanā. Pirmo meistarklasi vadīja starptautiski atpazītais īru izcelsmes stāstnieks Kolins Makalisters (Colin McAllister), kurš dalījās gan ar saviem stāstiem, gan pieredzē par to, kādus avotus var izmantot stāstu veidošanā un stāsta publiskā izpildīšanā.

Viennozīmīgi par bibliotēkas veiksmes stāstu var uzskatīt 2015.gadā VKKF atbalstītā un realizētā projekta Latviešu oriģinālliteratūras autoru dialogs ar Preiļu novada lasītājiem „Satiec savu rakstnieku” 1. un 2.kārtu. Projekta ietvaros notika tikšanās ar vairākiem rakstniekiem: J. Joņevu, A.Jundzi, I.Melgalvi, J.Zvirgzdiņu. Projekts turpinās arī 2016.gadā. Pateicoties VKKF atbalstam, bibliotēkai ir iespēja saviem lasītājiem piedāvāt tikšanos ar sabiedrībā populāriem, pieprasītiem un valstī novērtētiem latviešu rakstniekiem un dzejniekiem.

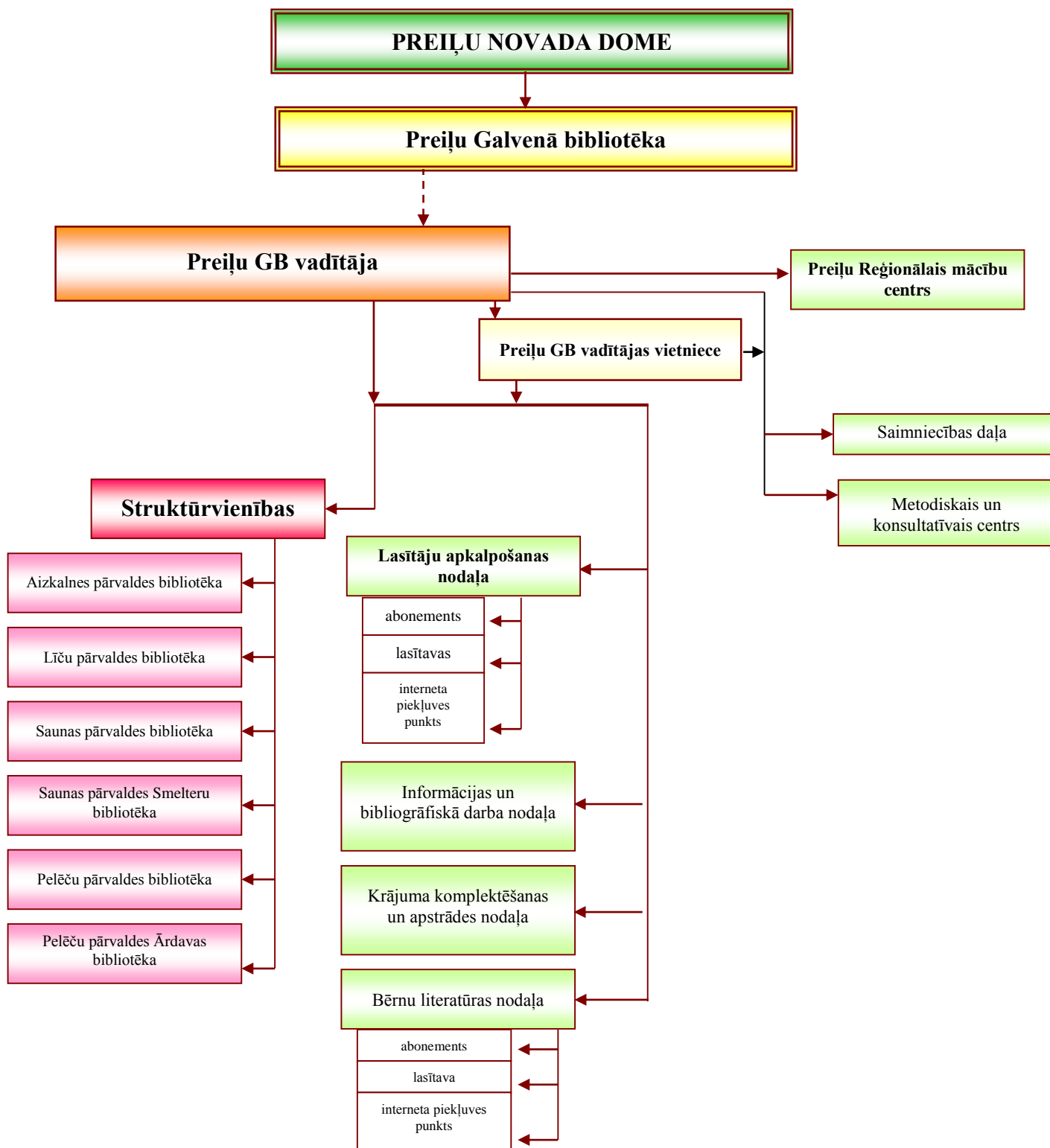


Preiļu GB 2015.gada mazie veiksmes stāsti:

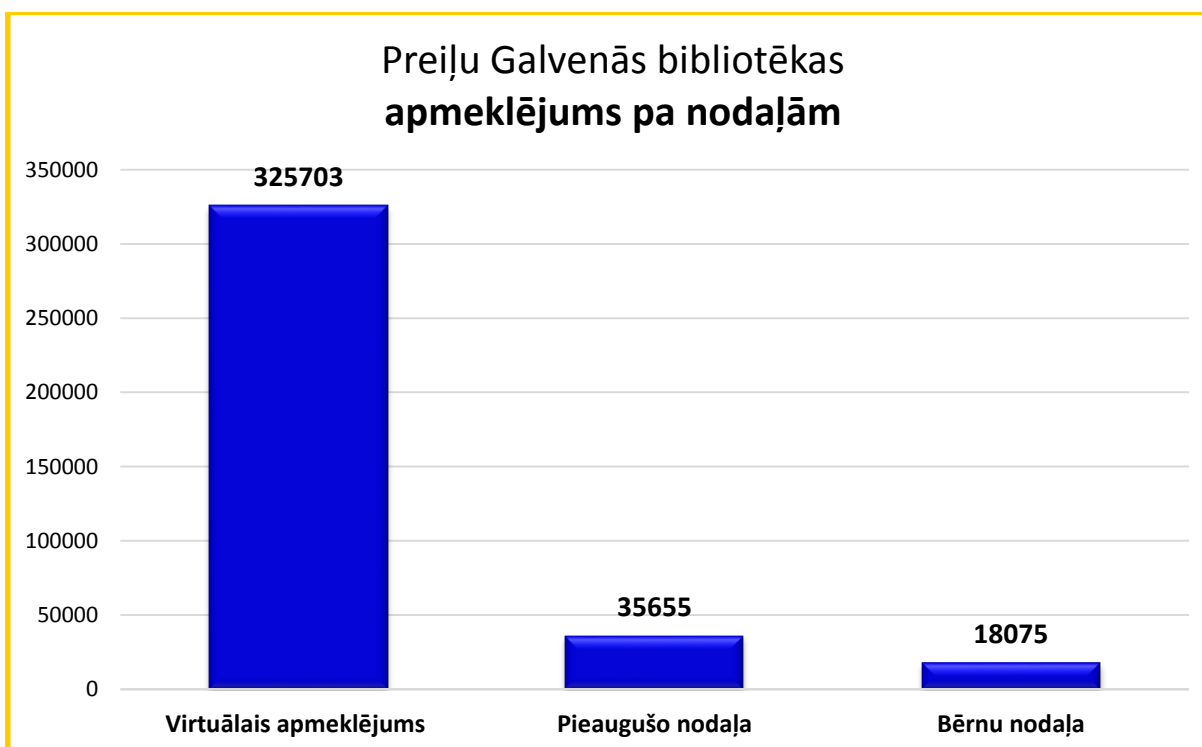
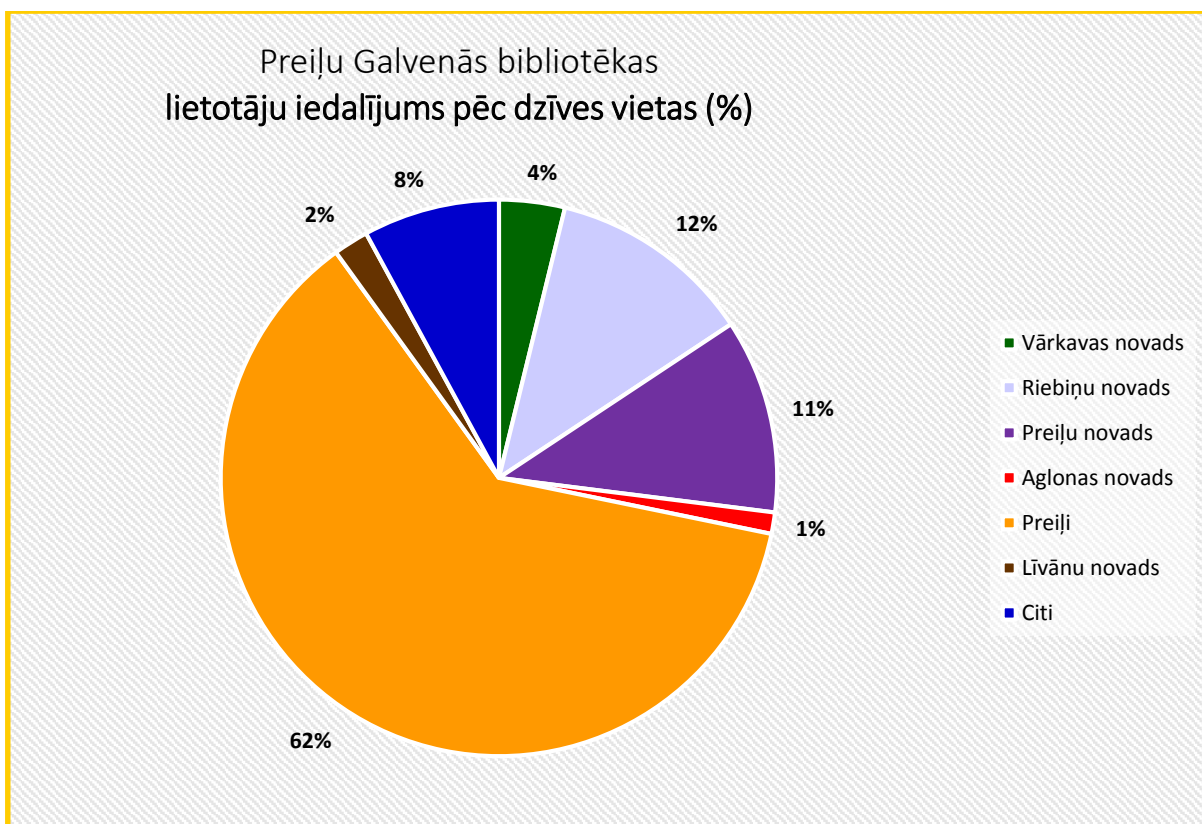
- Jauno reģistrēto lasītāju skaita pieaugums Preiļu GB;
- Iespēja praktizēties angļu valodas pielietošanā (kongress, angļu valodas kursi bibliotekāriem, stāstnieks Kolins Makalisters (Colin McAllister) Preiļos);
- Veiksmīga dalība “Karjeras nedēļas” pasākumos;
- Interesanta pasākuma norises forma – Raiņa dzejas autobuss “Preiļi – Jasmuiža – Preiļi”;
- Atzinīgi novērtēts pasākumu cikls "Reģionālo un vietējo mediju loma sabiedrībā”;
- Veiksmīga dalība starptautiskajā konferencē “Bibliotēku evolūcija mūsdienīgā sabiedrībā: progresīvā pieredze un nākotnes izaicinājumi” Nidā, Lietuvā;
- Materiāli tehniskās bāzes atjaunošana un uzlabošana (jaunas mēbeles, plaukti, datori);
- Nosvinēta Bibliotēkas jubileja – 85 ar Vītolu ģimenes koncertu un Alūksnes tautas teātra uzvedumu;
- 240 stundu programmas "Informācijas un bibliotēku zinību pamati" apguve diviem bibliotēkas darbiniekiem;
- Kvalificēts, radošs, izglītots, profesionāls kolektīvs.

PIELIKUMI

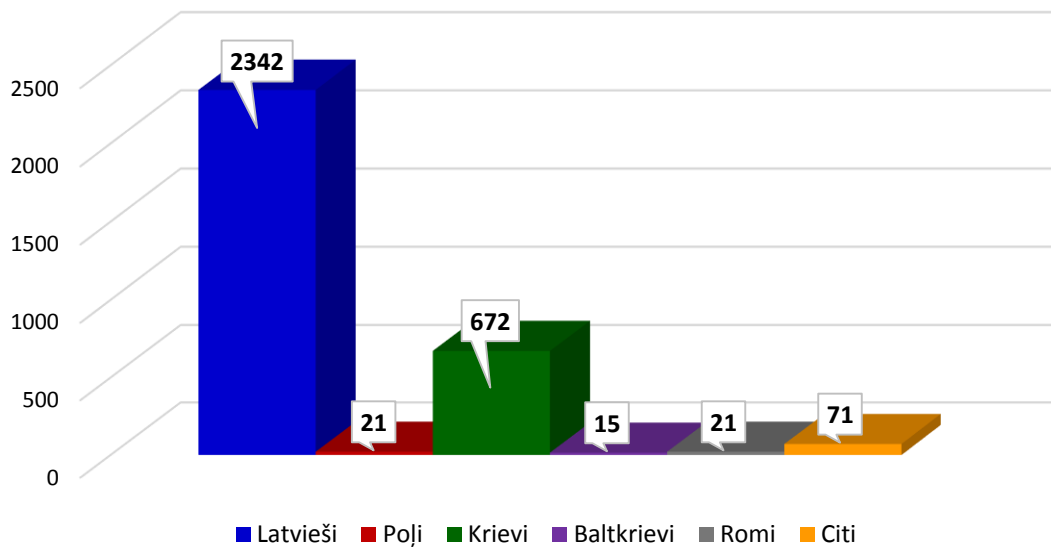
Bibliotēkas organizatoriskā struktūras shēma



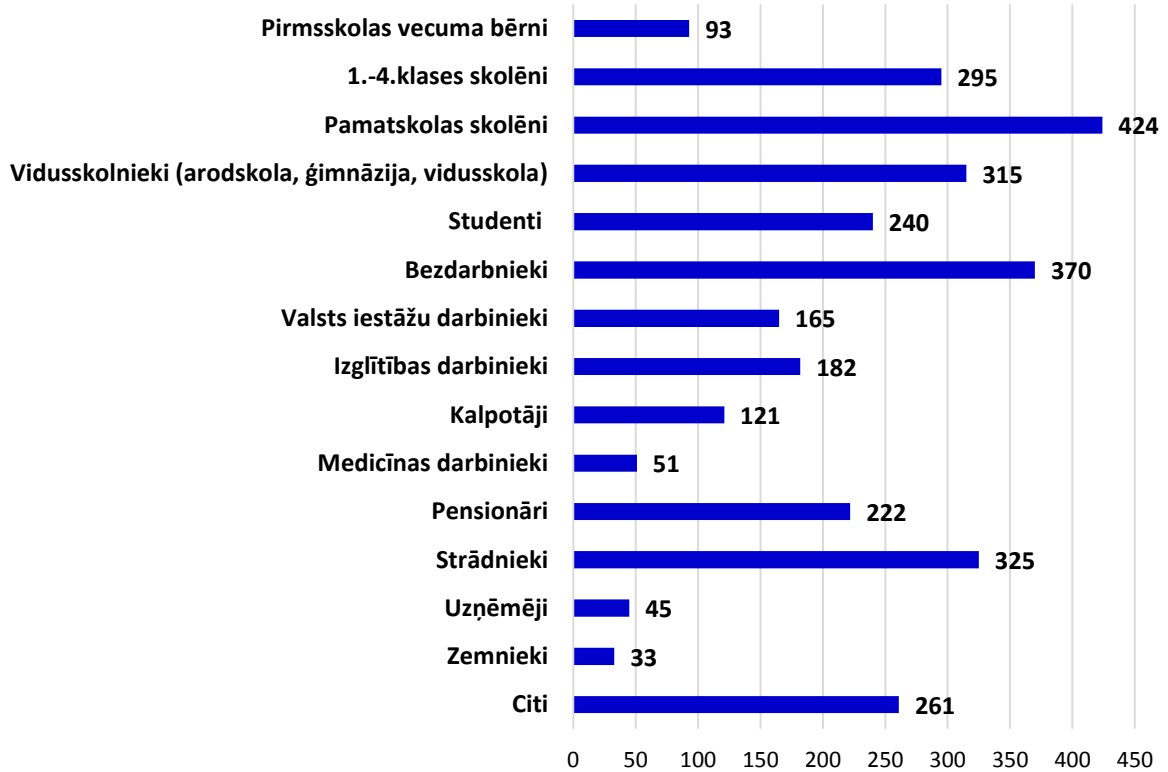
Bibliotēkas apmeklētāju statistikas grafiskais attēlojums



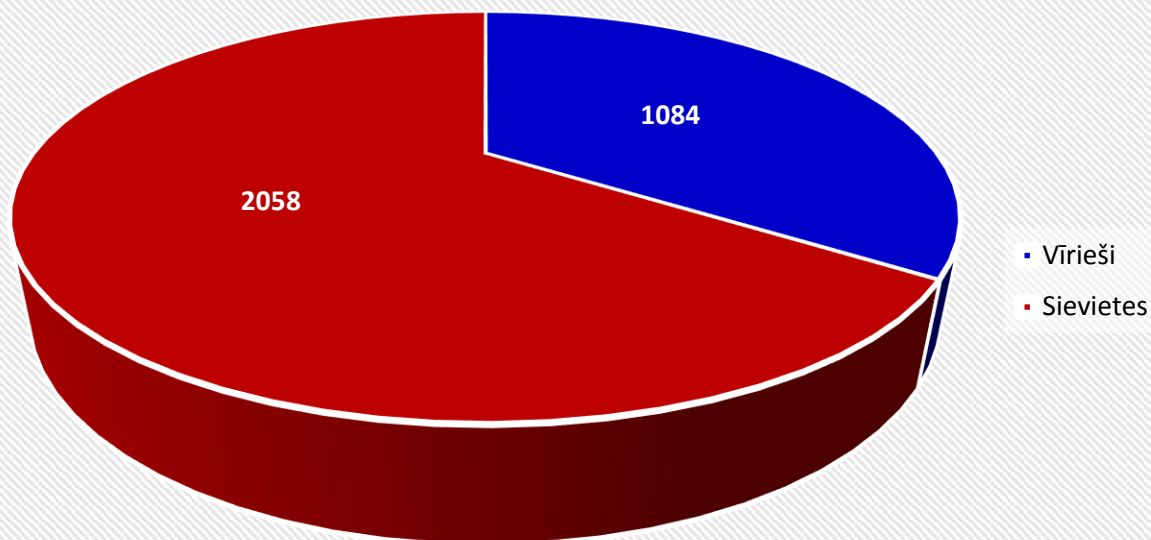
Preiļu Galvenās bibliotēkas lasītāju sastāvs pēc tautības



Preiļu Galvenās bibliotēkas lasītāju sastāvs



Preiļu Galvenās bibliotēkas
lietotāju sastāvs pēc dzimuma



Bibliotēkas tēla veidošanas, informācijas resursu popularizēšanas pasākumu foto



UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas tīkla "Stāstu bibliotēkas" pasākums "Bibliotekāru stāsti"



Tikšanās ar aktrisi, astroloģi un dziednieci, grāmatu autori Akvelīnu Līvmani



Grāmatas "SIRDSMĪLO BRĀLĪT!" Raiņa un māsas Līzes sarakste prezentācijas pasākums



Luānas Loinertes grāmatas "Latgales sāga" prezentācijas pasākums



Laikraksta "Novadnieks" redakcijas kolektīva tikšanās ar saviem lasītājiem



Nūjošanas seminārs un meistarklase ar nūjošanas valsts treneri Galinu Gorbatenkovu



Novadu 14. Grāmatu svētki Preilos



Eiropas pēcpusdiena pie Preiļu Galvenā bibliotēkas



**Tikšanās ar priesteriem Jāni Stepīnu, Juri Zarānu,
Aigaru Bernānu pasākumā “Svētceļojums”**



Raina dzejas autobusa Preiļi - Jasmuiža - Preiļi



Informatīvā teltis Pilsētas svētku ietvaros



Piedalāties Preiļu novada svētku gājienā



**Preiļu Galvenajai bibliotēkai - 85
Vītoli ģimenes koncerts un svētku klīnģeris Preiļu
Galvenajā bibliotēkā**



**Ulda Sedlenieka Alūksnes Tautas teātra "Sliexnis"
uzvedums "Bibliotēkas stāstiņi" pēc Ievas Krūmiņas
stāstu motīviem**



**laikraksta "Vietējā" redakcijas kolektīva tikšanās ar
saviem lasītājiem**

Izstādes un pasākumi Preiļu GB pieaugušo literatūras nodaļā 2015.gadā

Izstāžu zāles izstādes (2.stāva abonements)

1. Daugavpils Dizaina un mākslas vidusskolas audzēkņu radošo darbu izstāde "Egļu mežā"
2. Izstāde "Alfabēts pieaugušajiem" - Lolitas Stupānes, Vandas Sondores, Madaras Mediņas-Prikules kopdarbs
3. Mākslinieka Jāzepa Pīgožņa jubilejas izstāde „Krāsas, līnijas un formas”
4. Ceļojošā izstāde "Dabas dziednīca - purvs"
5. ILONAS ŠVĀBES fotoizstāde "Palaid sapni”
6. fotokonkursa "Mana Eiropa" izstāde
7. tekstilmākslinieces Gundegas Strautmanes darbu izstāde "Punkts...līnija"
8. LNB ceļojošā fotoizstāde "Latvijas mazās gaismas pilis” (LNB)
9. Grāmatas ir zāles jeb Grāmatu aptieka (LNB)
10. fotoizstāde "Zemes un uguns radīts brīnums"
11. fotogrāfa Antona Voguļa-Tumova jubilejas izstāde
12. Mariannas Abrickas gleznu izstāde
13. Daugavpils dizaina un mākslas vidusskolas "Saules skola" audzēkņu radošo darbu izstāde „Cepurnieks Ziemas Saulgriežos”
14. Daugavpils dizaina un mākslas vidusskolas "Saules skola" audzēkņu radošo darbu izstāde Grafikas darbu izstāde "Pilsētas motīvi"

Lielās stenda izstādes

1. Grāmatu izstāde radošai darbībai ziemas vakaros
2. Ilgi un laimīgi
3. Aspazijai veltīta izstāde "Spīdi, dvēsele, spīdi!"
4. "Laikrakstam "NOVADNIEKS" - 65" veltīta izstāde
5. Rainim veltīta izstāde "Pastāvēs, kas pārvērtīsies”
6. Viena Eiropa – daudz stāstu
7. izstāde "Skolai Preiļos 150"
8. Izstāde "Es ticu”
9. Leļļu karaļvalsts burvība Preiļos
10. Valodas atver pasauli
11. Atrodi. Izvēlies. Mācies.
12. "Uz 85 gadu sliekšņa stāvot". Izstāde veltīta Preiļu GB jubilejai
13. grāmatu izstāde "Kad vecais ar jauno satiekas"

ESIP, EDIC

1. Latvijas Prezidentūra Eiropas Savienības Padomē
2. tematiska iespieddarbu izstāde "AUSTRIJA EIROPĀ”
3. tematiska iespieddarbu izstāde "SOMIJA EIROPĀ”
4. „Eiropas Savienība Tev!”- prezentē EDIC Austrumlatgalē (Grāmatu svētkos)
5. tematiska iespieddarbu izstāde "KIPRA EIROPĀ”
6. Informatīvā teltis Pilsētas svētku ietvaros
7. tematiska iespieddarbu izstāde "LUKSEMBURGA EIROPĀ”

8. tematiska iespieddarbu izstāde "BEĻĢIJA EIROPĀ"
9. tematiska iespieddarbu izstāde "PORTUGĀLE EIROPĀ"

Virtuālās izstādes:

1. Karjeras nedēļas ietvaros: "Nopietni un nenopietni par nākotnes profesiju!"
2. Virtuālā izstāde "Bibliotēka caur objektīvu". PREIĻU GALVENĀS BIBLIOTĒKAS VĒSTURE

2.stāva abonements

1. Pasaules reliģiju diena
2. Tematiska izstāde "Muna volūda"
3. Izstāde "Līgo dziesmas..."
4. Izstāde "Ogu karaliene - ZEMENE"
5. Tematiska grāmatu izstāde "Izgatavo savu lelli"
6. Grāmatu izstāde "Brīnumoga - ķirbis"

2.stāva lasītavas izstādes

1. "Pieminot 1991.gada janvāra barikāžu laiku"
2. "Februāris – vilku mēnesis"
3. "Sievietes skaistumam un veselībai"
4. "Pavasaris dabā un dārzā"
5. "Skolas ieskanas pēdējais zvans..."
6. "Nūjošana var tev palīdzēt..."
7. "Zāļu laiks"
8. "Preiļu Galvenā bibliotēka - vietējās kultūras mantojuma apzinātāja un saglabātāja"
9. "Maizes ceļš"
10. "Konservēsīm"
11. "Miķeļdienu gaidot"
12. "Veļu laiks"
13. "Brīnuma gaidās"

1.stāvs (daiļliteratūras abonements)

1. Gundegai Repšei veltīta 55 gadu jubilejas izstāde.
2. Antona Čehova jubilejai veltīta grāmatu izstāde
3. Annas Sakses jubilejai veltīta grāmatu izstāde
4. Valentīndienai veltīta izstāde
5. Jēkaba Janševska jubilejai veltīta izstāde
6. Grāmatu izstāde "Pasaules bestsellers"
7. Izstāde veltīta dzejnieces Ludmilas Azarovas 80 gadu jubilejai
8. Grāmatu izstāde "Literātu ģimenes"
9. Grāmatu izstāde "Rozā un sarkans grāmatu nosaukumos"
10. Izstāde "PADOMI JĀŅU SVINĒŠANAI"
11. Izstāde "Latgales Kultūras centra izdevniecībai - 25"

12. Grāmatu izstāde "Vasarīgas grāmatas lietaim dienām"
13. Izstāde "Lelles grāmatu valstībā"
14. Raiņa 150.gadadienai veltīta izstāde
15. Dzejniekam Jānim Rokpelnim veltīta izstāde
16. Grāmatu izstāde "Bibliotekāru mīļākās grāmatas"
17. Projekta „Augstvērtīga latviešu oriģinālliteratūra bibliotēkās” ietvaros saņemtās grāmatas
18. Grāmatu izstāde "Izdevniecībai PĒTERGAILIS - 25"
19. Rakstniecei Regīnai Ezerai veltīta izstāde

Novadpētniecība

1. Albertam Budžem
2. Henrikam Bečam
3. Jāzepam Reņķim
4. Aldim Adamovičam
5. Jānim Bicānam
6. Ignatam Bečam
7. Jānim Brencim
8. Antonam Dzenim
9. Aleksandram Madelānam
10. Līgai Melnei
11. Rihardam Kotānam
12. Ilonai Salcevičai
13. Albertam Sarkanim
14. Benediktam Laupacim
15. Anitai Kažemākai
16. Artim Plivdai
17. Pēterim Ušpelim
18. Laurai Bicānei
19. Eināram Pelšam
20. Antonam Kažemākam
21. Žannai Čingulei
22. Edmundam Būmanim
23. Ritai Dindunei
24. Onufrijam Kondrovam
25. Jānim Vaivodam
26. Imantam Bekešam
27. Artūram Vaideram
28. Alnim Staklem
29. Jānim Paukštem
30. Vladislavam Malahovskim
31. Pāvelam Onufrijevam
32. Arvīdam Barševskim
33. Tatjanai Kolosovai
34. Naaizmērstulei
35. Helēnai Ersai-Kozlovskai
36. Anitai Gavarei
37. S.armītei Rubulei
38. Leonam Džeriņam
39. Ivetai Vibornai

40. Valdim Atālam
41. Eduardam Upeniekam
42. Kazimiram Ručam
43. Sarmītei Māliņai
44. Bonifācijam Daukštam

Skatloga, foajē, bibliotēkas noformējums

1. Lieldienas
2. PGB 85. gadu jubileja
3. Valsts svētki
4. Ziemassvētki

Pasākumi

1. UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas tīkla "Stāstu bibliotēkas" pasākums "Bibliotekāru stāsti"
2. "EIROPAS VALSTU KULTŪRA" 12. pasākums "Austrija Eiropā" (EDIC)
3. Tikšanās ar aktrisi, astroloģi un dziednieci, grāmatu autori Akvelīnu Līvmani
4. Grāmatas "SIRDSMĪĻO BRĀLĪT!" Raiņa un māsas Līzes sarakste prezentācijas pasākums
5. Luānas Loinertes grāmatas "Latgales sāga" prezentācijas pasākums.
6. laikraksta "Novadnieks" redakcijas kolektīva tikšanās ar saviem lasītājiem
7. Novadu 14. Grāmatu svētku Preiļos atklāšana.
8. "Sievietes vieta un loma pasaules kopainā" - tikšanās ar romāna "Santa Biblia" autori Ingu Žoludi (VKKF)
9. "Kā kļūt par mājražotāju?" sarunas ar novadnieci, biedrības "Siera klubs" valdes priekšsēdētāju Vandu Davidanovu. Piedalās Pārtikas un veterinārā dienesta pārstāvis un Z/s "Sollominas muižas" saimniece Inese Survilo.
10. „Latvijas Avīzes” publiskā diskusija par atbalstu uzņēmējdarbībai.
11. „Latvijas Otrā pasaules kara stāsti” - saruna ar Uldi Neiburgu, Latvijas Okupācijas muzeja vēsturnieku
12. Grāmatu svētku noslēgums. Jaunāko grāmatu izloze „Veiksmīgais pircējs”.
13. Sarunas par dzīvi ar rakstnieci Māru Jakubovsku, romānu "Uguntiņa pelnos", "Vecais mērkaķis", "Smiltis uz kurpēm", "Eņģelis no kļavu ielas"
14. "EIROPAS VALSTU KULTŪRA" 13. pasākums "Somija Eiropā" (EDIC)
15. 'Laikraksta "Novadnieks" redakcijas kolektīva tikšanās ar saviem lasītājiem
16. Tikšanās ar rakstnieku, žurnālistu Arno Jundzi (VKKF)
17. "EIROPAS VALSTU KULTŪRA" 14. pasākums "Kipra Eiropā"
18. fotokonkursa "Mana Eiropa" izstādes atklāšana (EDIC)
19. Eiropas pēcpusdiena (Konkursi lieliem un maziem, Spēles un viktorīnas, Radošās darbnīcas) (EDIC)
20. Eiropas e-līdzdalības diena (EDIC)
21. tikšanās ar grāmatas "Jelgava 94" un melnās komēdijas "Bārdas" autoru JĀNI JONĒVU (VKKF)
22. Nūjošanas seminārs un meistarklase ar nūjošanas valsts treneri Gaļinu Gorbatenkovu
23. UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas tīkla "Stāstu bibliotēkas" pasākums "Ak, skaistā ir jaunība!"
24. Tikšanās ar tekstilmākslinieci GUNDEGU STRAUTMANI izstādes PUNKTS...LĪNIJA noslēguma pasākumā

25. tikšanās ar priesteriem Jāni Stepiņu, Juri Zarānu, Aigaru Bernānu pasākumā "Svētceļojums"
26. Raiņa dzejas autobusa Preiļi - Jasmuiža - Preiļi (EDIC)
27. "Kā es kļuvi par...". Tikšanās ar dažādu profesiju pārstāvjiem. Stāsti par izvēlēto vai neizvēlēto profesiju.
28. cikla "EIROPAS VALSTU KULTŪRA" 15. pasākums "Luksemburga Eiropā" (EDIC)
29. Preiļu Galvenajai bibliotēkai - 85 VĪTOLU ĢIMENES KONCERTS UN SVĒTKU KLIŅĢERIS PREIĻU GALVENAJĀ BIBLIOTĒKĀ
30. Ulda Sedlenieka Alūksnes Tautas teātra "Sliexnis" uzvedums "Bibliotēkas stāstiņi" pēc Ievas Krūmiņas stāstu motīviem
31. cikla "Eiropas valstu kultūra" 16.pasākums "Beļģija Eiropā" (EDIC)
32. Orientēšanās sacensību „ES ieguldījums tavā pilsētā” noslēgums un dalībnieku apbalvošana, pēc kuras akustiskajā piektdienā viesosies, nu jau Latvijā pazīstami mūziķi – brāļi Puncuļi (EDIC)
33. Femme nouvelle: Aspazija un Eiropas "jaunā sievietē" literatūrā, kultūrā un sabiedrībā. Dr. philol.Eva Eglāja-Kristone
34. informatīvs seminārs "Prasme orientēties informācijā". Lektors: TV 24 un LV radio žurnālists, ES lietu eksperts Ansis Bogustovs
35. laikraksta "Vietējā" redakcijas kolektīva tikšanās ar saviem lasītājiem
36. UNESCO LNK tīkla «Stāstu bibliotēkas» pasākums "Ziemassvētku virtuves stāsti"
37. cikla "Eiropas valstu kultūra" 16.pasākums "Portugāle Eiropā" (EDIC)

Prezentācijas pasākumi (ārpas bibliotēkas)

1. "Izejam ielās!" uzrunājam potenciālos lasītājus vīriešus un dāvinām grāmatas
2. "Ejam ciemos!" – Pašvaldības un valsts iestāžu apmeklējums, reklamējot bibliotēkas pakalpojumus un iespējas
3. Informatīvā tēls Pilsētas svētku ietvaros
4. "Iepazīsti bibliotekāra profesiju!"
5. Mūsu bibliotēkas dalība Latvijas bibliotekāru 17.konferencē - Ideju tirgus
6. "Iepazīsti bibliotekāra profesiju!" (PVĢ)

Meistarklases

1. "Uzplaukst pavasarim" - profesionāla vizāžiste veidos Tev piemērotu make-up, atklās make-up vaidošanas nianses, noslēgumā būs iespēja piedalīties fotosesijā un iegādāties Oriflame jaunāko produkciju (maksas).

Vasaras skola

20. – 22. jūlijam notika ikgadējā UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas (LNK) tīkla „Stāstu bibliotēkas” dalībnieku vasaras skola.

Citu iestāžu prezentācijas – PGB organizētajos pasākumos

1. "3D printēšana – mūsdienīga tehnoloģija" –prezentē Preiļu Valsts ģimnāzijas audzēkņi.

2. Spēcinošā Preiļu putra - pusdienas nodrošina Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma Struktūrvienība Preiļi sadarbībā ar Zemessardzes 35.Nodrošinājuma bataljonu
3. “Esi drošs, stiprs un izveicīgs!” Zemessardzes 35.Nodrošinājuma bataljona uzdevumi, ekipējuma demonstrējumi

No kopējo pasākumu skaita - konkursi

1. Austrumlatgalē sadarbībā ar Preiļu Galveno bibliotēku rīkoja fotokonkursu „Mana Eiropa”
2. Orientēšanās sacensības “Eiropas Savienības ieguldījums Tavā pilsētā”

Kursi, semināri (PGB vadītie/organizētie)

1. Bezmaksas datorkursi iesācējiem
2. e-prasmju nedēļas pasākums: „AS SEB banka” apmācību seminārs iedzīvotājiem „SEB internetbanka”
3. e-prasmju nedēļas pasākums: AS “Citadele banka” apmācību seminārs iedzīvotājiem „Citadele internetbanka”
4. e-prasmju nedēļas pasākums bibliotekāriem: Kā izveidot infografiku ar Infogr.am
5. e-prasmju nedēļas pasākumi: „AS Swedbank” apmācību seminārs iedzīvotājiem „Swedbank internetbanka”
6. e-prasmju nedēļas pasākumi: Karšu Pārlūka pielietojšanas iespējas
7. Informatīvs seminārs Riebiņu novada pirmsskolas un pamatskolas skolotājiem (planšetdatori, e-grāmatu lasītāji)
8. Angļu valodas apmācības PGB un TIC darbiniekiem

Dalība projektos un konkursos

1. Dalība EDIC Austrumlatgalē projektā
2. VKKF projektu konkursā (2 kārtās)

Preiļu Galvenās bibliotēkas bibliotekāri piedalījās:

1. Lielajā talkā 25.aprīlī
2. Preiļu novada svētkos: Svētku gājiens, Preiļu pilsētas iestāžu un uzņēmumu prezentācija un bibliotēkas informatīvā telts
3. Līdzdalība akcijā “Iestādi pats savu koku Preiļu parkā!”
4. Lasīšanas diena Latvijā un Preiļu Galvenajā bibliotēkā. Zibakcija bibliotekāriem un bibliotēkas apmeklētājiem
5. Preiļu novada bibliotekāru pieredzes apmaiņas braucienā uz Lietuvu
6. Latgales novada bibliotēku darbinieku konferencē Ludzā
7. Bibliotekāru pieredzes apmaiņas braucienā uz Cēsu un Limbažu bibliotēkām
8. Latvijas bibliotekāru 17.konferencē Latvijas Nacionālajā bibliotēkā

Preiļu Galveno bibliotēku apmeklēja:

1. Baltinavas pašvaldības darbinieku vizīte Preiļu Galvenajā bibliotēkā 22.septembrī – 20 cilvēki

2. Rēzeknes pašvaldības darbinieki Preiļu bibliotēkā – 18 cilvēki

LRT sižeti – publicitātes pasākumi

1. LRT raidījums “Preiļu novada aktualitātes” - Preiļu Galvenā bibliotēka par lasīšanas tradīcijām (Vilhelmīne Jakimova un Sigita Trūpa) (13.01)
2. “Sirdsmīļo brālīt!”- grāmata par citādāku Raini (06.03)
3. Preiļos norisinājās jau 14. Grāmatu svētki (06.04)
4. LRT raidījums “Preiļu novada aktualitātes” (Vilhelmīne Jakimova) (08.12)

LRT veidotie sižeti ir apskatāmi Preiļu novada domes interneta vietnē:

<http://www.preili.lv/page/194&qPage=1>

Latgales un Ef-Ei radio – publicitātes pasākumi

1. Raidījumā “Pi myusim Latgolā” - par grāmatas “Stāsti iz bibliotekāru dzīves” prezentāciju (Sigita Trūpa) 29.10.2015

<http://www.pimyusimlatgola.lv/pi-myusim-latgola/page/5/>

Izstādes	Pasākumi
Lielās sienas izstādes -14	Pasākumi – 37
Lielās stenda izstādes – 13	Prezentācijas pasākumi (ārpus bibliotēkas) – 6
ESIP, EDIC – 9	Vasaras skola – 1
Virtuālās izstādes – 2	Meistarklase – 1
2.stāva abonements – 6	Citu iestāžu prezentācijas (PGB organizētajos pasākumos) – 3
2.stāva lasītava – 13	Publicitātes pasākumi (TV, radio) – 5
1.stāva lasītava – 19	Kopā = 52
Novadpētniecība – 44	
Kopā = 120 +44(BLN)=164	

Desmit izaugsmes un attīstības gadi

6. janvārī uz desmit gadiem svinīgās apstākļos atskatījās Centrālās statistikas pārvaldes (CSP) Preiļu datu savākšanas un apstrādes centra darbinieki.

Pagājušā gada septembrī 95 gadi apritēja Centrālās statistikas pārvaldei, kuras sistēmā savlaicīgi darbojas arī kādreizējā Preiļu statistikas nodaļa. Pēc Latvijas valsts neatkarības atjaunošanas CSP notika pārmaiņas, un reorganizācija skāra arī Preiļu statistikas nodaļu. 2005. gada janvārī tika nodibināts Preiļu datu savākšanas un apstrādes centrs. Atzīmējot centra pirmo apaļo dzimšanas dienu, tā darbinieki pulcējās iestādes zālē, kur uzrunāja centra vadītāja Konstantīna Seile, atskatoties uz šajā laikā notiekošo attīstības un pārmaiņu ceļu. No kādreizējiem pieciem darbiniekiem strādājošo skaits palielinājies līdz 17. Pamazām notika pārēja uz datu vākšanu elektroniskā formātā, atsakoties no papīra vēstulju izsūtīšanas klientiem. Moderno tehnoloģiju ieviešana prasīja jaunu zināšanu apguvi, arī tas bija izaicinājums, ar ko darbinieku saime sekmīgi tika galā. Ievērojamas pārmaiņas nesa 2014. gads, kad nozārē tika veikta funkciju optimizācija. Līdz pērnā gada



● Preiļu datu savākšanas un apstrādes centra darbinieki kopā ar priekšnieci Konstantīnu Seili (centrā) un Centrālās statistikas pārvaldes priekšnieci Aiju Zīguri (pa kreisi), CSP priekšnieces vietnieku Kaspuru Mīsānu (aizmugurē). Foto: I. Kirilova

janvārim CSP datu vākšanas un apstrādes centri strādāja pēc teritoriālā principa un ziņas vāca par visām nozarēm no Latgales bijušajiem rajoniem. Kopš pagājušā gada statistiskie pārskati šiem centriem jāgatavo pēc nozaru principa, un Preiļu datu savākšanas un apstrādes centrā tagad nonāk pārskati par lauksaimniecību, zvejniecību, tūrisma no vi-

sas Latvijas. Pārkaršotās atkal prasīja jaunas un dziļākas zināšanas, spējas mobilizēties šim uzdevumam. Apritējis gads kopš šī jaunuma ieviešanas. Tagad Preiļos strādājošie statistiķi var atzīt, ka ir apguvuši jaunus pienākumus un arī sekmīgi tiek galā, kaut arī slodze ir liela.

Konstantīna Seile teica paldies darbiniekiem par apzinīgu savu

pienākumu veikšanu, par kompetenci un čaklo darbu, kā arī pateicās Centrālās statistikas pārvaldes vadībai par pretimnākšanu visos jautājumos, kas saistīti ar tālāku attīstību un darba kvalitātes pilnveidošanu, par rūpēm un par labvēlīgu, sirsnīgu atieksmi jebkura jautājuma risināšanā.

Augsto profesionalitāti, gatavi

bu pārmaiņām, centību uzteica arī cieņīgi — Centrālās statistikas pārvaldes priekšniece Aija Zīgure un priekšnieces vietnieks Kaspars Mīsāns. Viņa neslēpa, ka toreiz, pirms desmit gadiem, viens no reorganizācijas variantiem bija mazo nodaļu slēgšana. Otrs variants bija saglabāt profesionālo sastāvu, lai statistikas darbs valstī kopumā nezaudētu savu augsto kvalitatīvo standartu, un desmit gadi pierādījuši, ka šis ceļš bija pareizs. Šādu modeļu izvēlēšanās arī citas valstis un gēmušas piemēru no Latvijas. Statistikas darbā strādāt nav viegli, tas ir darbs ar cilvēkiem — respondentiem, kuri ne vienmēr pārskatos iesniedz laika un nereti pat apstrdi, kāpēc šāda datu vākšana ir nepieciešama. Tāču šī sektora darbinieki var lepoties, — statistikas sagatavotās ziņas tiek izmantotas tautsaimniecībā, — apzinot sasniegto, prognozējot turpmāko. Jūs vienmēr esat atvērti jaunām lietām, uzslavēja Aija Zīgure, piemīnot arī Preiļu telefonintervju centra izveidošanu 2007. gadā. Esat orientēti uz attīstību, uz jaunu tehnoloģiju apguvšanu, esat komanda, kas vēlas labi strādāt, — uzsvēra Centrālās statistikas pārvaldes priekšniece, vēlot panākumus turpmākajā darbā.

Svētku noformējums no neierastiem materiāliem



● Ieskatās izstādē «Egļu mežā». Foto: I. Kirilova

Preiļu galvenajā bibliotēkā apmeklētāju uzmanību pašlaik piesaista Daugavpils dizaina un mākslas vidusskolas «Sauls skola» 1.—4. kursa audzēkņu un pedagogu darbu izstāde «Egļu mežā». Egļu figūras veidotas no visdažādākajiem materiāliem.

Sauls skolas ārpustekles darba organizatore Dagnija Urča «Novadniekam» pastāstīja, ka izstādes darbi tapuši ar Valsts Kultūrkapitāla fonda atbalstu projekta ietvaros. Audzēkņi tos gatavojuši kopā ar pedagogiem Aidu Surinu, Inetu Auzāni, Dignu Gordijenko, Svetlanu Trušēli, Nataliju Artjušinu. Figūras veidotas gan kā individuālie, gan grupu darbi. Autoru iecere bijusi parādīt, ka svētku noformējumam dizaina objektus var izveidot arī no otrreiz izmantotajiem materiāliem — papīra, plastmasas, stieplēm, auduma un cita. Vajadzīgas vien prasīgās rokas un jaunrades spējas, lai no šādiem materiāliem izgatavotu dekorus telpu noformēšanai svētkos. Strēmeles sagrieztas zilganās plastmasas pudeles atdzimušas zaļojošas egles veidolā, no smalkām stieplītēm veidots pīniss — par pīlvuru uz egļtes.

Sauls skolai ar Preiļu galveno bibliotēku izveidojusies laba sadarbība, atzina Dagnija Urča, stāstot, ka bibliotēkā regulāri ir skatāmas skolas audzēkņu darbu izstādes. Arī šī izstādē ir jau guvuši apmeklētāju atzinību. Daudzi atzinuši, ka nav varējuši iedomāties, kā no ikdienišķiem, sadzīvē lietotiem materiāliem var tapt kaut kas tik dekoratīvs.

Materiālus sagatavoja I. Rancāne

REKLĀMA

Piesakies win=win kartēm un saņem:

- naudas atmaksu par pirkumiem līdz 0,5%;
- atlaides vairāk nekā 400 tirdzniecības vietās;
- ar Win-win American Express karti – Selects programmas priekšrocības.

* Piesakies piedāvājumam līdz 28.02.2015. un saņem Win-win kortes līdz 31.03.2015. Pirmie 10 eiro tiks ieskaitīti tavā kontā 3 darbdienu laikā pēc karšu izsniegšanas, otri 10 eiro – pēc 3 mēnešiem pēc karšu izsniegšanas, ja ik mēnesi 3 mēnešu periodā ar Win-win kartēm būs veikti pirkumi par vismaz 50 eiro mēnesī.

Citadele

Gaidīsim tevi mūsu filiālē Līvānos:
Rīgas iela 112, tālr. 653423121

Patik, ka dzīve mutuojo

2014. gadā Preiļu galvenajā bibliotēkā reģistrēti 3138 lietotāji, kas ir par 93 vairāk nekā 2013. gadā. Bibliotēkas fiziskais apmeklējums pērn bija 53 546 reizes, virtuālais — 168 889. Dienā bibliotēku vidēji apmeklēja 186 lasītāji. Literatūras izsniegums pērn bija 93 171 eksemplārs. Tas aizvien palielinās, peceja laikā — īpaši palielinās pieprasījums pēc daļlitteratūras. Samazinās nozaru literatūras izsniegums, jo to pārsvarā izmanto studenti un skolēni, kuru novadā kļūst aizvien mazāk. 2014. gadā lasītājiem un mājām izsniegts 3341 periodiskais izdevums. To izsniegums uz vietas lasītāvā pērn bija 27 072 eksemplāri.

Ar šiem, bibliotēkas daudzpusīgo darbu raksturojošajiem, skaitļiem «Novadnieku» iepazīstināja ILONA SKORODIHINA, Preiļu galvenās bibliotēkas vadītājas vietniece.

Ilona darbu šeit uzsāka pirms septiņiem gadiem. Pa šo laiku viņas karjera ir strauji veidojusies — vadītājas vietniece, trīs gadus vadītājas pienākumu izpildītāja, nu atkal vadītājas vietniece. Izpildīga, precīza, pretimnākoša, ļoti kompetenta visos jautājumos, tendēta uz izaugsmi, — tādu viņu pazīst darbabiedri un apmeklētāji.

— Kur ritēja jūsu bērnība un cik liela nozīme tajā bija atvēlēta grāmatai?

— Esmu dzimusi Ogrē. Pēc tam ilgāku laiku dzīvojam bijušajā Krāslavas rajonā. Pirmsskolas grupā mācījies Riebiņos, pēc tam no 1. līdz 3. klasei Dagdas vidusskolā, no 4. līdz 8. klasei — Andrupenes pamatskolā, pēc tam atkal Dagdas vidusskolā. Tā sanāca, ka bija jāieiet dažādās vidēs, dažādās skolās, jo mamma mainīja dzīvesvietas. Vecmamma un vecētis ir no Krāslavas rajona, tāpēc par sevi varu teikt, ka esmu ista latgaliete. Par savu isto bērniņas zemi uzskatu Krāslavas rajona Jauno kuru, kurp arī tagad pa laikam aizbraucu. Tur, Dagdas tuvumā, dzīvo mani abi jaunākie brāļi un māsa.

Biju vēl visai maza, kad ar savu vecāko māsu gājām uz bibliotēku. Tur man ļoti patika. Grāmatas lasīju jau agrā bērnībā. Atercos arī tādu periodu, kad vakaros sāku lasīt grāmatu un turpināju līdz rītam, kad vecētis nāca modināt uz skolu. Patika piedzīvojumi, fantastika, klasika, — viss, kas tajā laikā bibliotēkās bija pieejams. Daudz arī pirām, grāmatu veikalos gādājām grāmatas, kad vares nopirkāt grāmatu.

— Vai mūsdienās lauku bērni arī ilgst daudz lasīt kā senāk, kad grāmata patiešām bija vienīgais logs uz pasauli?

— Domāju, ka jā, lasa ļoti daudz, jo laukos mazāk pieejams internets. Protams, tas atkarīgs no katras ģimenes. Bērni lasa, ja redz, ka to dara arī tētis un mamma. Uzskatu, ka bērns pirmajām grāmatām ir jābūt pietiekami interesantām, lai viņš pievērstos lasīšanai, izjustu, tā teikt, lasīšanas garšu.

— Kad absolējāt Dagdas vidusskolu, vai plūgīgi noteikti zinājāt, ka būsi bibliotekāre?

— Nē, Toreiz gribēju kļūt par tūrisma gidu, bet pietrūka vienas balles, lai iestātos Latvijas Universitātē. Mani uzņēma pašreizējā augstskolā «Turība», kur mācījos par pārtikas tehnoloģiju. Esmu pietiekami kategorijas pavāre. Par pavāri nostrādāju gadus septiņus Rīgā — konditorejas cehnā, restorānā, bistro. Diemžēl specialitāte bija ļoti strauji jāmaina, jo man radās alerģija pret taukiem piesātinātu gaļu virtuves darbu. Ātri nācās izdomāt, ko darīt tālāk. Tad manā dzīvē sākās arzenju periods. Latvija vēl nebija iestājusies Eiropas Savienībā, un to

reiz braukšana strādāt uz arzenēm bija diezgan neparasts un drosmīgs solis. Ar auklīšu programmas starpniecību gadu strādāju Vācijā. Vacu valodu biju mācījusies skolā. Pēc tam uz pāris mēnešiem aizbraucu uz Beļģiju, vēlāk četrus gadus nostrādāju Nīderlandē un Itālijā — Francijā, kur pieskatīju sievieti — invalīdi. Arzenju pieredze bija ļoti interesanta, kas daudz deva manā personīgā izaugsmei. Līdz tam biju kļuva meitene, baidījies kaut ko uzdrīkstēties. Šie desmit gadi man deva atbrīvotību. Nīderlandē pašmācības ceļā apguvu angļu valodu. Ģimenē, kurā strādāju, runāja trīs valodas — angļu, nīderlandiešu un franču, tāpēc iemācījos nedaudz arī franču valodu. To tagad pārvaldu sarunvalodas līmenī. Vacu valoda sāk piemirsties, tomēr lasīto saprotu visu, bet runāšanai vajag adaptācijas laiku. Taču vienas dienas laikā varu pāriet uz ziņāšanas vacu valodā.

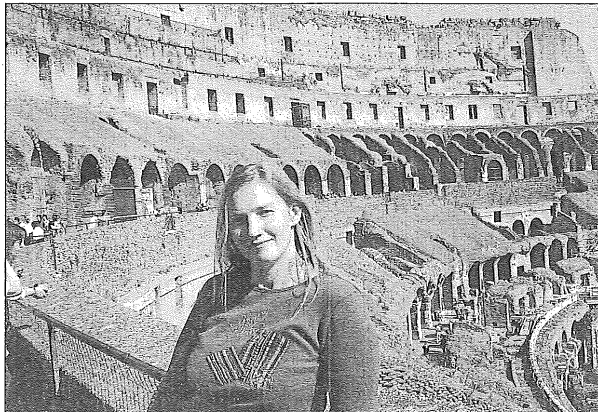
— Kā varējāt tikt galā ar arzenju bērniem, jo padomju bērni tajā laikā tika audzināti pēc vienas metodes — ar «nēdrīkst»?

— Pati biju nākusi no daudz bērnu ģimenes, augām diezgan brīvi, īpaši aizliegumu mums nebija. Varējām ļauties visādam izdarībām. Auklītes darbs nerādīja grūtības. Protams, diezgan daudz lasīju pedagogisko literatūru, vēroju, kā citi audzina bērnus.

— Jūs atgriezāties Latvijā laikā, kad tikai pa istam sākas braukšanas uz arzenēm «briums»?

— Dzīvoju Francijā, kad uzzināju par iespēju strādāt Preiļu bibliotēkā. Tas bija 2007. gada augustā. Uzrakstīju savu CV. Tā kā man bija vairāku valodu zināšanas, toreizējā bibliotēkas vadītāja Ināra Bataraga mani pieņēma darbā, izvirzot noteikumu, ka iestāšos augstskolā un studēšu bibliotēku zinātni. Iestājos Latvijas Universitātē. Bakaļaura grādu ieguvu, četrus gadus studējot neklātienē. Pēc tam maģistratūrā mācījos klātienē. Man ļoti patik strādāt bibliotēkā un ceru, ka savu mūžu arī veltīšu šim darbam.

Runājot par darbu arzenēs, jāatzīst, ka tas dod lielu dzīves pieredzi, jaunus paziņas un draugus. Ļoti liels ieguvums ir personīgā izaugsme, jo šī pieredze dažādo dzīves uzskatus, paplašina redzesloku. Arī materiālais ieguvums, ko arzenēs var iegūt



● Lielākais gandarījums bibliotekāra darbā ir lasītāja smails, starojošas acis un pateicība par kādu pakalpojumu, organizēto pasākumu vai apmācībām, teica Ilona Skorodihina, Preiļu galvenās bibliotēkas vadītājas vietniece.

Attēlā Ilona savā brīvā laika ceļojumā uz Romu. Foto no I.Skorodihinas albuma.

daudz ietekmē laikā nekā šeit, ir nozīmīgs. Taču, tur strādājot, vienmēr jūties kā trešo valstu pārstāvis, un varbūt tikai pēc pārdesmit gadiem cilvēki tur būs iedzīvojušies tā, lai vietēja sabiedrība viņus uzskatītu par savējiem. Es daudz piederīgāka jūtos Latvijā.

Drīz vien bibliotēkā nomainījās vadītāji, un 2009. gadā mani iecēla par vadītājas vietnieci. Vadītāji viens pēc otra dzima bērniņi, un trīs ar pusi gadus es biju vadītājas pienākumu izpildītāja. Šie gadi sakrīta ar manām maģistratūras klātienē studijām. Trīs dienas nedēļā biju universitātē Rīgā, pārējās dienas — Preiļu bibliotēkā, kur strādāju pa 10 — 12 stundām.

— Bibliotēkā nemitīgi kaut kas notiek, — tieš rīkoti pasākumi, izstādes, tikšanās, semināri, apmācības, konkursi. Visos trijos stāvos vienmēr ir pilns ar cilvēkiem, ar bērniem. Liels materiālais vērtības. Plus kolektīva vadīšana. Pie tam tas ir sieviešu kolektīvs. Lai ar to visu tiku galā, vajadzīgas labas organizatora spējas, tūlredzība, liela atbildība, prasme būt diplomāte.

— Pašlaik manos pienākumos ietilpst visa lietvedība un darba koordinācija, pie tam ne vien Preiļu bibliotēkā, bet arī visās sešās novada bibliotēkās. Vienlaikus esam reģionālais metodiskais centrs Aļonās, Riebiņu un Vārkavas novadu bibliotēkām. Ļoti daudz kas jāzina par informācijas tehnoloģijām — par datoriem, printētājiem, kopētājiem. Datoru lietošanu sākotnēji apguvu pašmācības ceļā, pēc tam — augstskolā. Savu pirmo datoru nopirku tad, kad vēl biju Francijā. Bibliotēkā aizvien vairāk pieprasīta ir datorapmācība. Sogad uz datorlietošanu apmācībām, kas ir bez maksas, pieteicās 75 cilvēki. Iesācēju grupā parasti ņemam astoņus cilvēkus, tāpēc darbojas vairākas grupas. Cilvēki nopirkuši datorus un grib apgūt to lietošanu. Otrā daļa ir tādi, kas sakārā ar banku filiāļu slēgšanu,

izmanto bibliotēkas datorus, lai darbotos ar savu internetbanku.

Tas bibliotekāra darbs, ko redzēju savā bērnībā, un tas, kas ir jādara šodien, ir divas dažādas lietas. Bibliotēka kļuvusi nesalīdzināmi atvērtāka, tā piedāvā visdažādākās iespējas. To uzskatīšanai vien būtu vajadzīga viena avīzes lapa. Grāmatu izsniegšana ir tikai viena daļa no bibliotekāra darba.

Tajos gados, kad aizvietoju vadītāju, turpinājām uzlabot gan pakalpojumu kvalitāti, gan bibliotēkas vizuālo tēlu, atsākam projektu gatavošanu līdzekļu piesaistīšanai. Tika uzlabots ES informācijas punkta vizuālais izskats, nomainot mebeles, kā arī bibliotēkas tehniskais nodrošinājums, sagādājot darbiniekiem jaunus, modernākus datorus, lai savus pienākumus varētu veikt raitāk un kvalitatīvāk. Kā arī veikti citi uzlabojumi gan galvenajā, gan pagastu bibliotēkās. Tika izieta arī akreditācija.

Bibliotēkā strādā 20 cilvēki, no kuriem 15 ir bibliotekārie, bet pieci — tehniskie darbinieki. Gandrīz visas — sievietes. Virietis viens, un tas pats strādā uz puslīkmi.

Man, jāatzīst, vairāk par prātam ir pašreizējais amats — vadītājas vietniece. Jāteic paldies kolēģiem par atbalstu, kad strādāju par vadītājas pienākumu izpildītāju, jo tajā laikā es vēl tikai mācījos un pieredze nebija liela. Tomēr šodien manš mans mīļākais pienākums ir lasītāju apkalpošana.

— Viens no lielākajiem pasākumiem, ko katru gadu rīkojat, ir grāmatu svētki.

— Stress ir diezgan liels, jo līdz pēdējam brīdim nav zināms, vai ieradīsies visi tie, kuri lektāji programā. Kamēr aizvietoju vadītāju, man nācās noorganizēt trīs grāmatu svētkus. No apmeklētājiem par tiem sapemam ļoti pozitīvas atsauksmes. Daudz gan atzinību, ka sakārā ar darbu nevar tos apmeklēt un līdz svētkus organizēt apvienotās. Taču mēs rēķināmies ar skolēnu un jauniešu auditoriju, kā interesēs ir, lai svētki notiktu darbīdēnā.

— Kā ir ar drošības jautājumiem? Bibliotēkas telpās ik brīdī atrodas daudz svešī cilvēki.

— Uz to nav viennozīmīgas atbildes. Pie mums nav videooverošanas, un režīmā gauds secināt, ka kaut kas kurā stāvā ir pazudis, kaut arī elektroniskie drošības vārti neļauj iznest iespieddarbus. Redzat, pirmajā savā loģiem no iekšpusēs ir nopemti rokturi. To darī lika dažādi notikumi, kad pa loģiem «neklūmīgi» aizceļoja bibliotēkas lūmeņi.

— Jūsu dienas ir piepildītas ar interesantiem notikumiem.

— Man neviena diena nav līdzīga iepriekšējai. Man patīk, ka dzīve mutuojo. Braucu ceļojumos. Pārsvārā pa Eiropas valstīm. Katru gadu cenšos kaut kur aizbraukt. Kaut vai velobraucienā uz Kauču, kur devānīes kopā ar bibliotekāriem pērn. Ceļojū ar paziņām, draugiem, radīem. Pēriņē esmu bijusi trīs reizes. Pēc iespējas apmeklēju kultūras dzīves norīses Rīgā, Rēzeknē, un, protams, Preiļos.

— Kā ar pavāra mākslu?

— Pa šiem gadiem daudz kas jau aizmirsies, tomēr man patīk draugiem un paziņām kaut ko izgatavot. Izmēģīnu jaunās receptes, ko iemācījos, dzīvojot arzenēs. Arī pati virtuvē kaut ko «sadzēju». Visvairāk patīk gatavot no zivīm, augļiem, dārzeņiem.

— Kas vēl piepilda jūsu brīvo laiku?

— Aizraujos ar kolekcionešanu, ar filatēliju. Kolekcionejū angļuus baltā krāsā. Esmu sākusī veidot zīmū kolekciju. Vacu arī kalendārīsu kolekciju.

Esmu sākusī vairāk sportot, patīk velobraukšana, aizraujos ar nūjōšanu. Un, protams, daudz lasu, jo studiju laikā daļlitteratūras lasīšanā neatīka laika. Patīk pīlveidoēs, mācīties kaut ko jaunu, braukt uz kursiem. Ļoti gribētu padziļināt apgūt fotogrāfēšanu un fotogrāfēšanu, kas manī interesē, kā arī papildināt zināšanas vēl daudzās jomās.

L.Rancāne

NOVADNIEKS



LAIKKRAKSTS • AGLONAS • LĪVĀNU • PREIĻU • VĀRKAVAS • NOVADAM
OTRDIENA, 2015. GADA 10. MARTS ● Nr. 19 (8482) ● Cena mazumtirdzniecībā 0,78 EUR

Bibliotēkā
nemītigi
kaut kas
notiek...

3. lappusē

Vārkavas
novadā
varēs šķīrot
atkrītumus

6. lappusē

Izskanējis
konkurss
"Balsis 2015"

7. lappusē

Neaizmirstiet
abonēt
"NOVADNIEKU"
APRĪLIM
un mēnešiem
līdz gada beigām.

LASĪTĀJU IEVĒRĪBA!

2015. gada 11. martā no plkst. 14.00
līdz 16.00 "NOVADNIEKA"
abonentiem redakcijā Brīvības ielā
14, Preiļos BEZMAKSAS juridiskās
konsultācijas sniegs
zvērināta advokāte
AGNESE SEVASTJANOVA.
Interesentiem iepriekš jāpiesakās
pa tālr. 653 07058.

Atnākot jāuzrāda abonēšanas kvīts un
personu apliecināšs dokuments.

Grāmatas «Sirdsmiļo brālīt» prezentācija Preiļos



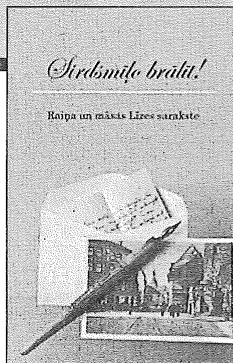
● Grāmatas «Sirdsmiļo brālīt» sastādītāja Gaida Jablovskā (no kreisās) un Raiņa muzeja «Jasmuīža» vadītāja Solvita Brūvere grāmatas prezentācijā Preiļu galvenajā bibliotēkā.

Bibliotēku darbinieki, skolu pārstāvji un citi interesenti 6. martā pulcējās Preiļu galvenajā bibliotēkā, kur notika grāmatas «Sirdsmiļo brālīt» — Raiņa un māsas Līzes sarakstes — prezentācijas pasākums. Piedalījās grāmatas sastādītāja, filoloģijas maģistre Gaida Jablovskā un grāmatu apgāda «Madriņi» vadītāja Skaidrīte Naumova. Grāmata izdota ar Valsts Kultūrkapitāla fonda, Preiļu novada domes un Daugavpils novada domes atbalstu.

Raiņa pētniece Gaida Jablovskā šajā grāmatā apkopojusi vēstules, kurās Jānis un viņa māsa Līze darīja viens otram zināmu, kā viņiem klājas. Sarakste sākas, kad Jānim bija 14 gadi. Viņš pirmo reizi mūžā bija devies tik tālu prom no mājām — uz Rīgu, kur sāka mācīties ģimnāzijā. Viss bija svešs, jauns un nezināms, zēns vēl juta ciešu saikni ar mājām, un pašā pirmie vārdi, kurus viņš rakstā vēstulē ģimenei ir «Mijā māsa!».

Sarakste turpinājās 16 gadu garumā. Vēstules atklāj, kā zēns pamazām izveidojās par jaunekli, kā bērnišķīgie uzskati pārauga nopietnākos atzinumus, ko viņš vēroja savā apkārtnē, kādi cilveki ienāca viņa dzīvē, kādas kultūras un politiskās aktivitātes satrauca, aizrīva. Māsiņa brālīm savās vēstulēs stāstīja par tētiņu, par mammiņu, par mājām, saimniecību. Jānis ik pa laikam pateicās par produktu sūtījumiem, par garšīgo maizi un siera rituļiem, par galu, desām un āboliem, un citu pārtiku, ko jaunais students saņēma no mājām, par naudas pārdzīvumiem, un ko spēja nodrošināt viņa ļabi nostādītā tēva saimniecība, stāstīja par savu dzīvi, interesējās, kā dzīvo mājnieki.

Jāņa un Līzes sarakstīšanās nav romāns. Šogad Jānim Rainim aprit 150 gadi. Dižo dzejnieku varam atminēties, ne vien no jauna pārlasot viņa dzeju un lugas, bet arī ar grāmatas «Sirdsmiļo brālīt» palīdzību, — iztēlē dzirdot viņa balsi, viņa sadzīvīskās rūpes, sekojot viņa jauneklīgajam domu lidojumam. Rainis un Jasmuīža ir nešķīrāmi vārdi, tāpēc šīs grāmatas iznākšana Preiļu



novadam ir tik nozīmīga, atklājot prezentāciju, uzsverā Preiļu galvenās bibliotēkas vadītāja Sigita Brice. Par grāmatas tapšanu stāstīja Gaida Jablovskā un Skaidrīte Naumova. Preiļu vēstures un lietiskās mākslas muzeja direktore Tekla Bekeša pastāstīja par muzeja aktivitātēm sakarā ar Jāņa Raiņa jubilejas gadu.

Atklāšanā piedalījās teātra studijas «Kājām gaisā» dalībnieki, kas lasīja dzejnieka vēstules.

L.Rancāne

ZIŅAS

Sākas suvenīru ideju konkursam iesniegto darbu vērtēšana

Preiļu novada domes izsludinātā ideju konkursā «Par Preiļu novadam raksturīgu suvenīru izstrādi» ar saviem radošajiem darbiem piedalījās 14 autori: Juris Balodis, Ainis Noviks, Tatjana Ļedovskaja, Raivo Andersons, Simeona Vucena, «Suvenīru fabrika holding», Andris Kažemāks, Igors Leitāns, Ilona Abdulajeva, Guna Egle, Ināra Liepiņa, Gunta Katkeviča, Diāna Bravacka un Irēna Kjarķuža.

Vispirms iesniegtos darbus vērtēja komisija, analizējot sekojošus kritērijus — idejas oriģinalitāte, suvenīra vizuālā pievilcība un uztveramība, kā arī suvenīra atbilstība Preiļu novadam.

Vislabāk novērtētie darbi — Ilonas Abdulajevas, Raivo Andersona, Igora Leitāna un Ināras Liepiņas darbi — pamatojoties uz nolikumu, publicēti Preiļu novada domes mājaslapā www.preili.lv. Līdz 15. martam par šiem darbiem varēs balsot Preiļu novada iedzīvotāji un citi mājaslapas apmeklētāji.

Preiļu, Aglonas un Riebiņu novada ģimenes stādīs kociņus

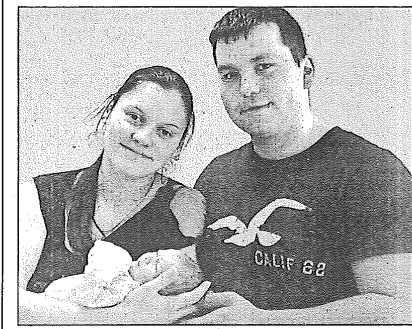
Lai izglītotu ģimenes vides saglabāšanas un aizsardzības jomā un uzlabotu kopējo vides kvalitāti savos novados, Latgale un Latvijā kopumā, biedrība «Ģimeņu atbalsta centrs «Pūkuzirnis»» sadarbībā ar trim pašvaldībām — Preiļu, Riebiņu un Aglonas — no šī gada 5. maija Latgales NVO projektu programmas ietvaros sāks īstenot projektu «Ģimenes dienas pasākumu organizēšana Preiļos, Riebiņos un Aglonā».

Projekta ietvaros 15. maijā — Starptautiskajā ģimenes dienā — tiks organizēts Ģimeņu dienas pasākums Preiļu, Riebiņu un Aglonas novadā. Tajā plānots iesaistīt 40 ģimenes ar bērniem. Plānota kociņu stādīšana un radošās, izglītojošās darbnīcas ar ģimenēm. Katra ģimene iestādīs vienu kociņu. Darbnīcā «Otra dzīve atkritumiem» no atkritumiem tiks izgatavotas ikdienai noderīgas lietas.

Projekta mērķis ir noorganizēt Preiļu, Riebiņu un Aglonas ģimeņu sadzīvīšanas pasākumus, izglītojot par vīdi draudzīgu dzīvesveidu un iesaistot koku stādīšanas procesā vietējās pašvaldības. Projekta kopējais budžets pārsniedz 1800 eiro un tas simtprocentīgi ir Latvijas Republikas Kultūras ministrijas finansējums.



Un aplidoja balta vēsts šo zemi: „Ir piedzimis bērniņš!”



16. martu, isti pavasarīgu dienu, kad silti spīdēja saule un dārzos ziedēja sniegpulkstenītes, par savu dzimšanas dienu izvēlējās jauka meitenīte — Laura Rubīne pirmās bērniņš. Jauņa māmiņa un meitas tētis Edgars mazulīti nosauca par Viktoriju. Jauņie vecāki dzīvo Aizkrauklē. Laura strādā ēdināšanas jomā, Edgars — ražošanā. Bet māmiņas deklarētā dzīvesvieta ir Preiļu novads. Vecmāmiņa Valentīna un vectētiņš Jānis sagaidījuši savu otro mazbērniņu, bet Inārai un Aleksandram vecvecāku gods piedzīvots pirmo reizi. Abās dzimtās ir arī vecākas paaudzēs pārstāves — vecvecāki Bārbala, Jēzeps un Regina.



Grāmata par Latgales dzimtu

Preiļu galvenajā bibliotēkā notika grāmatas «Latgales sāga» atvēršanas svētki, kuros piedalījās autore Luāna Loinerte un grāmatas galvenā varone Monika Sedola, jaunības uzvārda — Skutele. «Latgales sāga» ir stāsts par Monikas dzimtu, par Latgali un arī par visu Latviju. Jo notikums vienas dzimtas vēsturē nevar skatīt atrauti no Latgales un valsts vēstures. Romāna autore prezentācijā pastāstīja par grāmatas tapšanu. Monika Sedola savukārt visus pārsteidza ar savu apbrīnojamo atmiņu un skaidro skatījumu uz lietām un notikumiem, kaut arī gadu nosta nav nekāda vieglā — 92. Grāmatā stāstīts par latgaļu lauzu likteņiem — Skuteļu un Sedolu dzimtām, par Latgali, kur Monika pavadija daļu no sava mūža, vēlāk ieprecoties Kurzemē. Preiļu pusē un citviet Latvijā vēl joprojām dzīvo cilvēki, kas ir rados ar Skuteļu — Sedolu dzimtu, atmiņas notikumiem, par kuriem stāstīts grāmatā un ar kuriem nav vērts iepazīties ikviens, kas lasīs šo grāmatu. «Latgales sāga» kļāvās nākusi ar Preiļu



● Grāmatas «Latgales sāga» atvēršanas svētkos Preiļu galvenajā bibliotēkā (no kreisās) autore Luāna Loinerte, galvenā varone Monika Sedola un viņas meita Lolita Sedola.

novada domes atbalstu. Luāna Loinerte ir arī vairāku citu romānu autore. Pasākuma norisi ar savu uzstāšanos

kuplināja folkloras kopa «Naktineica» no Saunas pagasta.

L.Rancāne

Livānu bērnu un jauniešu centra vokālā grupa «Spurgaliņas» — Izpaēti

Vokālās mūzikas konkursa «Balsis 2015» Latgales reģiona otrajā kārtā, kas notika Rēzeknē, Livānu bērnu un jauniešu centra vokālā grupa «Spurgaliņas», ko vada Skaidrite Bulmeistere, ieguva augstāko pakāpi. Līdz ar to «Spurgaliņu» dziedājošajiem bērniem paveras ceļš uz XI Latvijas skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem. Konkursā konkurence bija liela, piedalījās 30 dziedājošās grupas. Augstie panākumi gūti, pateicoties dziedātāju ieguldījumam darbam, gatavojoties konkursam, vecāku ieguldījumam, Jēkaba Graubiņa Livānu mūzikas un mākslas skolas atbalstam un koncertmeisterei Ritai Semelko.

«Rakstu darbi» novada bērniem

Livānu bērnu un jauniešu centrā (LBJC) noslēdzās Valsts izglītības saturs centra organizētās vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas konkursa «Rakstu darbi» atlases kārtā novada. Konkursa ietvaros interešu izglītības vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas pulciņu bērni tika aicināti pētīt savu novada zīmes, rakstus, ornamentus un tos atveidot savos radošajos darbos. Sakarā ar skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkiem konkursa ietvaros iekļautas arī radošās darbnīcas un skates.

Pasākuma laikā tika apskatīti, izpētīti un apspriesti visi konkursam iesniegtie darbi. Ar lielu interesi bērni vēroja tērpu kolekciju, kuru sa-

gatavoja skolotājas Ingas Salmiņas puļciņa skolēni. Vislielāko prieku sagādāja darbošanās radošajās darbnīcās. Tika zāģēti, limēti un zīmēti. Tapa bērnu veidoti pužļi, kuru izzāģēt no finiera palīdzēja skolotājs Jānis Ernsts. Rokassprādītes ar meitenēm veidoja skolotāja Evita Kleina. Skolotājas Eleonoras Pastares darbnīcā uz apaļiem akmeņiem tika zīmēti dažādi krāsaini raksti.

Konkursa nākošā — reģionālā — kārtā notiks Daugavpilī, Marka Rotko centrā, kur kopā ar citu novadu skolēnu darinājumiem skatāmi arī Livānu novada desmit bērnu darbi.

L.Rancāne

Ciņā par 2015. gada Superpuikas titulu piedalīsies arī 28. martā konkursā «Daugavpils 2015» finālā startēs 10 puīši no Aizkūnes, Daugavpils, Preiļiem, Rīgas, Stalģenes, Salas un Tukuma. Konkursa finālisti sacentīsies, rādot galdniecības prasmes, pildot intelektuālus un radošus uzdevumus, kā arī izejojot fizisko pārbaudījumu trasī.

Šogad konkursa fināls norisināsies vairākās vietās: Tehniskās jaunrades namā «Annas 2», TehnoAnnas pagrabos, bet finālspēle — trase notiks Rīgas Starptautiskās ekonomikas un biznesa administrācijas augstskolas (RISEBA) Arhitektūras un mediju centrā H2O (Ūdens iela 6), kur

Superpuikas atbalsts ne tikai savi līdzjutēji, bet arī šī gada pārsteigums — dziedātāja Mīnha, RīgaKollerDerby meitenes un perkusionistu grupa Miguel Andres Hernandez Giraldi vadībā.

Konkursa «Superpuika 2015» pirmās divas kārtas norisinājās 2014. gada nogalē, kurās piedalījās 117 puīši no visas Latvijas. Finālā par 2015. gada Superpuikas titulu sacentīsies Edijs Vaivods no Preiļiem.

Konkursu organizē Tehniskās jaunrades nams «Annas 2», tas notiek jau 24. reizi. Konkursa fināls būs stātāms speciālā raidījumā Re:TV kanālā 4. aprīlī pulksten 19.30.

HOROSKOPS NEDĒĻAI

(23. — 29. marts)

Auns. Pozitīvs pavērsiens naudas lietās. Apgūsi optimismu, parādīsies lielāka rīcības brīvība. Tava negaidīti elastīgā un stājā aktūlu jautājumu risināšanā izbrīnīs apkārtnē. Iemeslus labam garastāvoklim īpaši meklēt nevajadzēs — tas radīsies pats no sevis, jo viss izdosies. Istenotjot radošas, novatoriskas idejas, nolici veiksmei.

Vērsis. Nestiprās emocijas, centies atstāt par sevi atkāta un prelmākšas cilvēka iespaidu, tad būs vieglāk saprasties un iegūt jaunus draugus. Apkārtējie novērtēs tavu pievilcību un pozitīvo attieksmi, labprāt dalīsies ar tevi savās pārdomās. Labs laiks, lai dotos uz ārzemēm, ceļotu, mācītos. Nekavējies īstenot savus plānus.

Dvīņi. Ja tevi neapmierina esošā situācija, domā, ko darīt, lai to mainītu. Par nākotnes plāniem priekšlaikus nerunā, paturi savas iecerās slepenībā. Vislabākās domas un idejas radīsies vienatnē. Ticis skaidrība ar savām vēlmēm un izredzēm, viegli pārvarēsi šķēršļus, kas traucēja iepriekš. Tevi vairāk interesēs garīgais, nevis mantiskais gūvums.

Vēzis. Koncentrē uzmanību uz pozitīviem procesiem un notikumiem. Neturi jaunu prātu, ja kāds tev aizvainojis vai pievilis. Izvērtē iespējas sākt savu biznesu vai paplašināt esošo. Radošū noskaņu veicinās no tikai laba gaisotne darbā, bet arī jauni kontakti un iespēja komunicēt ar līdzīgi domājošiem cilvēkiem.

Laiva. Ticies pēc izaugsmes, mērkē uz augstāku amatu. Ja sevi ļoti parādā, izredzes pakāpies pa karjeras kāpnēm paliešanās. Vēlāk kāda notikuma iespaidā krasi var mainīties tavš skatījums uz dzīvi un savu vietu tajā. Uzter visu mierīgi, jo — viss, kas notiek, ir uz labu. Gandarījumu sagādās iespēja kaut ko izdarīt citu labā.

Jaunava. Ja sevi pareizi noskaņosi, neļausies satraukumam un nedrosībai, pārsvārā viss izdosies, kā lēcērtis. Mājas lietas pēc saskānes, neļausies neaugļos strīdos. Brīžos, kad rodas domstarpības, saglabā filozofisku mieru, un tu izpelnīsies citu simpātijas. Iepriecini mīļoto, viņa prieks darīs laimīgu arī tev.

Svarī. Svarīgos lēmumus pieņem patstāvīgi, neieteikmāties no stereotipiem. Aizrautība un izlēmība sekmēs pozitīvas pārmaiņas. Turpmāk veidosies labvēlīgi apstākļi, lai veidotu jaunus lietiskus sakarus un nospiņinātu esošos. Darot praktisku darbu, nāks priāt arvien jauni uzlabojumi. Tos ieviešot, darbrītēs rātāk un būs lielāka atdeva.

Skorpions. Racionāli un izlēmīgi rīkojies, atstānāsī sarozģilās situācijas gan darbā, gan privātajā dzīvē. Rūpīgi saplāno savas aktivitātes. Ja pieļiksi pietekami daudz pūļu un neaillatības, tev viss izdosies. Pateicoties panākumiem, lemantosi atzinību, pie tevis vērsīsies pēc padoma. Mūcīni arī pārējos būt drosmīgākiem, izlēmīgākiem.

Strēlnieks. Aizmirstī sīkas nesaskaņas, esi atvērts jaunai pieredzei un idejām. Neaņemties par katru cenu aizstāvēt savu taisnību, labāk atzīt, ka esi kļūdīies, un — mierīsi Raugies uz notikumiem optimistiski. Domā, kā vairot labklājību, izmantojot dotās iespējas. Esi prasīgs pret sevi, visu izdari līdz galam, un tad būs redzami tavi ieguvumi.

Mēžazis. Nenoslēdzies sevi, nepaliec viens ar savām domām un pārdzīvojumiem. Cilvēmi būs grūtī tev palīdzēt, jo nezinās, kas tevī satrauc. Izkratot sirdi, iegūsi emocionālu atbalstu. Lielā lomā šajā ziņā var izrādīties kādam radniekam. Vēlāk nogaidīti pavērsieni personīgajā dzīvē mudinās meklēt nepieciešamo informāciju, veidot jaunus attiecības.

Ūdensvīrs. Vīlšanos sagādās kāds sadarbības partneris, taču tev nevajadzētu atbildēt ar to pašu. Radošās problēmas risīni konstruktīvi — tu spēj gan vienoties un piekāties, gan uzstāt, ja vajag. Laba saskaņa ar apkārtnējiem ļaus daudz vienkrāsāk īstenot iecerēto. Arī ģimenes dzīvē atrodi kopīgu valodu ar tuviniekiem.

Zivis. Rūpīgi izpildi uzticētos pienākumus, neko nesaliec. Mūsdienīgas informācijas ieguves veidi atvieglos tavu darbu. Fikcijas patstāvīgi, mazāk kaut ko gaidī no citiem. Tas, vai gūsi panākumus, atkarīgs no tavas vēlmes aktīvi darboties. Daļu brīvā laika vēlti sabiedriskām aktivitātēm, apmeklē dažādus pasākumus.

Ko piedāvā "Latgola.lv – 2"

Tiek gatavots jauns rīcības plāns Latgales attīstībai 2015. – 2016. gadam



Andrejs Zagorskis: "Uzņēmējiem pietrūkstot kvalificētu darbinieku? NVA katru gadu bezdarbnieku apmācībām izsludina konkursus, kuros tāpat kā līdz šim uzvar firmas ar viszemāko cenu. Vai mēs dabūsim labākos pasniegumus par viszemāko cenu?"



Anrijs Matīss: "Nevis satiksmes intensitāte, bet iedzīvotāju vajadzības ir galvenais kritērijs naudas piešķiršanai ceļu remontam."



Andra Feldmane: "Pašvaldībām jāiet uz lielāku protekcionalismu vietējiem uzņēmējiem."

IVARS BUŠMANIS

Līdzīgi kā Nacionālā tētra izrādē "Latgola.lv", ir rasts turpinājums tai Latgales atbalsta programmai, kuru pieņēma 2012. gadā un kura darbojas līdz pašreizējai gadam. Vakar valdību veidojošo partiju koalīcijas padomē tika spriests par tās turpinājumu, un drīz programmu apstiprinās valdība.

Latgales iedzīvotāju nākotne atkarīga no politikas izstrādāšanas: vai investēt tur, kur nāks nauda, vai arī tur, kur iedzīvotājiem visvairāk vajadzīgs. Par to, kā labāk uzņēmējdarbību attīstīt Latgalē, piektdien Preiļos "LA" publikajā diskusijā sprieda satiksmes ministrs Anrijs Matīss ("Vienotība"), Valsts reģionālās attīstības aģentūras (VRAA) direktors Rinalds Muciņš un Latvijas Pašvaldību savienības padomniece uzņēmējdarbības jautājumos Andra Feldmane. Tajā iesaistījās arī bijušais novada domes priekšsēdētājs, 12. Saekmas deputāts Aldis Adamovičs ("Vienotība") un pašreizējā novada vadītāja Maruta Plivda.

Kā īstenojusies "Latgola.lv – 1"?

Īstenojot Latgales attīstības plānu, reģionam ir piesaistīts finansējums 98,8 miljoni eiro apmērā, tostarp Latgales pašvaldībām – 74,3 miljoni eiro uzņēmējdarbības infrastruktūras attīstīšanai, kā arī papildu līdzekļi ceļu sakārtošanai, Latgales uzņēmējdarbības centra izveidei, iedzīvotāju atbalstam sākt uzņēmējdarbību, ražošanas infrastruktūras sakārtošanai.

Latgales programmas laikā lielākais uzsvars likts uz ceļiem, it īpaši uz vietējiem, atgādināja satiksmes ministrs Anrijs Matīss. Pēdējo trīs gadu laikā ar vīrs- mas apstrādi ceļi atjaunoiti

160 kilometru garumā. Pērn sāka ceļa posma Viļāni-Rēzekne rekonstrukcija, kas šogad turpināsies. Tuvākajā laikā atsāksies darbi uz ceļa Rēzekne-Ludza, arī Daugavpils-Špoģi, arī daudzi citi, vēsta ministrs.

Papildus piesaistot ES fondu finansējumu 33 miljoni eiro apmērā, tie nonāca deviņās lielākajās pašvaldībās, ar rūgtumu rezumēja Aldis Adamovičs: "Dienmēž Varkavas un Riebiņu novadam tie gāja garām."

Varkavas novada domes priekšsēdētāja Anita Brakovska pirms gada "LA" diskusijā uzstājās pesimistiski: "Mums atbildeja, ka mūsu ceļa plānā nav. Bet notiek brīnumi, pateicoties Matīsa un Adamoviča kungam, jau izsludinājām iepirkumu un toņiem kilometriem cietā seguma un šogad noklāsim." Kā var atrasties nauda, ja budžetā un programmā tās nebija? "Paģārusi ziema bija viegla, un tur ietaupījās līdzekļi, pērn konkursos ceļu būvētāji nosolīja zemākas cenas, nekā paredzējām. Par pārpalikušajiem līdzekļiem, kas tika novirzīti Latgalē, lēma plānošanas reģionā", skaidroja ministrs.

Nevis satiksmes intensitāte, bet iedzīvotāju vajadzības

Pēdējo piecu gadu laikā nodarbinātība Latgalē ir kā ir palielinājusies par 1,5%. Taču reālā nodarbinātības skaits šai laikā periodā ir samazinājies par 15 tūkstošiem. Pieaugums mānīgs, tāpēc ka šajā reģionā iedzīvotāju skaits sarucis par 24%.

Tomēr uzstādījumam, ka jāatbalsta tikai tās investīcijas, kuras rada darba vietas, Anrijs Matīss nepiekrīt: "Vispirms ir jānodrošina iedzīvotāju pamatvajadzības – lai nokļūtu uz skolu, veselības aprūpes iestādēm, pašvaldību. Te nedrīkst skaitīt – tikai simts

vai divsimt mašīnas dienā – ja vadsimies pēc ekonomiskiem kritērijiem, ceļus nelabos nekad. Būtiskākā ir iedzīvotāju mobilitāte. Visur, kur kursē sabiedriskais transports, ceļiem jābūt kārtībā", uzskata ministrs.

Jaunajā Latgales programā atjaunos ceļus maršrutos Preiļi-Kaštrē, Viļāni-Špoģi, Peleči-Dubnas tilts, Viļāni-Stabulnieki, kā arī Aizkalnē uz "Preiļu siera" fermām, uzskatīja Aldis Adamovičs, kurš šos posmus plānošanas reģiona attīstības padomes priekšsēdētājs.

Riebiņu novada domes priekšsēdētājs Pēteris Rozīnskiis sūrojas par ceļu Viļāni-Preiļi Riebiņu novada teritorijā: "Pēc divu gadu sarakstes ar Satiksmes ministriju tika paaugstināta uzturēšanas klase, kamdej ziemeļiem drošāk pārveoties. Tomēr ceļš ir kritisks." Ministrs pavēstīja, ka šim 13,68 km posmam ir paredzēti divi miljoni eiro Latgales atbalsta programmas ietvaros. Par šo naudu var noņemt veco segumu un to iestrādāt pamatnē ar šķembām un uzlikt jaunu asfalta kārtu. No tās rekonstruēs vairākus minētā ceļa posmus.

"Tuvākajā laikā Latgales atbalsta programma tiks virzīta uz valdību, un es iestāšos par to, lai tas nebūtu tikai labo vēlmu saraksts, bet tam būtu arī finansējums", solīja satiksmes ministrs.

Ceļu būvēs, ja uzņēmējs ieguldīs ražotnē?

Linarāds Muciņš: "Iepriekšējā plānošanas periodā VRAA Preiļos ieguldījusi 4,5 miljonus eiro – skolas, bērnudaržos, ceļos, pilsētas ielās. Iepriekšējā periodā vairāk tika ieguldīts apkārtējās vides sakopšanā, varētu teikt, skaitliski. Tagad vairāk jāinvestē uzņēmējdarbībā. Tāpēc VARAM mainījis uzsvāru uz ieguldi-

jumiem infrastruktūrā un degradēto teritoriju atjaunošanā. Lai, pievadot kanalizāciju, elektrību, gāzi, atkal to varētu pielāgot uzņēmējdarbībai. Nevis dot zivis, bet makšķeri."

Latgales jaunajā atbalsta programā ir iezīmēti 50 miljoni eiro, kas nāk no ES fondiem un ir sasaistīti ar uzņēmējdarbību. Andra Feldmane norādīja, ka ES mainījusi uzstādījumu – turpmāk uzņēmējdarbības atbalstam mazāk grantu, bet infrastruktūru izbūvēt tikai tur, kur ražošana attīstās. "Tad, kad projektu gata- vo pašvaldība, tā kvalitātes rādītāji ir vietēja uzņēmēja spēja investēt tehnoloģijās un ražošanas attīstībā. Infrastruktūru un ceļus par ES fondu naudu būvēs par, teiksim, miljoni eiro tikai tad, ja uzņēmējs (vai vairāki, kuri to izmanto) tikpat būs ieguldījuši ražošanā."

Uz katru infrastruktūrā ieguldīto 41 tūkstoši eiro uzņēmējam ir jārada viena darba vieta, piebilda Adamovičs. Vēl noris strīdi, cik svai- gas uzņēmēja investīcijas ražotnē ieskaitīt un cik strādā- jošiem jābūt, lai varētu kvalifi- cēties šim atbalstam. Tieši šo līdzekļu izmantošanu Andreja Upiša ielas rekonstrukcijai, kas ved uz "Preiļu siera" rūpnīcu un šūšanas cehu, atsevišķā sarunā nova- da domes priekšsēdētāja Maruta Plivda pirms disku- sijas centās pamatot satik- smes ministram.

"Arī optiskajiem kabeļ- iem nebūs atdeves, ja pa tiem nepārraidīs saturu. Ar saucieni: "Nestāviet rindai!" valsts aicina izmantot elek- troniskos pakalpojumus, kas tiek uzlaboti. Arvien vairāk, neizejot no dzīves valē darba vietas, varēs iz- mantot Uzņēmumu reģis- trū, Valsts ieņēmumu dien- estu un daudzas citas in- stitūcijas", piedāvā VRAA direktors.

Trūkst līdzekļu un kvalifikācijas

Finanšu nepieejamība ir galvenais šķērslis mazajiem lauku uzņēmējiem, norādā Andra Feldmane: "Kad uzņē- mējs aiziet uz banku, tad sa- nem atbildi: "Jāteikļa visa manta, vecāku meži, māja!" Kad viņš svārstās, tad vēl pa- jautā: "Ja tu netici savam biz- nesam, kāpēc lai mēs tam noticēsim?" Un tad rodas sma- gi dzīves stāsti." Viņa aicināja pašvaldības uz lielāku pro- tekcionismu vietējiem uzņē- mējiem, it īpaši zālajos iepir- kumos, gadatirgos, kā arī palielināt sliekšni, no kura jāveic iepirkums. Pret pēdējo ministru iebilda ar argumen- tu, ka tas padarītu vēl grūtā- ku piedalīšanos iepirkumos mazajiem uzņēmējiem un "sarunāšanas zem galda".

No zāles bēgām atsaucās Preiļu novada Izpilddirek- toru Vladimirs Ivanovs: "Vai- rākus gadus vadu Iepirkuma komisiju, un tāpēc nelieto- jam zālo iepirkumu, jo tas ir par 20 līdz 40% dārgāks." Tomēr uzstātnā, ka šogad iepir- kumu uz pienu un gaļu uzvarēja vietējie. Kaut arī uz to pretendējusi lietuviešu firma, kas ēdina bērns 30 Latgales pašvaldībās.

"Iepirkumos piedāvā- jums ir jāvērtē pēc saimnie- ciskā izdevīguma (izmaksas dzīves cikla laikā), nevis pēc zemākās cenas", atgādināja Anrijs Matīss.

Rodas jauni privātuzņēmumi

Kopš krīzes gadiem Preiļos samazinājies ir to cilvēku skaits, kuri nodarbi-

nāti valsts sektorā, un lē- nām, lēnām palielinās to skaits, kuri nodarbināti privātuzņēmumos. Darba vietu skaits novadā atkal pārsniedz trīs tūkstošus. Un ir divas brīvas – mēriem, kas pārdevējam mazumtirz- niecībā ar vistas gaļu.

Kad krīzes gados privātie ļoti maz samazināja strādā- jošo skaitu, piekrita Adamo- vičs. Tika samazināts darbi- nieku skaits Valsts policijā, Preiļu slimnīcā, VID, VSAA un CSP. Toties "Preiļu siera", abi lielle šūšanas cehi, kas eksportē uz ārzemēm, arī celtniecības un mēbeļu cehi attīstās. Vienīgi autopārva- dājumi samazinājušies, tā deputāts. "Tagad pie Prei- ļiem būvējas angārs au- totransporta remontam Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem, kas dos jaunas darba vietas," vēstīja Adamovičs.

Novada domes priekšsē- dētāja Maruta Plivda, kas arī pati ir uzņēmēja, novērojusi, ka pēdējā laikā jauni cilvēki cenšas dibināt savus uzņē- mumus, izmantojot mik- rouzņēmuma nodokli. "To- mēr arī tie, kas varētu, bai- dās, jo vajadzīgs daudz spe- cifisku zināšanu – gan grāmatvedībā, darba aizsar- dzībā, sanitārajā kārtībā. Sa- skaroties ar reālajām grūtīb- ām, daudziem vēlme pār- liet. Arī uzņēmējiem trūkst kvalificētu darbinieku. Tā- pēc vajadzīgas visdažādākas apmācību programmas. Profesionāli tehnisko skolu beidzējiem vajag nodrošināt prakses uzņēmumos, uzņē- mējus finansiāli atbalstot."

Novadu 14. Grāmatu svētku Preiļos atbalstītāji: Latvijas Valsts prezidents Andris Bērziņš, Jelgavas tipogrāfija, Latvijas Bērnu fonds, SIA "Dru- kātava", SIA VESTA-LIT, "Vienotība", biedrība "Kultūras un atbalsta centrs – ICEJ Latvija", "Latvijas gāze", Valdis Ziedīns, Kultūras un atbalsta centrs, Preiļu novada dome, Rīgas Turisma un radošās industrijas tehnikuma "Struktūrvienība Preiļi", zemessardzes 35. nodrošinājuma bataljons, EDIC Austrumlatgale. **Informatīvie atbalstītāji:** laikraksti "Latvijas Avīze", "Preiļu Novada Vēs- tis", "Novadnieks", "Vietēja Latgales Avīze".

Grāmatu svētkos — saruna par ceļiem un attīstību

Preiļos 27. martā notika novada 14. Grāmatu svētki, ko rīkoja Lauku bibliotēku atbalsta biedrība un Preiļu galvenā bibliotēka ar Preiļu novada domes atbalstu.

Grāmatu svētki šogad datuma ziņā sakrīta ar Starptautisko teātra dienu, kas iedibināta pirms 54 gadiem, tāpēc, atklājot pasākumu, Preiļu novada kultūras centra projektu vadītāja Ināra Urča uzsvēra teātra un mākslas ciešo saistību ar grāmatu. Svētku dalībniekus uzrunāja Lauku bibliotēku atbalsta biedrības vadītāja Biruta Eglīte, Preiļu galvenās bibliotēkas vadītājas vietniece Ilona Skorodihina, ar muzikālu priekšnesumu sveica Preiļu mūzikas un mākslas skolas pedagoģu trio Gunāts Reinis, Jānis Līvāns un Oļegs Kojesničenko.

Kopš iepriekšējiem Grāmatu svētkiem pagājis gads. Šajā laikā notikušas Eiroparlamenta, kā arī 12. Saekmes vēlēšanas. Tie politiski, kas pirms gada vēl tikai sapņoja par iekļaušanu Eiroparlamentā vai Saekmē un izmantoja katru izdevību, lai varētu piedalīties publiskos pasākumos, pa šo laiku ir tikusi pie kārotajiem krēsliem. Tāpēc, teica Biruta Eglīte apmeklētājiem, kas bija ieradusies uz Grāmatu svētkiem Preiļos, «šodien jūs šeit neieraudzīstiet tik kuplu skaitu deputātu kandidātu, kā tas bija vēlēšanu gadā», mērīnrot, ka «nāks nākamās vēlēšanas, un viņi atkal brauks uz Preiļiem».

Toties kā ik gadus bija sagādāts vērtīgs grāmatu dāvinājums, kas savāktis ar daudz atbalstītāju palīdzību. Dāvinātāju un atbalstītāju vidi bija Latvijas Valsts prezidents Andris Bērziņš, izdevniecības, Latvijas Bērnu fonds, Jelgavas tipogrāfija, SIA «Drukātava», biedrība «Kultūras un atbalsta centrs — ICEJ Latvija», «Latvijas Gāze», politiskā partija «Vienotība», SIA «VESTA - LK», Valsts Kultūrkapitāla fonds, zemessardzes 35. nodrošinājuma bataljons, Rīgas Tūrisma un radošās industrijas tehnikuma «Strukturviensība Preiļi», EDIC Austrumlatgale, Preiļu novada dome. Visām Latvijas bibliotēkām un vidusskolas savu nule iznākušo grāmatu «Kas es esmu» dāvināja eksprezidents Valdis Zatlers.

Attīstību veicina ceļi

Tradicionālajā «Latvijas Avīzes» publikācijā diskusijā, kas šoreiz notika par atbalstu uzņēmējdarbībai, piedalījās 12. Saekmes deputāts Aldis Adamovičs («Vienotība»), satiksmes ministrs Anrijs Matīss («Vienotība»). Valsts reģionālās attīstības aģentūras direktors Rinalds Muciņš, Latvijas Pašvaldību savienības padomniece uzņēmējdarbības jautājumos Andra Feldmane, Preiļu novada domes priekšsēdētāja Maruta Pļivda. Diskusiju vadīja «Latvijas Avīzes» žurnālists Ivars Busmanis.

Visos novados, kur vien nācies tikties ar iedzīvotājiem, viņi ir jautājuši, kā panākt, lai dzīve būtu labāka, teica Anrijs Matīss. Ministrs stāstīja, ko izdevies sa-



● Preiļos notikušajos Grāmatu svētkos par ceļiem, ES atbalstu jaunajā Latgales programmā, mazo uzņēmumu dibināšanu, iepirkumiem diskutēja Valsts reģionālās attīstības aģentūras direktors Rinalds Muciņš (no kreisās), Preiļu novada domes priekšsēdētāja Maruta Pļivda, 12. Saekmes deputāts Aldis Adamovičs, Latvijas Pašvaldību savienības padomniece uzņēmējdarbības jautājumos Andra Feldmane, satiksmes ministrs Anrijs Matīss. Foto: I.Kriļeva

sniegt iepriekšējās Latgales attīstības programmas, kas darbojas no 2012. līdz 2014. gadam, laikā. Viņa kompetencē ir rūpes par to, lai būtu labi ceļi, kas sekmē uzņēmējdarbības attīstību un nodrošina, lai cilvēkiem būtu ērti nokļūt līdz darba un dzīves vietai. Pēdējo trīs gadu laikā ar virsmas apstrādi Latgalē ceļi atjaunoti 160 kilometru garumā.

Satiksmes ministrija pārzina arī elektronisko sakaru un interneta pieejamību. Tiek realizēti projekti, lai internets būtu pieejams ne tikai lielajās pilsētās, bet arī laukos. Latgalē īstenoti lieli projekti ātrgaitas interneta nodrošināšanai. Pēdējā laikā aktuālas izlīzes jautājums par informatīvo telpu Latgalē, sevišķi pierobežas novados, kur iedzīvotāji galvenokārt skatās kaimiņu valsts televīzijas pārraides, saņemot informāciju, kas bieži vien nav lojāla Latvijas valstij. Tāpat ministra kompetencē, kas gan isti neattiecas uz Preiļiem, ir ar dzelzceļu saistītas lietas. Caur Latgali valsti ienāk visas kravas no austrumiem, Rēzekne un Daugavpils ir pilsētas ar lieliem dzelzceļa mezgliem, «Latvijas dzelzceļš» ir lielākais darba devējs Latgalē un viens no lielākajiem visā valstī.

Runājot par lielākajiem projektiem, ministrs uzsvēra, ka pērn uzsākta ceļa posmu Viļāni — Rēzekne rekonstrukcija, atsācies ceļa Rēzekne — Ludza rekonstrukcija, sāksies ceļa posma Daugavpils — Špoģi un citu posmu atjaunošana.

Prioritāte tiek dota tiem reģionālajiem ceļiem, kas nodrošina, lai iedzīvotāji ērti varētu sasniegt reģionālos centrus. Runājot par vietējiem ceļiem ar zemu satiksmes intensitāti — 100 vai 200 transporta vienības diennaktī, — jāņem vērā, vai tie veicina uzņēmējdarbības attīstību un ved uz ražošanas vai pārstrādes uzņēmumiem, fermām. Otrs kritērijs, izvēloties, kuri ceļi ir rekonstruējami, ir iedzīvotāju koncentrācija, — lai viņiem būtu iespēja ērti nokļūt veselības aprūpes iestādēs un skolās. Par prioritāti vienmēr tiek uzskatīti tie ceļi, pa kuriem brauc skolēnu autobusi,

sabiedriskais transports. Taču bieži vien līdzekļi ceļi būvēti tiek piesaistīti dažādu programmu ietvaros, un sanāk tā, ka, piemēram, ceļš, pa kuru no fermas izved pienu, izbūvēts no vienas programmas līdzekļiem, bet turpinājuma tas savienojas ar zemas kvalitātes ceļu, uz kuru šī programma neatceļas. Ceļu posmi tiek būvēti no dažādu Eiropas fondu līdzekļiem, kā arī no valsts budžeta līdzekļiem. Valstī jāpanāk, lai šīs programmas darbotos saskaņoti. Ceļus būvē arī akciju sabiedrība «Latvijas valsts meži», un meža ceļi ir labāki nekā vietējie pašvaldību ceļi. Visas šīs aktivitātes ir jāsaliek kopā Latgales attīstības programmā. Runājot par šo programmu, ministrs atgādāja, ka tā nevar būt tikai labo nodomu saraksts, bet jāzina arī, kas finansēs. Ja programmā tiek definēts, ka tuvāko gadu laikā reģionā jāzārdza tas un tas, tad klāt jānorāda arī attiecīgie resursi, lai to varētu izdarīt.

Saziņa ar valsts iestādēm, neizejot no mājām

Rinalds Muciņš pastāstīja par Eiropas Savienības ieguldījumu Latgalē iepriekšējā plānošanas periodā, kad vairāk uzmanības tika veltīts vides sakārtošanai. Nākamais periods paredzēts uzņēmējdarbības atbalstam. Tāpēc Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija mainījusī uzsvāru uz ieguldījumiem infrastruktūrā un degradēto teritoriju atjaunošanā. Rinalds Muciņš runāja arī par elektronisko pakalpojumu pieejamību un tālrunu attīstību, lai iedzīvotāji neatstājot savu dzīves vietu, varētu saņemt valsts iestāžu pakalpojumus.

Andra Feldmane uzsvēra, ka Latgales jaunajā atbalsta programmā ir iezīmēti 50 miljoni eiro, kas tiks saņemti no ES fondiem un ir saistīti ar uzņēmējdarbību. Totes ES līdzekļi infrastruktūrai un ceļiem būs tikai tad, ja uzņēmējs vai vairāki, kuri to izmantos, tikpat būs ieguldījuši ražošanā. Aldis Adamovičs skaidroja, ka uz katru infrastruk-

tūrā ieguldīto 41 tūkstoti eiro uzņēmējam būs jārada viena darba vieta.

Klātesošie uzdeva vairākus jautājumus, piemēram, kāpēc strādājošajiem uz dzelzceļa Aglonā nav vienāds atalgojums ar tiem, kas tādu pašu darbu strādā lielajās pilsētās, piemēram, Rēzeknē? Satiksmes ministrs deva soliņumu no jautājumu personīgi noskaidrot. Tāpat Latgales studentu centra pārstāvi bija jautājumus par latgaļu valodas aizsardzību, kādam klātesošajam — par Baltijas un Eiropas valstīs savienojošā dzelzceļa būves nepieciešamību, kas ir radījusi daudz diskusiju sabiedrībā. Vārkavas novada domes priekšsēdētāja Anita Brakovska teica paldies satiksmes ministram par rasto iespēju noklāt cietao segumu uz ceļa astoņu kilometru garumā novada teritorijā. Pašlaik jau izsludināts iepirkums šī darba veikšanai. Riebiņu novada domes priekšsēdētājs Pēteris Rožinskis pateicās par to, ka pēc ilgas sarakstes ar Satiksmes ministriju valsts ceļa posmam no Riebiņiem līdz Viļāniem paaugstināta uzturēšanas klase, tomēr ceļš ir kritisks. Anrijs Matīss pastāstīja, ka šī posma 13,68 kilometru garumā sakārtošanai ir paredzēti divi miljoni eiro Latgales atbalsta programmas ietvaros.

Aldis Adamovičs pastāstīja, ka jaunajā Latgales programmā paredzēts atjaunot ceļus Preiļi — Kastīre, Viļāni — Špoģi, Peleči — Dubnas tilts, Viļāni — Stabulnieki, Aizkalnē uz «Preiļu siera» fermām.

Business vai vecāku mantojums?

Andra Feldmane pievērsās jautājumam par to, ka mazajiem lauku uzņēmējiem ir grūti dabūt finanses attīstībai. Bankās, lai dabūtu aizdevumu, viņiem liek iekļāt visu mantu, vecāku māju, mežu. Ja uzņēmējs saūbas, tad bankā viņam teic, — ja pats netici savam biznesam, kā lai mēs tam noticēsim. Bet visa īpašuma iekļāšana nereti noved pie smagiem dzīves stāstiem. Viņa aicināja pašvaldības vairāk atbalstīt vie-

tējos uzņēmējus, kā arī palielināt sliekšni, no kura jāveic iepirkums. Savukārt ministrs Anrijs Matīss pauda viedokli, ka tāda gadījumā varētu veidoties «savējo darīšanās» un rezultāts būtu vēl sliktāks.

Maruta Pļivda pastāstīja, ka pēdējā laikā jauni cilvēki cenšas dibināt savus uzņēmumus, izmantojot mikrouzņēmuma nodokli. Tomēr uzņēmuma dibināšana ir sarežģīta, jo vajadzīgas daudzas specifiskas zināšanas gan grāmatvedībā, gan darba aizsardzībā, gan sanitārajos jautājumos, kā rezultātā zūd interese par uzņēmuma dibināšanu.

Ieguvums visiem

Grāmatu svētku programmu, kā aizvien, bija piepildīta un interesanta visu vecumu dalībniekiem. Tikšanās ar bērnu un jauniešu grāmatu autoriem notika vairākas novada izglītības iestādēs.

Pļeaugušajiem bija iespēja tikties ar rakstniecēm Māru Jakubovsku un Ingu Zolūdi. Notika arī sarunas par mājrāžošanu, tiekoties ar biedrības «Siera klubā» vadītāju Vandu Davidanoviču, praktiskās nodarības skaistumnoslēpumu un pavāru radošajās darbnīcās. Daudz interesentu visas dienas garumā pulcēja trīsdimensionālā printera prezentācija. Kā aizvien — skolēnu bariņu ielūgumā par zemessardzes un jaunsardzes jaunimnieku nenogurdami stāstīja zemessargi. Pie kultūras nama varēja atjaunot spēkus ar spēcināso spēka putru. Noslēgumā notika izdoze «Veiksmīgais pircējs», kā arī izrāde «Boņuka siivītis» Preiļu novada bērnu un jauniešu centra teātra grupas «Kājām gaisā» izpildījumā. Visas dienas garumā savus jaunākos izdevumus par izdevīgākām cenām nekā grāmatu veikalos piedāvāja izdevniecības. Svētku galvenā ieguvums — daudzi grāmatu dāvinājumi novada bibliotēkām, bet apmeklētājiem — tikšanās ar interesantiem cilvēkiem. Viens no Grāmatu svētku informatīvajiem atbalstītājiem bija «Novadnieks».

L.Rancāne

«Novadnieka» dzimšanas diena kopā ar lasītājiem

Sīrenīgā noskaņā, vārda mākslas spēkam mijoties kopā ar mūzikas un mākslas enerģiju, 17. aprīlī izskanēja laikraksta «Novadnieks» 65. dzimšanas dienas vēltiā tikšanās ar saviem lasītājiem, draugiem un atbalstītājiem. Tikšanās organizēja Preiļu galvenā bibliotēka. Laikraksta redaktore Tamāra Elste atskatījās uz redakcijas noleto ceļu gan senākā vēsturē, gan jaunākos laikos, stāstot par radikālām pārmaiņām avīzes izdošanas darbā, par uzņēmuma izveidošanu, par jaunu tehnoloģiju apgušanu, par redakcijas jaunās mājvietas tapšanu, par to, ka neatkarības gados redakcijas darba organizēšanā ienāca daudz kas tāds, kas bija

apzīmējams ar vārdu «jauns». Veiksmes formula tam, lai izdzīvotu, nostiprinātos un attīstītos, bija redakcijā valdošais radošais gars, liela uzdrīkstēšanās un darba spars, daudzreiz arī diplomātija, spēja labi izprast, kā ar paredzēt notikumus. Šodien «Novadnieks» ir laikraksts ar savu stabili vietu un tonu vietējās sabiedrības dzīvē, daļa no kopējās reģionālās avīzniecības, ir kļuvis par pārnovadu laikrakstu, gaidīts un iecienīts simtiem ģimeņu, un par šo uzticību avīzes veidotāji teic lielu paldies.

Atmiņās par piepulošanās žurnālistu saimei, par darbu redakcijā dalījās žurnālistes Līvija Rancāne, Līdija Kirillova, maketētāja Zanna Meluškāne.

«Novadnieks» ir gandarīts par skatītājiem, no sirds nākušajiem vēlējumiem, par uzmundrinājuma vārdiem, par ierosmēm jaunām tēmām, ko saņēma šajā svētku reizē no lasītājiem, sadarbības partneriem un draugiem. Bija ziedu kiēpi, izskanēja muzikālie apsveikumi, tikšanās dalībnieki lika atcīnāni uz svētku torti. Notika arī zibkonkurss «Ko tu zini par laikrakstu «Novadnieks»?». Konkursa dalībnieki, atbildot uz jautājumiem, rakstīja arī novēlējumus: «Lai Dieva svētība jūsu mājā! Lai veiksmīgi un radoši nākamie gad! Lai darbi sokas, ziņas rodas un lasītāju vienmēr daudz! Lai vienmēr būtu saule, prieks un liela draugu saime!»

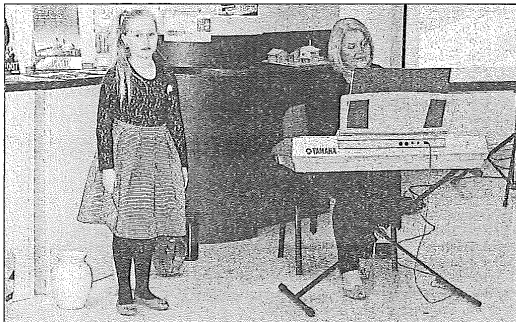
Paldies visiem sveicējiem! Paldies arī tiem, kas atstājīja apsveikumus elektroniskajā pastā vai izziņās, kā arī rakstīja apsveikumus uz īpašā koka bibliotēkā. Pateicamies arī Rīgas tūrisma un radošās industrijas tehnikuma struktūrvienības «Preiļi» audzēkņiem — topošajiem viesmīļiem. Paldies Preiļu galvenās bibliotēkas darbiniekiem par šīs tikšanās organizēšanu, bet īpaša pateicība bibliotēkas vadītājai Sigītai Trūpai un galvenajai bibliotekārei Mariannai Jeliseļevai — par pasākuma raitu norisi un par «Novadniekam» veiktās izstādes sagatavošanu. Kopš 21. aprīļa «Novadnieka» 65. gadu jubilejai vēltiā izstāde ir skatāma Riebiņu galvenajā bibliotēkā.



● Laikraksta «Novadnieks» radošā grupa: (no kreisās) Līvija Rancāne, Zanna Meluškāne, Tamāra Elste, Līdija Kirillova.



● No Līvānu novada ledzīvotājiem sveicienu «Novadniekiem» nodeva Līvānu novada domes priekšsēdētāja vietniece Aija Usāne (centrā), sabiedrisko attiecību speciāliste Indra Upeniece (no kreisās) un Ginta Kraukle. «Novadnieka» redaktorei Tamārai Elstei tika pasniegts Līvānu novada domes Pagodināšanas raksts. «Novadnieks» no savas puses par sadarbību teica paldies visu piecu novadu — Preiļu, Līvānu, Vārkavas, Riebiņu un Aglonas novadu sabiedrisko attiecību speciālistiem — Maijai Paeglei, Jolantai Rubinei, Gintai Krauktei, Indrai Upeniecei, Maijai Praņevskai, Tatjanai Komarei, Rolandam Naglim.



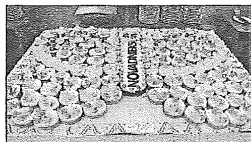
● Pasākumu ar dziesmu levdija Laine Līga Elste, Preiļu mūzikas un mākslas skolas audzēkne. Pavadijumu spēlēja Kristīna Sauliņa. Klātesošos ar muzikāliem skandarbjiem iepriecināja arī citi šīs skolas audzēkņi — Daiga Golubeva, spēlējot akordeonu, un Alrita Erte — saksofonu, bet Aija Jermoloviča — ar dziesmu Ilzes Savickas pavadībā. Airita un Aija ir skolas labāko audzēkņu skaitā, kas 1. maijā dosies uz festivālu — konkursu Vācijā. Savukārt Preiļu galvenā bibliotēka «Novadniekam» un vakara viesiem dāvināja folkloras kopas «Šudobri» uzstāšanos, ko klātesošie uzņēma ar sajūsmu.



● Laikraksta — jubiliāra veidotājus sveic uzticīga lasītāja daudz gadu garumā — Aina Pastore.



● Uzņēmējs Ārijs Vučāns laikraksta redakcijai vēlēja droši raudzīties nākotnē un pārsteigt ar jauniem projektiem. Ar viņu, tāpat kā ar uzņēmējiem Ināru Indrikovu, Viļu Ancāni, kas bija ieradusies uz šo pasākumu, saista senī sadarbības kontakti.



● Jubilejas torte «Novadnieka» simbola — taureņa formā. Šo gardumu «uzsauca» Saeimas deputāts Aldis Adamovičs.



● Pasākuma laikā tapa kopīga glezna, kurā pa ziedinām lekrāsoja katrs no čleminiem. Soreiz māksliniece ota Preiļu novada domes priekšsēdētājas Marutas Pīlvas rokā. Maruta Pīlva «Novadnieka» redaktorei Tamārai Elstei, žurnālistēm Līdijai Kirillovai, Līvijai Rancānei un maketētājai Zannai Meluškānei pasniedza Preiļu novada domes Pateicības par ieguldījumu sabiedrības informēšanā un sakarā ar laikraksta «Novadnieks» iznākšanas 65. gadu jubileju.



● Laikraksta «Novadnieks» redaktore Tamāra Elste ar Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Preiļu iecirkņa priekšnieku Alģaru Salenieku, Riebiņu novada domes priekšsēdētāju Pēteri Rožinski un Preiļu mūzikas un mākslas skolas direktoru Albertu Vučānu uzsauc tostu par veiksmi nākamajos gados.

Lappuši sagatavoja L. Rancāne, I. Kirillova un G. Vičāna foto

KULTŪRAS ZIŅAS

Livānu novada seniори uz atpūtas sarīkojumu pulcējās Jersikā

Jersikas tautas namā uz atpūtas pēcpusdienu «Tiem, kam pāri 50...» pulcējās Livānu novada seniори. Tautas nama vadītāja Dace Jankovska pastāstīja, ka ciemiņi tika sirsnīgi uzņemti. Jau pie ieejas durvīm skanēja Romualda Kairāna uz akordeona spēlētās melodijas, kas radīja patīkamu noskaņu. Visi seniори tika cienāti ar karsto dzērienu un rautsiem, ko pasnieza Jersikas seniору biedrības vadītāja Jevģēnija Romanovska un Zinaida Turkupole. Ciemiņus ar priekšnesumiem iepriecināja Jersikas seniору deju kopa «Jersikietis», koris «Jersika». Uzstājās arī viesi — Rudzātu vīru kopa. Katra pagasta seniори bija sagatavojuši savu apsvēkumu.

Sarīkojuma tālākā gaitā visi lustējās koptigos dančos, dziedāja. Ciemiņi sēdēja pie galdiņiem, un katrai grupai vajadzēja nodziedāt savu mīļāko dziesmu. Izskanēja gan «Pie Dieviņa gari galdi», gan «Kur tu teci, gailīti», «Valodzīte» un citas dziesmas.

Pasākums bija izdevies, atzina gan dalībnieki, jo jutās priecīgi un atpūtiņš, gan arī rīkotāji.

Kristiāns Jasinskis guva publikas simpātijas konkursā «Ineses Galantes talanti»

Noskaidroti talantu konkursa «Ineses Galantes talanti» 2015. gada laureāti — 12 mūziķi četrās kategorijās, kā arī noteikta publikas simpātija. Šo titulu ieguva desmitgadīgais livānietis Kristiāns Jasinskis. Zēns mācās Jēkaba Graubiņa Livānu mūzikas un mākslas skolā, dzied vokālajā studijā «Spurgaliņās». Viņa pedagoge ir Skaidrite Bulmeistere, koncertmeistare — Rīta Semeko.

Konkursa finālā uzstājās 36 finalisti četrās kategorijās — vokālisti, stīgu instrumentu, pušamo instrumentu un sitamo instrumentu, kā arī klavierspēles mākslinieki. Konkursa mājaslapā visiem interesentiem bija iespēja noklausīties un

nobalsot par jauno mākslinieku izpildītajiem skaņdarbiem. Kristiāns Jasinskis konkursā piedalījās ar dziesmu «Ziemassvētku nakts». Ar balsojumu skaitu 10 121 viņš guva uzvaru kategorijā «Publikas simpātija», par ko saņēms daļu karti ceļojumam 500 eiro vērtībā.

Preiļu galvenajā bibliotēkā — Ilonas Švābes fotoizstāde



Preiļu galvenajā bibliotēkā skatāma Ilonas Švābes (attēlā) fotoizstāde. Fotografiju autore ir Jēkabpils galvenās bibliotēkas bērnu literatūras nodaļas vadītāja. Fotografēšana ir viens no viņas daudzajiem hobijiem. Tiklīdz rodas kāds brīvs brīdis, Ilona ņem fotoaparātu un dodas fotografēt. Šai nodarbei Ilona pievēršusies jau bērnībā, jo ar to nodarbojas viņas tētis. Kopā ar tēvu meitene iepazīna fotogrāfijas radīšanas ceļu — fotografēšanu, filmiņas attīstīšanu, fotogrāfiju izgatavošanu. Tolaik fotogrāfiju iegūšanai tika izmantota filmiņa, jeb tā sauktā, analogā fotokamera.

Tagad Ilona rīcībā ir digitālā fotokamera, kas ir viegli un ērti lietojama. Visvairāk Ilonai patīk iemūžināt ziedus un dabu. Fotoizstādē «Palaids sapņi» ir Ilonas Švābes pirmā personālizstāde. Preiļu galvenajā bibliotēkā tā būs skatāma līdz 5. maijam.

Sagatavoja L.Rancāne

KAZAS gadā, pirms divpadsmit gadiem

2003. gada aprīlis

✓ 2. aprīlī «Novadnieka» numurā pirmajā lappusē virsraksts informēja «Tautpartijēti Šņepstu Preiļu mēra krēslā nomaina viņa partijas biedrs Egliņis». Paskaidrojumi domes deputātiem par atkāpšanos steigā sasauktajā ārkārtas domes sēdē netika sniegti. Palikuši nepabeigti iesāktie darbi: reģionālais valsts iepirkumu dienests centrs Preiļos, jauno kapu būvniecība, arrodvidusskolas nodošana valsts pārziņā, atdalīšanās no rajona autoceļu (ieļu) fonda.

Jaunais mērs, stājoties amatā, pirmajā intervijā laikrakstam teica, ka par galveno uzskata labas komandas izveidošanu.

✓ Preiļu novada sociālais dienests sācis strādāt jaunās telpās Aglonas ielā 1a, kur kādreiz agrāk darbojās pilsētas bērnu darzrs.

✓ Pēc 48 gadiem kopsaimniecības priekšsēdētāja amatā savas pilnvaras nolika Romualds Kavinskis, kas vadīja agrofirmu «Turība». Aizvien lielāka kļūst tā sabiedrības daļa — jaunāka gadagājuma ļaudis — kuriem šis vārds vairs neko neizsaka. Vecākā paaudze gan atceras spilgtu personību — kolhoza «Krasnij Oktjabrj» priekšsēdētāju, kurš gadu desmitus ar izcilieim sasniegumiem vadīja kolektīvo saimniecību, kas pēc Latvijas neatkarības atgūšanas tika pārveidota par paju sabiedrību. Romualds Kavinskis gadskārtējā paju biedru kopsapulcē lūdza viņa kandidātūru valdes priekšsēdētāja amatam vairs neizvirzīt sakarā ar ciņģjamo vecumu — 75 gadiem. Jauna valdes priekšsēdētāja vēlēšanām tika

izvirzītas četras kandidātūras, par priekšsēdētāju tika ievēlēts Ilmārs Meluškāns.

✓ Septiņas NATO iestāties uzaicinātās kandidātvalstis parakstīja protokolu par pievienošanos aliansē. Latvijai ceremonijā pārstāvēja ārlietu ministre Sandra Kalniete.

✓ «Novadnieka» redakcijā notika telefonakcija, kuras laikā pa telefonu varēja uzdot jautājumus zemkopības ministram Mārtiņam Rozem.

✓ Pasaules veselības organizācija (PVD) izsludināja globālo trauksmi sakarā ar jaunas bīstamas un ļoti smagas elpceļu infekcijas izplatīšanos isā laikā vairākās pasaules valstīs, galvenokārt Āzijā un Tālajos Austrumos. PVD definēja šo slimību kā smagu akūtu respiratoru sindromu (SARS), kura daudzos gadījumos noveda pie letāla iznākuma. Slimība radīja satrūkumu visas pasaules sabiedrībā

✓ Preiļu rajonā bija reģistrēti 1870 uzņēmumi — aktīvie nodokļu maksātāji, tajā skaitā 293 SIA, 328 individuālie uzņēmumi, 1184 zemnieku saimniecības, dzīvoja 40 991 cilvēks. Preiļu rajonā strādāja 76 ārsti, 212 vidējā medicīniskā personāla darbinieki. Darbojās trīs slimnīcas un viens pansionāts; kurā uzturējās 70 cilvēki.

✓ Livānos notika akcija gimnāzijas sporta zāles celtniecības pabeigšanai. Livānu gimnāzija lūdza valdību atbalstīt 220 000 latu piešķiršanu gimnāzijas sporta zāles būvniecības pabeigšanai valsts 2003. gada budžeta grozījumos. Akcija piedalījās pedagogi, skolēni, darbinieki. Celtniecība tika uzsākta 1989. gadā, bet finansējuma trūkuma dēļ būvdarbi 1991. gadā tika apturēti.

2000. gadā Livānu pašvaldība sporta zāles būvniecību atsāka un turpināja arī 2002. gadā, bet zāles pabeigšanai pietrūka minētās summas. 8. Sacīsmas deputāte Ināra Ostrovska pauda viedokli, ka prasītā summa ir pārāk liela, jo atlikušajiem darbiem tik daudz nevajag, un akcija ir tautas musināšana kādas partijas interesēs. Viņa pauda arī viedokli, ka nereti jaunceljamajām būvēm tiek prasīti pārmerīgi liel līdzekļi, kā, piemēram, austrumu robežas būvēm, vai arī pieci miljoni kādas slimnīcas būvēi, kurā paredzētas tikai 140 gultas vietas.

✓ Preiļu novada domes ārkārtas sēdē tika nolemts uz Preiļu mūzikas skolas bāzes izveidot Preiļu mūzikas un mākslas skolu.

✓ Preiļu novada domes deputāti izskatīja akciju sabiedrības «Latvijas Gāze» piedāvāto vienošanās protokolu par gāzes vada tālāku būvi uz Rēzekni pāri Preiļu pagasta centra teritorijā esošajiem zemes gabaliem. Par šīs zemes izmantošanu tika noteikta vienreizēja atlīdzība.

✓ «Novadnieka» organizētajā skolu laikrakstu un žurnālu konkursā «Es redzu Latviju» par labākajiem izdevumiem pamatskolu grupā tika atzītas Galēnu pamatskolas avīze «Pipariņš» un Dravnieku pamatskolas avīze «Ielaps». Vidusskolu grupā labāko godu tika Livānu gimnāzijas avīze «Skolas solis» un Preiļu 2. vidusskolas izdevumiem «Muraveņķi».

Sagatavoja L.Rancāne

Izmantots 2003. gada «Novadnieka» komplekts

HOROSKOPS NEDĒLĀI

(27. aprīlis — 3. maijs)



Auns. Saņemtos piedāvājumus izvērtē rūpīgi. Nesteldzies atriebības no darījuma, kas neviens uzliedz. Mazliet kaut ko pamanot vai uzlabojot, tas var izrādīties noderīgs. Aktīvi piedalies atpūtas un izkaildes pasākumos — priecāties par dzīvīl Tiesies pazīkājējo uzmanības un gādības. Pārsteidz citus ar saviem talantiem.



Vērsis. Tavi ierosinājumi gūs atsaucību. Izņemto to, lai izkustinātu no vietas kādu iestrēgušu jautājumu, populārizētu savas idejas un iegūtu jaunus domubiedrus. Brīvdienās līti un kārtu māju, taču neko neizņem vai neatdod cilvēkiem. Pēc rūpīgākas izpētes var atklāties kāda priekšmeta patēssā vērtība. Naudas grūtības risini radoši.



Dvīņi. Ja nepievērsīsi uzmanību būvniecībai, viegli pārvarēsi šķēršļus un sekmi pilnīgi turpināsi sāktos darbus. Iegūsi pieredzi cels pašapziņu, valros iekšējo brīvību, un tu atskatīnāsi atliecību problēmas, par kurām iepriekš kautrējies atklāt runāt. Esi dāsnus un atsaucīgs, un tu piesaistīsi tādu uzmanību, pēc kādas ilglopes. Veiksies gan darbi, gan sarunas.



Vēzis. Par apkārtējo viedokli neraižies, tave uzdevums nav izdarīt visiem no priekšam. Jauna iepazīšanās palīdzēs iegremt aktīvu pozīciju savu problēmu risināšanā. Nedēļas nogale piemērota radošiem meklējumiem, pēnīcībai un zinātnē. Kad būsi remdējais zīnkā, pievērsīsies arī ikdienai.



Latvija. Saglabāt līdzpozicijas nebūsi viegli, pārņemti un kritika samazinās cīņaspār. Ja zināsi, kur smelties spēku un saņemt draudzīgu atbalstu, paspārliecinātība atgrīzīsies. Pilnveido sevi, pret lielšķēm jautājumiem izturies radoši. Istenot plānoto būsi vieglāk, ja parudzīsies uz situācijām no neierasta redzes leņķa un to praktiski izmantoši.



Jaunava. Labāku rezultātu sasniegsi, ja mazāk runāsi, vairāk klausīsies. Esi vērtīgs, un tu pamanīsi, no kuras puses nāk intrīgas un baumas. Interesanti piedzīvojumi tevī gaida kādā garākā ceļojumā. Vēlāk atvēli laiku filozofiskām pārdomām. Sapratīsi, ko vajadzētu pamainīt, ko jaunu ieviest.



Svari. Zaudējumus un neveiksmes vieglāk pārdzīvoši, ja uztversi tās kā saseleģtas, nepārdomātas rīcības likum-sakarīgu iznākumu. Izdari secinājumus un maini rīcības taktiku. Sākot ar nedēļas nogali, lielāku uzmanību velti sabiedriskai dzīvei, draugiem, domubiedriem. Iesalīsies mākslas un kultūras pasākumu organizāšanā.



Skorpions. Gaisotne darbā rosinās uz aktīvu rīcību, izdosies gan ražīgi pašstrādāt, gan atrīnāt daudzus sarežģītus jautājumus. Pat tad, ja viedokļi nesakrīt, vienosieties par kopīgu rīcību. Brīvdienās relaksēties, izvēlies nodarbes, kas uzlabo gan fizisko, gan garīgo stāvokli. Pēc labas atpūtas atkal iekļausies dinamiskā darbā rītnā.



Strēlnieks. Nenostādies sevi, ja uzskati, ka apkārtējie tevī nesaprot, tas plašu atliecības vēl vairāk pacīzīnās. No tavieim lēmumiem, iniciatīvas un rīcības būsi atkarīgs turpmākā gaisotnē. Tiesies pēc mīļotā cilvēka atbalsta un saprātnes. Plānojot aktīvas, priekšroku dod izģiltošiem pasākumiem, kopīgiem hobijiem.



Mezģāzis. Silktu noskaņojumu nemēģini klīcēt ar alkoholu. Reibums nepalīdzēs aizmirsties, tieši pretējā — sasīnās emocijas. Labāk sporto vai izpauzies radoši. Meklējot izeju, neuzties šaubīgiem cilvēkiem un viņu piedāvātieim risinājumiem. Ar pārbaudītam metodeim mēģini sasniegt ātrāk, bez zaudējumiem.



Ūdensvīrs. Tuvākajās dienās ģimēnē valdīs saskaņa. Svarīgi, neaizkāmī plāni novērsīs domas no sadzīviskiem strīdiem un rīpēm. Uzlabosies ģimēnes labklājība, izdosies plānotā sen lotus sapņus. Esi enerģisks, nesādi rokas klēpi salocis, centies izdarīt pēc iespējas vairāk. Brīvajos brīžos izbaudī mīļotā cilvēka sabiedrību.



Zivis. Izvārtās, kas svarīgāks — iespēja aktīvi iesaistīties sabiedriskos procesos vai sakārtota mājas dzīve. Vienģid intensīvi darboies abās jomās būsi grūtī. Vērtīgu informāciju sniegs nejausti satikti draugi, paziņas. Samaksā rēķīnus, atdod parādu. Ietaupīt būsi vieglāk, ja iepriekšies pēc saraksta.

Lielā konkurencē saņemts atbalsts biedrības “Puķuzirņa” projektam

23. aprīlī biedrības “Gimeņu atbalsts centrs “Puķuzirnis”” valdes priekšsēdētāja Inese Matisāne parakstījusi līgumu par apjomīga Sabiedrības integrācijas fonda (SIF) līdzfinansējuma saņemšanu, ziņo biedrības valdes locekle Anita Gāga.

“Puķuzirnis” piedalījās SIF konkursā ar projektu “Kompleksi atbalsta pasākumi sociālās atstumtības mazināšanai jauniešiem un ģimenēm ar bērniem”. Gandrīz divdesmit tūkstoši eiro liels līdzfinansējums ir veiksmes, jo no 110 iesniegtajiem “Puķuzirņa” projekts bija 13 apstiprināto vidū. Projekta īstenošanas laiks ir līdz 2016. gada janvāra vidum tāpēc pasākumi ģimenēm ar bērniem jau notiek. Atbalsta pasākumu vidū ir attīstības nodarības, integrējot Montesori pedagogiju; attīstības nodarības ar kanisterapijas elementiem; radošās darbnīcas ausšanā un keramikā; piecu dienu vides izziņas no metne “Mazie pētnieki” dažādu vecuma grupu bērniem; apmācību kurss “Bērna emocionālā audzināšana”; nodarību cikls “Esi zinošs un palīdz izzaugt veselam bērnam!”, paredzot fizioterapeitu, logopēdu un pediatru teorētiskās un praktiskās nodarības; atbalsta grupas jauniešiem izveide, kuru vadīs Dr. Jur. Can., Līvānu katoļu draudzes prievests Juris Zarāns; nodarību cikls “ES pasaulē, pasaulē MANI”, kur, sadarbojoties vairākiem speciālistiem, tiks veicināts preventīvais darbs ar jauniešiem, iesaistot viņus dažādās sociālās aktivitātes mākslas terapijas nodarībās; apmācības digitālo prasmi pilnveidošanai. Savukārt kapacitātes stiprināšanas pasākumu ietvaros plānots nodrošināt biedrības biedra apmācību “Bērna

emocionālā audzināšana” kursā un nodarību ciklā “Bez pērna”, sedzot apmācības izmaksas, izveidot biedrības mājas lapu, kā arī sagatavot informatīvo bukletu un atklāt, ar kuru uzrunāt katru jaundzimušo ģimeni Prieļu un Riebiņu novadā. Vasarā biedriem plānots pieredzes apmaiņas brauciens, stāsta A. Gāga.

Zinoši vecāki — vesels bērns

24. aprīlī notika pirmā nodarība ciklā “Esi zinošs un palīdz izzaugt veselam bērnam!”. To vadīja sertificēta fizioterapeite Svetlana Kurme, daloties zināšanās par uztura lomu fizioterapijas kontekstā. Nodarības mērķis bija iemācīties saprast, kā ēdiens ietekmē stāju, ķermeni, kustības. Ar praktiskiem piemēriem no savas profesionālās darbības lektore ilustrēja pareiza uztura nozīmi cilvēka dzīvē, un tam nebūt nav jātērē milzu līdzekļi. Būtiski jau no mazotnes bērniem mācīt pareiza uztura principus, tos ievērojot pašiem vecākiem, jo bērns mācās vērojot. Katrai nodarībai apmeklētājiem pūrā bija arī savi personīgi padomi, kā “iemānīt” bērniem veselīgus salātus vai kā ārstēties saaukstēšanās gadījumā.

Turpmāk fizioterapeita nodarību ietvaros plānotas arī praktiskās nodarības muskuļu saspringuma mazināšanai vecākiem, kā, darbojoties mājas apstākļos, izvairīnāt muguru un locītavas. Tīks aplūkotas tēmas, kas īpaši svarīgas mazuļu vecākiem: hendlings — metode, kas māca, kā pareizi turēt un darboties ar mazuļi; Emījas Pihleres metode jeb brīvās spēlētājas metode, kas paredzēta bērniem pirmajos trīs dzīves gados; bērna kustību attīstība pirmajā gadā fizioterapi-

jas skatījumā (veļšanās, rāpošana, ceļšanās kājās, staigāšana) — tiks skaidroti pamatprincipi bērna motorajā attīstībā.

Jaunums — bērna emocionālās audzināšanas kurss

28. aprīlī darbību uzsāka un 5. maijā turpināja vecāku grupa, apgūstot kursu “Bērna emocionālā audzināšana (BEA)”, kas Prieļos ir jaunums. Šādas grupas vadīšanai nepieciešama īpaša speciālista apmācība, ko iespējams apgūt nodibinājumā “Centrus Darēdže”. Paslaik šo apmācību apgūst Mag. psych. Liēna Fedotova.

A. Gāga stāsta, ka BEA programma ir paredzēta vecākiem, kuriem ir bērni vecumā no dzimšanas līdz septiņiem gadiem. Lai arī Rīgā un citās Latvijas lielākajās pilsētās BEA kurss pieejams jau vairākus gadus un ļāvusi ļoti populārs, vairumā gadījumu tas ir salīdzinoši dārgs pakalpojums, tāpēc ikviens interesents Prieļos aicināts izmantot izdevību un apgūt šo programmu projekta ietvaros bez maksas. Pirmajā nodarībā tika pārrunāti galvenie bērna audzināšanas principi un temperaments iezīmes. Otrās nodarības tēma bija ķermeņa pašvērtējuma veicināšana.

Tie vecāki, kuri pirmajās divās nodarībās nav varējuši piedalīties, var pievienoties grupai līdz trešajai nodarībai. No 10 nodarībām vecākiem jāapmeklē vismaz astoņas, lai varētu tikt uzskaitīts, ka programma ir apgūta. Lai arī programmas mērķis ir iemācīt vecākiem izprast savu bērnu, nereti paši vecāki ir tie, kas sāk sevi labāk saprast, kā rezultātā ir vieglāk tikt galā ar bērnu audzināšanu.



● Keramikas darbnīcā, kuru vadīja Zane Erta, bērnus īpaši sajūsmīnāja iespēja mālu rullēt, veikt no tā bumbu, kā arī koka karosu un stampu izmēģināšana māla pikas saplacināšanā.

Keramikas darbnīca sajūsmīnāja bērnus

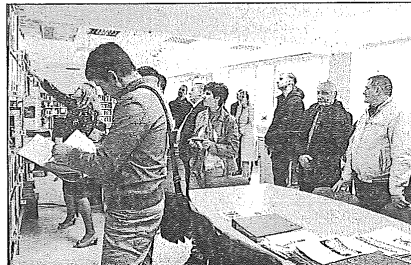
30. aprīlī nīpru bērnu pulciņš atklāja darbošanos keramikas darbnīcā. Anita Gāga teic, ka bērni nebija skubināmi darboties ar rokām tikamo materiālu — mālu, kurš īpaši šim nodarībam atvests no Raunas. Mālam ir piemērotas īpašības, lai gala rezultātā taptu izstrādājumi melnās svēpētās keramikas tehnikā. Darbnīcas vadītāja Zane Erta iepazīstināja bērnus, kā, neizmantojot podnieka virpu, no māla pikas radīt darbiņus, kas vēlāk apdedzināšanas rezultātā iegūst melnu nokrāsu.

Nodarības sākumā bērni mācījās, kā, izmantojot metāla stieplīti, nogriezt vēlamo māla pikas gabaliņu, lai to varētu rullēt, micīt, virpināt, tādējādi apgūstot dažādas tehnikas un iepazīstot māla īpašības. Darba gaitā tapa māla medaļas, kurās savus rakstus atstāja gan bērni, gan dažādi sadzīvē izmantojami priekšmeti.

Radošās darbnīcas izvēlētās un mērķī, lai bērniem tiktu pilnveidota vizuālā izteiksmē, komunikācijas un sociālizācijas prasmes, kā arī veicināts radošums un stimulēta sīkā motorika.

Rēzeknes novada pašvaldības pārstāvji pieredzes apmaiņā Prieļos

29. aprīlī Prieļu novada domē bija ieradusies deputāti un pagastu pārvalžu vadītāji no Rēzeknes novada pašvaldības. Deleģāciju sešpadsmit cilvēku sastāvā vadīja Rēzeknes novada domes priekšsēdētāja vietniece Elvira Pizāne. Viesošanās mērķis bija iepazīties ar Prieļu pašvaldība paveiktajiem darbiem, smelties idejas un dalīties pieredzē, informēt Prieļu novada domes mājas lapas saturs redaktore Jolanta Rubīne.



● Prieļu gaivenajā bibliotēkā Rēzeknes novada pārstāvjiem bija daudz interesantu atziņu un vērā ņemamu lietu.

Domes priekšsēdētāja Maruta Plīvda kaimiņu kolēģus iepazīstināja ar dzīvi Prieļu novadā, priekšmetiem un sasniegumiem, kā arī ielāpnotajiem darbiem. Rēzekniešus interesēja izglītības pieejamība un projektu realizācija, piesaistot Eiropas Savienības finansējumu, savukārt pagastu pārvalžu vadītāji dalījās pieredzē ar pagastu teritorijām piešķirto līdzekļu un darbu plānošanu. Kolēģi aizmīnīgi novērtēja Prieļu novada pašvaldības atbalstu izglītībai, nodrošinot 1.–9. klāšu skolēniem brīvpusdienas, kā arī uzteica

veiksmīgo pieredzi attiecībā uz ēku energoefektīvākus uzturēšanas pasākumiem Prieļos. Mājiņniekiem bija daudz jautājumu kolēģiem par rekonstrukcijas gaitu un ieguldīto līdzekļu piesaisti attiecībā uz nupat aprīlā beigās atklāto restaurēto Līznavas muižu Rēzeknes novadā.

Vizītes turpinājumā ciemiņi Prieļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja vadītājas Teklas Bekešas vadībā apmeklēja Prieļu

muižas kapelu un Prieļu 1. pamatskolas muzeja izstādīto izstādi “Jazeps Baško — gaisa fūrnāis”. Viesojoties Prieļu gaivenajā bibliotēkā, viesi izteica sajūsmu par moderno un daudzfunkcionālo bibliotēkas piedāvājumu. Ciemiņi iepazīnāja ar tūrisma iespējām Prieļu un Riebiņu novada tūrisma informācijas centrā, jauniešu centra “Cetri” vadītāja Santa Ancāne pastāstīja par jauniešu aktivitātēm novadā.

Riebiņu novadā uzsākta pārtikas paku izsniegšana trūcīgām personām

5. maijā Riebiņu novadā tika uzsākta pārtikas preču komplektu izdāve, informē biedrības “Latvijas Sarkanais Krusts” (LSK) Prieļu komitejas valdes priekšsēdētāja Ineta Anspoka. Riebiņi ir viena no 450 atbalsta komplektu izdāves vietām visā Latvijā.

Biedrība veiks pārtikas un pamata materiālu palīdzības atbalsta pakas izdāvi un istenos papildpasākumus trūcīgām personām Riebiņu novadā, kur LSK izveidojusies stabila un konstruktīva sadarbība ar Riebiņu novada domi, pašvaldības sociālo dienestu un Riebiņu vidusskolu.

Pārtikas pakas var saņemt trūcīgās personas, kam izsniegta sociālā dienesta izziņa par trūcīgās personas statusu, un ārkārtas situācijās nonākuši cilvēki. Tas, cik bieži varēs saņemt pārtikas paku, būs atkarīgs no tā, uz cik ilgu laiku cilvēkam piešķirts trūcīgās personas statuss. I. Anspoka stāsta, ka viens no jauniešiem ir iespēja saņemt trīs veidu

pakas — pārtikas, higiēnas preču un mācību piederumu pakas. Ja trūcīgajās ģimenēs ir bērni, tām ir iespēja saņemt arī pamata materiālu palīdzību — higiēnas un saimniecības preces (katram bērnam vecumā līdz 18 gadiem) un individuālos mācību piederumus vai skolas somas (katram bērnam vecumā no pieciem līdz 16 gadiem). Sarkanā Krusta pārsta veic iepazīstinā ar paku saturu. Tā pārtikas pakā ietilpst pilnpiena pulveris — 0,4 kg, auzu pārslas — 0,5 kg, griķi — 0,4 kg, manna — 0,5 kg, rīsi — 0,4 kg, makaroni — 1 kg, kviešu milti — 0,5 kg, rapšu eļļa — 0,5 l, sautēta cūkgaļa — 0,25 kg. Saimniecības preču pakā ietilpst ziepes, šampūns, zobu birste, zobu pasta, veļas pulveris, trauku mazgāšanas līdzeklis, bet mācību piederumu komplekts sastāv no skolas somas vai mācību piederumiem.

Higiēnas un saimniecības preču komplektu izdāvi plānots uzsākt jūnijā, bet mācību piederumu komplektu vai skolas somu izdāve tiks uzsākta vasarā.

Lappusi sagatavoja L. Kirillova

Par spīti lietum un krusai — pilni degsmes un azarta

Aizvadītajā sestdienā, 16. maijā, Riebiņu novada Rušonas pagasta Kastīrē notika nodibinājuma "Viduslatgales pārnovadu fonds" organizētā starpnovadu Jauniešu diena 2015. Par tās norisi informē projekta koordinatore Inese Šuksta.

Pasākuma ietvaros vispirms notika jauniešu forums, kam sekoja jauniešu sporta svētki "KOPĀ ESOT — darām, ko varam!", bet noslēgumā jautra sadraudzības balīte ar mūziku Māri Leidumu. Aktivitātes atbalstīja Kultūras ministrija, Dienvidlatgales NVO atbalsta centrs, akciju sabiedrība "Tallink Latvija", kā arī Aglonas, Livānu, Preiļu, Riebiņu un Vārkavas novada dome.

Uz forumu jaunieši sāka pulcēties jau ap pulksten 9.00. Pasākumu apmeklēja pārstāvji no vien no pieciem apkārtnējiem novadiem, bet arī viesi no Valmieras. Inese stāsta, ka vispirms dalībniekiem bija iespēja noklausīties divas lekcijas par minilekcijās. Par tēmu "Jauniešus un uzņēmējdarbību" runāja un klātesošos iedrošināja Preiļu novada pārstāvis, uzņēmējs Juris Vučāns, bet par tēmu "Jauniešu novadu fonds" stāstīja Valmieras pārstāve Gundega Silīņa. Turpinājumā jaunieši strādāja piecās darba grupās — Jauniešu brīvības laiks; Jauniešu līdzdalība; Jaunieši un labdarība; Jauniešu nodarbinātība; Jauniešu interešu un neformālā izglītība. Noslēgumā katra grupa izveidoja labāko ideju TOP 5, par kurām foruma

apmeklētāji nobalsoja.

Turpinājumā dalībniekiem bija iespēja uzņemt enerģiju un kalorijas, baudot pusdienas, lai pietiktu spēka tālāk paredzētajam sporta spēlēm. Inese gan teic, ka laikapstākļi netika lutinājuši — gan lietus, gan krusa mīļās ar retiem saules stariem.

Sporta svētki notika divās grupās — jauniešiem vecumā no 13 līdz 17 gadiem un jauniešiem no 18 līdz 30 gadiem. Kopā piedalījās 15 komandas, kas katrā vecuma grupā cīnījās par galveno balvu — jūras ceļojumu uz Stokholmu ar prāmi, ko dāvināja a/s "Tallink Latvija".

Vecuma grupā no 13 līdz 17 gadiem jaunieši piedalījās aktivitātē "Izaicini sevi" jeb orientēšanās pa Kastīres ciematu, "miltu" tautas bumba un komandu kapteiņu "sumo" cīņā. Vecuma grupā no 18 līdz 30 gadiem komandas piedalījās orientēšanās sacensībās pa Kastīri, orientēšanās ar kanoe laivām pa Jašas ezeru, netradicionālajā volejbolā, kā arī komandu kapteiņu "sumo" cīņā. Noslēgumā komandas uzstājās "Talantu/ne-Talantu sova".

Jaunākajā vecuma grupā pirmajā vietā komanda "Mango", seko "Realniju pacani" un "Viejtēje". Savukārt vecākajā grupā uzvarētāju lauri pienākas komandai "FOR FUN", bet dalīto otro un trešo vietu ieguva komandas "Meičas melnā" un "Spartakieši".

Pēc sacensībām visi dalībnieki atgūva spēkus pie lielā zupas katla, lai pēc tam atpūtos sadraudzības balīē kopā.

Sagatavoja L. Kūriļlova



● Sporta spēļu vecākās grupas uzvarētājkomandas. "Spartakiešu" (no kreisās) dalībniekiem aukstais laiks nebija šķērslis.



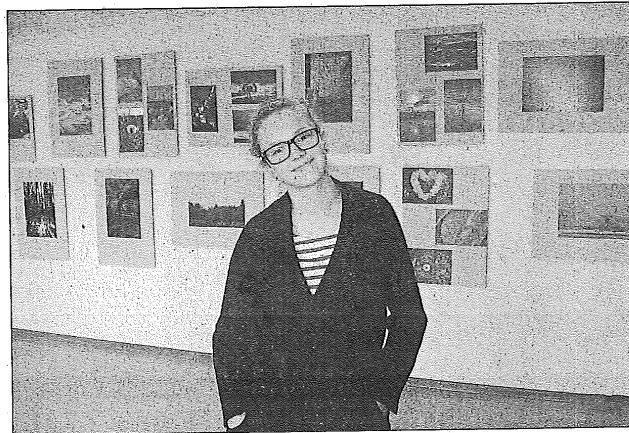
● Uzvarētājkomandas jaunākajā grupā.

Viens piepildīts sapnis ved uz nākamo sapni

Preiļu galvenās bibliotēkas bērnu nodalī pašlaik skatāma fotoizstāde «Vai dzirdi? Vai jūti? Vai redzi? Cilvēki, ielaid šo pasauli sevi», ar kuru sevi pieteic pavisam jauni darbu autore — trīspadsmitgadīga meitene Eliza Geiduka no Riebiņu novada Sijukalna pagasta. Fotoģrāfijas rāda, ka autore ir apveltīta ar labu gaumi un krāsu izjūtu, un ka viņai piemīt savs īpašais skatījums uz šo pasauli un lietām. Meitene prot saskatīt neparasto ikdienā, viņas fotogrāfijas liek ar citādu skatieni palūkošies gan uz ainavu ap dzimtajām mājām, gan mākoņiem un debesīm, gan lietām, gan priekšmetiem. Izteismīgi nofotografēti arī dažādi dzīvnieciņi, kuri dodas savās gaitās.

Nodibinājuma «Viduslatgales pārnovadu fonds» rīkotajā akcijā «Piepildīt sapni», kas risinājās 2014. gadā, Eliza bija viens no tiem 26 bērniem ar īpašajām vajadzībām, kuru sapņus piepildīt palīdzēja sabiedrība — atsaucīgi cilvēki, uzņēmumi, organizācijas. Elizas īpašais sapnis bija kvalitatīva fotokamera, jo meitene jau ilgāku laiku aizrāvās ar fotogrāfēšanu. Šo sapni īstenojot palīdzēja SIA «Jekabpils piena kombināts», uzdāvinot meitenei fotokameru.

Aizvadītās nedēļas nogalē bibliotēka interesentus aicināja uz tikšanos ar fotogrāfiju autori. Eliza ieradās ar savu mammu un



● Eliza Geiduka pie saviem darbiem. Foto: L.Rancāne

citiem ģimenes pārstāvjiem, klāt bija arī nodibinājuma «Viduslatgales pārnovadu fonds» valdes locekle Valija Vaivode.

Eliza un viņas brālīšs mācās Valmieras vajdzirdīgo bērnu internātvidusskolā, «Novadniekam» pastāstīja meitenes māte Sarmīte Geiduka. Esam raduši ar visu tikt galā paši saviem spēkiem un ne no viena nelūgt pa-

līdzību, jo tajā vienīgajā reizē, kad kaut ko lūdzām, saņēmām zaimojošu atkiesmi, ar rūgtumu atklāja Elizas mamma. Tāpēc pirmajā reizē atteikušies arī no nodibinājuma «Viduslatgales pārnovadu fonds» piedāvājuma izteikt savu vēlēšanos. Tikai pēc otras telefonsarunas ar fonda pārstāvjiem nolēmām, ka Eliza izteiks savu lielo sapni, jo meitene jau

sen lūgusi ģimenei modernāku fotoaparātu.

Nu meitene ar uzdāvināto kameru fotogrāfe jau gadu, un veikums ir redzams šajā fotoizstādē.

Elizas lielākais dzīves sapnis — kļūt par profesionālu fotogrāfi. Uzdāvinātā fotokamera un pirmā izstāde dod drosmi ticēt, ka šis sapnis ar laiku īstenošies.

Ir liels gandarījums, ka ar ziedotāju palīdzību meitenei izdevās tikt pie kārota, sarunā ar «Novadnieku» teica Valija Vaivode. Acertoties pērnajā gadā notikušo akciju «Piepildīt sapni», par kuru bija stāstīts arī laikrakstā «Novadnieks», viņa atklāja, ka izdevies piepildīt visu 26 bērnu ar īpašām vajadzībām sapņus. Sogad risinās akcija «Piepildīt sapni 2», un ziedotāju sarūpētās dāvanas jau krājas. Kāds sponsors no Rīgas jau ir uzdāvinājis divus datorus un divus mobilos telefonus. Pagājušajā gadā ziedojumi tika vākti mazākiem bērniem, attiecīgi arī viņu vēlnes bija atbilstošas interesēm. Sogad apzināti lielāki bērni, tāpēc vēlmu sarakstā iekļautas nopietnākas lietas — portatīvie datori, telefoni, lai vienaudžu vidū nejustos atstumti. Ziedojumu vākšana turpināsies vēl vasaras mēnešos, bet noslēguma pasākums paredzēts augusta sākumā. Esam izsūtījuši ļoti daudz aicinājumu ar lūgumu ziedot šai akcijai, daudz dara brīvprātīgie, personīgi uzrunājot ziedotājus, stāstīja Valija Vaivode. Runājot par Elizas fotoizstādi, viņa piebilda, ka jāpateicas arī fonda pārstāvei Riebiņu novadā Inārai Meikūlānei, kas ievēroja Elizas fotogrāfijas un bija iniciatore izstādes tapšanai, savukārt pretimnākšanu izrādīja Preiļu galvenā bibliotēka.

L.Rancāne

Latvijas stāstnieki vasaras skolā Preiļos

Šonedēļ Preiļi uz trijām dienām kļuva par mājvietu UNESCO Latvijas Nacionālās komisijas (LNK) tīkla «Stāstu bibliotēkas» vasaras skolas dalībniekiem. Šogad vasaras skolas notika Preiļos, lai izziņātu vietējo Latgales kultūras mantojumu un iepazītu vietējos stāstniekus, kā arī folkloras kopu uzkrātās zināšanas.

«Stāstu bibliotēkas» tīkla iesaistījusies arī Preiļu galvenā bibliotēka, kur stāstnieku kustību koordinē bērnu literatūras nodaļas vadītāja Vilhelmine Jakimova. Viņa arī bija uzņēmusies galvenos pienākumus vasaras skolas dalībnieku uzņemšanā un iecerētās programmas raitā norisē. Stāstnieku vasaras skolā Preiļos piedalījās dalībnieki no Madonas, Liepājas, Rīgas, Jēkabpils, Kuldīgas, Rēzeknes un citām Latvijas vietām.

Sarunā ar «Novadnieku» Evija Maļkeviča, UNESCO LNK komunikācijas un informācijas sektora vadītāja, informēja, ka «Stāstu bibliotēku» tīkla ir iesaistījusies 33 dalībnieki, pārsvarā bibliotēkas. Vasaras skola organizēta jau piekto reizi, tā notiek pēc kārtas kādā no vēsturiskajiem novadiem, vienīgi Pilsrundāle — Zemgale tikšanās organizētas divas reizes. Esam šāņās organizētas divas reizes. Esam šāņās organizētas divas reizes. Esam šāņās organizētas divas reizes.

— Snažot kopā vasaras skolas, mums parasti rodas jaunas idejas, kā attīstīt un veicināt izpratni cilvēkos par stāstniecību un stāstu stāstīšanu, kas ir nozīmīga nemateriālā kultūras mantojuma izpausme, mūsu mutvārdu tradīcija, jo ar stāstiem tiek nodotas zināšanas, prasmes nākošajām paaudzēm. Stāstu stāstīšana jau ir pastāvējusi senos laikos, kad zināšanas par apkārtni tika nodotas caur stāstiem. Ar stāstnieku tīklu mēģinām atjaunot, veicināt izpratni par stāstīšanu, iesaistīt stāstnieku kustībā aizvien jaunus dalībniekus un ar vasaras skolas organizēšanu Preiļos arī šeit plašāk iedzīvina stāstīšanas tradīciju. Tas cilvēkos attīsta arī prasmi klausīties, komunicēt, atvērties, arī nodot vecākas paaudzes atmiņas nākamajām paaudzēm.

Vasaras skolā piedalījās cilvēki, kas savās pilsētās vai ciemos koordinē stāstnieku kustību, apzina viņus, acina kopā un rīko stāstu stāstīšanu. Viņi regulāri apmeklē tīkla «Stāstu bibliotēkas» Artoles seminārus, gūst zināšanas par to, kas ir stāsts, kā iesaistīt iedzīvotājus, kā ar stāstu palīdzību iesaistīties novadpētniecībā un plašāk izziņāt vietējo mantojumu. Ir



• «Stāstu bibliotēkas» vasaras skolas dalībnieki Preiļu 1. pamatskolas muzejā. Otrajā rindā sēdētā no kreisās Evija Maļkeviča, UNESCO LNK Komunikācijas un informācijas sektora vadītāja, pirmajā rindā pirmā no labās — Preiļu galvenās bibliotēkas bērnu literatūras nodaļas vadītāja Vilhelmine Jakimova. Foto: I.Kirilova

svāriģi iemācīties dzirdētos stāstus tālāk nodot mutvārdu veidā, bet vienlaikus bibliotēkas ir aicinātas arī pierakstīt un saglabāt stāstus, īpaši no veciem cilvēkiem par dažādām vietām, prasmēm, par to, kas kādreiz ir bijis, bet vairs nav tagad.

Vasaras skolas pirmajā dienā dalībnieki pēc ierašanās Preiļos tikās ar Preiļu novada domes priekšsēdētāju Marutu Plivdu un galvenās bibliotēkas direktori Sigitu Trūpu, notika vasaras skolas atklāšana. Dalībniekiem bija iespēja dzirdēt starptautisku pieredzi no visā pasaulē pazīstama Iru izcelsmes skotu stāstnieka Kolina Makkalistera, kurš viesojās Preiļos. Arī citās Eiropas un pasaules valstīs stāstu stāstīšana ir kā profesija, ar ko var pelnīt naudu, kā, piemēram, muzikants vai šuvēja. Kolins Makkalisters runāja par to, kā stāstīt, kā «iekustināt» stāstu, kādus elementus izmantot, kā strādāt ar klausītājiem. Firmajā dienā notika arī vakarēšana kopā ar folkloras kopu «Jumalāni». Skaņēja stāsti par dažādām senām lietām, bet kopas dalībnieki tos papildināja ar dančiem.

Otrajā dienā laiks tika veltīts pieredzes

apmaiņai. Bija sagatavotas septiņas prezentācijas par to, kā bibliotēkas apzina vietējo nemateriālās kultūras mantojumu ar stāstu palīdzību. Bija iespēja dzirdēt arī vēstniecības «Gors» mārketinga nodaļas vadītājas Edites Kusares lekciju par to, kā ir jāstrādā ar informāciju, kā sevi prezentēt. Risinājās arī dažādas stāstu darbnīcas. Notika ievadlekcija par mantojuma filozofisko izpratni, par atbildību tradīciju kopšanā. Preiļu Valsts ģimnāzija norisinājās lielais stāstu vakars «Kū tu jaunam padareisi?», uz ko bija aicināti arī vietējie iedzīvotāji. Izskanēja ap 20 interesantiem stāstiem par dažādiem jaunības notikumiem. Tie bija gan ļoti emocionāli, gan arī jautri un joku pilni. Kopā ar stāstniekiem bija folkloras kopa «Rūtoji», vakaru papildinot ar dziesmām un dančiem.

Vasaras skolas trešajā dienā dalībnieki izvērtēja, ko jaunu ir iemācījušies. Ikvienam vajadzēja nosaukt septiņas lietas, ko dalībnieki no Preiļiem aizvedis katrs uz savu pusi. Visi izteica cerību un vēlēšanos vēl kādreiz šeit tīties, sarīkot stāstu festivālu, jo tādi jau tiek organizēti citās Latvi-

jas vietās. Kurzemē stāstu festivāls notiks jau desmito reizi, Vidzemē — pirmo, Zemgalē — ceturto. Vasaras skolas dalībniekiem interesanta nodarbība Preiļos vēstures un lietišķās mākslas muzeja darbinieku vadībā rīteja arī Preiļu 1. pamatskolas muzejā. Piesātinātās dienas laiks atrādās arī pilsētas ievērojamāko vietu apskatē.

UNESCO LNK tīkla «Stāstu bibliotēkas» ir īpaša sadarbības un pieredzes apmaiņas platforma, kurā tiek īstenotas plaša tematiskā loka kultūras mantojuma un stāstīšanas tradīcijai veltītas aktivitātes.

Stāstu stāstīšana un klausīšanās ir viena no senākajām cilvēku pamatvajadzībām, kas nodrošina gan pasaules izziņāšanu un sociālo prasmi izkopšanu, gan iespēju sevi realizēt visa mūža garumā. Stāstīšanas tradīcijas popularizēšana un attīstīšana ilkvienā reģionā veicina vietējas sabiedrības savstarpējo komunikāciju un starppaaudžu dialogu, kā arī interesi par vietējo mantojumu, tā apzināšanu un saglabāšanu.

Livānos atjaunotas 12 ielas

Livānos pabeigti darbi projekta «Livānu satiksmes infrastruktūras tīkla uzlabošana industriālo zonu sasniedzamībai un uzņēmējdarbības veicināšanai» ietvaros. Šī projekta realizēšana tika uzsākta 2013. gada novembrī.

Projekta laikā veikta Sporta, A. Pumpura, Rožu, Zemgales, Liepu, Rūpniecības ielas rekonstrukcija, vairāku posmu rekonstrukcija Avotu, Meža, Lāčplēša, Saules, Zāļas, Dzelzceļa, Meža ielā, kā arī Stirnu ielas un pašvaldības ceļa «Jaudzemi — Livāni» vienkāršotā renovācija.

Kopējais rekonstruēto 12 Livānu pilsētas ielu tīkla garums ir 6,95 kilometri. Veicot ielu tīkla rekonstrukciju, bija paredzēta ne tikai esošo ielu asfalta seguma atjaunošana, bet arī lietus ūdens kanalizācijas sistēmu rekonstrukcija un apgaismojuma atjaunošana, ūdens kanalizācijas tīklu, telekomunikāciju tīklu un elektroapgādes tīklu pārveide ielas. Izbūvēti jauni ūdensapgādes tīkli Meža, Zemgales, Saules, Sporta un Zāļas ielā. Lai uzlabotu satiksmes drošību, kā arī pilsētas pievilcību, ielu rekonstrukcijas ietvaros tika veikti arī teritorijas labiekārtošanas darbi.

Projekta attiecināmās izmaksas ir 5 610 410,92 eiro, no kuriem ERAF līdzfinansējums — 3 714 092,03 eiro (66,20 procenti), valsts budžeta dotācija pašvaldībai — 168 312,33 eiro (trīs procenti) un Livānu novada domes līdzfinansējums — 1 728 006 eiro (30,80 procenti).



• Projekta ietvaros Meža ielā labiekārtotā skvēra atklāšanā Livānu novada domes priekšsēdētājs Andris Valvods (no labās) un SIA «Ošukalns» pārstāvis Ivars Joelis pārgriež lentu.

Lappuši sagatavoja I.Rancāne

**Lietīškā
etiķete,
protokols...**

3. lappusē

**Sacenšas
Livānu novada
iestāžu
darbinieki**

4. lappusē

**Septembris —
Pigožņa,
Raiņa un Aspazijas
zīmē**

6., 7. lappusē

Dzejas autobusā skanēja Raiņa dzeja



● Pa maršrutu "Preiļi — Jasmuiža — Preiļi" ceļā dodas dzejas autobuss, priekšplānā no labās — Preiļu galvenās bibliotēkas vadītājas vietniece Irena Skorodihina. Foto: L.Rancāne

14. septembrī no Preiļiem ceļā devās neparasts autobuss. Tā braucējiem nevajadzēja pirkt biļetes, salonā skanēja mūzikas un kora dziesmu ieraksti, bet pieturvietās — Raiņa dzejas lasījumi latviešu, angļu un vācu valodās. Autobusa maršruts sākas pie Preiļu galvenās bibliotēkas. Tās devās uz J. Raiņa muzeju "Jasmuižā", bet pēc tam atvērās pie Preiļiem.

Izrādījās, ka gribētāju — dažāda gadagājuma cilvēku — ļautes dzejas valdījumam un vienlaikus izbaudīt zeltainās atvasaras dienas skaistās ainavas aiz autobusa logiem netrūka, gandrīz visas sēdvietas bija aizņemtas. Neparastās idejas autore, Preiļu galvenās bibliotēkas vadītājas vietniece Irena Skorodihina "Novadniekam" pastāstīja, ka radusies doma bibliotēkas lastājiem Dzejas dienās dot iespēju klausīties dzeju, vienlaikus izbaudot Raiņa jaunu dienu zemes gaisotni un

vērojot to pašu apkārtni, ko dzejnieks redzēja savā jaunībā. Dzejas lasījumi notika, autobusam pietājot pieturvietās, taču tām bija citi — ar Raiņa dzeju saistīti nosaukumi, piemēram, "Zelta tvaiks", "Daba un dvēsele", "Piekvēpis gaiss", "Mainies uz augšu", "Cilvēces dzinējspēks" un citi. Skanēja gar mīlas dzejoļi, gan par dabu, gan satiriskie pantī, aforismi. Dzejoļi skanēja teātra grupas "Kājām gaisā" dalībnieku izpildījumā, dzejoļus angļu valodā izpildīja Beāte Petrova-Kolosova, vācu valodā — Iveta Arends. Arī neparastā autobusa pasažieri tika aicināti katrs nolast savu mīļāko Raiņa dzejoļi.

Jasmuižā braucēji apmeklēja Raiņa muzeju. Brauciens turp un atpakaļ ilga aptuveni trīs stundas. Izdevumi tika segti no projekta EDIC Austrumlatgale.

Novadu bibliotēkās, kā arī skolās septembrī jau ir notikuši vai vēl būs ļoti daudzi Raiņa un Aspazijas jubilejām, kā arī Dzejas dienām veltīti pasākumi. 17. septembrī skanēs Pelēču, Aizkalnes un Ārdavas bibliotēku Raiņa un Aspazijas



dzejas lasījumi Raiņa muzejā "Jasmuižā", 15. septembrī paredzēta tikšanās ar jaunajiem literātiem Riebiņu novada centrālajā bibliotēkā, 23. septembrī Riebiņu novada Kastīres bibliotēkā būs bērnu dzejas rīis un rudens ziedu kompozīciju izstāde "Fuķu lodziņš", 17. septembrī Aglonas novada Grāveru bibliotēkā izskanēs Raiņa jubilejai veltīts pasākums "Vai jūs zināt, kas man ir?", 17. septembrī notiks tikšanās ar dzejnieku Rolandu Briedi, bet 25. septembrī — Raiņa un Aspazijas 150. jubilejai veltīta konference "Aspazija un Raiņis mūsdienu skatījumā" Livānu novada centrālajā bibliotēkā. Grāmatu izstādes, konkursi, dzejas lasījumi un citi dzejas dižgariem veltīti pasākumi šomēnes notiek visās bibliotēkās, kā arī daudzās skolās.

L.Rancāne

ZIŅAS

Apcietināts uzbrucējs, kurs Preiļu parka aplaujīja sievieti

Nesen Preiļu pilsētas parkā notikusi laupīšana, kurā cietusi sieviete, informē Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārības policijas biroja prevencijas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne. Noziedzums notika sestdien, 5. septembrī, kad nezināms vīrietis parkā uzbruka kādai 1955. gada dzimusiai sievietei. Iesitot pa galvu, laundārs nolauņīja rokassomiņu ar taja esošajām mantām.

Pēc informācijas saņemšanas Preiļu policijas iecirknī tika ierosināts kriminālprocess: un nekavējoties tika sākti uzbrucēja meklēšana. Pēc vairākas stundas ilga operatīvā darba policijas darbiniekiem izdevās noskaidrot aizdomās turamo noziedznieku un jau vakarā viņš tika aizturēts.

Policijas pārstāve skaidro, ka, turpinot kriminālprocesa izmeklēšanu, policistiem izdevās atrast lielāko daļu nolauņīto mantu. Aizturētais vīrietis policistiem jau bija ļoti zināms, tas ir kāds 1988. gada dzimis vietējais iedzīvotājs, kurš jau agrāk tiesāts par dažādām zādībām. Policistiem ir pamatotas aizdomas, ka, izņemot šo nesen laupīšanā, viņš pastrādājis vēl arī citus noziedzumus, proti, vairākas zādības no Preiļu veikalēm un uzņēmumiem telpām. Dažādas pārbauzes un izmeklēšana turpinās. Laupītājs tika apcietināts.

Praktisks seminārs par arķļu regulēšanu un kvalitatīva aruma nodrošināšanu

Nakamajā trešdienā, 23. septembrī, pulksten 10.00 Preiļu pagasta zemnieku saimniecības "Korsikova" laukos notiks Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs (LLKC) Preiļu nodaļas rīkotais seminārs par darba efektivitātes paaugstināšanu lauku saimniecībās.

Kā informē Preiļu nodaļas speciāliste Jolanta Augšpūle, semināra mērķis ir rāžas potenciāla paaugstināšana, apguvot efektīvas aršanas tehnoloģijas. Uz semināru lauksaimnieki var ierasties ar saviem traktoriem un arķļiem, jo bū kompetents speciālists, kurš palīdzēs pareizi noregulēt arķļu. Aršanas kvalitāte tiks pārbaudīta aršanas procesā.

Semināram pieteikšanās obligāta līdz 22. septembrim. Precīza informācija par notises vietu tiks paziņota, piesaistoties LLKC Preiļu konsultāciju biroja vai pa tālruni 26788681 pie Jolantas Augšpūles.

Semināra programma — arķļu izbūve, tehniskais stāvoklis, regulēšana, kopšana un glabāšana, aršanas tehnoloģijas, praktiska aršana un aršanas elementi. Lektors un pārraudzītājs būs LLKC inženertehnoloģiskās nodaļas vadītājs Jānis Kazdnieks.

Izmantojiet iespēju mācīties, lai pēc tam rādus arums priedē! Vairāk informācijas pie Jolantas Augšpūles — 26788681 vai Ineses Magdalenokas — 25907315.

NENOKAVĒJIET abonēt "NOVADNIEKU" OKTOBRIM!

Abonējiet "Latvijas Pasta" nodaļās, pie pastniekiem, "Novadnieka" redakcijā Brīvības ielā 14, Preiļos, un interneta mājas lapā www.novadnieks.lv sadaļā "Abonēšana"

Tautas dziesmas stāsti

Preiļu Valsts ģimnāzija sadarībā ar Preiļu galveno bibliotēku norisinājās UNESCO LNK tīkļa "Stāstu bibliotēkas" pasākums "Tautas dziesmas stāsts", kas bija veiktis Dainu tēva Krišjāņa Barona 180 gadu piemiņu.

1835. gada 31. oktobrī Kurzes pusē Baronu ģimēni piedzima astotais – jaunākais bērns, kuram tika dots vārds Krišjānis, un kuram bija lemts kļūt par visu laiku ievērojamāko Latvijas personību, kura mūža darbs – Dainu skapis – 2001. gadā tika iekļauts UNESCO programmas "Pasaulē atpazīstamās kultūras mantojuma" reģistrā. Krišjānis Barons – folklorists, rakstnieks, publicists, svešvalodu ieviešājs, viens no jauniešu kustības pārstājiem, cilvēks, kurš ar sešu sējumu darbu "Latvju dainas" radījis dažāko piemiņkāršu savai tautai.

Tautas dziesmu vākšanas un krāšanas darbu Krišjānis Barons pārņēma no Frīča Brīvzemnieka

Maskavas Dabaszinātņu, antropoloģijas un etnogrāfijas āraugu biedrības uzdevumā. Tajā laikā viņš dzīvoja Maskavā un strādāja par mājskolotāju. 1893. gadā Barons pārcēlās uz Rīgu, kur nodarbojās vienīgi ar tautasdziesmu krāšanu, to apstrādi, kārtošānu un izdošanu.

Barontēvs apkopojis vienviet visas latviskās tautasdziesmas, tās sistematizējis, izvietojis Dainu skapī un laikā no 1894. līdz 1915. gadam tās sešos sējumus (astopās grāmatās) izdevis "Latvju dainās". Dainu skapis ir 160 centimetrus augsts, 66 centimetrus plats un 42 centimetrus dziļš. Skapis ticis izgatavots 1880. gadā Maskavā pēc paša Barona veiktā zīmējuma. Dainu skapim ir divas daļas, kopā – 70 atvilktnes, katrā no tām – 20 nodalījumi. Irvienā nodalījumā var tikt saliktas 150–200 papīra lapas, kas bija 3 x 11 centimetru lielas. Dainu skapim ir divas kopijas: – Barona muzejā Latvijā un bijušajā Stankeviču muižā Krievijā, kur viņš arī sāka darbu pie tautas-



● Tautas dziesmas var lasīt, dziedāt un iedejot, – to pierādīja Preiļu Valsts ģimnāzijā notikušais pasākums "Tautas dziesmas stāsts".

dziesmu kārtošānu. Kopš 2002. gada tās saturs pilnībā ir pieejams internetā.

Krišjānis Barons ir miris Rīgā 1923. gada 8. martā 88 gadu

vecumā, apglabāts Lielajos kapos.

Pasākumā ģimnāzijā piedalījās bērnu un jauniešu centra grupa "Kājām gaisā", kas iepazīstināja

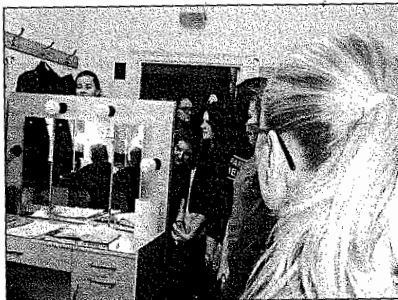
ar tautasdziesmu izlasi, kā arī Preiļu Valsts ģimnāzijas folkloras kopa "Rūtoji", kas dziedāja tautas dziesmas, kā arī iesaistīja klātesošos rotājis.

Atvērām vēl dažas vēstures lappuses

Viena no labākajām lietām skolas laikā ir kopīga klases ekskursija. Tā tas ir bijis vienmēr, tāpēc Līvānu 1. vidusskolas 8. b klases jaunieši devās uz Rīgu, lai, apskatot dažādas Rīgas vietas, atvērtu gan galvaspilsētas, gan mūsu valsts vēstures lappuses.

Pirmās apskates objekts bija Kino muzejs. Lai tur nokļūtu, nācās līkumot pa ļoti šaurajām un neparasti klusajām vecpilsētas ieliņām. Kino muzejā uzzinājām, kā veidojās kino gan Latvijā, gan ārpus tās robežām. Interesanti, vais laika līnāle ļāva skatīt kop-sakarības pasaulē un Latvijā kino jomā. Iepazīnām animācijas režisores R.Štebras darbiņus un darbojāties pašā, zīmējot un krāsojot filmas kadrus. Pateikusi paldies muzeja gidam, devāmies uz Nacionālo teātri.

Nacionālā teātra ēka novembrī ir īpaši svarīga, jo tieši te 1918. gada 18. novembrī tika skatīti pasākumi – Latvijas valsts ir dzimusi! Pieaugušie noteikti ir dzirdējuši teicienu – teātris sākas no garderobes. Ar to arī mēs sākam – ar garderobes pakaramo lappi. Izrādās, ka tie ir seni, bet ļoti funkcionāli. Tā laika meistari padomājā gan par virsdrebeņu, gan cepurēm, gan apaviem un lietusargiem – viss kompakti saliekams. Teātra darbiniece Rīta Melnace mums pastāstīja, kā tika celta un iekārtota teātra ēka. Tā kā šis ir Raiņa 150. jubilejas gads, tad teātri varējām apskatīt lietas, kuras patiešām ir dzejniekam piedēvējamas – peldkostīms, soma, platmale, bet vislielāko izbrīnu radīja divi priekšmeti. Visi zinām, ka Raiņa rakstīja, atļādiens pusgulus gultā. Zem papīra lapas bija dēlītis. Mēs šo dēlīti redzējām – gandrīz mazs, jo A4 lapa tam būtu par lielu. Bet otrs priekšmets – mazs, no rakstīšanas nodlis parastais zīmulis. To patiešām ir izmantojis pats



● Līvānu skolēni Nacionālo teātri iepazīna no cita rakursa.

dzīvās dzejnieks!

Teātris nav tikai dienas vai vakara izrāde. Kopā ar gidi mēs izstaigājām visu ēku. Uzskatījāmies telpā, kur aktieri gaida savu uzdevumu uz lielās skatuves, pasēdējām lielajā zālē un vērojām, kā strādā skatuves strādnieki. Uzskatījām uz skatuves un redzējām, kā izveidot izrādei nepieciešamo kopainu nemaz nav tik viegli. Apskatījām dažādas dekorācijas – gan jau izmantotajās, gan vēl tikai topošās. Ielūkojāmies pie frizieriem un tērpu māksliniekiem. Aktieris J.Škanis ļāva mums paviesoties 9. aktieru ģērbtuvē. To par savējo kādreiz sauca arī izcilais aktieris Kārlis Sebris. Kā skudras izlozājām visu teātra ēku, un tas bija lieliski. Lielu sajūsmu izraisīja TV redzamo aktieru sastāpšana "dzīvā". Mūsu skanīgajam "labdien" atsaucās visi sastāptie aktieri, bet īpaši precīgi bijām par sastāpšanos ar J.Hirsu un E.Melnbārdu.

Pēc teātra apskates zinām tik daudz par šo skaisto ēku kānāla maziņ! Un zinām, kādu izrādi veicāmies visi kopīgi noskatīties, jo mūsu meitenes jau piemērija aktīrēm veidotos tērpu elementus.

Kad teātris bija izpētīts, devāmies uz Ziemeļlatvijas kultūras centru Vecmīlgrāvī. Tur mūs sagaidīja atsaucauga centra dežurante. Izstaigājām visu ēku, apskatot gan izstādes, gan Augustam Dornbrovskim – pils lodes autoram – veļlto istabu, gan skaisto zālī, kur notiek dažādi brīnīgi pasākumi. Pēc tam izstaigājām pils parku un kāpām uz 35. m augsto torni, lai no putna lidojuma redzētu krēsolot sākūso Vecmīlgrāvi un tā apkārtni. Kad tika ieslēgts parka apgaismojums, skaits bija kā pasaka.

Izlūkumojuši vēreiz pa parka celiņiem, pateikusi paldies dežurantei un torņa lītniekam, kāpām autobusu un, izbaudot Rīgas satrēgumus, devāmies uz mājām.

Vēl viena lieliska diena, kurā ieguvām daudz zināšanu par mūsu valstij svarīgiem cilvēkiem un lietām.

Paldies par šo iespējām vecākiem, kuri vienmēr atbalsta savus bērnu izziņas procesos, paldies skolas parvērēm par gardajām līdzi dotajām pusdienām, paldies arī autobusa šoferim.

S.Kivleniece,
Līvānu 1. vidusskolas 8.b
klases audzinātāja

Stāstiņi no bibliotēkāju dzīves – grāmatā

Preiļu galvenā bibliotēka izdevusi grāmatiņu "Stāsti iz bibliotēkāju dzīves" (attēlā), kurā apkopoti bibliotēku darbinieku stāsti par darba gados piedzīvoto. Bibliotekāri ir viena no tām profesijām, kam ik dienas jātiekas ar dažādiem cilvēkiem, kas bibliotēku apmeklē gan dzīvespriecīgi, gan varbūt apbēdināti, garlaikoti, laimīgi, aizmārsīgi. Nūle iznākšajā grāmatīņā apkopoti stāstiņi par neparastiem gadījumiem.

Stāstu stāstīšana un klausīšanās ir viena no cilvēku pamatvajadzībām. Tā ir dzīvesziņas liecība, ko svarīgi nodot no paaudzes paaudzē. Lai sekmētu stāsta kā nemateriāla kultūras mantojuma saglabāšanu un stāstniecības nozīmīgo lomu, UNESCO Latvijas Nacionālā komisija (LNK) 2009. gadā izveidoja tīklu "Stāstu bibliotēkas", kura ierīkjis ir veicināt stāstīšanas tradīciju Latvijā.

Vienu no piemērotākajām vietām, kur realizēties stāstīšanas tradīcijai mūsdienā apstākļos, ir bibliotēka, tāpēc Preiļu galvenā bibliotēka 2013. gada nogalē pievienojās Stāstu bibliotēkas tīklam. 2014. gadā bibliotēkā rīkoto stāstu pasākumu vadmotivs bija "bibliotēka – ģimenei", tajos tika iesaistīti gan bērni, gan pieaugušie.

Sogad bibliotēka atzīnē savu 85. dzimšanas dienu. Tāpēc gada pirmais stāstnieku pasākums bija veļlts stāstiem no bibliotēkāju dzīves. Tie bija gan dzīvesstāsti, gan joku stāsti, anekdotes, apkopotās atziņas, piedzīvojumi, atmiņas. Pasākumu lieliski papildināja Preiļu 1. pamatskolas skolēnu radošie darbi "Bibliotēkās bērna acīm". Toreiz arī radās do-



ma par stāstu apkopšanu, "Novadiekam" atklāja atbildīgā par izdevumu, bibliotēkas bērnu literatūras nodaļas vadītāja Vilhelmine Jakimova.

Iecere ir veiksmīgi īstenota, un 31. oktobrī grāmatīņa "Stāsti iz bibliotēkāju dzīves" piedzīvoja atvēršanas svētkus.

Kā es kļuvu par bibliotekāri; neparastais atradums nodotajā grāmatā; lasīšana kā nomierinošs līdzeklis stresa situācijā; virēša adaptācija pēc ieslodzījuma; kas notiek, uz ko spējīga bibliotēka ieslēgta lasītāji; bibliotēkā aizmirstās lasītāju mantas; kā bibliotēka tika pie jaunām durvīm; bērnu sarīpētis Ziemeļsveļku pārsteigums; noklausītie lasītāju dialogi bibliotēkā, anekdoteska situācija, – par šādiem un citiem līdzīgiem gadījumiem stāstījuši bibliotēku darbinieki Sigita Trūpa, Iveta Some, Inta Selicka, Bīrta Čaunāne, Velta Beča, Ļena Afanasjeva, Ināra Paunīņa un citi. Izdevumā atspoguļoti Preiļu, Kastulīnas, Kolferovas, Silajāņu, Stabulnieku un pārējās lauku bibliotēkas piedzīvoti notikumi.

Lappusi sagatavoja L.Rancēne

Tematiskās izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā 2015.gadā

1. Angļu zoologam, rakstniekam Džeraldam Darelam – 90
2. Dzejniekam Fricim Bārdam – 135
3. Februāris – Sveču mēnesis
4. Vispasaules drošāka interneta diena
5. Dabas simboli – 2015
6. Lieldienas
7. 1.aprīlis – Joku diena
8. H.K.Andersenam - 210
9. Pavasari, esi sveiks!
10. Rakstniekam, dzejniekam Mārim Rungulim – 65
11. Mātes diena
12. Pēdējais zvans, izlaidums
13. Ko darīsim vasarā?
14. Dzejniekam Mārim Čaklajam – 75
15. Spēles – vieno, uzjautrina, attīsta
16. Rakstniecei Dzidrai Rinkulei-Zemzareī – 95
17. 1.septembris – Zinību diena
18. Dzejniekam Rainim – 150
19. Eiropas valodu diena
20. Izglītības iespējas
21. Itāliešu rakstniekam Gianni Rodari – 95
22. Folkloristam, publicistam Krišjānim Baronam – 180
23. Latvijai – 97
24. Ziemassvētki nāk!



Radošo darbu izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļas lasītavā 2015.gadā

1. Preiļu Mūzikas un mākslas skolas Mākslas nodaļas audzēkņu mācību darbu izstāde "Dažādība"
2. PII "Pasaciņa" audzēkņu un vecāku radošo darbu izstāde "Balti tīri sniegavīri"
3. Elīzas Geidukas fotoizstāde "Vai dzirdi? Vai jūti? Vai redzi? Cilvēk, ielaid šo pasauli sevī!"
4. Preiļu novada bērnu un jauniešu centra vizuāli plastiskās mākslas pulciņu audzēkņu kolekciju izstāde
5. Preiļu 1.pamatskolas 8.-9. klašu skolēnu radošo darbu izstāde "Realitāte fantāzijās"
6. Ata Puzaka tehniskās modelēšanas darbu izstāde
7. Preiļu novada bērnu un jauniešu centra vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas un tehniskās jaunrades pulciņu audzēkņu un pedagogu darbu reklāvizstāde
8. Ļenas Puzakas radošo darbu izstāde
9. Raiņa dzejoļu ilustrāciju izstāde "Zelta sietiņš"
10. Biedrības "Mūsmājas" senioru darbu izstāde "Radošo dzirksti meklējot"
11. Biedrības "Ģimeņu atbalsta centrs "Puķuzirnis"" rīkotā zīmējumu konkursa 4 -8 gadus veciem bērniem darbu izstāde "...un ģimenē ir ienācis bērniņš!"
12. PII "Pasaciņa" audzēkņu apsveikumi Ziemassvētku vecītim
13. Biedrības "Ģimeņu atbalsta centrs "Puķuzirnis"" aušanas un keramikas darbnīcās tapušo darbu izstāde "Mūsdienīgi senais..."
14. Preiļu Mūzikas un mākslas skolas Mākslas nodaļas audzēkņu diplomdarbi



Vaļasprieki – kolekciju izstādes Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā 2015.gadā

1. Dzintras Savitskas un Bruno Rivžas zvaniņu kolekcija
2. Veltas Grigales un Nastasijas Zamišļajevas sērkočiņu kastīšu kolekcija
3. Sandras Dančauskas zilonīšu kolekcija “Snuķi augšā!”
4. Mārtiņa Matisāna dinosauru kolekcija
5. Veltas Kaļvas krūziņu kolekcija “Veltas magones”
6. Inetas Rožānes rūķu kolekcija



Pasākumi bērniem un jauniešiem 2015.gadā Preiļu GB Bērnu literatūras nodaļā



Pasākums Preiļu 1.pamatskolas 2.a klases skolēniem “Lielais apkampiens”



Pasākums pusaudžiem “Ballītei jābūt!”



“Saruna par ķepaiņiem” ar Māru Jakubovsku, grāmatu “Reno un Java” un “Rufis atrod mājas” autori



“Tikšanās ar dzejoli” – PII “Pasaciņa” audzēkņu ekskursija uz bibliotēku



Svinam Mārtiņa Matisāna dzimšanas dienu kopā ar draugiem un dinozauriem



Preiļu novada bērnu un jauniešu centra vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas un tehniskās jaunrades pulciņu audzēkņu un pedagoģu darbu reklamizstādes atklāšana



8.c klase dzejas dienu pasākumā “Dzeju ievijot ziedos”



Konkursa “Krauklis iesaka izlasīt 2015” laureātu ekskursija uz Rēzekni



Pasākums Preiļu 1. pamatskolas 2.c klases skolēniem "Manu lellīti"



Karjeras nedēļas ietvaros erudīcijas un atjautības konkurss "Amatam ir zelta pamats"



Latvijas Lāča ceļojums Preiļos



Lasīšanas veicināšanas projekta "Grāmatu starts" "Pūcītes skolas" otrās



UNESCO LNK tīkla "Stāstu bibliotēkas" pasākums



"Visjaukākā vieta pasaulē" – rīta stunda 3.b klases skolēniem viesu namā "Pie Pliča" Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļā



Lasītāju tikšanās ar rakstnieci un dzejnieci Ievu Melgalvi



Ziemeļvalstu bibliotēku nedēļas pašu mazāko dalībnieku tikšanās ar Ziemassvētku vecīti

Aptaujas „Bibliotēkas pakalpojumu izmantošana” rezultātu kopsavilkums

Lai sekmīgāk plānotu darbu ar bērniem Bērnu literatūras nodaļā, svarīgi zināt bērnu viedokli par bibliotēkas nepieciešamību un tās piedāvāto pakalpojumu izmantošanu, tāpēc 2015.gada janvārī Preiļu 1.pamatskolas 3.-7. klasēs (220 respondenti) un Preiļu 2. vidusskolas 3.-8.klasēs (80 respondenti) tika veikta aptauja par bibliotēkas pakalpojumu izmantošanu.

Kopā aptaujā piedalījās 300 skolēnu – 148 meitenes un 152 zēni.

Izstrādājām aptaujas anketu, kurā ietverti 11 mūs interesējoši jautājumi par bibliotēkas apmeklēšanas biežumu, populārākajiem pakalpojumiem, kā arī datoru un žurnālu izmantošanu.

Vidēji 18% aptaujāto bibliotēku apmeklē 1 reizi nedēļā vai biežāk, 33% to apmeklē 1 reizi mēnesī (aktīvais apmeklējums – 51%) un apmēram 37% bibliotēku apmeklē reti. 10% skolēnu (Preiļu 2.vsk. - 12, 5%, Preiļu 1.psk. - 8,2%) bibliotēku neapmeklē vispār, aizbildinoties, ka tam neatliek laika (Preiļu 2.vsk. 21,2%, Preiļu 1.psk. 12,3%), vidēji 5% norāda, ka viņus bibliotēkā nekas neinteresē.

Preiļu 2.vsk. 100% aptaujāto skolēnu zina, kādus pakalpojumus piedāvā bibliotēka, savukārt Preiļu 1.pamatskolā tikai 0,9% aptaujāto norāda, ka nav iepazinušies ar bibliotēkas pakalpojumiem. Tas liecina, ka bibliotēku apmeklējuši teju visi respondenti, kā arī viņi ir informēti par pakalpojumiem, ko var saņemt bibliotēkā.

80,8% aptaujāto skolēnu izmanto bibliotēku, lai izņemtu grāmatas, 17,2% aptaujāto Preiļu 1.psk. skolēnu lasa bibliotēkas abonētos žurnālus (Preiļu 2.vsk. – 10%), 32% lietotāju izmanto bibliotēkas datorus.

Lielu popularitāti Preiļu 1.vsk. respondentu vidū iemantojusi lasītprasmes veicināšanas programma „Bērnu un jauniešu žūrija” 21% un lokālais vasaras sezonas lasīšanas konkurss „Krauklis iesaka izlasīt” 14,6%. Preiļu 2.vsk. šie rādītāji ir krietni zemāki, kaut gan piedāvājums visiem vienāds, atšķiras tikai vasaras konkursa saturs, jo Preiļu 2.vsk. bērniem tiek piedāvāta literatūra krievu valodā + 5 jaunākās literatūras grāmatas latviski. 21,5% Preiļu 1.psk. respondentu apmeklē bibliotēkā rīkotos pasākumus (Preiļu 2.vsk. – 13,8%), bet 34,2% bibliotēku izvēlas kā brīvā laika pavadīšanas vietu (Preiļu 2.vsk. 25%).

Gandrīz puse no aptaujātajiem – 50% - bibliotēkas pakalpojumus izmanto mācībām un tikpat daudz informācijas ieguvei, bet 60,3% bibliotēkā iegriežas, lai atpūstos un kopā ar draugiem pavadītu brīvo laiku. Ļoti atšķirīgs ir abu skolu aptaujāto viedoklis par žurnālu izmantošanu.

Ja 33% Preiļu 1.psk. respondentu regulāri lasa žurnālus, tad Preiļu 2.vsk. tikai 5%. 50% aptaujāto žurnālus lasa ļoti reti, bet 37,5% Preiļu 2.vsk. un 22,4% Preiļu 1.psk. nelasa žurnālus vispār, jo viņus tas neinteresē. 65% aptaujāto žurnālus lasa mājās, 23% - bibliotēkā

Aptaujas rezultāti liecina, ka Preiļu 2.vsk. respondentu ģimenēs žurnāli nav populāri, jo nevienā no aptaujāto zēnu ģimenēm nepērk un neabonē žurnālus, un tikai 16 meiteņu ģimenēs no 42 tiek abonēts vai pirktas 1 žurnāls. Uzrādīto žurnālu vidū gandrīz nav žurnālu bērniem, izņemot – Privetik – 2, Murzilka – 1, Spicīte – 1, Sīrups – 2, Avene -1, tas nozīmē, ka tikai 8 no 80 ģimenēm pērk vai abonē 1 bērnu žurnālu un vēl 8 pa vienam žurnālam pieaugušajiem.

Pavisam cita aina ir Preiļu 1.pamatskolas respondentu ģimenēs. Kā populārāko un lasītāko bērni uzrāda žurnālu „Ilustrētā junioriem” – 85, „Sīrups”- 33, „Avene”- 24, „Ilustrētā zinātne”-7, abonēti tiek arī „Zīlīte”, „Avenīte”, „Pūcīte”, „Spicīte”, „Astes” u.c.

40% respondentiem ir zināms, kādi žurnāli pieejami bibliotēkā, 60% par šo piedāvājumu nezina (abās skolās šie rādītāji ir ļoti līdzīgi), tas nozīmē, ka žurnāli pārsvarā tiek lasīti mājās. Datoru bibliotēkā biežāk izmanto Preiļu 2.vsk. bērni (25%), 59% uzrāda, ka datoru izmanto katru dienu,(Preiļu1.psk 40%) 17% 1-2 reizes nedēļā. 6,8% Preiļu1.psk. un 11,2% Preiļu 2.vsk. vispār neizmanto datoru. 95% uzrāda, ka datoru visbiežāk izmanto mājās.

Biežākais datora izmantošanas iemesls – skolas vajadzībām (80% Preiļu 1.psk., 66% - Preiļu 2.vsk.); 2.vietā – sociālie tīkli (68%), 3. vietā – filmu skatīšanās (68%); 4.vietā – informācijas meklēšana (65%); 5.vietā – mūzikas klausīšanās (60%).

Par zinošiem interneta drošības jautājumos sevi uzskata 33% Preiļu 1.psk. un 17,5% Preiļu 2.vsk. respondentu. 38% vēlētos piedalīties nodarbībās par drošību internetā, bet 32% šis jautājums neinteresē.

66% vēlētos uzzināt informāciju par interesantām interneta vietnēm.

SECINĀJUMI

1. Bibliotēku regulāri apmeklē 51% respondentu vecumā no 9 līdz 14 gadiem, tikai 5% no aptaujātajiem norāda, ka viņus bibliotēkā nekas neinteresē. Daudz retāk bibliotēku sāk apmeklēt skolēni sākot ar 5.klasi un vecāki, norādot, ka tam neatliek laika. Aktuālas ir attīstošās spēles, kas būtu pieejamas bibliotēkā, kā arī jādodomā par brīvā laika pavadīšanas iespēju dažādošanu un interesantu nodarbju piedāvājumu bērniem, atbilstošas mūsdienīgi iekārtotas zonas ierīkošanu pusaudžiem bibliotēkā, jo 60% respondentu nāk uz bibliotēku atpūsties un pavadīt laiku ar draugiem.
2. Lai integrācijas process notiktu sekmīgāk, krievvalodīgos bērnus aizvien vairāk piesaistītu lasīšanai un iepazīstinātu ar latviešu literatūru bērniem, aktīvāk jāsadarbojas ar Preiļu 2.vidusskolas skolotāju kolektīvu un jāreklamē šis darba virziens bērnu vidū. Jāstrādā pie lasītprasmes veicināšanas programmu reklāmas Preiļu 2. vidusskolā, kur iesaistes procents šajās programmās ir zems.
3. Popularizēt bibliotēkā pieejamos bērnu žurnālus, izsniedzot tos uz mājām, rīkojot bibliotēkā konkursus, viktorīnas saistībā ar bibliotēkā esošajiem žurnāliem.
4. Jāplāno uzstāšanās skolu un arī PII vecāku sapulcēs par lasīšanas nozīmi bērna attīstībā.
5. Jāturpina rīkot nodarbības skolēniem par drošību interneta vietnēs, jo 38% respondentu labprāt tajās piedalītos.
6. Jāpiedāvā skolām nodarbības, kuru laikā iepazīstinām bērnus ar noderīgām interneta vietnēm gan mācībām, gan saturiski pilnvērtīga brīvā laika pavadīšanai.

Aptaujas „Bibliotēkas pakalpojumu izmantošana” anketa

Aicinām piedalīties PGB Bērnu literatūras nodaļas organizētajā aptaujā par bibliotēkas pakalpojumiem. Atzīmē, lūdzu, atbilstošos atbilžu variantus!

Lūdzu, uzraksti savu vecumu!gadi Tu esi: meitene
zēns

1. Cik bieži tu apmeklē bibliotēku?
 - reizi nedēļā vai biežāk
 - aptuveni reizi mēnesī
 - ļoti reti
 - neapmeklēju vispār, tāpēc ka
 - neatliek tam laika
 - nezinu, ko bibliotēka piedāvā
 - bibliotēkā mani nekas neinteresē
2. Kādus bibliotēkas pakalpojumus izmanto? (var atzīmēt vairākus)
 - ņemu grāmatas uz mājām
 - lasu žurnālus
 - izmantoju datoru
 - esmu iesaistījies “Bērnu žūrijā”
 - esmu iesaistījies lasīšanas veicināšanas konkursā “Krauklis iesaka izlasīt”
 - apmeklēju bibliotēkas pasākumus
 - pavadu brīvo laiku (galda spēles, tiekos ar draugiem u.c.)
3. Kādam nolūkam tu izmanto bibliotēkas pakalpojumus? (var atzīmēt vairākus)
 - mācībām
 - informācijas ieguvei
 - atpūtai, brīvā laika pavadīšanai
4. Vai tu vispār lasi žurnālus?
 - jā, lasu regulāri
 - lasu, bet ļoti reti
 - nelasu vispār, tāpēc ka
 - tam neatliek laika
 - mani tas neinteresē
 - nav interesantu žurnālu
5. Kur tu lasi žurnālus? (var atzīmēt vairākus)
 - skolā
 - bibliotēkā

- pie draugiem
 - mājās
 - ja pārkat, uzraksti
kādus.....
 - ja abonējat, uzraksti
kādus.....
6. Vai zini, kādi žurnāli ir pieejami bibliotēkā?
- jā
 - nē
7. Cik bieži izmanto datoru?
- katru dienu
 - 1-2x nedēļā
 - retāk kā reizi nedēļā
 - neizmantoju vispār
8. Kur tu izmanto datoru? (var atzīmēt vairākus)
- skolā
 - pie draugiem
 - bibliotēkā
 - mājās
9. Kādam nolūkam izmanto datoru? (var atzīmēt vairākus)
- skolas vajadzībām
 - skenēšana, printēšana
 - informācijas meklēšana
 - draugiem.lv vai citi sociālie tīkli
 - spēlēju datorspēles
 - skype
 - klausos mūziku
 - skatos filmas
 - cits variants.....
10. Vai tu vēlētos piedalīties nodarbībās par drošību internetvidē?
- jā
 - nē, mani tas neinteresē
 - nē, šajā jomā esmu zinošs
11. Vai tu vēlētos uzzināt par interesantām internetvietnēm?
- jā
 - nē

Paldies par atsaucību!